

MARIJA ŠERCER

SABLJE

POVIJESNI MUZEJ HRVATSKE

POVIJESNI MUZEJ HRVATSKE
ZAGREB

MARIJA ŠERCER

KATALOG MUZEJSKIH ZBIRKI
XVIII

SABLJE

Urednik
Dr LELJA DOBRONIĆ

ZAGREB
1979.

Autor poglavlja
»Orientalni natpisi na sabljama Povijesnog muzeja Hrvatske«:
Mr MUHAMED ŽDRALOVIĆ

Prijevod sažetka na njemački:
Dr BLANKA JAKIĆ

Crteži:
JANKO JELIČIĆ

Fotografije:
LJERKA KRTELJ, MITJA KOMAN i BORIS PRISTER

Tisak: JUMENA, ZAGREB, Šalata bb

SADRŽAJ

SABLJE U POVIJESNOM MUZEJU HRVATSKE

Uvod	— — — — —	9
Sablje općenito	— — — — —	10
Turske sablje	— — — — —	11
Austrijske sablje	— — — — —	16
Ruske sablje	— — — — —	20
Francuske sablje	— — — — —	21
Njemačke sablje	— — — — —	22
Srpske sablje	— — — — —	22
Crnogorska sablja	— — — — —	23
Jugoslavenske sablje	— — — — —	23
Nepropisane sablje	— — — — —	24
Sablje za vježbu	— — — — —	24
Paradne sablje austrijskih činovnika	— — — — —	25
Velikaške sablje	— — — — —	25
Dječje paradne sablje	— — — — —	26
Bilješke	— — — — —	26
Mr Muhamed Ždralović, Orientalni natpisi na sabljama Povijesnog muzeja Hrvatske	— — — — —	29
Oznake i žigovi na sabljama	— — — — —	34

KATALOG

Sastav kataloške jedinice	— — — — —	46
Sablje vojničke	— — — — —	47
Rane sablje: kat. br. 1—6		
a) sablje (Hiebmesser), kat. br. 1—3		
b) sablja ugarska, kat. br. 4		
c) sablje albanske, kat. br. 5—6		
Sablje turske: kat. br. 7—112		
a) sablje tipa karabele, kat. br. 8—29		
b) sablje s povijenom lukovičastom glavicom, kat. br. 30—91		
c) sablje turske vojničke, kat. br. 92—112		
Sablje tursko-austrijske (sastavljene): kat. br. 113—118		
Sablje austrijske: kat. br. 119—362		
a) sablje pješadijske, kat. br. 119—234		
b) sablje konjičke, kat. br. 235—338		

c) sablja inženjerijska, kat. br. 339	
d) sablje mornaričke, kat. br. 340—348	
e) sablje žandarmerijske, kat. br. 349—362	
Sablje ugarske: kat. br. 363—364	
Sablje ruske: kat. br. 365—403	
a) sablje tipa šaške, kat. br. 365—375	
b) sablje kozačke, kat. br. 376—381	
c) sablje ostale konjičke, kat. br. 382—397	
d) sablje oficirske, kat. br. 398—403	
Sablje francuske: kat. br. 404—428	
Sablje njemačke: kat. br. 429—432	
Sablja poljska: kat. br. 433	
Sablje španjolske: kat. br. 434—435	
Sablje talijanske: kat. br. 436—440	
Sablje američke: kat. br. 441—442	
Sablje orijentalne: kat. br. 443—444	
Sablje srpske: kat. br. 445—464	
Sablja crnogorska: kat. br. 465	
Sablje jugoslavenske: kat. br. 466—480	
Sablja NDH-e: kat. br. 481	
Sablje nepropisane: kat. br. 482—532	
Sablje za vježbu: kat. br. 533—587	
Sablje neidentificirane: kat. br. 588—597	
Sablje oštećene: kat. br. 598—603	
Sablje paradne — — — — — — — — — —	179
a) sablje austrijskih činovnika: kat. br. 604—626	
b) sablje velikaške: kat. br. 627—633	
c) sablje velikaške turskog tipa: kat. br. 634—649	
d) sablje dječje: kat. br. 650—651	
Sablje ukrasne: kat. br. 652—653	
Sječiva sablji: kat. br. 654—684	
Zusammenfassung — — — — — — — — — —	197
Table I—XVI	

U ovom dosta opsežnom poslu kod obrade pojedinih kataloških brojeva osim suradnika koji su kao suautori navedeni na str. 4. pomogli su mi još prof. Fedor Moaćanin, muzejski savjetnik Muzeja za umjetnost i obrt, prof. Nenad Moaćanin, asistent Istraživačkog centra JAZU i indolog prof. Klara Gönc-Moaćanin. Svima njima ovom prilikom najtoplije zahvaljujem.

Osobitu zahvalnost izražavam ing. Branku Bogdanoviću iz Beograda koji mi je stavio na raspolaganje svoje neobjavljene tekstove pod nazivom: »Monografija o naoružanju Srbije, Crne Gore i Jugoslavije« kao i »Pregled hladnog naoružanja crnogorske vojske 1850—1914«.

SABLJE U POVIJESNOM MUZEJU HRVATSKE

UVOD

Četvrti katalog zbirke oružja Povijesnog muzeja Hrvatske (u daljnjem tekstu PMH) obuhvaća najbrojniju skupinu hladnog oružja — sablje (684 predmeta). S njima se ujedno dovršava objavljivanje hladnog oružja PMH.

Zbog velike raznolikosti sablje su grupirane kronološki a sistematizirane su prema modelima propisanim za vojske pojedinih naroda.

Kataloški dio podijeljen je prema namjeni sablje u poglavlje vojničkih i poglavlje paradnih sablji. Poglavlje vojnički sablji započeli smo najranijim sabljama 16. i 17. stoljeća (kat. br. 1—6). Na njih se nastavlja turske sablje (kat. br. 7—112) raspoređene prema tipološkim karakteristikama kao što su sablje tipa karabele (kat. br. 7—29), sablje s povijenom lukovičastom glavicom (kat. br. 30—91) i vojničke turske sablje 19. st. izrađene prema propisima za pojedine rodove vojske (kat. br. 92—112).

Među sabljama se kao i među mačevima susreću sastavljeni primjerci (kat. br. 113—118). Najčešće su to predmeti s evropskim sječivima i turskim balčacima.

Austrijske sablje su najbrojnije (kat. br. 119—362). Broj od blizu 250 komada nije niti tako velik s obzirom na dugu zajedničku vojnu povijest austrijskog i hrvatskog naroda. Sablje su raspoređene prema rodovima vojske na pješadijske (kat. br. 119—234), konjičke (kat. br. 235—338), inženjerske (kat. br. 339), mornaričke (kat. br. 340—348) i žandarmerijske sablje (kat. br. 349—362). Unutar ovih skupina slijedi raspored prema propisanim modelima u kronološkom slijedu. Na austrijske sablje nadovezuju se dvije ugarske sablje (kat. br. 363—364) iz vremena poslije ugarsko-hrvatske nagodbe 1868. godine. Među ruskim sabljama (kat. br. 365—403) ističu se dekorativne šaške (kat. br. 365—375), kozačke sablje (kat. br. 376—381), konjičke sablje (kat. br. 382—397) i razne oficirske sablje (kat. br. 398—403). Francuske sablje (kat. br. 404—428) započinju s primjercima nastalim u vrijeme Francuske revolucije 1789. godine (kat. br. 404—412) na koje se nastavlja sablje francuske lake konjice raznih modela (kat. br. 413—428). Od njemačkih sablji zbirka posjeduje samo sablje pruske artiljerije (kat.

br. 429—431) i jednu konjičku sablju (kat. br. 432). Veoma je zanimljiva i vrijedna poljska sablja 17. st. zvana »ordynka« (kat. br. 433). Španjolske (kat. br. 434—435), talijanske (kat. br. 436—440) i američke sablje (kat. br. 441—442) zastupane su samo s malim brojem primjeraka. Dvije orijentalne sablje 19. st. (kat. br. 443—444) su reprezentativni suvenirski primjerci. Začudo je nevelik broj srpskih (kat. br. 445—464) i jugoslavenskih sablji (kat. br. 466—480) među koje je dolutala i jedna crnogorska sablja (kat. br. 465). Od sablji II svjetskog rata sačuvana je jedna jedina konjička sablja NDH-e (kat. br. 481). U zasebnu skupinu grupirane su sablje mješovitog tipa (kat. br. 482—532) kao i sablje za vježbu vojnih učilišta (kat. br. 533—587). Neke sablje nismo uspjeli identificirati (kat. br. 588—597) kako zbog nedostatka odgovarajuće literature tako i zbog oštećenja (kat. br. 598—603).

Poglavlje paradnih sablji obuhvaća paradne sablje austrijskih vojnih činovnika (kat. br. 604—626) i paradne sablje članova hrvatskih i ugarskih velikaških obitelji 19. stoljeća (kat. br. 627—649). Pune su draži dvije dječje paradne sable 18. stoljeća (kat. br. 650—651) dok dvije ukrasne ili kazališne sablje (kat. br. 652—653) ne djeluju suviše skladno. U katalog su uvrštena i sječiva sablji (kat. br. 654—684) koja svojim natpisima i žigovima pružaju dopunsku dokumentarnu građu.

SABLJE OPĆENITO

Sablja je veoma zanimljivo oružje. Po konstrukciji je plošna i dvodimenzionalna a zakrivljenost sječiva i usmjerenost glavice drška daju joj dojam nestabilnosti i lakoće. Tipološki, porijeklo sablje treba tražiti u zakrivljenom maču (gekrümmtes Schwert) koji je bio u upotrebi kod Perzijanaca.¹ Ona je omiljeno oružje nomadskih naroda južnoruskog stepa i srednje Azije, a koristila se čak u Indiji i u Japanu. Prodorom Osmanskih Turaka u Evropu od 14. stoljeća nadalje sablja postaje obavezno oružje lake konjice raznih evropskih naroda.

U našim krajevima sablju nalazimo krajem 7. stoljeća. U avarskim grobovima pronađeno je oružje s blago zakrivljenim sječivom i dvobridnim vrškom. Krsnica je bila kratka sa zadebljanim završecima a trn blago ukošen. Isti tip sablje bio je u upotrebi, istina rjeđe, i u Mađara u 9. i 10. stoljeću.² Odlično sačuvan primjerak tog tipa sablje nalazi se u Kraljevskoj riznici u Beču i poznat je pod nazivom »sablja Karla Velikog« ili »Atilin mač«.

Pod utjecajem srednjevjekovnog načina ratovanja u kojem dominira mač, sablja je zapostavljena i zaboravljena te se javlja u obliku dugog noža (Hiebmesser) tek krajem 15. stoljeća. Dugi bojni noževi pogrešno nazivani sabljama, imaju po sredini krsnice horizontalno postavljeni jezičac koji je najčešće izvijen prema gore (kat. br. 1, 2). Primijećeno je, da se zaštita šake razvija na dugom nožu iznad krsnice, dok se na maču zaštitni elementi

(»magareće kopito«, bočni lukovi i prsten za pariranje) postavljaju ispod krsnice. Dugi noževi nosili su se uz štitove zvane »paveze«, a upotrebljavali su ih moravski najamnici u službi ugarskog kralja Matijaša Korvina.³ Sablja uvrštena pod kat. br. 3 ima rukobran karakterističan za mačeve s bočnim lukovima i »magarećim kopitom«.

U 16. stoljeću razvio se tip ugarske sablje s drškom čija je glavica u obliku kljuna a krsnica ravno pružena (kat. br. 4). Na ovaj tip balčaka sablje nadovezat će se svi ostali tipovi balčaka sablji 18, 19. i 20. stoljeća.

U 17. stoljeću prestali su se upotrebljavati neki dijelovi teškog oklopa među kojima su bile i željezne rukavice. Stoga se na mačevima, bodežima i sabljama javljaju elementi zaštite šake u obliku zdjelica, košarica ili jednostavnijih prečaka. Umjetnički ukus baroknog vremena našao je bezbroj mogućnosti za dekorativno oblikovanje ovih dijelova. Međutim, balčak s rukobranom i prečkama, koji je u mir i statičnost mača unio toliko potreban akcent trodimenzionalnosti, dubine i težine, postavljen na sječivo sablje djeluje nakazno i neukusno.

Ukusniji i bolji način rješavanja zaštite ruke bio je uz pomoć rukobrana. Već početkom 17. stoljeća pojavio se na kraju krsnice okomiti rukobran. On isprva strši slobodno, nepovezan s glavicom drška ili se umjesto njega stavljao dekorativni lančić. Tek se u drugoj polovini 17. stoljeća javlja rukobran kao čvrsti okvir koji spaja glavicu drška s krakom krsnice. Na taj način nastao je zatvoreni tip balčaka sablje koji se zadržao kroz cijelo 18, 19. i 20. stoljeće, sve do naših dana. Taj tip balčaka susreće se u nekoliko varijanti:

- s lučno oblikovanim rukobranom,
- s uglatim rukobranom,
- sa srpolikim rukobranom i
- s valovitim rukobranom sa zaobljenim uglovima .

U ovu grupu sablji sa zatvorenim tipom rukobrana spadaju i albanske sablje (kat. br. 5, 6) koje su tipološki zanimljive ali još nisu dovoljno istražene.⁴

Radi boljeg razumijevanja napominjemo, da je oružje prije uvođenja stajaće vojske pripadalo vojniku, koji ga je nabavljao prema vlastitim mogućnostima. Zbog toga je oružje 17. i 18. stoljeća, a to vrijedi i za sablje, raznolikije s više individualnih karakteristika. Oružje 19. stoljeća je šture tvorničke izrade a dijelovi balčaka i sječivo izvedeni su prema propisima odgovarajućih vojnih vlasti.

TURSKJE SABLJE

Pod turskim sabljama podrazumijevamo sablje osmanskih Turaka koji su se sredinom 13. stoljeća učvrstili na tlu Male Azije. U 14. i 15. stoljeću osvojili su velik dio Balkanskog poluotoka i dio srednje Evrope. Njihova

vladavina utjecala je na povijesna zbivanja i kulturu osvojenih naroda. Te promjene odrazile su se u načinu ratovanja i u naoružanju. Pod utjecajem turskog načina ratovanja skoro sve evropske vojske preuzele su, prije ili kasnije, osnovno oružje turske konjice — sablju.

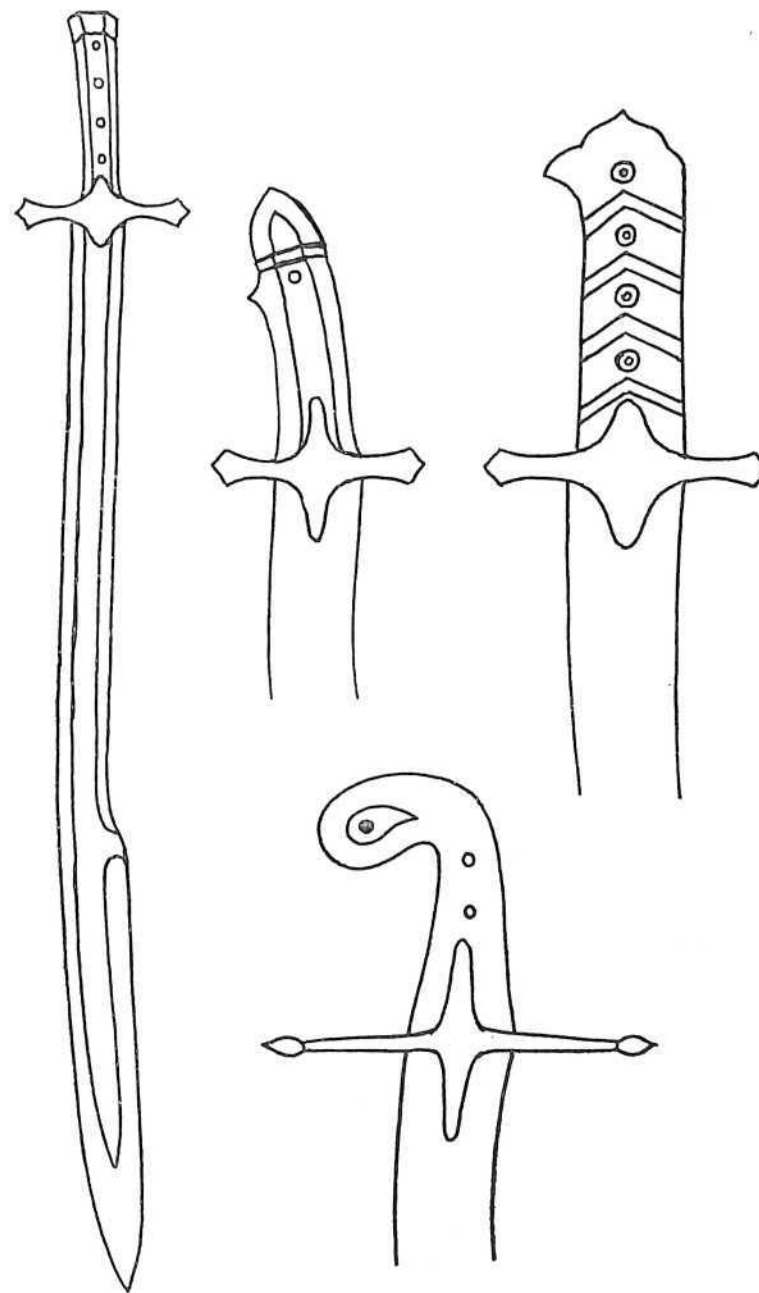
Karakteristike turske sablje su blago zakrivljeno, jednobrido sječivo koje se prema vršku proširuje u dvosjekli dio zvan jalman.⁵ Prototip ovih saolji su avarske sablje sa sličnom krivinom sječiva.⁶ Sablja je uz luk i strijelu sveto oružje muslimana. Upotrebljavali su je uz osmanske Turke i Mongoli, Mameluci i Turci Seldžuci. Prvi prikazi sablje javljaju se u perzijskim minijaturama Šah-name iz 14. stoljeća dok prvi sačuvani primjerci sablje potječu iz 15. stoljeća.⁷ Prema predaji Muhamed je imao deset sablji od kojih je svaka imala svoje ime.⁸ Među najpoznatijima je sablja zvana Zulfikar čije se ime često susreće na sječivima. Sablju Zulfikar Muhamed je zadobio u bitci kod Bedra 623. godine. Samo ime označuje sablju sa žljebovima. Poslije Muhamedove smrti sablja Zulfikar prešla je u posjed četvrtog kalifa Alije, zeta Muhamedovog koji je bio poznat po junaštvu. Kasnije je ova sablja u posjedu abasidskih kalifa. Na likovnim prikazima ona se javlja u rascijepljenom obliku s dva vrška.⁹

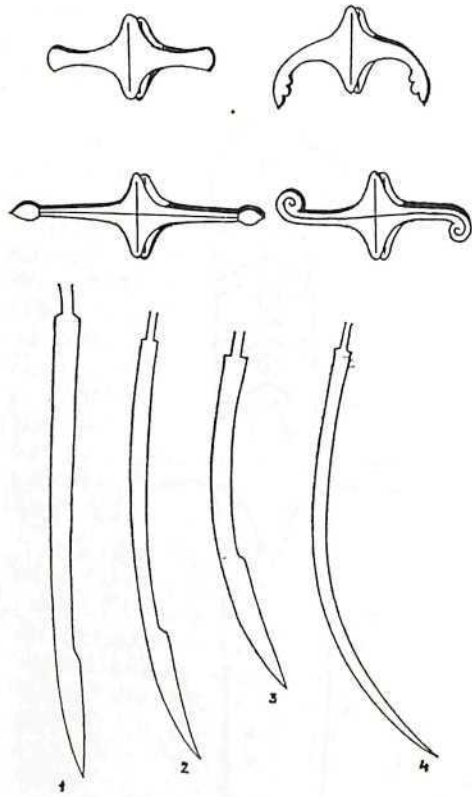
O tipologiji držaka turskih sablji ima različitih mišljenja. Prema jednom od njih¹⁰ postoji pet karakterističnih držaka i to: držak sablje sultana Mehmeda II Osvajača (1451—1481) s proširenom, ravno sječenom glavicom te držak sablje s blago ukošenom, stanjenom i zašiljenom glavicom. Njoj je veoma sličan držak sablje sultana Bajazita II (1481—1512) s blago zakrivljenom, stanjenom i zaobljenom glavicom. Četvrti tip drška ima oblik stilizirane ptičje glave a javlja se od druge polovine 16. stoljeća. Peti tip drška ima oblik veće lukovičaste glave a javlja se u drugoj polovini 17. i u 18. stoljeću.

Po mišljenju drugog stručnjaka¹¹ turska sablja ima do kraja 16. stoljeća više ili manje zakrivljeni držak s višekutnom glavicom. U 17. stoljeću javlja se takozvani »tatarski« ili »kirgiski« držak s nešto stanjenim tijelom i proširenom uglatom glavicom. U isto vrijeme javlja se i držak u obliku stilizirane ptičje glave. U 18. i u 19. stoljeću najpoznatiji je držak s većom lukovičastom glavicom. Ovaj oblik drška bio je veoma omiljen, pa su ga rado nosili razni evropski a osobito engleski oficiri. Bila je to sablja poznata pod imenom »mamelučka sablja«.¹²

Prema našem mišljenju tipologija držaka turskih sablji može se svesti na četiri osnovna tipa koji se vide na priloženom crtežu. Prvi držak odgovara sablji sultana Mehmeda II Osvajača, drugi dršku sablje sultana Bajazita II, treći je u obliku stilizirane ptičje glave a četvrti je s većom povijetnom lukovičastom glavicom (Vidi crtež na str. 43).

Turske sablje PMH mogu se uklopiti prema oblicima držaka u dvije od spomenutih grupa: u sablje sa stiliziranom ptičjom glavom tipa karabele i u sablje s lukovičastom glavicom drška. Izvjestan broj turskih sablji ne može se razvrstati u navedene skupine.

Na turskim sabljama susreće se nekoliko tipova krsnica (vidi crtež). Najčešća je krsnica s ravno pruženim kracima i dvokrakim jezikom. Njene varijante su povijeni kraci savijeni u puža ili dulji povijeni kraci s lisnatim završecima. Ravno pruženi kraci krsnice mogu biti kraći tupasti, dulji s kopljastim završecima ili izvijeni u obliku slova S.

Turske sablje prema tipu sječiva možemo podijeliti u dvije grupe: na sječiva tipa kilidž i na sječiva perzijskog porijekla tipa šamšir (vidi crtež). Prva grupa sječiva je blago zakrivljena s jače ili slabije naglašenim jalmanom (br. 1, 2, 3). Na sječivima ovog tipa česti su žljebovi. Među sječivima tipa kilidž izdvojili bismo sječiva »mamelučkih« sablji s većim zakrivljenjem odnosno suženjem u dijelu prema jalmanu (br. 3). Sječiva tipa šamšir su veoma zakrivljena, uska, stanjena prema vršku pa ih nazivaju još »lavljim repom« (br. 4).¹³

Među turskim sabljama izdvojiti ćemo neke zanimljivije. Na prvom mjestu je sječivo turske sablje (kat. br. 7) ukrašeno s prednje strane u cijeloj duljini zlatnim, tauširanim natpisom u kojem se spominje ime mamelučkog sultana Adil Abu Nasr Tuman-baja (vidi str. 29 br. 2) koji je vladao 1500—1501. Prema tome to je najstarije tursko sječivo koje zbirka posjeduje a tipološki odgovara sječivu sablje sultana Mehmeda II Osvajača (vidi crtež br. 1).

Među sabljama tipa karabele najstarija je sablja nađena u Sisku (kat. br. 8). Pretpostavlja se da joj je vlasnik poginuo u bojama kod Siska 1591—1593. Sablja je kupljena od Milana Praunspergera kao sablja hrvatskog velikaškog tipa¹⁴ što se ne može prihvatiti. Sablja je tipična turska sablja s ostacima arapskog teksta na sječivu. U PMH čuvaju se 22 sablje ovog tipa (kat. br. 8—29) a među paradnim sabljama 19. stoljeća nalazi se jedna jedina (kat. br. 634). Naprotiv kod Poljaka ovaj tip sablje postao je toliko popularan da je pod imenom »karabela« stekao glas i ugled autohtone poljske sablje koja se održala sve do početka 20. stoljeća. O tipologiji i porijeklu njena imena napisano je u novije vrijeme dosta naučnih rasprava.¹⁵

Spomenuli smo, da se po mišljenju stručnjaka sablja sa stiliziranom ptičjom glavom pojavila u drugoj polovini 16. ili u 17. stoljeću. Međutim, u Topkapi Saraju u Istanbulu izložena je među oružjem sultanâ sablja ovog tipa koja je pripadala sultanu Selimu I (1512—1520). Nema razloga sumnjati u njenu autentičnost pa stoga tvrdimo da se pojava ovog tipa sablje može vezati za prvu polovinu 16. stoljeća.

Sablja PMH unatoč oštećenjima svjedoči o nekadašnjoj raskošnoj izvedbi. Držak je izrađen od žučkaste kosti.¹⁶ Spojnica drška i srebrna krsnica ukrašene su vegetabilnom ornamentikom. Veoma su zanimljivi srebrni okovi korica. Njihov glavni ukrasni motiv je vaza s cvijetom karanfila oko kojeg se isprepliče cijelo bogatstvo raznovrsnih cvjetova. Ispod donjeg ruba vaze je zanimljiv sroliki dekorativni rub kakav se susreće i ispod vaze na keramičkim pločicama mihraba Rustem pašine džamije u Istanbulu.¹⁷ Pretpostavljamo da je sablja kovana i opremljena u vremenu od 1550. do 1591. godine u vrijeme najvećeg cvata osmanskoturske umjetnosti. Izrađena je vjerojatno u jednoj od kvalitetnih srebrnarskih kujundžijskih radionica u Istanbulu a njen vlasnik je bio ugledniji turski dostojanstvenik.¹⁸

Ostale sablje tipa karabele izrađene su na karakterističan način. Tamni koštani dršci rezbareni na način stilizirane ptičje glave ukrašeni su motivom »riblje kosti«. Zakovice koje spajaju koštane pločice imale su ponekad ukras rozete. Krsnice su najčešće s ravno pruženim, kraći kracima i dvokrakim jezicima. Svega jedna sablja tipa karabele ima povijene krakove krsnice (kat. br. 17). Zbog velike potražnje sječiva su se uvozila na tursko područje. O tome svjedoče žigovi talijanskog i štajerskog porijekla.¹⁹

Unatoč mišljenju da se tip sablje s povijenom lukovičastom glavicom javlja tek u 17. i 18. stoljeću možemo tvrditi da se taj tip glavice javlja već puno ranije. Susrećemo ga na sablji sultana Selima II (1566—1574) u Topkapi Saraju, a u literaturi je publicirana sablja toga tipa označena godinom 872. po Hidžri (1467. godina).²⁰

Sablje PMH s povijenom lukovičastom glavicom brojnije su od sablji tipa karabele (53 predmeta, kat. br. 30—82). Njih smo zbog nekih karakteristika grupirali u katalogu na slijedeći način:

- 1) Sablje s lukovičastom glavicom drška i ravno pruženom duljom krsnicom (kat. br. 30—47). Među njima izdvajaju se četiri sablje s ležištima za prste (kat. br. 30—33).
- 2) Sablje s lukovičastom glavicom drška i krsnicom izvijenom u obliku slova S (kat. br. 48—58).
- 3) Mamelučke sablje koje imaju balčak kao pod br. 1) i karakteristična sječiva s većim zakrivljenjem odnosno suženjem u dijelu prema jalmanu (kat. br. 59—63).
- 4) Sablje s lukovičastom glavicom i krsnicom s kraćim, ravno pruženim, zadebljanim kracima (kat. br. 64—69).
- 5) Sablje s lukovičastom glavicom i krsnicom s povijenim kracima (kat. br. 70—73).
- 6) Sablje s lukovičastom glavicom bez krsnice (kat. br. 74—82).

S obzirom da su neke sablje s lukovičastim glavicama datirane, u mogućnosti smo postaviti vremenske okvire za sablje ovog tipa u PMH. To je razdoblje od druge polovice 17. stoljeća do druge polovice 19. stoljeća.

Turske sablje tradicionalnog tipa zaključit ćemo primjercima koji ne odgovaraju već spomenutim tipovima. Među njima su dvije sablje sa zakrivljenom, fasetiranom glavicom drška (kat. br. 83, 84). Na jednoj od njih nalazi se arapski tekst pisan kufijskim pismom (vidi str. 29 br. 1). Zanimljiva je sablja po tradiciji pripisana Stojanu Jankoviću (kat. br. 86). Držak i krsnica su lijevani u jednom komadu. Oblik drška je potpuno neuobičajen. Vrijedna je još spomena sablja u bogatoj srebrnoj opremi ukrašena tehnikom niella (kat. br. 91). Držak sa stanjenom, ukošenom glavicom većim je dijelom okovan. Kraci krsnice su kratki, ravno pruženi. Glavica drška i desni krak krsnice povezani su lančićem. Na okovu korica nalazi se ime generala Kutuzova i godina 1812. Oprema sablje podsjeća na opremu šaški pa pretpostavljamo da potječe s područja Kavkaza.

U poglavlje turskih vojničkih sablji razvrstane su sablje tipiziranih oblika izrađene većim dijelom tvornički po uzoru na sablje nekih evropskih vojski (kat. br. 92—112). Kako se na nekim sječivima nalaze oznake solingenskih proizvođača, zaključujemo da su sječiva a možda i kompletne sablje uvezili. Zbog nedostatka literature nismo bili u mogućnosti odrediti kojem su rodu vojske sablje pripadale. Među njima je zanimljiva sablja (kat. br. 96) sa sječivom mamelučkih sablji i natpisom koji označuje deriviša Mehmeda kao njenog majstora (vidi str. 32 br. 15). Osim nje upozorili bismo još na sablju (kat. br. 112) izrađenu po uzoru na prusku oficirsku sablju M 1889. Držak sablje završava lavljom glavom u koju su umetnuta dva rubinska oka.

SABLJE AUSTRIJSKE

Poglavlje austrijskih sablji obuhvaća najveći broj kataloških jedinica. Razvrstali smo ih prema rodovima vojske u skupine pješadijskih, konjaničkih, mornaričkih i žandarmerijskih sablji. Unutar ovih skupina sablje su raspoređene kronološki prema propisanim modelima. PMH posjeduje sve tipove pješadijskih i konjaničkih sablji od početka 19. stoljeća do 1918. godine. Većih poteškoća bilo je jedino kod identifikacije oružja 18. stoljeća jer su to većinom sastavljeni predmeti sa starijim sječivom u novoj montaži. Pješadijske i konjaničke sablje raspoređene su u katalogu na slijedeći način:

Pješadijske sablje:

- grenadirske M 1765 (kat. br. 119—121),
- »prima plana«²¹ 1740—1748 (kat. br. 122),
- austrijskih strijelaca M 1765/1780 (kat. br. 123),

- »prima plana« 1776/1777 (kat. br. 125—126),
- pješadijskih oficira M 1811/I (kat. br. 127),
- pješadijskih oficira M 1811/II a (kat. br. 128—134),
- pješadijskih oficira M 1811/II b (kat. br. 135—137),
- sablje M 1836/51 (kat. br. 138—142),
- sablje M 1837 (kat. br. 143—167),
- sablje M 1838 (kat. br. 168—170),
- sablje M 1861 (kat. br. 171—225),
- sablje M 1862 (kat. br. 226—233),
- sablja paradna pješadijskog oficira M 1837 (kat. br. 234).

Konjaničke sablje:

- husarske (kat. br. 235—255),
- narednika austrijskih husarskih jedinica M 1868 (kat. br. 256),
- husarska M 1803 (kat. br. 257),
- štabskih oficira M 1827 (kat. br. 258—266),
- sablja M 1845 (kat. br. 267),
- sablja oficirska M 1845 (kat. br. 268—271),
- sablja M 1850 (kat. br. 272),
- sablja oficirska M 1850 (kat. br. 273—279),
- sablja M 1861 (kat. br. 280—290),
- sablja oficirska M 1861/69 (kat. br. 291—302),
- sablja M 1869 (kat. br. 303—308),
- sablja M 1875 (kat. br. 309—310),
- sablja lake konjice M 1877 (kat. br. 311—321),
- sablja M 1904 (kat. br. 322—323),
- sablja oficirska M 1904 (kat. br. 324—338).

Tipovi sablji austrijskih inženjerijskih, mornaričkih i žandarmerijskih jedinica nisu kompletno sačuvani. Od sablji austrijskih žandarmerijskih jedinica dobro je prezentirana u PMH samo sablja pješadijske žandarmerije M 1851 (kat. br. 349—362). To je zapravo tip francuske pješadijske sablje zvane Briquet M AN IX i XI (godine 1800/1801 i 1802/1803). Razne evropske vojske koristile su tu sablju za naoružanje svojih pješadijskih jedinica. Srbija je 1842. godine u većoj pošiljci oružja iz Rusije primila 2000 primjeraka ovog tipa sablji koje je koristila za naoružanje artiljerijskih jedinica sve do 1887. godine.²²

Srpska vojska je preuzimala i druge tipove austrijskih sablji. »Uredbom o odelu« od 3. VII 1870. preuzela je vojničku varijantu austrijske sablje M 1845, M 1850 i M 1869. Novim propisom za odijelo i oružje srpske vojske od 30. XI 1882. preuzeta je oficirska varijanta austrijske konjičke sablje M 1861/69. Austrijsku oficirsku mornaričku sablju nosili su oficiri kraljevine Jugoslavije od 1918. do 1924. godine kada su dobili novu sablju s jugoslavenskim državnim oznakama.²³

Za crnogorsku vojsku nabavio je početkom 1867. godine srpski trgovac i vojni nabavljač Lazar Trifković 500 austrijskih sablji. Bile su to sablje pješadijskih oficira M 1861 i M 1837.²⁴

Da bi se izbjegli nesporazumi napominjem da nije bilo moguće prepoznati kojoj su vojsci pojedini primjerci sablji pripadali. Zbog toga su one raspoređene kako je već navedeno u skupine po tipovima. Prema oznakama proizvođača i nabavljača na sječivima, moglo bi se približno odrediti vrijeme proizvodnje odnosno narudžbe. Međutim, nismo se upuštali u tako hipotetična nagađanja.

Među austrijskim sabljama najzanimljivije su husarske sablje 18. stoljeća. U PMH nalaze se 23 husarske sablje (kat. br. 235—257). Četiri sablje imaju na sječivima natpis FRINGIA (kat. br. 240—243), jedna sablja je s prikazom Patrona Hungariae²⁵ (Zaštitnica Ugarske, kat. br. 239), tri su s likom Immaculatae (Bezgrešnog Začeca Marijinog, kat. br. 237, 238, 660), tri su označene vladarskim insignijama i monogramima Marije Terezije i Josipa II (kat. br. 235, 244, 245) a ostale su bez ukrasa.

Sablje s natpisom FRINGIA zadavale su dosta posla istraživačima. Ovaj zagonetan natpis javlja se često na turskim, ugarskim, poljskim i ruskim sabljama²⁶ u raznim varijantama kao :FRINGIA, FINE FRINGIA, FRINDIA, FRANGIA, FRANCIJA, FRINIA, INFINIA, FRANTA, FRIMIA, itd. O porijeklu natpisa postoje razna mišljenja. Prema nekima riječ FRINGIA je kratica za: FRIDERICUS (III) REX (HUNGARIAE) IN GERMANIA IMPERATOR AUGUSTUS²⁷ ili FRANCISCUS RAKOCZY IN NOMINE GENTIS INSURGIT ARMIS.²⁸ Neki misle da je riječ turskog porijekla (ferengi — stran) i da je u početku označavala sječiva turske proizvodnje namijenjena za strano tržište. To su vjerojatno bila sječiva izuzetne kvalitete jer se u raznim oporukama taj naziv koristio za isticanje kvalitete sablje.²⁹ U vrijeme Franje Rakocija II (1676—1735) riječ fringia postaje sinonim za sablju a riječ dragon za mač.³⁰ U Rakocijevo vrijeme veoma su česte sablje s natpisom FRINGIA kao i sablje s prikazom Madone.³¹ Najstariji primjerak sablje s natpisom FRANGIA je sablja poljskog kralja Stjepana Bathoryja (1576—1586) s kraja 16. stoljeća.³²

U novije vrijeme objavljena je zanimljiva rasprava o sabljama s natpisom FRINGIA koja donosi sažetak svih dosadašnjih mišljenja kao i stav autora o njima.³³ Autor s pravom smatra da ne treba riječ »fringia« tretirati kao kraticu raznih romantičnih deviza. Ovaj naziv se u Ugarskoj i Slovačkoj poistovjećivao s pojmom kvalitete pa se u tom smislu gravirao na sječivima. U 19. stoljeću isto značenje ima oznaka EISENHAEUER. Naziv FRANGIA autor izvodi od latinske riječi »frangere« koja se u kasnijoj upotrebi iskvarila u FRINGIA i druge navedene oblike. Rane sablje 17. stoljeća s oznakom FRANGIA kovane su u Genovi i importirane u Ugarsku a kasnije su u velikom broju kovane u Štitniku (Štitnik, Csetnek) u Slovačkoj. Produkcija sablji FRINGIA dostigla je vrhunac u Štitniku u vrijeme Rakocijevog ustanka (1703—1711). Uslijed inflacije i velikog ekonomskog pritiska privreda gradića je upropaštena. Poslije 1754. godine nema više u Štitniku kovača oružja.

Sablje PMH s natpisom FRINGIA usko su vezane po dekoraciji korica i po tipu balčaka s ostalim husarskim sabljama (kat. br. 237—245). Na jednoj od njih nalazi se oznaka Pottenstein kao mjesto proizvodnje pa se ne isključuje mogućnost da su se i druga sječiva husarskih sablji u 18. stoljeću kovala u ovom austrijskom gradiću.³⁴

Na naličju sječiva sablji s natpisom FRINGIA nalaze se znakovi zvezda, polumjeseca i sunca. Zanimljivo je mišljenje da su ti znakovi preuzeti s grba Sedmogradske (Erdelja).³⁵ To mišljenje ne smatramo prihvatljivim jer da su to heraldički znakovi bili bi uz njih još neki karakteristični elementi erdeljskog grba. To su tzv. magični znakovi koji štite od uboda, ozljeda i pogibije, a javljaju se često uz razne druge oznake kroz cijelo 17. i 18. stoljeće.³⁶

Na četiri husarske sablje (kat. br. 237—239 i 660) nalazi se lik Madone. Prikaz je u dvije varijante: kao Patrona Hungariae (kat. br. 239) i kao Immaculata Conceptio (kat. br. 237, 238, 660). Uz ove likove javlja se uobičajeni natpis: MATER DEI PROTECTRIX HUNGARIAE SUB TUUM PRAESIDIUM CONFUGIO ili MARIA MATER DEI PATRONA HUNGARIAE SUB TUUM PRAESIDIUM CONFUGIO. Na naličju sablje nalazi se dvostruki ugarski križ s natpisom: IN HOC SIGNO VINCES, a ispod križa: DEUS EXERCITUUM BELLATOR FORTISSIME ESTO MECUM. Kako su tekstove gravirali ljudi koji nisu razumjeli njihovo značenje, ono često vrvi pogreškama.

Na sablji, kat. br. 239, prikaz Madone kao Patrona Hungariae izveden je dosta površno i neprecizno. Isti lik u jasnijoj izvedbi nalazi se reproduciran u literaturi.³⁷ Okrunjena Madona stoji na polumjesecu i kugli zemaljskoj na kojoj je s prednje strane ugarski grb s krunom. Marija drži u lijevoj ruci okrunjeno dijete a u desnoj ruci žezlo. U lijevoj ruci djeteta je jabuka (Reichsapfel). Marijina glava uokvirena je zrakastim nimbom s nizom zvezda. Odjevena je u dugu haljinu s ukrasom bisera a ogrnuta je plaštem od hermelina. Na prsima je »božje oko«. Ovaj prikaz Madone bliz je onom na prsnom oklopu Eugena Savojskog koji je izrađen prema zavjetnoj slici u Maria-Zellu u Štajerskoj.³⁸ Vjerojatno je lik Madone s djetetom na sabljama nastao prema nekoj zavjetnoj slici u crkvama Austrije ili zapadne Ugarske.

Na nekim sječivima sablji (kat. br. 237, 238, 660) Madona je prikazana sklopljenih ruku bez djeteta. Ona stoji na polumjesecu s ljudskim licem. Ova varijanta Bezgrešnog Začeca Marijinog poznata u literaturi kao »La Purissima« javlja se često u likovnoj umjetnosti 17. i 18. stoljeća.³⁹ Ove sablje odgovaraju vremenu Josipa II (1780—1790). Na dvije sablje (kat. br. 237—238) javlja se na rukobranu niz »bisernih« kuglica, dekorativni element karakterističan u vrijeme vladanja spomenutog kralja.⁴⁰

Neke sablje nemaju drugih oznaka osim kraljevskih insignija. Međutim na jednoj husarskoj sablji (kat. br. 245) nalazimo još i natpis: SCLAVONISCH HOUSSARN REGIMENT.⁴¹ Monogram Josipa II, niz »bisernih« kuglica s vanjske strane rukobrana kao i dekorativni elementi na metalnim dijelovima balčaka i na okovima korica (akantov list, kartuša, zrake i kolutići) ukazuju na to da sablja pripada vremenu od 1780. do 1790. godine.

RUSKE SABLJE

Sablje PMH koje pripisujemo ruskoj vojsci potječu iz 19. stoljeća. Među njima se nalaze kavkaske sablje zvane »šaške« (kat. br. 365—375), kozačke sablje (kat. br. 376—381), oficirske sablje (kat. br. 398—403) i druge vojničke sablje regularnih jedinica (kat. br. 382—397).

Šaška je osobiti tip sablje vezana prvobitno za područje sjevernog Kavkaza. Ona je bila nacionalno oružje Čerkeza ali se s vremenom njena upotreba proširila i na druge predjele i narode kavkaskog gorja. Naziv »šaška« označuje dugi nož na koji ovo oružje doista nalikuje.⁴² Sječivo šaške je jednobrido, blago zakrivljeno, često u dijelu prema vršku dvobrido pa služi i za sječu i za ubod. Na sječivu se uz hrbat nalaze uža ili široka žljebovi koji teku samo dijelom ili uz cijelu duljinu hrpta. Držak je izrađen od dvije koštane ili drvene obloge koje su spojene zakovicama. Glavica drška je oblikovana u polukružne slabo razmaknute »uši«. Šaška slično jataganu nema krsnicu a ulaže se u korice sve do »ušiju«. Ona je veoma lijepo i raskošno opremljena. Držak je često okovan u ornamentirano srebro na kojem su ukrasi izvedeni tehnikom iskucavanja, niella ili u filigranu. Često je u glavici drška umetnut ukrasni kamen ili stakleno zrno poput »oka«. Motiv cvjetnih vitica i arabeski upućuju na turski ili perzijski utjecaj.

Zanimljivo je da se kod šaški veoma često javljaju sječiva 18. stoljeća u novijoj opremi drška i s novim koricama.⁴³ O tom problemu raspravljalo se već u literaturi, ali nisu u potpunosti razjašnjeni putevi kojima su sječiva husarskih sablji dospjela do Kavkaza. Domaći majstori su najvjerojatnije koristili sječiva oružja koja su zaplijenjena 1848. godine u Mađarskoj. Nije vjerojatno da su sami imitirali tuđa religiozna i vojnička obilježja s nerazumljivim latinskim tekstovima.

Šaškama su bili naoružani Kozaci iz Tereka i Kubana koji su pripadali tjelesnoj straži ruskih careva.⁴⁴ Za vojne potrebe sječiva šaški proizvodila je tvornica oružja Zlatoust koja je od 1811. godine proizvodila prva čelična sječiva u Rusiji.⁴⁵ U PMH nalaze se tri šaške (kat. br. 371—373) s oznakama tvornice Zlatoust upotrebljavane u vrijeme I svjetskog rata.

Za razliku od drugih evropskih vojski ruske sablje imaju jednu osobitost. Naime, korice sablji imaju kolutove za nošenje oružja na vanjskom rubu. To je zbog takozvanog »staroslavenskog« načina nošenja oružja koji je obrnut od uobičajenog. Rukobran sablje nagnut je prema stražnjoj strani boka, bliži je ruci a sječivo ne smeta koračanju vojnika.⁴⁶ Ovaj način nošenja oružja uveden je 1881. godine za sve oficire i rodove vojske koji nose oružje o boku.⁴⁷

Kozačke sablje s mjedenom kljunasto oblikovanom, probijenom glavicom normirane su 1851. godine (kat. br. 376). Kozačke sablje »donskog tipa« M 1898 (kat. br. 377—381) slične su ranijoj. Držak je drven, bez kožnog omotača, koso brazdan. Korice su modernizirane, slične koricama konjičkih sablji carske garde. Na njih je s prednje strane učvršćeno ležište

s bajonetom. Jedna sablja (kat. br. 379) nosi obilježja Oktobarske revolucije 1917. Na njenu glavicu usječen je znak petokrake zvijezde sa srpom i čekićem.

Pod utjecajem Napoleonovog pohoda na Rusiju 1812. ruska vojska uvodi u naoružanje husarskih jedinica francusku sablju M 1802/03. Ovaj tip sablje bez ikakvih izmjena nastavila je kovati tvornica Zlatoust. Na hrptu sječiva nalaze se redovito oznaka tvornice i datum proizvodnje (kat. br. 382—389).

Sablje ruskih dragona M 1881 (kat. br. 390—393) i M 1908/09 (kat. br. 394—397) podsjećaju po tipu na sablje francuske artiljerije M 1829. Držak je drven, koso brazdan, bez kožnog omota. Završetak krsnice je probijen zbog provlačenja zglobnog remena.

Sablje ruskih oficira slične su po tipu dragonskim sabljama. Razlikuju se ipak po dekoraciji koja se javlja na rubu mjedene kape na glavici drška i na rukobranu. Sablja (kat. br. 398) koju prema oznaci na dršku pripisujemo vremenu cara Aleksandra II (1855—1881) ima na završetku krsnice ukras rozete. Kod oficirske sablje (kat. br. 399) iz vremena cara Aleksandra III (1881—1894) krsnica završava prstenom. Oficirske sablje iz vremena Nikole II (1894—1917) osim monograma ne odstupaju od već opisanih primjera (kat. br. 400—403).

FRANCUSKE SABLJE

U PMH nalazi se niz francuskih konjičkih sablji. Među njima su najzanimljivije sablje lake konjice iz vremena konzulata (1800—1804). One su po tipu slične ali se u detaljima dosta razlikuju. Zbog te neuniformnosti one imaju neku posebnu draž (kat. br. 404—412).

O sablji francuske lake konjice M 1802/03 (kat. br. 413—416) bilo je riječi kod ruskih sablji. Ovaj tip sablje preuzele su i vojske drugih evropskih naroda. Tako na primjer srpska vojska koristi ovu sablju u naoružanju konjičkih jedinica od 1842—1913.⁴⁸

Sablja francuskog konjičkog oficira (kat. br. 417) podsjeća na ruske oficirske sablje samo što na rukobranu ima jednu pomoćnu prečku s dekorativnom rubom.

Sablje francuske lake konjice M 1822 (kat. br. 418—427) javljaju se i u drugim evropskim vojskama kao i na američkom kontinentu. Primjer su dvije američke sablje M 1840 (kat. br. 441—442).⁴⁹ 1916. godine Francuska je isporučila Srbiji 1400 primjeraka sablji ovog tipa.⁵⁰

Sablja oficira francuske pješadije M 1845/1916 (kat. br. 428) također podsjeća na ruske oficirske sablje. Razlika je samo u braniku koji se proširuje u asimetričnu zdjelicu s perforiranim dekoracijama s prednje strane. Korice ove sablje rađene su od 1855. godine od metala. Sablja se unatoč novim tipovima održala sve do 1916. godine.⁵¹

NJEMAČKE SABLJE

U zbirci oružja PMH nalaze se svega četiri njemačke sablje. Tri su sablje pruske artiljerije, a jedna je sablja pripadala konjaničkim jedinicama.

Pruske artiljerijske sablje, poznate kao Blücherove,⁵² odgovaraju hgarskim sabljama M 1811 (kat. br. 429—431). To su zapravo sablje engleske lake konjice M 1796. 1811. uvode se u naoružanje jedinica pruskih dragona, ulana, husara i konjaničke opskrbe.⁵³ Ovom sabljom naoružane su i jedinice konjaničke artiljerije do 1856. godine.⁵⁴ Sablja se prepoznaje po trbušastom dršku s obostranim »ušima« i po srpolikom rukobranu s prorezom za remen. Korice sablje su masivne, željezne pa zahvaljujući njima ukupna težina sablje iznosi 2,20 kg.⁵⁵

1856. godine pruska konjanička artiljerija dobija nešto lakši model sablje istog tipa koji se uvodi i kod pješadijskih artiljerijskih jedinica.⁵⁶ Težina novog modela iznosi 2 kg.⁵⁷

Prusku konjaničku sablju M 1811 preuzimaju neke vojske evropskih naroda. Tako na primjer uredbom od 19. VII 1887. srpska konjanička artiljerija naoružana je sabljom koja odgovara pruskoj artiljerijskoj sablji.⁵⁸

1852. godine propisana je za prusku konjicu nova sablja koja je uvedena u uporabu tek 1857. godine (kat. br. 432). Sablja ima široku asimetričnu zdjelicu koja se sastoji od rukobrana s tri prečke. 1879. godine uvode se neke promjene. Balčak ostaje isti dok sječivo u dijelu prema vršku postaje dvobrido a pojačani hrbat produljuje se u osi sječiva poput rebra (Steckrückenklänge).⁵⁹

SRPSKE SABLJE

Srbija je za potrebe svoje vojske uvozila oružje. 1836. godine naručila je veću količinu oružja u Rusiji. Pošiljka je isporučena 1842. godine i iznosila je više od 2000 komada oružja. Između ostalog bilo je tu i 100 primjeraka oficirskih polusabalja s mjedenim balčacima. To su zapravo bile olakšane, pojednostavnjene ruske konjičke sablje M 1826.

Uredbom od 3. VII 1870. ova sablja je propisana za pješadijske oficire i oficire inženjerije. Dopunskim uredbama od 13. XII 1872. i 12. XII 1873. sablja je propisana za vojnosanitetski personal i za generale.⁶⁰ Postoje dvije varijante ove sablje:

- sablja s glatkim mjedenim okovom na glavici drška (kat. br. 445—452) i
- sablja sa završetkom drška u obliku lavlje glave.⁶¹

Pješadijski narednici dobili su Uredbom od 13. I 1895. sablju sličnu artiljerijskoj iz 1887. godine samo znatno lakšu s mjedenim okovima.⁶² S obzirom da kod sablje (kat. br. 453) nedostaju korice, dat ćemo njen pot-

puni opis. Držak sablje je drven, brazdan, presvučen kožom, a ledni okov od miedi s jednostavnom kapom na glavici drška. Rukobran srpolik, oč miedi, nastavlja se pod pravim kutom u krsnicu s blago povijenim zadebljanim krajem. Po sredini krsnice nalazi se polukružni, okomito postavljeni jezičac. Sječivo sablje je žlijebljeno s obje strane. Korice metalne imaju prihvat za privješanje.

Spomenuli smo već, da je srpska konjica bila naoružana ruskim sabljama lake konjice M 1826 koja odgovara francuskom modelu 1802/03. Ovaj tip sablje zadržao se u naoružanju sve do I svjetskog rata. Također smo naveli da su 1870. godine uvedene u naoružanje srpske konjice sablje po uzoru na austrijske modele 1845, 1850. i 1869. 1882. godine preuzeta je sablja austrijskog konjičkog oficira M 1861/69.

Od 1895. godine uvodi se za sve podoficire, značare i redove konjice novi tip sablje po uzoru na sasku M 1891.⁶³ Držak sablje je od crnog kaučuka a asimetrična košarica označena je s prednje strane srpskim grbom (kat. br. 454—459). Sablja srpskog konjičkog oficira M 1895 razlikuje se od ranije samo po lavljoj glavici na završetku drška (kat. br. 460—462).⁶⁴ S ovim tipovima sablji Srbija je ušla u ratove 1912—1914. Kako je u ratovanju veći dio naoružanja uništen, Francuska je 1916. godine isporučila 1400 sablji lake konjice M 1822/80.⁶⁵

Među sabljama srpske vojske nalazi se i jedna oficirska sablja (kat. br. 463) po uzoru na sablje ruskih oficira M 1908/09 s monogramom srpskog kralja Petra I (1903—1918).

CRNOGORSKA SABLJA

Sablja, kat. br. 465 odgovara ruskoj oficirskoj sablji M 1908/09. Na okovu glavice drška nalazi se latinicom N(ikola) I.⁶⁶ Smatra se, da je aplikacija ovog monograma vršena u Rusiji, u livnicama »Slava« u Moskvi, u Petrogradu ili Zlatoustu gdje su lijevani brončani dijelovi oružja.⁶⁷

JUGOSLAVENSKA SABLJE

Kraljevina SHS a kasnije Jugoslavija, preuzima sve tipove srpskih konjičkih sablji, s tom razlikom, da se na košaricu balčaka umjesto srpskog grba stavlja grb države Srba, Hrvata i Slovenaca (kat. br. 466—478). Na jednoj od ovih sablji (kat. br. 478) nalazi se na sječivu monogram kralja Petra II Karadorđevića (1934—1941).

Mornarica države SHS, osnovana 1918. godine, preuzela je sablje austrijske mornarice. Od 1924. propisana je nova sablja slična ranijoj samo je na košaricu apliciran državni grb (kat. br. 479—480).⁶⁸

NEPROPISANE SABLJE

Neke sablje mješovitog tipa, sastavljene ili prerađene, rasporedili smo prema tipu balčaka među odgovarajuće oružje. Međutim, za neke primjerke nismo imali drugog izlaza osim da ih grupiramo na ovaj način s pretpostavkom da ćemo u daljnjem radu i ove nepoznanice riješiti (kat. br. 482—532). Isto vrijedi za neidentificirane sablje (kat. br. 588—597).

SABLJE ZA VJEŽBU

Sablje za vježbu čine jednu od brojnih skupina oružja. Namijenjene su za vježbanje vojnih pitomaca a načinjene su od odbačenog ili neupotrebljivog sječiva koje oštećeno ili nazubljeno nije više služilo svojoj svrsi. Po neke sablje imaju usko, tanko sječivo namijenjeno mačevanju. Prema tome, ove su sablje ili sastavljeni primjerci s novim rukobranima (balčacima) montiranim na starim sječivima ili novi primjerci specijalno rađeni za obuku u mačevanju.

Balčaci ovih sablji su tipizirani. Dršci su najčešće drveni, presvučeni kožom i ovijeni žicom. Leđni okov je od željeza s plitkom kapom na glavici drška. Sablje se uglavnom razlikuju po rukobranima odnosno plićim ili dubljim branicima. Neki branici su u obliku badema s izvijenim rubovima a neki su u obliku dubokih trbušastih zdjelica.

U pokušaju da sablje za vježbu sistematiziramo prema oblicima branika dobili smo slijedeće grupe:

- Sablje s plićim branicima s blago uzdignutim rubovima i šupljim valjkastim završetkom (kat. br. 533—553). Datiramo ih u vrijeme od kraja 19. st. do 1918. godine.
- Sablje slične ranijim s užim, punim, valjkastim završetkom (kat. br. 554—560). Datiramo ih kao gore.
- Sablje s širim, punim, valjkastim rubom (kat. br. 561—563). Datiramo ih kao gore.
- Sablje s većim asimetričnim branikom i šupljim valjkastim rubom (kat. br. 564—572) s početka 20. stoljeća.
- Sablja s većim asimetričnim branikom i širim, šupljim, valjkastim završetkom (kat. br. 573) s početka 20. stoljeća.
- Sablja s većim asimetričnim branikom i užim, šupljim, valjkastim završetkom (kat. br. 574) s početka 20. stoljeća.
- Sablje s većim asimetričnim branikom s valovitim rubom (kat. br. 578, 579) s početka 20. stoljeća.
- Sablja s većim simetričnim branikom (kat. br. 577) s početka 20. stoljeća.
- Sablje s većim simetričnim branikom sa sedam proboja (kat. br. 578, 579) s početka 20. stoljeća.

- Sablja s većim simetričnim branikom sa sedam većih proboja (kat. br. 580) s početka 20. stoljeća.
- Sablja s branicima na pet proboja (kat. br. 581), šest proboja (kat. br. 582, 583), na 24 proboja (kat. br. 584) ili na 42 proboja (kat. br. 584, 585).
- Sablja sa žicom na rubu branika (kat. br. 586).
- Sablja s većim srcolikim branikom (kat. br. 587).

PARADNE SABLJE

SABLJE AUSTRIJSKIH ČINOVNIKA

Paradne sablje austrijskih činovnika možemo podijeliti u dvije skupine:

- na sablje činovničke sa sedefnom oplatom drška i mjedenom lavljom glavom (kat. br. 604—615) i
- na sablje činovničke vojničkog tipa s rukobranima u obliku probijenih košarica s emblemima odgovarajućih službi (kat. br. 616—626).

U prvoj skupini sablje se razlikuju u nekim pojedinostima. Neke od njih imaju glavicu drška s lavljom glavom na kojoj je kraći ili dulji vrat. Na jednoj od njih (kat. br. 613) nalazi se geslo: VIRIBUS UNITIS, uobičajeno kod paradnih mačeva austrijskih vojnih činovnika M 1878.⁶⁹ Tri su sablje (kat. br. 624—626) nosili austrougarski vojni financijski službenici od 1881. godine. Sablje su označene ugarskim grbom i krunom sv. Stjepana.

VELIKAŠKE SABLJE

U PMH nema velikaških sablji starijih od 19. stoljeća. Kod većine sablji ne znamo kojim su obiteljima pripadale. Svega je jedna sablja identificirana prema grbu na koricama kao sablja obitelji Rauch (kat. br. 632). Neke su sablje raskošno opremljene, okovane srebrom i ukrašene dragim kamenjem. Na njima se susreću svi ornamentalni motivi historijskih stilova od neoklasicizma do neogotike. Među njima izdvajamo sablju čiji držak završava orlovom glavom u srebrnom okovu s veoma skladnim klasicističkim ornamentalnim uzorcima u izvedbi nekog bečkog majstora (kat. br. 627). Paradna sablja bana Jelačića lijepi je rad sa srebrnim okovima, lavljom glavom na završetku drška i lančićem umjesto rukobrana. Krsnica je neobično koncipirana. Kraci su nepravilno izvijeni a završavaju s jedne strane psećom glavom, a s druge strane dekorativnim dugmetom (kat. br. 628). Teški kasnobarokni ukras prekriva dijelove okova sablje obitelji Rauch (kat. br. 632). Sablja ukrašena prozračnom čipkom u neogotičkom stilu, izvedena u srebrnom filigranu s aplikacijama lavljih glava na okovima koricama dokazuje, da se sablja pretvorila u dekorativni dio parade odjeće zajedno s odgovarajućim nakitom (kat. br. 633).

Među paradnim sabljama 19. stoljeća česte su one s dršcima turskog tipa. Vjerojatno su postale omiljene zbog uspomena na ratove s Turcima. Od sablji tipa karabele sačuvana je samo jedna (kat. br. 634) dok je tip turske sablje s povijenom zaobljenom glavicom češći. Među njima se ističe paradna sablja s većom lukovičastom glavicom drška s ukrasima rubina i opala na okovima korica (kat. br. 637).

U ovoj skupini oružja spomenut ćemo još vojničku paradnu sablju austrijskog pješadijskog oficira M 1837 (kat. br. 234). Ona je izvedena u skupocjenoj srebrnoj oprema s dekorativnim okovima. Prema kneževskom grbu na gornjem okovu korica sablja je pripadala članu obitelji Batthyány od Némétújvára.⁷⁰ Prema puncu bečkog srebrnara sablja potječe iz 1853. godine.

DJEČJE PARADNE SABLJE

Među paradnim sabljama nalaze se dvije sabljice manjih dimenzija s uskim sječivima (kat. br. 650, 651). Vjerojatno su radene za djecu velikaških obitelji. Na njihovim sječivima nalaze se znakovi polumjeseca s ljudskim profilom, zvijezde i sunce. Isti znakovi javljaju se na sječivima husarskih sablji s natpisom FRINGIA (kat. br. 240—243). Na okovima korica sablje kat. br. 650, susreću se ukrasni motivi rocaillea, zavoja i zraka. Isti ukrasni elementi nalaze se i na dijelu drška. Završeci glavica držaka slični su životinjskim papcima (kopitima). Takvi završeci držaka karakteristični su za neke paradne sablje prve polovine 18. stoljeća.⁷¹ Na sablji kat. br. 651, za neke paradne sablje prve polovine 18. stoljeća. Ovaj ukrasni motiv javlja se također u prvoj polovini 18. stoljeća. Obje sabljice možemo prema tipu i prema ukrasnim motivima datirati u vrijeme oko sredine 18. stoljeća.

BILJEŠKE

1. W.Boenheim, Handbuch der Waffenkunde, Graz, 1966, 269.
2. F. Csillag, Kardok történelmünkben, Budapest, 1971, 15.
3. Dr O. Gamber, Die Mittelalterlichen Blankwaffen der Wiener Waffensammlung, Jahrbuch der Kunsthistorischen Sammlungen in Wien, Bd. 57, 1961, 14, 31.
4. Tipološki su im slični albanski mačevi. Vidi: M. Birtašević, Mačevi »vukovci« u jugoslavenskim zbirkama, Vesnik Vojnog muzeja, br. 13—14, Beograd, 1968, 99, 101, 102. M. Šercer, Mačevi, bodeži, noževi, Zagreb, 1976, kat. br. 397, 398.
5. H. Seitz, Blankwaffen, I, Braunschweig, 1965, 348.
6. Ü. Yücel, Türkische Waffen vom 16. bis zum 18. Jahrhundert, Das wiener Bürgerliche Zeughaus, Beč, 1977, 56.
7. Isti, n. dj., 56.
8. M. Praunsperger, Oružje starih Hrvata, Zagreb, 1943, 87 (navod prema Demminu, 715). F. Csillag, n. dj., str. 42. navodi devet mačeva proroka Muhameda.
9. Lj. Rajković, Zbirka jatagana Vojnog muzeja JNA, Vesnik 1, 1954, 120.
10. Ü. Yücel, n. dj., 59.
11. Dr P. Jaeckel, Ausrüstung und Bewaffnung der türkischen Heere, Kurfürst Max Emanuel — Bayern und Europa um 1700, München, 1976, 378.
12. Isti, n. dj., 378.

13. Isti, n. dj., 378.
14. Knjiga ulaska PMH, br. 140.
15. Z. Zygulski jun. The Polish karabela Sabre, materijali s kongresa IAMAM-a u Zürichu, 1972.
Z. Zygulski jun., Karabela i szabla orla, Studia do dziejow dawnego uzbrojenia i ubioru wojskowego II, Krakow, 1975, 17—37.
A. Nadolski, Polska bron biala, Wroclaw, 1974, 77—125.
16. Svijetli koštani dršci nisu uvijek radeni od slonovače. Uz velike troškove transportirana je morževa kost iz Skandinavije u Istanbul jer je bila čvršća i trajnija. H. Nickel, U.Isteim Waffebuch, Frankfurt/M — Berlin — Wien, 1974, 187.
17. D.T. Rice, The Islamic Art, London, 1975, sl. 200.
18. Punce s turskim žigom utisnute u srebrne okove na koricama nažalost nisu čitljive.
19. O nazubljenim lukovima kao znakovima štajerskih kovača vidi u: Schwert und Säbel aus der Steiermark, Graz, 1975, 52, kat. br. 18 i 56, kat br. 23.
20. G. C. Stone, A. Glossary of the Construction, Decoration and Use of Arms and Armor, New York, 1961, 356, sl. 2.
21. »Prima plana« se zovu još od vremena Landsknechta, oni bolje naoružani vojnici koji su bili na prvom spisku vrbovanih, odmah uz oficire i podoficire (E. Wagner, Hieb und Stichwaffen, Prag, 1966, 344; Dolleccek, Monographie der k.u.k. österr-ung. blanken und Handfeuer-Waffen, Graz, 1970, 17).
22. B. Bogdanović, Monografija o naoružanju Srbije, Crne Gore i Jugoslavije, rukopis, str. 4.
23. Isti, n. dj., 2, 3, 7.
24. Isti, Pregled hladnog naoružanja crnogorske vojske 1850—1914, 8.
25. Prikaz Madone kao kraljice s ugarskim grbom, poznat je u likovnoj umjetnosti kao Patrona Hungariae. O tome više kod G. Galavics, Program és műalkotás a 18. század végén, Művészettörténeti füzetek, Budapest, 1971, 2, tabla 10.
26. A. Dolleccek, n. dj., 11.
27. A. Demmin, Die Kriegswaffen in ihren geschichtlichen Entwicklungen von den ältesten Zeiten bis auf die Gegenwart, Leipzig, 1893, 1022.
28. F. Csillag, n. dj., 59.
29. Dr J. Kalmár, Régi magyar fegyverek, Budapest, 1971, 107.
30. Isti, n. dj., 107.
31. A. Czuberka, Kuruczokri fegyverek, Budapest, 1906, 20.
32. Dr J. Szendrei, Ungarische kriegsgeschichtliche Denkmäler, Budapest, 1896, 814—817.
33. J. Dita, Fringia, Deutsches Waffens-Journal, 5, 1975, 524—530.
34. U Vojnom muzeju JNA u Beogradu nalazi se šaska inv. br. III 120/5 sa sječivom husarske sablje, s prikazom Madone i s odgovarajućim tekstom. Na hrptu sječiva nalazi se oznaka »Pottenstein, 1729. 15. März«.
35. J. Dita, n. dj., 529.
36. E. Wagner, n. dj., 62, 64, sl. 43.
37. Dr J. Szendrei, n. dj., 703/704, br. 3441.
38. Isti, n. dj., 449, br. 2924.
39. Lexikon der christlichen Ikonographie, Rom — Freiburg — Basel — Wien, 1970, 343.
40. Dr J. Kalmár, n. dj., 85, sl. 158, prva s desna.
41. 1747. godine osnovane su dvije husarske regimente: srijemska i slavonska. 1752. formirana je jedna husarska regimentska pod imenom slavonska a raspoređena je pješadijskim regimentama u Brodu, Gradiški i Petrovaradinu. U vrijeme Josipa II slavonski husari nastupali su u slučaju rata pod komandom drugih regimentskih bez svojeg stijega (F. Vaniček, Specialgeschichte der Militärgrenze, I Wien, 1875, 521, 558, 559 i II, 285).
42. Dr Đ. Petrović, Oružje Kavkaza, p. o. iz Vesnika Vojnog muzeja, br. 13—14, Beograd, 1968, 147.
43. H. Jacobsen, »Ungarske« klinger in den naere Orient, Vaabenhistoriske Aarboger, V c, Kopenhagen, 1948.
44. E. Wagner, n. dj., 451.

45. B. Bogdanović, Pregled hladnog naoružanja crnogorske vojske 1850—1914, bilješka 48: Grad Zlatoust osnovan je 1754. godine, a 1759. Kosoturski zavod, kasnije fabrika oružja. U okviru zavoda je 1811. počela proizvodnja sablji, a 1833. godine su proizvedena prva ruska čelicna sečiva po projektu P. P. Anosova.
46. E. Wagner, n. dj., 452.
47. W. Gohlke, Die blanken Waffen und die Schutzwaffen, Berlin — Leipzig, 1912, 119.
48. B. Bogdanović, Monografija . . . . , 2.
49. R. Wilkinson-Latham, Swords in colour, Poole-Dorset, 1977, sl. 93, 94.
50. B. Bogdanović, Monografija . . . . , 3.
51. F. Csillag, n. dj., 98.
52. G. L. Blücher (1742—1819) pruski feldmaršal, istakao se 1815. kod Waterlooa.
53. W. Gohlke, n. dj., 83.
54. W. Gohlke, n. dj., 81.
55. W. Gohlke, n. dj., 43.
56. W. Gohlke, n. dj., 81.
57. W. Gohlke, n. dj., 96, red. br. 47.
58. B. Bogdanović, Monografija . . . . , 4.
59. W. Gohlke, n. dj., 83.
60. B. Bogdanović, Monografija . . . . , 5.
61. Isti, n. dj., tabla 5.
62. Isti, n. dj., 6.
63. Isti, n. dj., 3.
64. Isti, n. dj., tabla 12.
65. Isti, n. dj., 3.
66. Nikola I Petrović, vladao Crnom Gorom od 1860, kralj od 1910. do 1918. godine.
67. B. Bogdanović, Pregled hladnog naoružanja crnogorske vojske 1850—1914, bez pag.
68. Isti, Monografija . . . . , 7.
69. M. Šercer, Mačevi, bodeži, noževi, kat. br. 144—149, Zagreb, 1976.
70. Dr I. Bojničić, Der Adel von Kroatien, Nürnberg, 1899, tabla 9a, b, c.
71. F. Csillag, n. dj., sl. 91, 95.

Muhamed Ždralović

ORIJENTALNI NATPISI NA SABLJAMA POVIJESNOG MUZEJA
HRVATSKE

U Povijesnom muzeju Hrvatske ima dvadesetak sablji s orijentalnim natpisima, pisanih arapskim pismom, najčešće na arapskom a rjeđe na turskom i perzijskom jeziku. Natpisi pretežno sadrže riječi kojima se izražava uzdanje u Alaha, traži njegova pomoć i zaštita. Vrlo su rijetka imena kovača, imena vlasnika sablje, datum i mjesto kovanja.

Ovdje donosimo transkripciju teksta natpisa i njihov prijevod uz kraća objašnjenja pojedinih sentenci.

1. Kat. br. 83

Tekst:

... »Lâ fatâ illâ Aliyy wa lâ sayf illâ Zû 'l-fiqâr«¹
»Bismillah ar-rahmân ar-rahîm«²

Prijevod:

... »Nema junaka kao Alija, niti sablje kao Zulfikar«.
»U ime Alaha milostivog i milosrdnog«

2. Kat. br. 7

Tekst:

Li mawlâ izzunâ 's-sultân al-mâlik al-malik al-Âdil Abu'n-nasr Tûmân-bay sultân al-islâm wa'l-muslimîn qâtil al-kufra wa'l-mušrikîn al-faqîr abû'l-ma-sâkîn muhy al-adl fi'l-âlamîn fi hagûra 'd-dîn aazza Allah taala nasrah wa qayyam bi's-sâlihât amalih.

Prijevod:

Našem dragom gospodinu sultanu, vladaru, kralju Adilu Abu Nasru Tuman-baju,³ vladaru islama i muslimana, zatorniku nevjernika i idolopoklonika, siromahu, ocu pobjede, preporoditelju pravde na oba svijeta u okrilju vjere, uvećao Alah njegovu pobjedu i učinio vrijednim njegova dobra djela.

3. Kat. br. 64
 Tekst:
 Sanat Omer sene 1260.
 Prijevod:
 Izrada Omerova, 1260. (1844/45.) godine.
4. Kat. br. 59
 Tekst:
 r. Amel Ebu Bekr alemdar. Sahib Osman-aga.
 v. Bi munasabillah!
 Prijevod:
 r. Rad Ebu Bekra bajraktara. Vlasnik Osman-aga.
 v. Za Alaha!
5. Kat. br. 70
 Tekst:
 Kurtula olur mi güleşmek Katilma mi yüceleşmek
 Prijevod:
 Za izbavljenje se treba boriti, a za sjedinjenje sa smrću treba se uzvisiti.
 Na koricama je utisnut mali žig u kojem se nalazi upisana riječ »sah« što znači »ispravno«.
6. Kat. br. 37
 Tekst:
 r. »Nasr min Allah wa fath qarīb wa baššir al-muminîn,⁴ ya Muhammad. Lâ fatâ illâ Aliyy la sayf illâ Zû'l-Fiqâr. Sana 1187. Omar, ya fattâh, ya Muham-
 mad, ya Aliyy, Alî
 v. »Innâ fatahnâ lak fathan mubînan li-yagfir lak Allah mâ taqaddam min
 zanbik wa mâ taahhar wa yutimm nimatah alayk wa yahdî«.⁵ Sana 1187.
 Abu Bakr. Tawakkalt alâ Allah. Allah, Ma šâ Allah,⁶ Omar.
 Prijevod:
 r. O Muhamede, »Obraduj vjernike radosnom viješću o Alahovoj pomoći
 i skoroj pobjedi«. Nema junaka kao Alija, niti sablje kao Zulfikar. Godina
 1187. (1773/74.) Omer, o osvojitelju, o Muhamede, o Alija, Alija.
 v. »Doista smo ti omogućili jasnu pobjedu. Neka ti Alah oprosti grijehe
 koje si ranije učinio i one kasnije i neka ti upotpuni svoju blagodati i uputi«,
 1187. (1773/74.) godina, Ebu Bekr. Oslonio sam se na Alaha. Što Alah hoće
 (biva). Omer.
7. Kat. br. 60
 Natpis:
 r. Tawakkalt alâ Allah⁷
 v. Lâ fatâ illâ Aliyy lâ sayf illâ Zû'l-Fiqâr.
 Prijevod:
 r. Oslonio sam se na Alaha.
 v. Nema junaka kao Alija, niti sablje kao Zulfikar.

8. Kat. br. 8
 Tekst:
 Mâ šâ Allah
 Prijevod:
 Što Alah hoće (biva).
9. Kat. br. 62
 Tekst:
 r. Tawakkalt alâ Allah
 v. Dost ile dost -Duşman ile duşman
 Prijevod:
 r. Oslonio sam se na Alaha!
 v. Prijatelj s prijateljem, neprijatelj s neprijateljem!
10. Kat. br. 40
 Tekst:
 »Nasr min Allah wa fath qarīb wa baššir al-muminîn«, ya Muhammad. Ta-
 wakkalt alâ Allah.
 Amel hacc Suno Nufud (?), Ya Allah, Mâ šâ Allah, ya Aliyy la sayf illâ
 Zû'l-Fiqâr Sâlih Muslî-paşa zade.⁸
 Prijevod:
 Muhamede, »Obraduj radosnom viješću vjernike o Alahovoj pomoći i skoroj
 pobjedi«. Osloni se na Alaha.
 Izradio hadži Suno Nufud (?) O Alahu, što Alah hoće (biva), o Alija, nema
 sablje kao što je Zulfikar. Salih sin Musli-paše.
11. Kat. br. 95
 Tekst:
 r. Bismillah ar-rahmân ar-rahîm
 v. Mâ šâ Allah
 Prijevod:
 r. U ime Alaha milostivog i milosrdnog
 v. Što Alah hoće (biva)!
12. Kat. br. 65
 Tekst:
 Amel Esedullah Isfahanî
 Bende Abas šah velah
 Prijevod:
 Uradio Esedulah iz Isfahana.
 Bjednik Abas, šah je njegov gospodar.
13. Kat. br. 117
 Tekst:
 Hasbiyallah wa nim al-wakîl. Mâ šâ Allah kân mâ šâ Allah, ya Allah, ya
 fattah, ya ra(zz)aq, ya Allah, ya karîm, ya rahîm, ya alîm. Bismillah ar-rahmân
 ar-rahîm.

»Wa man yatawakkal alâ Allah fa huwa hasbuh innâ Allah bâlig amrih qad džaal Allah li kull šay'qadran«.9

Prijevod:

Meni je Alah dovoljan i divan je zaštitnik. Ono što Alah hoće to biva. O Alahu, o stvoritelju, o opskrbitelju, o Alahu, o plemeniti, o milostivi, o sveznajući. U ime Alaha milostivog i milosrdnog.«

»Pa tko se osloni na Alaha on mu je dovoljan. Dosta Alah izvršava svoje obaveze. Alah je učinio svakoj stvari vrijednost«.

14.

Kat. br. 118

Tekst:

Kirmânî

Prijevod:

Onaj koji pripada (oblasti) Kirman.

15.

Kat. br. 96

Tekst:

r. Amel bende derviš Mehmed

v. Tawakkalt alâ Allah

Prijevod:

r. Uradio bijednik derviš Mehmed

v. Oslonio sam se na Alaha.

16.

Kat. br. 58

Tekst:

Amel Mehmed sahib ve malik Mahmud-bek . . .

Prijevod:

Uradio Mehmed, vlasnik i posjednik Mahmud-beg . . .

17.

Kat. br. 73

Tekst:

Ahmed

Ahmed je vjerojatno vlasnik sablje.

Na koricama utisnut žig i u njemu riječ »sah« što znači »ispravno«.

18.

Kat. br. 78

Postoji natpis s obje strane sječiva. Veći dio natpisa je na perzijskom jeziku. Na r. strani se spominju imena sedmorice spavača pećine kraj Efeza: Jemliha, Mekselina, Meslina, Mernuš, Debernuš, Šaznuš, Kefeštatajuš i njihov pas Kitmir.¹⁰ Iza ovih imena spominje Alaha, Muhameda, Ebu Bekra, Omera, Osmana, Aliju, Hasana, Husejna i Gijasa. Sablju je uradio Mehmed 1256. H (1840/41.) godine. Vlasnik je bio Husejn-beg iz Bihaća (?).

Na v. strani perzijski stihovi:

Ke benemud-e Zolfikar-e mortaza-je namdar kist nagofti
dar džahan Allaho akbar aškar

Prijevod:

Jer na pojavu Zulfikara slavnog odabranika (sc. Alije)

tko ne bi rekao u svijetu Bog je najveći očito.

Zatim se u tekstu zaziva božja pomoć u borbi protiv neprijatelja a na kraju sijedi arapski:

fansurnâ alâ - lqauri - lkâfirîna

Prijevod:

I pomozite nam protiv nevjerničkog naroda.¹¹

* *
*

Osim ovih natpisa postoji na sablji kat. br. 369 natpis pisan arapskim pismom, ali zbog isprepletenosti slova nismo mogli utvrditi sadržaj teksta.

BILJEŠKE

1. Ovo je uobičajeni distih koji se često nalazi na sabljama a i jataganima. (Vidi: Marija Šercer: »Jatagani u Povijesnom muzeju Hrvatske«, Zagreb, 1975, str. 31, 50, 54. i dr.), a odnosi se na Aliju, Muhamedovog zeta i njegovu sablju Zulfikar.
2. Ovu rečenicu muslimani izgovaraju kod pristupa poslu. Ona je 114 puta navedena u Kur'anu i to na početku svakog poglavlja, sure izuzev poglavlja Tavba (Vidi: »Kur'an časni« — preveli Hafiz Muhammed Pandža i Džemaluddin Caušević, Zagreb, 1974, str. 1).
3. Bila su dvojica mamelučkih vladara po imenu Tuman-baj (Vidi: E. de Zambaur: »Manuel de Genealogie et de Chronologie pour l'Histoire de l'Islam, Hanovre, 1927, str. 105), prvi Adil Sejjeddin, vladao krajem 1500. i početkom 1501. god., i drugi Ašraf, vladao od početka 1516. g. do osmanskog osvojenja Egipta 1517. godine. Uzme li se u obzir ime Adil, dade se zaključiti da je sablja kovana za 22.og mamelučkog sultana Adila, a ne za zadnjeg Ašrafa.
4. Kur'an, LXI poglavlje, 13. rečenica.
5. Kur'an, XLIII poglavlje, 1—2. rečenica.
6. Fraza: »Mâ šâ Allah« u arapskom jeziku znači »ono što Alah hoće (biva), ušla je preko turskog u hrvatskosrpski jezik u značenju »Ne ureklo se!«
7. Fraza »Oslonio sam se na Alaha« s istim smislom izražena riječima: »Oslonio sam se na mog tvrcra, njegov rob« je često zapisivana na jataganima: (Vidi: Marija Šercer: op. cit. str. 34, 38, 39 i dr.).
8. Prema djelu Mehmeda Süreya: »Sicil-i Osmani«, knj. IV, str. 497—498, bila su dvojica Osmanlija s ovim imenom. Prvi je umro u Izmitu 1096. godine po Hidžri (1685.), a drugi 1107. (1695/96.) godine. Prema tome, vlasnik sablje je mogao biti Salih, sin jednog od ovih paša.
9. Kur'an: LXV poglavlje, 3. rečenica.
10. Vidi: Marija Šercer: Op. cit., str. 12.
11. Prijevod prof. Fedora Moačanina i prof. Nenada Moačanina.

OZNAKE I ŽIGOVI NA SABLJAMA

Mjesta poznata po kovanju oružja imala su svoje znakove koje su utiskivali u oružje. Isto tako su pojedini majstori imali svoje oznake kojima su garantirali kvalitetu materijala i izvedbe. Ove oznake pomažu kod određivanja porijekla i datacije oružja. Međutim, one nisu uvijek pouzdani i odlučujući faktor. Žigovi se preuzimaju, imitiraju i falsificiraju. Zato je kod identifikacije i atribucije predmeta oružja potreban veliki oprez. Znak vuka upotrebljavali su majstori Passaua od sredine 14. stoljeća ali ga kasnije preuzimaju kovači Solingena i neki španjolski majstori.¹ Znak crnačke glave upotrebljavaju solingenski majstori ali se javlja i na toledanskim sječivima.²

Početak 17. stoljeća Solingen i Toledo bila su dva najvažnija središta za proizvodnju oružja. Na izmaku 17. stoljeća Solingen preuzima vodstvo. Talijanska sječiva kovana u Milanu, Brescii i Bergamu još uvijek imaju dobru reputaciju.³ U 17. stoljeću kvalitetan kovački obrt javlja se i u Francuskoj (Vienne) a u 18. stoljeću razvija se manufaktura oružja u Klingenthalu i u Châtelleraultu. U Engleskoj je postojala manufaktura oružja u Hounslowu a u Švedskoj je od 1635. godine poznata Wira Klingenberg,⁴ Sječiva se proizvode i u Austriji osobito u Donjoj Austriji i u Štajerskoj.⁵ Nekoliko centara kovačke proizvodnje bilo je na području nekadašnje Mađarske. U 17. stoljeću na dobrom su glasu kovači mjesta Rožnava (Rozsnyo) i Stittnik (Csetnek), a u 18. stoljeću sječiva se izrađuju u Košicama (Kassa), Levoči (Lőcse), Komarnu (Komárom), Tati i Satu Mare (Szatmár).⁶

U našim krajevima bilo je također obrtnika koji su se bavili proizvodnjom oružja. Oni su bili organizirani u cehove. Na području zagrebačkog Gornjeg grada osnovan je Veliki ceh 1521. godine u kojem su bili udruženi oružari, ostrugari i drugi obrtnici. Na području zagrebačkog Kaptola osnovan je 1632. Veliki ceh s raznim obrtnicima među kojima su bili mačari i kopljari. Kaptolski obrtnici su dobili potvrdu privilegija 1781. godine ali se uz kopljare umjesto mačara spominju puškari.⁷ Među udruženim obrtnicima grada Varaždina koji su dobili privilegije 1557. godine, bili su kovači sječiva (politores) i proizvođači štitova.⁸ 1763. dobili su privilegije udruženi obrtnici Koprivnice među kojima su bili »gladiatores seu poliones».⁹

U PMH na sječivima sablji česti su znakovi nazubljenih lukova. O njima kao i o natpisima GENOA dosta se raspravljalo u literaturi.¹⁰ Na izvjesnom

broju sječiva nalaze se u žljebovima znaci slični slovima ili linearnim uzorcima koji su vjerojatno albanskog porijekla.

Na oružju 18. stoljeća žigovi se nalaze na trnu ispod drška ili su oznake diskretno postavljene na hrptu sječiva u obliku strelice, vitice ili natpisa. Na taj način je na sječivu stvoren slobodan prostor za nanošenje jetkanog ukrasa. U 19. stoljeću dominiraju sječiva proizvedena u Solingenu. Umjesto pojedinačnih imena javljaju se nazivi tvrtki koji se utiskuju u dijelu sječiva prema balčaku. Na ruskim i na francuskim sječivima zadržavaju se kroz cijelo 19. stoljeće natpisi na hrptu sječiva.

Na sječivima 19. i 20. stoljeća uz nazive proizvođača odnosno imena tvrtki javljaju se i oznake dobavljača. To je ujedno znak da su se dopremile na sječiva kod označene tvrtke »montirala« prema naručenom modelu.

PROIZVOĐAČI SJEČIVA

Austrija

HAUSMANN I.H. k.k. HOF SCHWERTFEGER IN WIEN kat. br. 150, 270, 271, 275 — sredina 19. st.
JURMANN C. IN WIEN¹¹ kat. br. 148, 272, 280 — sredina 19. st.
METTER / STEYER kat. br. 199 — druga polovina 19. st.
RIDLER IN SPITAL A PYHRN kat. br. 198, 279 — sredina 19. st.
STRIBERNY A. kat. br. 290, 301 — druga polovina 19. st.
POTTENSTEIN kat. br. 245 — druga polovina 18. st.
POTTENDORF kat. br. 120 — druga polovina 18. st.
STEYR kat. br. 486 — početak 19. st.
WIEN kat. br. 139, 531, 604, 609 — 1848—1916.

Francuska

ECURBISEUR POL /?/ A METZ kat. br. 404 — kraj 18. st.
M/anufactu/re d'Armes de Chât/elleraul/t kat. br. 418, 419, 420, 421, 422, 423, 424, 425, 669 — kraj 19. st.
M/anu/f/ac/ture Imp/eri/ale Du Klingenthal kat. br. 416, 511 — prva polovina 19. st.

Italija

GNUTTI ALESS/ANDRO/ LUMEZZANE /BRESCIA/ kat. br. 577 — početak 20. st.
NOV . . . BRESCIA kat. br. 351 — sredina 19. st.
PEREZ C. VERONA BREVETTO kat. br. 575 — početak 20. st.
ROMA kat. br. 87 — 18. st.
SASSI MILANO kat. br. 436 — 19. st.

Njemačka

MAYRSCHÄFFER JOHANNES IN PASSAU kat. br. 235, 262 — 1740. do 1750. godine
 CLAUBER W. SOLINGEN¹² kat. br. 181, 186 — druga polovina 19. st.
 CLEMEN & JUNG SOLINGEN kat. br. 439 — početak 20. st.
 COPPEL ALEX/ANDER/ SOLINGEN kat. br. 465 — od 1860. do 1918.
 EICKHORN CARL WAFFENFABRIK SOLINGEN kat. br. 175, 454, 464, 469, 550, 553 — 19/20. st.
 F. A. H. /SOLINGEN/ kat. br. 112, 578 — 19/20. st.
 FICHTE F. SOLINGEN kat. br. 401 — 19/20. st.
 HERMES ROBERT SOLINGEN kat. br. 204 — druga polovina 19. st.
 HÖRSTER E. & F. SOLINGEN kat. br. 93, 206, 295, 398, 399, 437 — 19/20. st.
 KÜLL PETER IN SOLINGEN kat. br. 145, 183, 363 — do sredine 19. st.
 JUNG F. S. SOLINGEN kat. br. 342, 343, 353 — druga polovina 19. st.
 SOLINGEN kat. br. 129, 130, 174, 178, 187, 193, 194, 205, 213, 282, 297, 304, 525, 557, 567 — druga pol. 19. st.
 VOOS JULIUS GARANTIE SOLINGEN kat. br. 593, 615 — od 1848. do 1916.
 WEYERSBERG PETER KLINGENFABRIKANT IN SOLINGEN kat. br. 256 — druga polovina 18. st.
 WEYERSBERG KIRSCHBAUM & Co. SOLINGEN kat. br. 177, 182, 455, 456, 457, 458 — 19/20. st.
 WEYERSBERG KIRSCHBAUM & CIE SOLINGEN kat. br. 432, 473 — 19/20. st.
 W. K. & Co. SOLINGEN kat. br. 449, 461 — 19/20. st.
 WEYERSBERG & STAMM SOLINGEN kat. br. 104, 185, 191, 207, 211, 221, 292, 296, 299, 327, 445, 446, 450, 528, 545, 558, 581, 602, 624 — druga polovina 19. st.
 W. & St. SOLINGEN kat. br. 214 — druga polovina 19. st.
 WEYERSBERG & Co SOLINGEN kat. br. 176, 180, 209, 224, 274, 326, 331, 480, 519, 617, 626 — 19/20. st.
 WEYERSBERG & SOHN kat. br. 302 — druga polovina 19. st.
 WEYERSBERG SOLINGEN kat. br. 215, 619 — druga polovina 19. st.
 WEYERSBERG HUGO & SOHN SOLINGEN kat. br. 509, 534 — 19/20. st.
 WERTH A. SOLINGEN kat. br. 515 — druga polovina 19. st.

SSSR (Rusija)

ERZERUM G. P. E. P. kat. br. 38 — prva polovina 19. st.
 NOVOČERKASK MASTER RASUL MAGAMETU kat. br. 368 — prva polovina 19. st.
 ZLATOUST kat. br. 371, 372, 373, 376, 377, 378, 380, 381, 383, 384, 385, 386, 387, 388, 389, 390, 391, 392, 395, 396, 397, 400, 402, 403 — 19/20. st.

SAD

HORSTMANN'S PHILA/DELPHIA/ kat. br. 441, 442 — sredina 19. st.
 THE MC LILLEY & Co. COLUMBUS OHIO, kat. br. 464 — 19/20. St.

PROIZVOĐAČI NEPOZNATOG PORIJEKLA

BARISON kat. br. 414, 664 — početak 19. st.
 BARISONI kat. br. 349 — sredina 19. st.
 FISCHER kat. br. 132, 138, 407, 512 — početak 19. st.
 KAUSKAHN kat. br. 267 — sredina 19. st.
 KRAFT kat. br. 257 — početak 19. st.
 POSTELBRG /!/ AUGUST kat. br. 147 — 1848. godina.
 . . . ENGL kat. br. 114 — 1669. godina.

OZNAKE KVALITETE

EISENHAEUER kat. br. 205, 282, 283, 284, 287, 292, 295, 297, 465, 593 — od 1860. do 1918.
 EISENHAEUER DAMASK kat. br. 622 — poslije 1878.
 GARANTIRT SOLINGEN kat. br. 589 — 19/20. st.
 G/ESETZLICH/ GESCH/ÜTZT/ kat. br. 468, 471, 472 — 20. st.

DOBAVLJAČI (LIFERANTI) SJEČIVA

AUSLÄNDER'S NAGYVARAD kat. br. 193 — druga polovina 19. st.
 BECK W. & SOHNE WIEN kat. br. 204, 224, 274, 327, 519 — 19/20. st.
 BITTALR E.I. k.k. HOFLIEFERANT kat. br. 191 — druga polovina 19. st.
 BLUM SANDOR BUDAPEST VACZI UTCZA 15 kat. br. 626 — poslije 1881. godine
 CARASSES kat. br. 313 — druga polovina 19. st.
 GRASSER CARL HOFWAFFENLIEFERANT WIEN kat. br. 220, 308, 319 — kraj 19. st.
 JUNG /WIEN/ kat. br. 206, 303, 305 — druga polovina 19. st.
 JUNG WIEN kat. br. 312 — druga polovina 19. st.
 JUNG E. D. WIEN kat. br. 225 — druga polovina 19. st.
 FINCI A. LEON SARAJEVO kat. br. 478 — 20. st.
 LISSAK FRANZ & COMP. KRAKAU kat. br. 175 — druga polovina 19. st.
 OFICIRSKA ZADRUGA kat. br. 460, 466, 473, 479 — 20. st.
 OHLIG'S SOHNE WIEN kat. br. 307, 310 — kraj 19. st.
 PACHOLEK GYÖRGY /CS. és KIR. UDVARI/ SZA'LLITO'K BUDAPEST kat. br. 309, 315 — kraj 19. st.
 POSPISCHIL WIEN kat. br. 192, 210 — druga polovina 19. st.
 SCHWAB & WAGNER PRAG kat. br. 509 — 1914—1918.
 SKABA H. IN WIEN kat. br. 581 — početak 20. st.
 THILL FRANZ WIEN kat. br. 295 — druga polovina 19. st.
 THILL'S FRANZ NEFFE IN WIEN kat. br. 622 — poslije 1878.
 TILER MORIC & KOMP. BEOGRAD kat. br. 445, 446, 461 — 19/20. st.
 TILLER kat. br. 142 — sredina 19. st.

TILLER'S WIEN STIFTSKASERNE kat. br. 174, 619 — druga polovina 19. st.
 WEINBERGER IZIDOR BUDAPEST 6 kat. br. 567 — početak 20. st.
 WEINER és GRÜNBAUM BUDAPEST kat. br. 529 — 1914—1918.
 WEISZ S. D. HERMANN k. HOFLIEFERANT ESSEG kat. br. 209 — druga polovina 19. st.
 ZEITLER C. WIEN kat. br. 532 — 1914—1918.
 ZEITLER L/UDWIG/ WIEN VIII NEUDEGGERG. kat. br. 194, 314, 316, 317, 318, 344, 345 — 19/20. st.
 ZELINKA — kat. br. 311, 616 — 19/20. st.
 ZELNER F. WIEN kat. br. 513 — druga polovina 19. st.
 ZELNER HEINRICH WIEN kat. br. 320 — kraj 19. st.
 ZIMBLER WIEN 7 kat. br. 304, 593 — 19/20. st.

BILJEŠKE

1. A. Demmin, Die Kriegswaffen in ihren geschichtlichen Entwicklungen von den ältesten Zeiten bis auf die Gegenwart, Leipzig, 1893, 990.
2. F. Csillag, Kardok történelmünkben, Budapest, 1971, 50.
3. H. Seitz, Blankwaffen II, Braunschweig, 1968, 271.
4. Isti, n. dj., II, 258, 271—275.
5. Schwert und Säbel aus der Steiermark, prilozi A. Ruhrija, P. Krenna i K. Kamnikera, Graz, 1975, 6—35.
6. Dr J. Kalmár, Régi magyar fegyverek, Budapest, 1971, 108, 109.
7. Dr L. Szádeczky, Iparfejlődés és a czéhek története Magyarországon, II, Budapest, 1913, 323.
8. Isti, n. dj., 319.
9. Isti, n. dj., 269.
10. M. von Ehrenthal smatra da su nazubljene lukove upotrebljavali genoveški majstori. Znak nazubljenih lukova s natpisom GENOA s po tri točkice na završecima datira u vrijeme od 1660. do 1680. godine (Genuesische Klingen, Zeitschrift für historische Waffenkunde, (ZHW), Dresden, 1900—1902, II, 2, 25, sl. 11). Dr Wilhelm Erben smatra da se ne mogu sva sječiva s ovim natpisom pripisati Genovežanima. S obzirom da je velik broj oružja s ovim oznakama sačuvan u Arsenalu u Grazu, Erben pretpostavlja da su ona izrađena u Passauu, Bečkom Novom Mjestu, Weitzu, Grazu, Judenburgu i Ptuju. (Zur Deutung der Klingeninschrift FRINGIA, ZHW, II, 31, 151). E. Lenz smatra znakove nazubljenih lukova znakovima milanskih kovača. (Lucca und Sichelmarke, ZHW, VIII, 3/4, 71). Dr Peter Krenn ne isključuje mogućnost da su ovaj znak upotrebljavali i štajerski kovači oružja. (Schwert und Säbel aus der Steiermark, Graz, 1975, 52).
11. Zagrebački »Gospodarski list«, VI, 1858, br. 41, od 14. X, str. 216 donosi bilješku o Carskoj uredbi o novim sabljama austrijske konjice koje je izumio Jurman, oružar na glasu. Liveni ocal (nado), bačak ima koš, lakše su i dulje traju. Zasad moraju samo časnici nabaviti, kasnije će dobiti i momčad. (Za ovaj podatak zahvaljujem kolegici dr Marijani Schneider).
12. Podaci o solingenškim tvrtkama: J. Walter, The sword and bayonet makers of Imperial Germany 1871—1918, The Lyon Press, Brighton-Sussex, 1973.

ŽIGOVI

Kat. br. 23

Kat. br. 24

Kat. br. 26

Kat. br. 28

Kat. br. 34

Kat. br. 45

Kat. br. 49

Kat. br. 52

Kat. br. 68

Kat. br. 77

Kat. br. 87

Kat. br. 91

Kat. br. 93

Kat. br. 97, 129, 146,
167, 259, 608, 666,
667, 668

Kat. br. 119, 482

Kat. br. 138

Kat. br. 147

Kat. br. 172

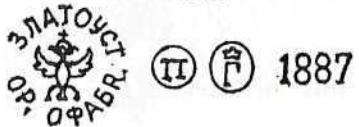
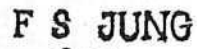
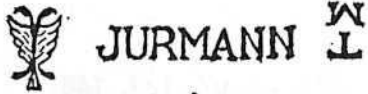
Kat. br. 197, 471

Kat. br. 228

Kat. br. 233

Kat. br. 234

Kat. br. 254

Kat. br. 255

Kat. br. 258, 490

Kat. br. 272

Kat. br. 275

Kat. br. 291, 670

Kat. br. 303

Kat. br. 340

Kat. br. 342

Kat. br. 365

Kat. br. 367

Kat. br. 373

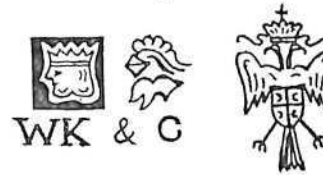
Kat. br. 376

Kat. br. 421

Kat. br. 434, 484, 599

Kat. br. 449

Kat. br. 337

Kat. br. 465

Kat. br. 466

Kat. br. 469

Kat. br. 489

Kat. br. 497

Kat. br. 558

SOLINGEN
P. KÜLL

Kat. br. 577

Kat. br. 591

Kat. br. 598

MH

Kat. br. 655

ИCИCИ

Kat. br. 657

XX XX XXXX
XXXX XX XXXX

Kat. br. 659

Kat. br. 290

Kat. br. 627

KATALOG

SASTAV KATALOŠKE JEDINICE

Redni broj. Naziv predmeta. Mjesto i vrijeme nastanka

Opis predmeta: Držak /balčak/
Sječivo. Natpis. Oznake. Žig
Korice

Nalazište

Način i vrijeme nabave

Dimenzije

Inventarski broj

Literatura u kojoj je predmet objavljen

Broj table sa slikom predmeta

SABLJE VOJNIČKE

Rane sablje

1. SABLJA (Hiebmesser) ulomak Početak 16. st.
Trn s pet proboja za učvršćivanje obloge drška, s okovom glavice i kratkom ravno pruženom krsnicom.
Sječivo jednobrido, zakrivljeno. Na naličju sječiva usječena dva spojena luka.
Manjkavo. Nedostaju donji dio sječiva, dio krsnice i horizontalno postavljeni izvijeni jezik po sredini krsnice.
Nađeno u Šaregradu.
Kupljeno od Stjepana Gjipanovića 1909. godine.
Cjel. dulj. 67 cm
Inv. br. 1685
Objavljeno u katalogu »Seljačka buna 1573«, Zagreb, 1973, kat. br. 117.
2. SABLJA (Hiebmesser) 16. st.
Trn s tri proboja za učvršćivanje obloge drška, s okovom glavice i ravnom krsnicom na kojoj su ostaci rukobrana. Po sredini krsnice jezičac izvijen prema gore.
Sječivo jednobrido, blago zakrivljeno s jednim žlijebom uz hrbat. Na sječivu žig. Donji privareni dio sječiva ne odgovara.
Nađeno u Zbijegu (okolica Slavenskog Broda) prilikom jaružanja.
Darovao Ante Bukvić, tehnički savjetnik u Sisku 1912. godine.
Cjel. dulj. 99 cm, dulj. sječ. 82,5 cm, šir. sječ. 3,5 cm
Inv. br. 1927
Tabla V
3. SABLJA Početak 17. st.
Trn bez obloge drška. Rukobran sa zadebljanim slobodnim krakom koji se nastavlja u krsnicu s povijenim, zadebljanim završetkom. Po sredini krsnice jednokraki (donji) jezik i bočni lukovi spojeni »magarećim kopitom«. Sječivo jednobrido, zakrivljeno s jalmanom.

Nađeno u Surčinu na livadi Lojze Gajera.

Kupljeno od Lojze Gajera.

Cjel. dulj. 83 cm

Inv. br. 1185

Objavljeno u katalogu »Seljačka buna 1573«, Zagreb, 1973, kat. br. 119.

Tabla V

4. SABLJA ugarska

Prva pol. 17. st.

Držak drven, brazdan, presvučen kožom. Glavica drška u obliku kljuna. Krsnica od mjedi s dvokrakim jezikom i ravno pruženim kracima.

Sječivo jednobrido, zakrivljeno s jalmanom.

Korice drvene presvučene u kožu, okovane na ustima i na vršku kao i na bridovima s obje strane. Bridni okovi učvršćeni uskim prstenima. Na gornjem okovu kolut za privješanje.

Kupljeno od Milana Praunspergera u Zagrebu 1940. godine.

Cjel. dulj. 91 cm, dulj. sječ. 80 cm, šir. sječ. 3,3 cm, korice 81 cm

Inv. br. 11565

Objavljeno u katalogu »Seljačka buna 1573«, Zagreb, 1973, kat. br. 120.

Tabla V

5. SABLJA »albanska«

17. st.

Držak od drveta bez kožnog omota. Krsnica od željeza s ravnim rukobranom koji se pod pravim kutom nastavlja u krsnicu s duboko povijenim krakom. Na krsnici dvokraki jezik.

Sječivo jednobrido, zakrivljeno s jalmanom i dva uska žlijeba uz hrbat.

U žljebovima znakovi slični slovima.

Korice nedostaju.

Ne postoji dokumentacija o načinu nabave.

Cjel. dulj. 85,5 cm, dulj. sječ. 74,5 cm, šir. sječ. 3,2 cm

Inv. br. 347

Tabla V

6. SABLJA »albanska« (ulomak)

17. st.

Držak bez obloge s željeznim rukobranom i krsnicom na kojoj su dva duboko povijena kraka. Kraci završavaju profiliranim kuglicama.

Sječivo jednobrido, zakrivljeno s dva uska žlijeba uz hrbat. U žljebove usječeni znakovi slični slovima.

Nađeno 3 km od Kobaša u koritu Save.

Darovao Antun Bukvić, tehnički savjetnik u Sisku 1910. godine.

Cjel. dulj. 68 cm, dulj. sječ. 59 cm, šir. sječ. 2,7 cm

Inv. br. 1846

Tabla V

SABLJE TURSKE

7. SJEČIVO sablje

Početak 16. st.

Držak nedostaje.

Sječivo jednobrido, blago zakrivljeno, u dijelu prema vršku dvobrido. S prednje strane u cijeloj duljini zlatom tauširani arapski natpis (vidi tekst na str. 29, br. 2).

Nađeno u Bosni.

Darovao general Josip Filipović 1878. godine.

Cjel. dulj. 105 cm, dulj. sječ. 96 cm, šir. sječ. 4 cm

Inv. br. 345

Objavljeno u katalogu »Seljačka buna 1573«, Zagreb, 1973, kat. br. 114; M. Šercer, Staro oružje, Zagreb, 1971, sl. 81.

Tabla III

Sablje tipa karabele

8. SABLJA tipa karabele

16. st.

Držak sa svijetlim koštanim pločicama u obliku stilizirane ptičje glave s probojem. Spojnica drška od srebra kao i krsnica s dvokrakim jezikom i kraćim, ravno pruženim, zadebljanim krakovima.

Sječivo jednobrido, zakrivljeno s dvobridim jalmanom. Na sječivu jedan širi i dva uža žlijeba nejednake duljine. U gornjem dijelu sječiva tragovi pozlate i ostaci arapskog natpisa. (Vidi bilješku br. 8 na str. 31).

Korice drvene veoma oštećene, bez kožnog omota sa srebrnim okovima na ustima i vršku te s dva uža srebrna prstena s kolutima za privješanje.

Svi metalni dijelovi prekriveni turskom vegetabilnom ornamentikom (vaza s cvijetom karanfila, rozeta i vitica). Na gornjem kraku jezika krsnice i na gornjem kolutu za privješanje punca s nečitim turskim žigom.

Iskopana u Sisku. Vjerojatno potječe iz vremena bitke kod Siska 1593.

Kupljena od Milana Praunspergera u Zagrebu 1955. godine.

Cjel. dulj. 91 cm, dulj. sječ. 78,5 cm, šir. sječ. 3,5 cm, korice 82 cm

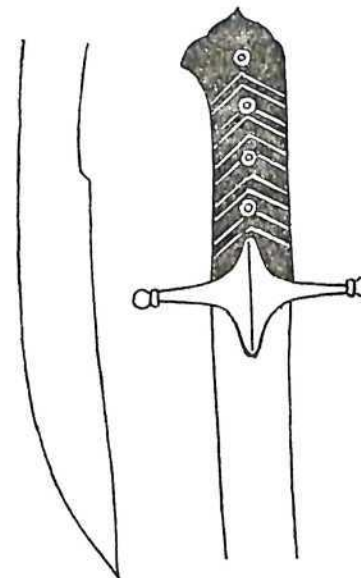
Inv. br. 11696

Table II i III

9. SABLJA tipa karabele

17. st.

Držak s tamnim koštanim pločicama u obliku stilizirane ptičje glave s probojem. Krsnica od željeza s dvokrakim jezikom i kraćim ravno pruženim zadebljanim kracima.

Sječivo jednobrido, zakrivljeno s dvobridim jalmanom i dva uža žlijeba uz hrbat. Na sječivu s jedne strane natpis: IOHAN i dva nazubljena luka s po tri točkice na krajevima. S druge strane jednostruki nazubljeni luk s točkicama.

Korice drvene presvučene u kožu, okovane na ustima i na vršku te s dva uža prstena. Na gornjem prstenu kolut za privješanje.

Sablja obitelji Filipović od Philippsberga.

Darovao Mijat Sabljar koji je sablju dobio od Polde Filipovića, kapetana ličke regimente.

Cjel. dulj 96 cm, dulj. sječ. 82,5 cm, šir. sječ. 3,5 cm, korice 86 cm

Inv. br. 360

10. SABLJA tipa karabele

17. st.

Opis kao kod kat. br. 9.

Iz Grčkog Islama.

Kupljeno od Vladana Desnice 1948. godine.

Cjel. dulj. 98 cm, dulj. sječ. 86 cm, šir. sječ. 3,4 cm, korice 90 cm

Inv. br. 9328

11. SABLJA tipa karabele

17. st.

Opis kao kod kat. br. 9.

Sječivo s dva šira žlijeba od kojih se prvi dijeli u dva uža žlijeba. U gornjem dijelu sječiva s obje strane slabo vidljivi konjanički likovi s nečitkim natpisom.

Korice nedostaju.

Ne postoji dokumentacija o načinu nabave.

Cjel. dulj 99 cm, dulj. sječ. 86 cm, šir. sječ. 3,5 cm

Inv. br. 11567

12. SABLJA tipa karabele

17. st.

Opis drška i sječiva kao kod kat. br. 11.

Korice, krsnica i vršak sječiva nedostaju.

Ne postoji dokumentacija o načinu nabave.

Cjel. dulj. 95,5 cm, dulj. sječ. 84 cm, šir. sječ. 3,2 cm

Inv. br. 18376

13. SABLJA tipa karabele

17. st.

Opis kao kod kat. br. 11.

Po sredini krsnice ukras mjedene rozete.

Na sječivu znak nazubljenog luka s nazubljenim kolutićima na krajevima.

Korice drvene, presvučene kožom, okovane.

Kupljeno od Milana Praunspergera u Zagrebu 1940. godine.

Cjel. dulj. 96,5 cm, dulj. sječ. 81,5 cm, šir. sječ. 3,2 cm, korice 84 cm

Inv. br. 2802

Objavljeno: M. Šercer, Staro oružje, Zagreb, 1971, sl. 32.

14. SABLJA tipa karabele

17. st.

Opis kao kod kat. br. 11.

Na licu sječiva znak nazubljenog luka s po tri točkice na krajevima. Na naličju znak Salamonove zvijezde.

Korice drvene, rezbarene, presvučene u kožu i okovane. Na okovima koluti za privješanje.

Ne postoji dokumentacija o načinu nabave.

Cjel. dulj. 94 cm, dulj. sječ. 81,5 cm, šir. sječ. 3 cm, korice 83 cm

Inv. br. 18310

15. SABLJA tipa karabele

17. st.

Opis kao kod kat. br. 11, osim: Krsnica od mjedi s kratkim, povijenim i zadebljanim kracima. Donji krak jezika s prednje strane manjka.

Sječivo jednobrido, zakrivljeno s dvobridim jalmanom i uskim asimetričnim žlijebom u cijeloj duljini. Uz hrbat utisnuto dvanaest nazubljenih kolutova. U žlijebu žig.

Korice drvene, presvučene kožom, okovane na ustima. Okov na vršku nedostaje.

Nađeno u Bosni.

Darovao Ivan Pajlok, učitelj u Zagrebu.

Cjel. dulj. 94 cm, dulj. sječ. 83,5 cm, šir. sječ. 3,2 cm, korice 73,5 cm

Inv. br. 351

16. SABLJA tipa karabele

17. st.

Opis kao kod kat. br. 11.

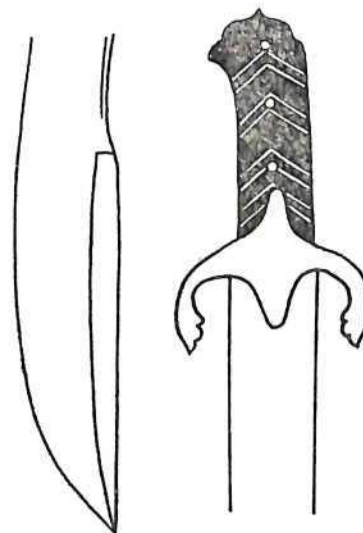
Po sredini obje strane sječiva uski žlijeb.

Korice nedostaju.

Ne postoji dokumentacija o načinu nabave.

Cjel. dulj. 96 cm, dulj. sječ. 83 cm, šir. sječ. 3,1 cm

Inv. br. 1845

17. SABLJA tipa karabele

17. st.

Držak od tamne kosti u obliku stilizirane ptičje glave s ukrasom »riblje kosti«. Krsnica od željeza s dvokrakim jezikom i duboko povijenim listoliko oblikovanim završecima krakova.

Sječivo jednobrido, zakrivljeno s dvobridim jalmanom. Uz hrbat tri žlijeba nejednake duljine i širine. Na sječivu žig.

Korice nedostaju.

Kupljeno od Milana Praunspergera u Zagrebu 1940. godine.

Cjel. dulj 86,5 cm, dulj. sječ. 76,5 cm, šir. sječ. 2,8 cm

Inv. br. 2803

18. SABLJA tipa karabele 17. st.

Držak od tamne kosti u obliku stilizirane ptičje glave. Na prednjoj strani drška ukras »riblje kosti«. Krsnica od željeza s dvokrakim jezikom i ravno pruženim, kraćim kracima koji su na krajevima zadebljani.

Sječivo jednobrido, zakrivljeno s dva uža žljeba s obje strane. Na sječivu u žljebovima znakovi slični slovima.

Korice nedostaju.

Ne postoji dokumentacija o načinu nabave.

Cjel. dulj. 92,5 cm, dulj. sječ. 72 cm, šir. sječ. 3,4 cm

Inv. br. 19378

19. SABLJA tipa karabele 17. st.

Držak od tamne kosti s valovitim rubom glavice i tri ukucane mjedene rozete. Krsnica od željeza uobičajenog tipa. Sječivo jednobrido, zakrivljeno s dva uska, duga žljeba. Na sječivu između četiri kosa križa i slova MH znak passauskog vuka.

Korice nedostaju.

Iz Grčkog Islama.

Kupljeno od Vladana Desnice 1948. godine.

Cjel. dulj. 95 cm, dulj. sječ. 83 cm, šir. sječ. 4 cm

Inv. br. 9400

20. SABLJA tipa karabele 17. st.

Držak od tamne kosti u obliku stilizirane ptičje glave. Spojnica drška od mjedi. Krsnica od željeza uobičajenog tipa.

Sječivo jednobrido zakrivljeno s dvobridim jalmanom i tri uža žljeba. Na licu sječiva znakovi ispunjenih kružnica i obrnutih slova V.

Korice nedostaju.

Ne postoji dokumentacija o načinu nabave.

Cjel. dulj. 89,5 cm, dulj. sječ. 77,5, šir. sječ. 3,7 cm

Inv. br. 18210

21. SABLJA tipa karabele 17. st.

Držak od crvenkaste kosti s ukrasom »riblje kosti«. Gornji dio drška u obliku stilizirane ptičje glave. Spojnica drška od mjedi ukrašena vegetabilnom viticom. Krsnica od mjedi s dvokrakim jezikom i kraćim, ravno pruženim zadebljanim kracima s istom ornamentikom.

Sječivo jednobrido, zakrivljeno s tri žljeba i s jalmanom. S obje strane sječiva znak nazubljenih lukova s točkicama.

Korice nedostaju.

Potječe iz Sinja.

Kupljeno od Mile Bašić u Zagrebu 1968. godine.

Cjel. dulj. 92 cm, dulj. sječ. 80,5 cm, šir. sječ. 3,2 cm

Inv. br. 7307

22. SABLJA tipa karabele 17. st.

Opis kao kod kat. br. 18.

Sječivo jednobrido, zakrivljeno s jednim širim žljebom.

Na licu sječiva znak lukova s točkicama.

Korice nedostaju.

Iz Grčkog Islama.

Kupljeno od Vladana Desnice 1948. godine.

Cjel. dulj. 91,5 cm, dulj. sječ. 79 cm, šir. sječ. 3,4 cm

Inv. br. 9329

23. SABLJA tipa karabele 17. st.

Opis kao kod kat. br. 18.

Sječivo jednobrido, zakrivljeno s dvobridim jalmanom i jednim širim žljebom. Na sječivu znaci nazubljenih lukova i kolutića.

Korice nedostaju.

Ne postoji dokumentacija o načinu nabave.

Cjel. dulj. 93 cm, dulj. sječ. 81 cm, šir. sječ. 3,4 cm

Inv. br. 18198

24. SABLJA tipa karabele 17. st.

Opis kao kod kat. br. 18.

Sječivo jednobrido, zakrivljeno s dvobridim jalmanom, bez žljebova.

Na sječivu znak jednostavnog luka.

Korice i krsnica nedostaju.

Ne postoji dokumentacija o načinu nabave.

Cjel. dulj. 85 cm, dulj. sječ. 73 cm, šir. sječ. 3,5 cm

Inv. br. 18209

25. SABLJA tipa karabele 17. st.

Opis kao kod kat. br. 24.

Korice nedostaju. Manjkavo.

Ne postoji dokumentacija o načinu nabave.

Cjel. dulj. 86,5 cm, dulj. sječ. 74,5 cm, šir. sječ. 3,5 cm

Inv. br. 18311

26. SABLJA tipa karabele 17. st.

Opis kao kod kat. br. 24.

Sječivo jednobrido, zakrivljeno s jalmanom, bez žljebova. Na sječivu znak nazubljenih lukova s točkicama.

Korice drvene presvučene u kožu s željeznim okovima i dva uža prstena s kolutima za privješanje.

Iz bivšeg Ratnog muzeja.

Cjel. dulj. 94 cm, dulj. sječ. 80 cm, šir. sječ. 3 cm, korice 82 cm

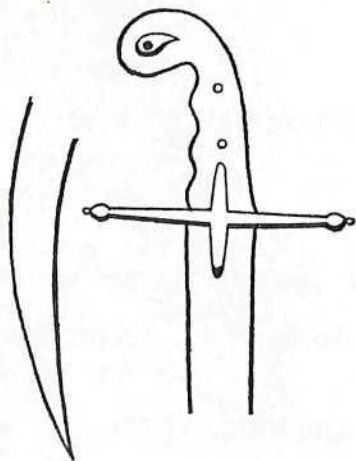
Inv. br. 18312

27. SABLJA tipa karabele
Opis kao kod kat. br. 24.
Sječivo jednobrido, zakrivljeno s jalmanom bez žljebova.
Korice nedostaju.
Ne postoji dokumentacija o načinu nabave.
Cjel. dulj. 90 cm, dulj. sječ. 80 cm, šir. sječ. 3,5 cm
Inv. br. 18375

28. SABLJA tipa karabele
Opis kao kod kat. br. 24.
Sječivo jednobrido, zakrivljeno s jalmanom bez žljebova.
znak jednostavnih lukova s točkicama.
Korice nedostaju.
Ne postoji dokumentacija o načinu nabave.
Cjel. dulj. 96 cm, dulj. sječ. 84 cm, šir. sječ. 3,5 cm
Inv. br. 19379

29. SABLJA tipa karabele Njemačka (?), oko 1700.
Držak i krsnica od mjedi lijevani u jednom komadu. Na dršku motiv »riblje kosti« a po sredini krsnice prikaz ljudskog lica.
Sječivo jednobrido, zakrivljeno s dva šira žlijeba. U žlijebu uz hrbat dva uža žlijeba nejednake duljine. Na sječivu s obje strane ukras teških baroknih vitica. Na licu sječiva ukomponirano polje s dva lava sa stablom u sredini. Na naličju dva bika sa stablom.
Korice nedostaju.
Ne postoji dokumentacija o načinu nabave.
Cjel. dulj. 98,5 cm, dulj. sječ. 85,5 cm, šir. sječ. 3,5 cm
Inv. br. 18260

Sablje s povijenom lukovičastom glavicom

30. SABLJA turska 1767.
Držak od kosti s većom povijenom, probijenom, lukovičastom glavicom i ležištima za prste s unutrašnje strane. Krsnica od mjedi s duljim, ravno pruženim kracima i dvokrakim jezikom.
Sječivo jednobrido, zakrivljeno s dva uska žlijeba uz hrbat, s godinom 1767. i nejasnim ćirilsko-latiničkim slovima.
Korice drvene, okovane u cijelosti u srebro ukrašene uz rubove viticama. Na poprečnim prstenima nema koluta za privješanje.
Ne postoji dokumentacija o načinu nabave.
Cjel. dulj. 97 cm, dulj. sječ. 76 cm, šir. sječ. 3 cm, korice 82 cm
Inv. br. 7312

17. st.

17. st.

31. SABLJA turska 1862/63.
Opis kao kod kat. br. 30.
Sječivo jednobrido, zakrivljeno ukrašeno graviranom ornamentikom.
Korice drvene, presvučene kožom okovane mjedenim okovima. Na poprečnim prstenima dva koluta za privješanje. Na koricama godina 1279. po Hidžri.
Iz bivšeg Ratnog muzeja.
Cjel. dulj. 96,5 cm, dulj. sječ. 81 cm, šir. sječ. 2,7 cm, korice 81 cm
Inv. br. 18285

32. SABLJA turska 19. st.
Opis kao kod kat. br. 30.
Krsnica pozlačena.
Sječivo jednobrido, zakrivljeno bez žljebova.
Korice drvene, presvučene u kožu i okovane. Na prstenima koluti za privješanje.
Iz zbirke dra Fona.
Cjel. dulj. 95 cm, dulj. sječ. 82,5 cm, šir. sječ. 3 cm, korice 84,5 cm
Inv. br. 372

33. SABLJA turska 19. st.
Držak od smeđe kosti s većom povijenom lukovičastom glavicom žlijebljenom poput školjke. Proboj na glavici okovan. S unutrašnje strane drška ležišta za prste. Krsnica nedostaje.
Sječivo jednobrido, zakrivljeno.
Korice nedostaju.
Iz bivšeg Ratnog muzeja.
Cjel. dulj. 95 cm, dulj. sječ. 83,5 cm, šir. sječ. 3 cm
Inv. br. 18373

34. SABLJA turska 18/19. st.
Držak od kosti s većom, povijenom, probijenom, lukovičastom glavicom. Krsnica od mjedi s duljim, ravno pruženim kracima koji na završecima imaju oblik dugoljastih profiliranih zrna. Po sredini krsnice tanki profilirani jezik. Sječivo zakrivljeno s jednim žljebom i jalmanom. Na sječivo s obje strane utisnuta glava maskarona a na licu sječiva dvostruki nazubljeni lukovi s nazubljenim kolutima na završecima.
Korice drvene, presvučene kožom s dva profilirana prstenasta okova s ušicama (kolutovi za privješanje nedostaju).
Darovao Ivan Pajlok, učitelj u Zagrebu.
Cjel. dulj. 92 cm, dulj. sječ. 78 cm, šir. sječ. 3 cm, korice 81,5 cm.
Inv. br. 364

35. SABLJA turska 18/19. st.
Opis drška kao kod kat. br. 34.
Sječivo jednobrido, zakrivljeno s dva šira i dva uža žlijeba uz hrbat.

Korice drvene presvučene u kožu, veći mdijelom okovane u mjed s dva poprečna prstena na kojima su koluti za privješanje.
Darovao Ivan Pajlok, učitelj u Zagrebu.
Cjel. dulj. 93 cm, dulj. sječ. 80 cm, šir. sječ. 3,2 cm, korice 85 cm.
Inv. br. 371

36. SABLJA turska 18/19. st.

Opis kao kod kat. br. 34.
Na krsnici ukras vitica loze s grozdovima.
Na sječivu gravirani ukrasi.
Korice nedostaju.
Kupljeno od Milana Praunspbergera u Zagrebu 1940. godine.
Cjel. dulj. 90 cm, dulj. sječ. 77 cm, šir. sječ. 3 cm
Inv. br. 2832

37. SABLJA turska 1773/74.

Opis kao kod kat. br. 34.
Svi metalni dijelovi drška ukrašeni pozlaćenom ornamentikom.
Sječivo jednobrido, zakrivljeno prekriveno pozlaćenim natpisom i označeno godinom 1187 po Hidžri. (Vidi str. 30, br. 6).
Korice drvene, presvučene zelenim vezenim baršunom, okovane na ustima i na vršku te s dva prstenasta okova s kolutima za privješanje. Na okovima korica pozlaćena ornamentika.
Ostavština Jelačić.
Cjel. dulj. 94 cm, dulj. sječ. 82 cm, šir. sječ. 2,7 cm, korice 84 cm
Inv. br. 10080
Objavljeno: M. Šercer, Staro oružje, Zagreb, 1871, sl. 83.

38. SABLJA turska 1829.

Opis kao kod kat. br. 34.
Sječivo jednobrido, veoma zakrivljeno sa zlatom tauširanim natpisom ćirilicom: »G. P. E. P. Arzerum 27-go junja 1829-go goda. Bez nuždi ne vinimaj, so stidom ne kladivaj«. S obje strane sječiva inicijali: LV i GK.
Korice drvene, presvučene zelenkastim baršunom i okovane srebrnim ornamentiranim okovom. Na dva poprečna prstena pričvršćeni koluti za privješanje.
Ne postoji dokumentacija o načinu nabave.
Cjel. dulj. 89 cm, dulj. sječ. 76, šir. sječ. 3,4 cm, korice 79 cm
Inv. br. 13014

39. SABLJA turska 18/19. st.

Opis kao kod kat. br. 34.
Sječivo jednobrido, zakrivljeno sa znakom poput tuge koji je ispunjen mrežastim ukrasom.

Korice drvene, presvučene u zeleni baršun sa srebrnim ornamentiranim okovima.

Ne postoji dokumentacija o načinu nabave.

Cjel. dulj. 96,5 cm, dulj. sječ. 83, cm, šir. sječ. 3,2 cm, korice 84,5 cm
Inv. br. 18279

40. SABLJA turska 17/18. st.

Opis kao kod kat. br. 34.
Sječivo jednobrido, zakrivljeno, ukrašeno zlatom tauširanim arapskim natpisom. (Vidi str. 31 br. 10).
Korice drvene, presvučene crnom kožom, okovane u većem dijelu mjedenim okovima te s dva poprečna prstena s kolutima za privješanje.
Ostavština Jelačić.
Cjel. dulj. 96 cm, dulj. sječ. 76 cm, šir. sječ. 3,5 cm, korice 83 cm
Inv. br. 18280

41. SABLJA turska 18/19. st.

Opis kao kod kat. br. 34.
Kupljeno od Milana Praunspbergera u Zagrebu 1940. godine.
Cjel. dulj. 95,5 cm, dulj. sječ. 80 cm, šir. sječ. 2,5 cm, korice 82 cm
Inv. br. 12927

42. SABLJA turska 18/19. st.

Opis kao kod kat. br. 34.
Kupljeno od Milana Praunspbergera u Zagrebu 1940. godine.
Cjel. dulj. 91 cm, dulj. sječ. 73 cm, šir. sječ. 3 cm, korice 76,5 cm
Inv. br. 18284

43. SABLJA turska 18/19. st.

Opis kao kod kat. br. 34.
Na sječivu s obje strane u kružnici arapski natpis.
Korice kao gore.
Ne postoji dokumentacija o načinu nabave.
Cjel. dulj. 88 cm, dulj. sječ. 76 cm, šir. sječ. 3 cm, korice 74 cm
Inv. br. 18298

44. SABLJA turska 18/19. st.

Opis kao kod kat. br. 34.
Sječivo jednobrido, zakrivljeno, bez žljebova, usječeno u donjem dijelu. Na sječivu znak dvostrukih nazubljenih lukova s točkicama na krajevima.
Korice drvene, omotane crvenkastom kožom i okovane u većem dijelu mjedi. Na poprečnim prstenima dva koluta za privješanje.
Ne postoji dokumentacija o načinu nabave.
Cjel. dulj. 102 cm, dulj. sječ. 83 cm, šir. sječ. 3,2 cm, korice 87 cm
Inv. br. 18345

45. SABLJA turska 18/19. st.

Opis kao kod kat. br. 34.

Sječivo jednobrido, zakrivljeno, s uskim žlijebom uz hrbat. Na sječivu znak nazubljenih znakova s križevima.

Korice nedostaju. Manjkavo. Nedostaje krak krsnice.

Iz bivšeg Ratnog muzeja.

Cjel. dulj. 92 cm, dulj. sječ. 80 cm, šir. sječ. 3 cm

Inv. br. 19348

46. SABLJA turska 18/19. st.

Opis kao kod kat. br. 34.

Sječivo jednobrido, zakrivljeno s dva uska žlijeba uz hrbat. Korice drvene, presvučene kožom i okovane mjedenim okovima. Na prstenima koluti za privješanje.

Ne postoji dokumentacija o načinu nabave.

Cjel. dulj. 98 cm, dulj. sječ. 84 cm, šir. sječ. 2,8 cm, korice 86 cm

Inv. br. 19351

47. SABLJA turska 18/19. st.

Opis kao kod kat. br. 34.

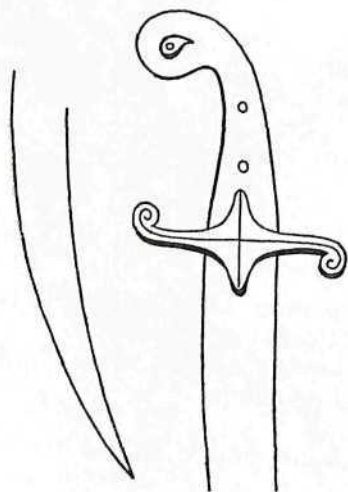
Sječivo jednobrido, zakrivljeno s jalmanom i tri uska žlijeba uz hrbat. Na sječivu glatki lukovi s točkicama na krajevima.

Korice drvene, presvučene kožom i okovane mjedi.

Iz bivšeg Ratnog muzeja.

Cjel. dulj. 87,5 cm, dulj. sječ. 74 cm, šir. sječ. 3 cm, korice 77 cm

Inv. br. 19371

48. SABLJA turska 18/19. st.

Držak od crvenkaste kosti s većom povijetom, probijenom, lukovičastom glavicom. Krsnica od mjedi s dvokrakim jezikom i krakovima izvijenim u suprotnim pravcima.

Sječivo jednobrido, zakrivljeno, bez žljebova. Na sječivu nazubljeni luk koji završava zvjezdicama.

Korice drvene, presvučene kožom i većim dijelom okovane u mjed. Na poprečnim prstenima koluti za privješanje.

Iz Grčkog Islama.

Kupljeno od Vladana Desnice u Zagrebu 1948. godine.

Cjel. dulj. 93,5 cm, dulj. sječ. 80 cm, šir. sječ. 3 cm, korice 82 cm

Inv. br. 9334

49. SABLJA turska 18/19. st.

Opis kao kod kat. br. 48.

Sječivo jednobrido, zakrivljeno s tri uska žlijeba uz hrbat. Na sječivu znak glatkog luka s kolutićima na krajevima i znaci slični slovima s nazubljenim kolotovima.

Korice kao gore.

Iz Grčkog Islama.

Kupljeno od Vladana Desnice u Zagrebu 1948. godine.

Cjel. dulj. 93,5 cm, dulj. sječ. 80 cm, šir. sječ. 3 cm, korice 82 cm

Inv. br. 9335

50. SABLJA turska 1827.

Opis kao kod kat. br. 48.

Sječivo jednobrido, zakrivljeno s dva uska žlijeba uz hrbat. Na sječivu 1241. godina po Hidžri.

Korice nedostaju.

Ne postoji dokumentacija o načinu nabave.

Cjel. dulj. 90 cm, dulj. sječ. 76 cm, šir. sječ. 3 cm

Inv. br. 11575

51. SABLJA turska 18/19. st.

Opis kao kod kat. br. 48.

Ne postoji dokumentacija o načinu nabave.

Cjel. dulj. 96,5 cm, dulj. sječ. 76 cm, šir. sječ. 2,7 cm, korice 82,5 cm

Inv. br. 18286

52. SABLJA turska 18/19. st.

Opis kao kod kat. br. 48.

Sječivo jednobrido, zakrivljeno s dva uska žlijeba uz hrbat. U žljebovima znakovi slični slovima: SASASO.

Korice drvene, presvučene kožom a u većem dijelu okovane mjedi. Na poprečnim prstenima koluti za privješanje.

Ne postoji dokumentacija o načinu nabave.

Cjel. dulj. 93 cm, dulj. sječ. 82 cm, šir. sječ. 3,2 cm, korice 82 cm

Inv. br. 18296

53. SABLJA turska 18/19. st.

Opis kao kod kat. br. 48.

Na sječivu znakovi nazubljenih kolutova, lukova i dr.

Korice drvene, presvučene crvenkastom kožom a u većem dijelu okovane mjedi. Na poprečnim prstenima koluti za privješanje.

Ne postoji dokumentacija o načinu nabave.

Cjel. dulj. 96 cm, dulj. sječ. 77 cm, šir. sječ. 3,5 cm, korice 81 cm

Inv. br. 18297

54. SABLJA turska 18/19. st.
Opis kao kod kat. br. 48.
Sječivo jednobrido, zakrivljeno s uskim žlijebom uz hrbat.
Korice nedostaju.
Ne postoji dokumentacija o načinu nabave.
Cjel. dulj. 94,5 cm, dulj. sječ. 80,5 cm, šir. sječ. 3 cm
Inv. br. 18300
55. SABLJA turska 18/19. st.
Opis kao kod kat. br. 48.
Sječivo jednobrido, zakrivljeno s dva uska žlijeba uz hrbat. U gornjem dijelu sječiva vegetabilni ukras.
Korice drvene presvučene kožom, okovane mjedi s dva koluta za privješanje.
Iz bivšeg Ratnog muzeja.
Cjel. dulj. 107 cm, dulj. sječ. 84 cm, šir. sječ. 3,2 cm, korice 90 cm
Inv. br. 18301
56. SABLJA turska 18/19. st.
Opis kao kod kat. br. 48.
Korice nedostaju.
Ne postoji dokumentacija o načinu nabave.
Cjel. dulj. 92 cm, dulj. sječ. 80 cm, šir. sječ. 3 cm
Inv. br. 18302
57. SABLJA turska 18/19. st.
Opis kao kod kat. br. 48.
Korice nedostaju.
Iz bivšeg Ratnog muzeja.
Cjel. dulj. 85 cm, dulj. sječ. 74 cm, šir. sječ. 3 cm
Inv. br. 19352
58. SABLJA turska 18/19. st.
Opis kao kod kat. br. 48.
Sječivo jednobrido, zakrivljeno s dva duboka i jednim kraćim žlijebom te s tri duboka rubljena žlijeba u donje dvije trećine. Na sječivu s jedne strane u dva dulja žlijeba arapski natpis (Vidi str. 32 br. 16).
Korice drvene, presvučene kožom i okovane u većem dijelu mjedi. Na poprečnim prstenima koluti za privješanje.
Iz bivšeg Ratnog muzeja.
Cjel. dulj. 91 cm, dulj. sječ. 78 cm, šir. sječ. 3 cm, korice 80,5 cm
Inv. br. 19355
59. SABLJA turska »mamelučka« 18/19. st.
Držak od mjedi s većom povijenom, probijenom, lukovičastom glavicom. Krsnica od mjedi s dvokrakim jezikom i duljim ravno pruženim kracima sa završecima u obliku zrna. Svi dijelovi drška ukrašeni zupčastim crticama i lisnatim ukrasom.

Sječivo jednobrido, zakrivljeno, suženo u dijelu pred jalmanom. Na jednoj strani sječiva zlatom tauširani ukras scolika oblika s arapskim natpisom. S druge strane sječiva tugra s arapskim tekstom. (Vidi tekst na str. 30, br. 4).

Korice drvene presvučene kožom a u većem dijelu okovane ornamentiranom mjedi.

Ne postoji dokumentacija o načinu nabave.

Cjel. dulj. 78 cm, dulj. sječ. 65 cm, šir. sječ. 3,2 cm, korice 68,5 cm

Inv. br. 2516

60. SABLJA turska »mamelučka« 18/19. st.

Opis kao kod kat. br. 59.

Na sječivu reljefni vegetabilni ukras s pozlaćenim poljima i natpisom u sredini. (Vidi str. 30, br. 7).

Korice drvene presvučene crvenkastim baršunom a u većem dijelu s ornamentiranim okovima. Na poprečnom prstenu i na rubu donjeg okova koluti za privješanje.

Kupljeno od Milana Praunspergera u Zagrebu 1940. godine.

Cjel. dulj. 81,5 cm, dulj. sječ. 67 cm, šir. sječ. 4 cm, korice 70 cm

Inv. br. 11574

61. SABLJA turska »mamelučka« 18/19. st.

Opis kao kod kat. br. 59.

U gornjem dijelu sječiva vegetabilni, djelomično pozlaćeni ukras s natpisom.

Korice drvene, presvučene kožom i okovane u većem dijelu ornamentiranom mjedi. Na poprečnom prstenu i na rubu donjeg okova koluti za privješanje.

Na dršku ugravirano ćirilicom: RADE : P : MEDENICA a s druge strane KOMANDIR.

Ne postoji dokumentacija o načinu nabave.

Cjel. dulj. 83,5 cm, dulj. sječ. 70 cm, šir. sječ. 4 cm, korice 77 cm

Inv. br. 18277

62. SABLJA turska »mamelučka« 18/19. st.

Držak od tamne kosti rezbaren finim vegetabilnim ukrasom. Glavica drška veća, lukovičasta oblika, povijena i probijena. Spojnica drška od mjedi ukrašena viticama. Krsnica od mjedi s dvokrakim jezikom i duljim, ravno pruženim kracima koji završavaju u obliku profiliranih zrna.

Sječivo jednobrido, zakrivljeno, suženo u dijelu prema jalmanu. S prednje strane sječiva pozlaćena tugra s natpisom. Na poledini arapski tekst. (Vidi str. 31, br. 9).

Korice drvene, presvučene purpurnim baršunom a u većem dijelu mjedenim okovom s ukrasom probijene mreže. Na poprečnim prstenima koluti za privješanje.

Ostavšina Jelačić.

Cjel. dulj. 97 cm, dulj. sječ. 80,5 cm, šir. sječ. 3,5 cm, korice 82,5 cm
Inv. br. 18278

63. SABLJA turska »mamelučka« 18/19. st.

Opis kao kod kat. br. 59.

Kupljeno od Milana Praunspbergera u Zagrebu 1940. godine.

Cjel. dulj. 80 cm, dulj. sječ. 61 cm, šir. sječ. 4,2 cm, korice 65,5 cm
Inv. br. 18283

64. SABLJA turska 1844/45.

Držak od metala fasetiran u cijelosti. Glavica veća, lukovičasta oblika, probijena i povijena. Krsnica s dvokrakim jezikom i kraćim, ravno pruženim kracima koji završavaju kuglicama. Svi dijelovi balčaka ukrašeni tauširanom zlatnom ornamentikom.

Sječivo jednobrido, zakrivljeno, prelomljeno. U žlijebu jetkana stilizirana vegetabilna ornamentika.

Korice metalne presvučene kožom, okovane metalnim okovima s bogatom, zlatom tauširanom ornamentikom. Na poprečnim prstenima koluti za privješanje. Sa stražnje strane korica manja metalna ovalna pločica s natpisom i godinom 1260. po Hidžri (Vidi tekst na str. 30, br. 3).

Darovao Rudolf marquis d'Otthon kojemu su Turci 1876. u bitki kod Adrojca presjekli i oštetili sablju.

Cjel. dulj. (ulomka) 69 cm, šir. sječ. 2,2 cm, korice 81 cm

Inv. br. 373

Tabla III

65. SABLJA turska Isfahan, 18/19. st.

Držak od crne kosti s povijenom, probijenom, lukovičastom glavicom. Krsnica od željeza s dvokrakim jezikom i kraćim, ravno pruženim zadebljanim kracima. Na krsnici tragovi pozlate.

Sječivo jednobrido, zakrivljeno. S prednje strane arapski natpis i tragovi jetkanog ukrasa. (Vidi tekst na str. 31, br. 12).

Korice drvene presvučene u kožu. Na dva prstenasta okova koluti za privješanje s tragovima pozlaćena ukrasa.

Ostavština Jelačić.

Cjel. dulj. 96 cm, dulj. sječ. 80 cm, šir. sječ. 3,3 cm, korice 80 cm

Inv. br. 18291

66. SABLJA turska 18/19. st.

Držak od svijetle kosti s povijenom, zaobljenom glavicom. Krsnica od željeza s dvokrakim jezikom i ravno pruženim zadebljanim kracima.

Sječivo jednobrido, zakrivljeno, bez žljebova.

Korice nedostaju.

Ne postoji dokumentacija o načinu nabave.

Cjel. dulj. 83 cm, dulj. sječ. 72 cm, šir. sječ. 3,2 cm

Inv. br. 19353

67. SABLJA turska 18/19. st.

Držak od kosti s povijenom lukovičastom glavicom. Krsnica od mjedi s dvokrakim jezikom i kraćim, ravno pruženim, zadebljanim kracima.

Sječivo jednobrido, zakrivljeno s jalmanom i tragovima pozlate.

Korice nedostaju.

Iz bivšeg Ratnog muzeja.

Cjel. dulj. 85 cm, dulj. sječ. 71,5 cm, šir. sječ. 4,3 cm

Inv. br. 19354

68. SABLJA turska 18/19. st.

Držak od kosti s povijenom, probijenom lukovičastom glavicom. Krsnica od mjedi s dvokrakim jezikom i kraćim ravno pruženim zadebljanim kracima. Sječivo jednobrido, zakrivljeno s jalmanom i dva uža žlijeba uz hrbat. U žljebovima znakovi slični slovima.

Korice drvene presvučene kožom i okovane mjedi. Na prstenastom okovu kolut za privješanje.

Ne postoji dokumentacija o načinu nabave.

Cjel. dulj. 91 cm, dulj. sječ. 79 cm, šir. sječ. 3 cm, korice 80,5 cm

Inv. br. 19363

69. SABLJA turska 18/19. st.

Opis kao kod kat. br. 68.

Na sječivu s jedne strane turski žig.

Ne postoji dokumentacija o načinu nabave.

Cjel. dulj. 90 cm, dulj. sječ. 77,5 cm, šir. sječ. 3,4 cm, korice 80 cm

Inv. br. 26482

70. SABLJA turska 19. st.

Držak u ornamentiranom srebrnom okovu s zadebljanom, povijenom glavicom drška. Krsnica srebrna s dvokrakim jezikom i kraćim povijenim kracima. Na kracima s vanjske strane ukras stiliziranog lista.

Sječivo jednobrido, zakrivljeno s jednim širim i jednim užim žlijebom uz hrbat. Na jalmanu dva uža žlijeba uz hrbat. U širem žlijebu zlatom tauširani arapski natpis. (Vidi str. 30, br. 5).

Korice drvene presvučene kožom i okovane srebrnim ornamentiranim okovima. Na dva prstenasta okova koluti za privješanje. Okov na ustima korica na poledini opremljen kolutom za privješanje.

Na okovima korica, na kolutima, na dršku i na krsnici punce s turskim žigom. (Vidi str. 30, br. 5).

Kupljeno od Milana Praunspbergera u Zagrebu 1940. godine.

Cjel. dulj. 88 cm, dulj. sječ. 75 cm, šir. sječ. 2,8 cm, korice 76,5 cm

Inv. br. 2833

Tabla VI

71. SABLJA turska 19. st.
Opis isti kao kod kat. br. 70, osim: Držak od smeđe kosti. Okovi od mjedi. Sječivo s jednim širim i jednim užim žlijebom uz hrbat. S prednje strane sječiva turski žig.
Korice drvene presvučene kožom i okovane mjedi. Na ustima korica s prednje strane znak polumjeseca sa zvijezdom. Koluti postavljeni na isti način kao ranije.
Ne postoji dokumentacija o načinu nabave.
Cjel. dulj. 89 cm, dulj. sječ. 77 cm, šir. sječ. 2,9 cm, korice 80 cm
Inv. br. 19368
72. SABLJA turska 19. st.
Opis isti kao kod kat. br. 70, osim: Držak s tamnim koštanim oblogama. Sječivo jednobrido, zakrivljeno s jalmanom i žlijebom po sredini.
Korice drvene presvučene kožom i okovane mjedi. Manjkave.
Ne postoji dokumentacija o načinu nabave.
Cjel. dulj. 93 cm, dulj. sječ. 79,5 cm, šir. sječ. 3 cm, korice 81 cm
Inv. br. 19369
73. SABLJA turska 19. st.
Opis isti kao kod kat. br. 70, osim: Sječivo jednobrido zakrivljeno sa slabo naglašenim jalmanom. Na sječivu između gusto spletenih osmica natpis: »Spomen od Huszein Kapetana Gradachevicha 1832«.
Na srebrnim okovima ukrasi cvjetova, na ustima korica na naličju trofejni znaci s tugom (konjskim repom). Na svim okovima punce s turskim žigom. (Vidi str. 32, br. 17).
Zbirka Praunsperger s oznakom Ratnog muzeja.
Cjel. dulj. 94 cm, dulj. sječ. 81 cm, šir. sječ. 2,5 cm, korice 82 cm
Inv. br. 26464
74. SABLJA turska 18/19. st.
Držak od žute kosti s većom povijenom, probijenom, lukovičastom glavicom. Spojnica drška od ornamentiranog metala. Krsnica nedostaje.
Sječivo jednobrido, zakrivljeno s jalmanom i jednim užim obrubljenim žlijebom. Na sječivu tauširana bakrena kružnica ispunjena zarezima.
Korice drvene presvučene kožom i okovane mjedi s zupčastim linearnim ukrasima. Na poprečnim prstenima koluti za privješanje.
Darovao Mile Šuput, umirovljeni topnički kapetan u Bakru 1902. godine.
Cjel. dulj. 92 cm, dulj. sječ. 78 cm, šir. sječ. 2,8 cm, korice 79 cm
Inv. br. 991
75. SABLJA turska 18/19. st.
Opis kao kod kat. br. 74.
Iz bivšeg Ratnog muzeja.
Cjel. dulj. 92,5 cm, dulj. sječ. 80 cm, šir. sječ. 2,5 cm, korice 81,5 cm
Inv. br. 18275
76. SABLJA turska 18/19. st.
Opis kao kod kat. br. 74, osim: Sječivo s tri uska žlijeba.
Korice nedostaju.
Ne postoji dokumentacija o načinu nabave.
Cjel. dulj. 92 cm, dulj. sječ. 79 cm, šir. sječ. 2,5 cm
Inv. br. 18293
77. SABLJA turska 18/19. st.
Opis kao kod kat. br. 74.
Sječivo s dva uža žlijeba i natpisom: GENOVA.
Ne postoji dokumentacija o načinu nabave.
Cjel. dulj. 92,8 cm, dulj. sječ. 79 cm, šir. sječ. 3,4 cm
Inv. br. 18299
78. SABLJA turska 1840/41.
Opis kao kod kat. br. 74.
Sječivo jednobrido, zakrivljeno bez žljebova. S obje strane sječiva u cijeloj duljini arapski natpis i godina 1256. po Hidžri. (Vidi tekst na str. 32, br. 18).
Ne postoji dokumentacija o načinu nabave.
Cjel. dulj. 95 cm, dulj. sječ. 82,5 cm, šir. sječ. 3 cm
Inv. br. 18374
79. SABLJA turska 18/19. st.
Opis kao kod kat. br. 74.
Ne postoji dokumentacija o načinu nabave.
Cjel. dulj. 93 cm, dulj. sječ. 82 cm, šir. sječ. 2,8 cm
Inv. br. 19349
80. SABLJA turska 18/19. st.
Opis kao kod kat. br. 74.
Sječivo jednobrido, zakrivljeno s uskim žlijebom i nizom nazubljenih kolutova uz hrbat.
Korice drvene s ostacima kožnog omota i okovima.
Iz bivšeg Ratnog muzeja.
Cjel. dulj. 90,5 cm, dulj. sječ. 79 cm, šir. sječ. 3 cm, korice 82 cm
Inv. br. 19350
81. SABLJA turska 18/19. st.
Opis kao kod kat. br. 74.
Sječivo jednobrido, zakrivljeno s dva uska žlijeba uz hrbat. U žljebovima znakovi kosih križeva.
Korice nedostaju.
Iz bivšeg Ratnog muzeja.
Cjel. dulj. 98,5 cm, dulj. sječ. 84 cm, šir. sječ. 2,5 cm
Inv. br. 19364

82. SABLJA turska 18/19. st.
Opis kao kod kat. br. 74.
Sječivo jednobrido, veoma zakrivljeno, bez žljebova.
Korice nedostaju.
Iz bivšeg Ratnog muzeja.
Cjel. dulj. 94 cm, dulj. sječ. 81 cm, šir. sječ. 2,5 cm
Inv. br. 19370
83. SABLJA turska 18/19. st.
Držak od žučkaste kosti s povijenom, probijenom, fasetiranom glavicom.
Spojnica drška od ornamentirane mjedi.
Krsnica nedostaje.
Sječivo skraćeno, jednobrido, zakrivljeno s žlijebom s obje strane. Na licu sječiva zlatom tauširani natpis pisan kufijskim pismom (Vidi tekst na str. 29, br. 1).
Korice nedostaju.
Kupljeno od Konstantina Popovića.
Cjel. dulj. 58,5 cm, dulj. sječ. 55 cm, šir. sječ. 3,3 cm
Inv. br. 309
84. SABLJA turska 18/19. st.
Držak kao kod kat. br. 83. Krsnica od mjedi s dvokrakim jezikom i ravnim, kraćim, zadebljanim kracima.
Sječivo jednobrido, zakrivljeno.
Korice drvene presvučene kožom, okovane mjedi s dva koluta za privješanje.
Iz bivšeg Ratnog muzeja.
Cjel. dulj. 90,5 cm, dulj. sječ. 77,5 cm, šir. sječ. 3 cm, korice 79 cm
Inv. br. 19356
85. SABLJA turska 18/19. st.
Držak okovan mjedi s ukošenom glavicom, ukrašen s po tri rozete sa svake strane. Krsnica od mjedi s dvokrakim jezikom i povijenim kracima koji završavaju u obliku stiliziranog cvijeta.
Sječivo jednobrido, zakrivljeno s uskim žlijebom uz hrbat. S obje strane sječiva znak nazubljenih lukova s točkicama.
Korice drvene presvučene u kožu i okovane mjedenim okovima. Na poprečnim prstenastim okovima koluti za privješanje.
Darovao general Josip Filipović 1878. godine.
Cjel. dulj. 79 cm, dulj. sječ. 66 cm, šir. sječ. 3 cm, korice 74 cm
Inv. br. 346
86. SABLJA turska 17. st.
Balčak od lijevana željeza s trbušastim drškom koji se nastavlja u glavicu oblikovanu poput pagode. Krsnica s dvokrakim jezikom i kraćim ravno pruženim kracima koji se trokutasto proširuju.

Sječivo jednobrido, zakrivljeno s jednim širim žlijebom.
Korice nedostaju.
Sablja po tradiciji pripadala kotarskom serdaru Stojanu Jankoviću.
Iz Grčkog Islama.
Kupljeno od Vladana Desnice u Zagrebu 1948. godine.
Cjel. dulj. 90 cm, dulj. sječ. 78 cm, šir. sječ. 2,7 cm
Inv. br. 9327
Tabla V

87. SABLJA turska (?) 18. st.
Držak od drveta sa zavintom, zašiljenom glavicom. Držak učvršćen s dvije zakovice oko kojih su mjedeni kolutići. Krsnica crvenkasta (s većom količinom bakra) s dvokrakim jezikom i kraćim, ravno pruženim, zadebljanim kracima.
Sječivo jednobrido, zakrivljeno s jednim širim i jednim užim žlijebom uz hrbat. U gornjem dijelu sječiva žig s prikazom mača i oznakom ROMA. Ispod i iznad žiga znak utisnutog stiliziranog ljljana i gravirani, kaligrafski pisani monogram VG.
Korice nedostaju.
Iz Grčkog Islama.
Kupljeno od Vladana Desnice u Zagrebu 1948. godine.
Cjel. dulj. 96 cm, dulj. sječ. 82 cm, šir. sječ. 2,8 cm
Inv. br. 9330

88. SABLJA turska (?) 18. st.
Držak drven s povijenom oštećenom glavicom. Krsnica kao kod kat. br. 87.
Sječivo jednobrido, zakrivljeno u donjoj trećini dvobrido s dva uža žlijeba uz hrbat. U žljebovima natpis: GENOVA.
Korice nedostaju.
Iz Grčkog Islama.
Kupljeno od Vladana Desnice 1948. godine.
Cjel. dulj. 89 cm, dulj. sječ. 77,5 cm, šir. sječ. 2,7 cm
Inv. br. 9331

89. SABLJA turska (?) 18. st.
Držak drven sa zavintom, zaobljenom glavicom i dvije zakovice oko kojih su mjedeni kolutići.
Krsnica s pozlatom, dvokrakim jezikom i duljim ravno pruženim, proširenim kracima. Lijevi kraj privaren a desni ukrašen vegetabilnom ornamentikom. Po sredini krsnice dugoljasti medaljon s baroknom ornamentikom.
Sječivo jednobrido, zakrivljeno s tri uska žlijeba uz hrbat.
Korice drvene, presvučene u kožu, okovane na ustima.
Prstenasti okovi s dugoljastim medaljonom ukrašeni na isti način kao krsnica. Na dva prstenasta okova koluti za privješanje. Okov na vršku nedostaje.

Iz Grčkog Islama.
Kupljeno od Vladana Desnice 1948. godine.
Cjel. dulj. 97 cm, dulj. sječ. 81 cm, šir. sječ. 3,6 cm, korice 81 cm.
Inv. br. 9332

90. SABLJA turska 18. st.
Držak od kosti sa zavnutom, zaobljenom glavicom. Krsnica od mjedi s dvo-
krakim jezikom i kraćim, ravno pruženim zadebljanim kracima.
Sječivo jednobrido, zakrivljeno s dva šira žlijeba od kojih se prvi dijeli u
dva uža žlijeba.
Korice drvene presvučene u kožu a u većem dijelu okovane mjedi. Na prste-
nastim okovima dva koluta za privješanje.
Ne postoji dokumentacija o načinu nabave.
Cjel. dulj. 93 cm, dulj. sječ. 82 cm, šir. sječ. 3,4 cm, korice 83 cm
Inv. br. 361

91. SABLJA turska kavkaska (?) 18/19. st.
Držak drven presvučen kožom, okovan u većem dijelu ornamentiranim srebr-
nim okovima. Glavica drška zavnutu. Krsnica srebrna s dvokrakim jezikom
i ravno pruženim, kracima koji završavaju kuglicama. Glavica drška i desni
krak krsnice povezani lančićem.
Sječivo jednobrido, zakrivljeno s dva uža žlijeba uz hrbat. Na sječivu turski
žig u obliku krila.
Korice drvene, presvučene kožom, okovane na vršku i na ustima srebrnim
okovima. Na prstenastim okovima koluti za privješanje. Na poledini gornjeg
prstenastog okova natpis ćirilicom: »Gen(eral) Kutuzov 1812«.
Kupljeno od Milana Praunspergera u Zagrebu 1940. godine.
Cjel. dulj. 86 cm, dulj. sječ. 72,5 cm, šir. sječ. 3 cm, korice 75,5 cm
Inv. br. 2801
Tabla V

Sablje turske vojničke

92. SABLJA turska Prva polovina 19. st.
Balčak odgovara tipu balčaka austrijskog konjaničkog mača M 1679. Držak
drven s olabavljenim žičanim ovojem. Glavica drška od željeza, kuglasta s
većom zakovicom na tjemenu. Od glavice drška nastavljaju se dva rukobra-
na. Jedan, postrani koji se nastavlja u krsnicu s povijenim krakom a drugi
u osi drška spojen sa srololikim branikom. Na braniku sitne perforacije. Sa
stražnje strane drška prsten za učvršćivanje kažiprsta.
Sječivo šire, jednobrido, zakrivljeno bez donje trećine i bez žljebova. S pred-
nje strane sječiva arapski natpis.
Korice željezne odgovaraju tipu korica austrijske pješadijske sablje M
1837. Na vršku korica »kresta« i dva trbušasta prstena s kolutima za pri-
vješanje.

Ne postoji dokumentacija o načinu nabave.
Cjel. dulj. 98,5 cm, šir. sječ. 3,1 cm, korice 84,5 cm
Inv. br. 18215

93. SABLJA turska Prva pol. 19. st.
Opis kao kod kat. br. 92.
Na sječivo utisnuti žigovi polumjeseca s dva nazubljena koluta.
Korice nedostaju.
Kupljeno od Milana Praunspergera u Zagrebu 1940. godine.
Cjel. dulj. 97 cm, dulj. sječ. 81,5 cm, šir. sječ. 3 cm
Inv. br. 18290
Tabla VI

94. SABLJA turska 19. st.
Balčak sličan balčaku austrijske pješadijske sablje M 1838. Držak rebrast,
trbušast, presvučen ribljom kožom. Ledni okov od željeza s plitkom kapom
na kojoj je ovalna zakovica s monogramom EE i krunom. Rukobran srpolik
spojen s branikom u obliku ploče čija je stražnja polovica na sklapanje. Na
vanjskom rubu pločice valjkasti završetak.
Sječivo slično sječivima »mamelučkih« sabalja: Kraće, stanjeno u dijelu
ispred jalmana, sa širim rubljenim žlijebom koji je ukrašen stiliziranim tuli-
panom.
Korice od željeza s »krestom« na vršku i dva uska poprečna prstena s kolu-
tima za privješanje.
Ne postoji dokumentacija o načinu nabave.
Cjel. dulj. 86 cm, dulj. sječ. 72 cm, šir. sječ. 4,5 cm, korice 80 cm
Inv. br. 19347
Tabla VI

95. SABLJA turska 19. st.
Držak od tamne kosti s većom, povijenom, lukovičastom glavicom. Krsnica
s dvokrakim jezikom i ravno pruženim profiliranim vršcima.
Sječivo slično sječivima »mamelučkih« sabalja s tragovima pozlate.
Korice drvene presvučene kožom i okovane željeznim limom s dva koluta
za privješanje.
Ne postoji dokumentacija o načinu nabave.
Cjel. dulj. 94 cm, dulj. sječ. 80 cm, šir. sječ. 4,5 cm, korice 83 cm
Inv. br. 18282
Tabla VI

96. SABLJA turska 19. st.
Držak od bakelita s većom, povijenom, lukovičastom glavicom na kojoj je
alka za učvršćivanje gajtana. Krsnica od željeza s širim dvokrakim jezikom
i kracima izvijenim u suprotnim pravcima.

Sječivo slično sječivima »mamelučkih« sabalja. Na sječivu s obje strane tragovi pozlate i turski natpis u valovitom pozlaćenom okviru. (Vidi tekst na str. 32, br. 15).

Korice nedostaju.

Kupljeno od Milana Praunspergera u Zagrebu 1940. godine.

Cjel. dulj. 84 cm, dulj. sječ. 69,5 cm, šir. sječ. 4,2 cm

Inv. br. 19361

Tabla VI

97. SABLJA turska 19. st.

Držak od željeza s povijenom, probijenom lukovičastom glavicom. Vrat glavice označen brazdom. Krsnica s ovalnim jezikom i kracima izvijenim u suprotnim pravcima.

Sječivo jednobrido, zakrivljeno s jednim širim žlijebom. Na trnu sječiva ljudsko poprsje u profilu a na užoj strani trna: V.

Korice metalne s krestom ia vršku i s dva trbušasta okova na kojima su koluti za privješanje.

Ne postoji dokumentacija o načinu nabave.

Cjel. dulj. 95 cm, dulj. sječ. 81 cm, šir. sječ. 2,7 cm, korice 85,5 cm

Inv. br. 2365

98. SABLJA turska 19. st.

Držak od željeza s otkrhanom glavicom. Krsnica s ovalnim jezikom i kracima izvijenim u suprotnim pravcima.

Sječivo jednobrido, zakrivljeno s jednim širim žlijebom.

Korice nedostaju.

Ne postoji dokumentacija o načinu nabave.

Cjel. dulj. 94 cm, dulj. sječ. 82,5 cm, šir. sječ. 2,8 cm

Inv. br. 7313

99. SABLJA turska 19. st.

Držak s koštanim oblogama učvršćen s dvije veće zakovice. Glavica drška od željeza zaobljena, povijena i probijena. Krsnica s dvokrakim jezikom i kracima izvijenim u suprotnim pravcima.

Sječivo jednobrido, zakrivljeno s jednim širokim žlijebom.

Korice željezne s dva trbušasta okova s kolutima za privješanje.

Kupljeno od Milana Praunspergera u Zagrebu 1940. godine.

Cjel. dulj. 94 cm, dulj. sječ. 82 cm, šir. sječ. 2,4 cm

Inv. br. 18208

100. SABLJA turska 19. st.

Opis kao kod kat. br. 99.

Korice metalne s kolutom za privješanje.

Ne postoji dokumentacija o načinu nabave.

Cjel. dulj. 97,5 cm, dulj. sječ. 82 cm, šir. sječ. 3 cm, korice 87 cm

Inv. br. 19383

101. SABLJA turska 19. st.

Opis kao kod kat. br. 99.

Korice nedostaju.

Ne postoji dokumentacija o načinu nabave.

Cjel. dulj. 94,5 cm, dulj. sječ. 80 cm, šir. sječ. 3,9 cm

Inv. br. 19384

102. SABLJA turska 19. st.

Opis kao kod kat. br. 99.

Korice od željeza s »krestom« uokolo vrška i s dva fasetirana prstena s kolutima za privješanje.

Ne postoji dokumentacija o načinu nabave.

Cjel. dulj. 92,5 cm, dulj. sječ. 78,5 cm, šir. sječ. 2,8 cm, korice 78,5 cm

Inv. br. 26456

103. SABLJA turska 19. st.

Držak od mjedi s zaobljenom, povijenom glavicom. Krsnica od mjedi s tankim dvokrakim jezikom i kracima izvijenim u suprotnim pravcima.

Sječivo jednobrido, zakrivljeno s širokim žlijebom s obje strane.

Korice drvene presvučene u kožu, okovane u mjed s kolutom i prihvatom za privješanje.

Ne postoji dokumentacija o načinu nabave.

Cjel. dulj. 89 cm, dulj. sječ. 75,5 cm, šir. sječ. 2,5 cm, korice 77 cm

Inv. br. 2397

104. SABLJA turska 19. st.

Opis kao kod kat. br. 103.

Na sječivu natpis: WEYERSBERG & STAMM SOLINGEN.

Korice kao kod kat. br. 103.

Ne postoji dokumentacija o načinu nabave.

Cjel. dulj. 90 cm, dulj. sječ. 77 cm, šir. sječ. 2,5 cm, korice 85 cm

Inv. br. 9420

105. SABLJA turska 19. st.

Opis kao kod kat. br. 103.

Iz bivšeg Ratnog muzeja.

Cjel. dulj. 100 cm, dulj. sječ. 82,5 cm, šir. sječ. 2,4 cm, korice 84 cm

Inv. br. 18214

106. SABLJA turska 19. st.

Držak od željeza s zaobljenom, povijenom glavicom. Krsnica od željeza s dvostrukim jezikom od balčaka i kracima izvijenim u suprotnim pravcima.

Sječivo jednobrido, zakrivljeno s jednim žlijebom.

Korice nedostaju.

Ne postoji dokumentacija o načinu nabave.

Cjel. dulj. 91 cm, dulj. sječ. 77,5 cm, šir. sječ. 2,5 cm

Inv. br. 18304

107. SABLJA turska 19. st.
Držak od žučkaste kosti učvršćen s dvije zakovice u obliku polukugli. Glavica drška od željeza zaobljena i povijena.
Krsnica od željeza s dvokrakim jezikom i kracima izvijenim u suprotnim pravcima.
Sječivo jednobrido, zakrivljeno s jednim žlijebom s obje strane.
Korice nedostaju.
Ne postoji dokumentacija o načinu nabave.
Cjel. dulj. 95 cm, dulj. sječ. 84 cm, šir. sječ. 2,8 cm
Inv. br. 18305

108. SABLJA turska 19. st.
Držak od mjedi s zaobljenom i povijenom glavicom. Krsnica od mjedi s tanjim jezikom i kracima izvijenim u suprotnim pravcima.
Sječivo jednobrido, zakrivljeno s širim žlijebom s obje strane.
Korice nedostaju.
Ne postoji dokumentacija o načinu nabave.
Cjel. dulj. 96,5 cm, dulj. sječ. 83,8 cm, šir. sječ. 3 cm
Inv. br. 18372

109. SABLJA turska 19. st.
Opis kao kod kat. br. 108.
Ne postoji dokumentacija o načinu nabave.
Cjel. dulj. 90,5 cm, dulj. sječ. 77 cm, šir. sječ. 2,5 cm
Inv. br. 19365

110. SABLJA turska 19. st.
Opis kao kod kat. br. 108.
Ne postoji dokumentacija o načinu nabave.
Cjel. dulj. 96 cm, dulj. sječ. 82 cm, šir. sječ. 2,5 cm
Inv. br. 19366

111. SABLJA turska 19. st.
Opis kao kod kat. br. 108.
Korice drvene presvučene u kožu, okovane mjedi s kolutom za privješanje.
Ne postoji dokumentacija o načinu nabave.
Cjel. dulj. 89 cm, dulj. sječ. 75,5 cm, šir. sječ. 2,5 cm, korice 77 cm
Inv. br. 19367

112. SABLJA turskog oficira Druga pol. 19. st.
Slična sablji pruskih oficira M 1889.
Držak drven, trbušast, presvučen ribljom kožom i ovijen žicom. Ledni okov od mjedi i prsten pri dnu drška ornamentirani. Završetak drška u obliku lavlje glave od mjedi s očima od »rubina«. Rukobran mjeden, srpolik nastavlja se pod pravim kutom u krsnicu na kojoj je po sredini jednokraki (donji) polukružni jezičac označen polumjesecom i zvijezdom.

Sječivo jednobrido, blago zakrivljeno, usko, niklovano, žlijebljeno i jetkano s obje strane. Na hrptu sječiva jetkani ukras lisnate grane. U gornjem dijelu sječiva u kružnici tvornička oznaka.
Korice metalne s »krestom« na vršku i dva uska prstena s kolutima za privješanje.
Iz bivšeg Ratnog muzeja.
Cjel. dulj. 101,5 cm, dulj. sječ. 86 cm, šir. sječ. 2 cm, korice 88 cm
Inv. br. 18248
Tabla VI

SABLJE TURSKO-AUSTRIJSKE (SASTAVLJENE)

113. SABLJA Balčak, 18/19. st.
Sječivo: 1711—1736.
Korice: druga pol. 18. st.

Balčak turskog tipa s koštanom drškom na kojemu su četiri ulekuća za prste. Glavica drška veća, lukovičasta, povijena i probijena. Krsnica od mjedi s dvokrakim jezikom i duljim ravno pruženim zadebljanim kracima.

Sječivo jednobrido u donjoj trećini prema vršku dvobrido. Sječivo s dva šira žlijeba. U prvom žlijebu uz hrbat nalaze se dva uža žlijeba. Na licu sječiva ukras baroknih vitica, konjanički lik na postolju s natpisom: »Vivat Carolus VI«. Na poledini barokni ukras, konjanički lik na postolju i natpis: »Vivat prinz Eugenius«.

Korice odgovaraju koricama husarskih sablji druge polovine 18. st. Na mjedenim okovima nalazi se ukras dvostrukih zraka i rocaillea. Na dva gornja okova koluti za privješanje.

Darovao Ivan Pajlok, učitelj u Zagrebu.

Cjel. dulj. 97 cm, dulj. sječ. 85 cm, šir. sječ. 3,5 cm, korice 87,5 cm
Inv. br. 354

114. SABLJA Balčak, 17/18. st.
Sječivo, 1669.
Korice 17/18. st.

Balčak s oštećenom glavicom drška vjerojatno tipa karabele. Na dršku dvije zakovice s mjedenim rozetama. Krsnica od mjedi s dvokrakim jezikom i kracima, ravno pruženim kracima proširenim u trokut.

Sječivo jednobrido, zakrivljeno s jalmanom i širim žlijebom s obje strane. Na licu sječiva: Ptica na vitici, »ANNO 1669«, poprsje Turčina, »SOLI DEO GLORIA« i barokna lisnata vitica. Na naličju: Vitica s pticom, »SPES MEO EST DEO«, poprsje Turčina, »/ME/ FECIT . . . ENGL« i barokna vitica s lišćem. Korice drvene presvučene kožom i ovijene prepletenim kožnim remenom. Okovi na ustima i na vršku nisu sačuvani. Na uskim željeznim prstenima sačuvan jedan kolut za privješanje.

Darovao Ivan Sabljak, poreznik u Kostajnici.
Cjel. dulj. 89,5 cm, dulj. sječ. 79 cm, šir. sječ. 3,7 cm, korice 87 cm
Inv. br. 362

115. SABLJA Balčak, 18/19. st.
Sječivo: Solingen, 1711—1736.
Korice, 18/19. st.

Balčak turskog tipa s koštanim drškom. Glavica lukovičasta, povijena i probijena. Krsnica nedostaje.

Sječivo jednobrido, zakrivljeno, usko u dijelu prema vršku dvobrido s uskim žlijebom uz hrbat. Na licu sječiva prikaz konjanika na postolju s kraljevskom krunom i žezlom te natpisom: »VIVAT CAROLUS SECHSTUS«, a u dijelu prema dršku stilizirani cvijet u okviru. Na naličju prikaz konjanika na postolju s mačem u ruci i natpisom: »VIVAT PRINTZ EUGENIUS«. Uz rub ponovno cvijet u okviru. Na hrptu sječiva znak strelice.

Darovao N. Jakopović, cesarsko-kraljevski natporučnik.
Cjel. dulj. 104 cm, dulj. sječ. 92 cm, šir. sječ. 2,8 cm, korice 92,5 cm
Inv. br. 363

116. SABLJA Balčak, prva pol. 18. st.
Sječivo: Solingen, sredina 18. st.

Balčak turskog tipa s rezbarenim, žućkastim, koštanim drškom. Glavica drška blago zakrivljena. Krsnica nedostaje.

Sječivo jednobrido, zakrivljeno u dijelu prema vršku dvobrido s dva šira žlijeba s obje strane. Na licu sječiva u pačetvorinastom polju s pozlatom, grb s veprovom glavom i natpis: »PRO REGE FIDE ET LEGE«. Na naličju monogram s krunom s istim natpisom. Na hrptu sječiva duga pozlaćena vitica. Korice nedostaju.

Darovao Mihajlo Hrgović, povjerenik financijske straže u Kostajnici 1878. godine.

Cjel. dulj. 101 cm, dulj. sječ. 88,2 cm, šir. sječ. 3,7 cm
Inv. br. 365

117. SABLJA 19. st.

Držak presvučen ribljom kožom brazdan, trbušast, ovijen žicom. Ledni okov s donjim prstenom i plitkom kapo mna glavici drška. Na tjemenu glavice u ovalu grofovski kruna s grbom. Rukobran srpolik nastavlja se pod pravim kutom u krsnicu s povijenim, zadebljanim krakom. Po sredini krsnice pravokutna brazdana pločica.

Sječivo jednobrido, zakrivljeno s jalmanom. Na licu sječiva reljefni, zlatom tauširani arapski natpis s pet ležišta za ukrasno kamenje (jedan kamen sačuvan). (Vidi str. 31, br. 13).

Korice od željeza s dva uska prstena s kolutima za privješanje. Ne postoji dokumentacija o načinu nabave.

Cjel. dulj. 100,5 cm, dulj. sječ. 82,5 cm, šir. sječ. 3,5 cm, korice 87,5 cm
Inv. br. 18317

118. SABLJA 19. st.

Balčak odgovara austrijskoj pješadijskoj sablji M 1837. Sječivo jednobrido veoma zakrivljeno s kratkim arapskim tekstom i monogramom C. P. na licu sječiva. (Vidi str. 32, br. 14). Korice nedostaju.

Iz bivšeg Ratnog muzeja.
Cjel. dulj. 85 cm, dulj. sječ. 73 cm, šir. sječ. 2,8 cm
Inv. br. 18318

SABLJE AUSTRIJSKE

Sablje austrijske pješadije

119. SABLJA austrijskih grenadira M 1765

Držak drven, brazdan, presvučen kožom. Ledni okov od mjedi s plitkom kapom na glavici drška. Rukobran slomljen. Krsnica sa širim jezikom od balčaka i ravno pruženim krakom.

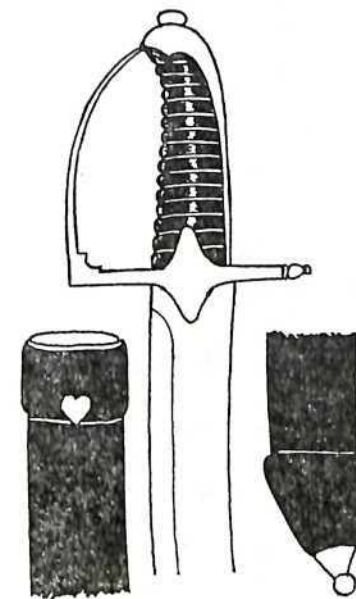
Sječivo jednobrido, šire, zakrivljeno, bez žljebova. Na trnu žig.

Korice nedostaju.

Nađena u Brinju.

Dar Eugena Fabijana iz Brinja 1901. g.
Cjel. dulj. 75 cm, dulj. sječ. 62 cm, šir. sječ. 3,7 cm

Inv. br. 803

120. SABLJA austrijskih grenadira M 1765

Opis kao kod kat. br. 119, osim: Rukobran od mjedi nastavlja se pod pravim kutom u krsnicu s ravno pruženim, profiliranim krakom.

Na sječivu: P (Pottendorf).

Iz Grčkog Islama.

Kupljeno od Vladana Desnice 1948.

Cjel. dulj. 74 cm, dulj. sječ. 60,5 cm, šir. sječ. 3,8 cm
Inv. br. 9340

Pottendorf

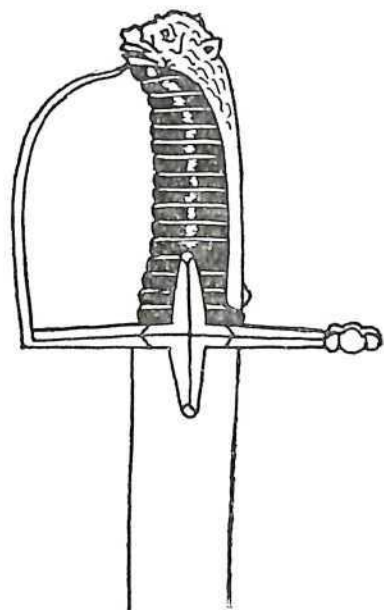
121. SABLJA austrijskih grenadira M 1765

Opis isti kao kod kat. br. 119.

Ne postoji dokumentacija o načinu nabave.

Cjel. dulj. 78 cm, dulj. sječ. 65,5 cm, šir. sječ. 3,5 cm

Inv. br. 19382

122. SABLJA ugarske »prima plana« pješadije od 1740. do 1748. g.

Držak drven, brazdan, presvučen kožom. Rukobran (odlomljen) nastavljao se pod pravim kutom u krsnicu s tankim jezikom od balčaka i profiliranim završetkom.

Sječivo jednobrido, šire, zakrivljeno.

Korice drvene, presvučene u metal s dva uska prstena. U ušici gornjeg prstena sačuvan kolot za privješanje.

Iz bivšeg Ratnog muzeja.

Cjel. dulj. 86,5 cm, dulj. sječ. 73 cm, šir. sječ. 4,5 cm, korice 76,5 cm

Inv. br. 19374

123. SABLJA sastavljena

Balčak sablje austrijskih strijelaca M 1765/1780.

Sječivo, 17. st.

Držak drven, brazdan, presvučen kožom. S obje strane drška mjedena zakovica. Ledni okov s plitkom kapom nedostaje. Krsnica od mjedi sa širim jezikom po sredini i kraćima izvijenim u suprotnim pravcima.

Sječivo jednobrido, zakrivljeno, s jalmanom.

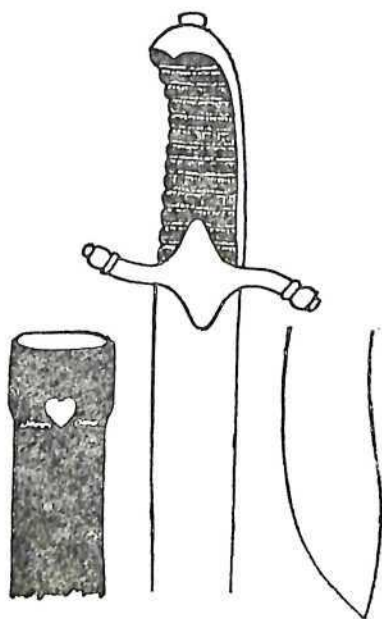
Na sječivu dva dulja i jedan kraći žlijeb. U žljebovima: GENVA (dva puta).

Korice nedostaju.

Ne postoji dokumentacija o načinu nabave.

Cjel. dulj. 85 cm, dulj. sječ. 73,5 cm, šir. sječ. 3,2 cm

Inv. br. 12925

124. SABLJA prepravljena

Druga pol. 18. st.

Držak drven, brazdan, trbušast, presvučen kožom. Ledni okov od mjedi s plitkom kapom na glavici. Rukobran od mjedi nastavlja se pod pravim kutom u krsnicu s povijenim profiliranim krakom. S obje strane krsnice širi jezik od balčaka.

Sječivo jednobrido, šire, zakrivljeno. Na sječivu natpis: J. E. MARŠALOVI KVATERNIKOVI — V ROZPOMIENKE NA R. 1848/49 MATICA SLOVENSKA R. 1942.

Iz bivšeg Ratnog muzeja.

Cjel. dulj. 78 cm, dulj. sječ. 65 cm, šir. sječ. 3,7 cm

Inv. br. 18268

125. SABLJA podoficira austrijske »prima plana« pješadije 1776—1777.

Držak drven, brazdan, presvučen kožom. Ledni okov od mjedi završava lavljom glavom. Rukobran od mjedi nastavlja se pod pravim kutom u krsnicu s ravno pruženim profiliranim završetkom. Jezik od balčaka širi, dvostruki.

Sječivo jednobrido, zakrivljeno, šire sa žlijebom s obje strane.

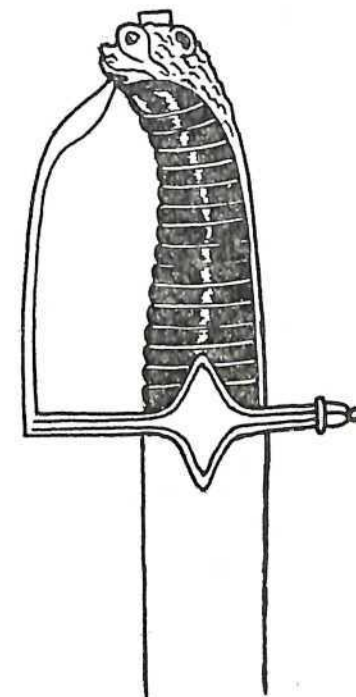
Korice drvene, presvučene kožom, okovane na ustima.

Krak krsnice odlomljen. Nedostaje okov vrška korica.

Ne postoji dokumentacija o načinu nabave.

Cjel. dulj. 93 cm, dulj. sječ. 79 cm, šir. sječ. 4 cm, korice 79 cm

Inv. br. 385

126. SABLJA podoficira austrijske »prima plana« pješadije 1776—1777.

Opis isti kao kod kat. br. 125. osim: Na jeziku od balčaka s prednje strane monogram Josipa II a na naličju monogram Marije Terezije.

Korice željezne sa srcolikim dugmetom.

Ne postoji dokumentacija o načinu nabave.

Cjel. dulj. 78 cm, dulj. sječ. 64 cm, šir. sječ. 3,8 cm, korice 68,5 cm

Inv. br. 18308

127. SABLJA ugarskog pješadijskog oficira M 1811/I

Držak drven, brazdan, presvučen kožom. Leđni okov od mjedi s plitkom kapom. Rukobran od mjedi nastavlja se pod pravim kutom u krsnicu s povijenim krakom. S obje strane krsnice širi jezičac.

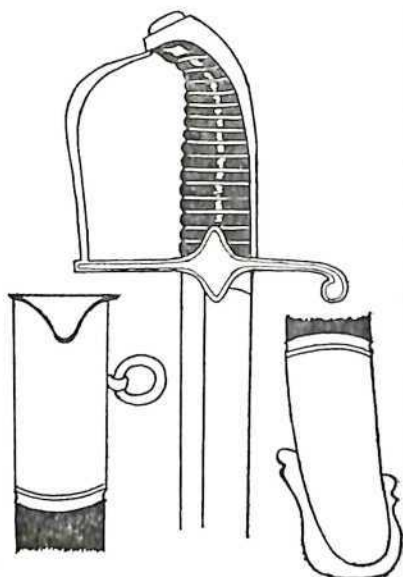
Sječivo jednobrido, usko, zakrivljeno, žlijebljeno s obje strane.

Korice drvene presvučene u kožu s okovom na ustima. Nedostaje im donja trećina.

Ne postoji dokumentacija o načinu nabave.

Cjel. dulj. 97,5 cm, dulj. sječ. 84,5 cm, šir. sječ. 2,5 cm, korice (ulomak) 62 cm

Inv. br. 2518

128. SABLJA oficira ugarske pješadije M 1811/II - a

Držak drven, brazdan, presvučen kožom. Leđni okov nedostaje. Rukobran od mjedi lučno oblikovan, ukrašen zrakama nastavlja se pod pravim kutom u krsnicu s povijenim zadebljanim krakom. Po sredini krsnice širi jezičac ukrašen zrakama.

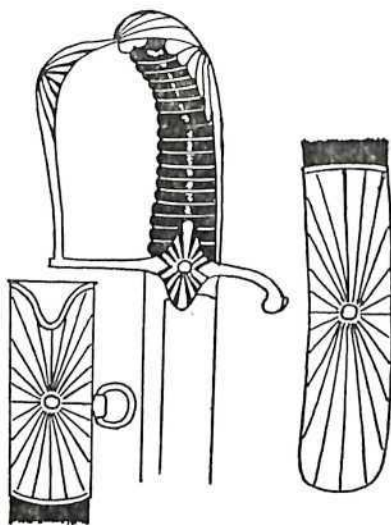
Sječivo jednobrido, usko, zakrivljeno sa žlijebom s obje strane.

Korice nedostaju.

Darovao Ivan Pajlok, učitelj u Zagrebu.

Cjel. dulj. 93,5 cm, dulj. sječ. 82,5 cm, šir. sječ. 2,9 cm

Inv. br. 355

129. SABLJA oficira ugarske pješadije M 1811/II-a

Solingen

Držak drven, brazdan, presvučen kožom. Leđni okov ornamentiran sa zakovicom na glavici u obliku krune. Rukobran lučno oblikovan, ukrašen, prelazi pod pravim kutom u krsnicu s povijenim zadebljanim krajem. Po sredini krsnice širi jezičac ukrašen zrakama.

Sječivo jednobrido, usko, zakrivljeno sa žlijebom s obje strane. Na trnu žig ljudske glave s okom.

Korice drvene presvučene kožom. Na ustima korica okov sa zrakastim ukrasom. Donji okov korica nedostaje.

Ne postoji dokumentacija o načinu nabave.

Cjel. dulj. 96 cm, dulj. sječ. 82,5 cm, šir. sječ. 2,8 cm, korice 81 cm

Inv. br. 395

130. SABLJA oficira ugarske pješadije M 1811/II-a

Solingen

Opis isti kao kod kat. br. 129.

Cjel. dulj. 89 cm, dulj. sječ. 76,5 cm, šir. sječ. 2,6 cm, korice 78,5 cm

Inv. br. 396

131. SABLJA oficira ugarske pješadije M 1811/II-a

Opis isti kao kod kat. br. 129, osim:

Sječivo ukrašeno pozlaćenim ukrasima.

Kupljeno od Milana Praunspergera u Zagrebu 1940. g.

Cjel. dulj. 94,5 cm, dulj. sječ. 81,5 cm, šir. sječ. 2,7 cm, korice 80,5 cm

Inv. br. 18205

132. SABLJA oficira ugarske pješadije M 1811/II-a

Opis isti kao kod kat. br. 129.

Na hrptu sječiva natpis: FISCHER.

Korice nedostaju.

Iz bivšeg Ratnog muzeja.

Cjel. dulj. 95 cm, dulj. sječ. 83 cm, šir. sječ. 2,5 cm

Inv. br. 19380

133. SABLJA oficira ugarske pješadije M 1811/II-a

Opis isti kao kod kat. br. 129.

Nedostaju korice i držak. Sačuvani samo leđni okov, rukobran i krsnica.

Ne postoji dokumentacija o načinu nabave.

Cjel. dulj. 84 cm, dulj. sječ. 73 cm, šir. sječ. 2,7 cm

Inv. br. 19381

134. SABLJA oficira ugarske pješadije M 1811/II-a

Opis isti kao kod kat. br. 129.

Korice drvene presvučene kožom, okovane na vršku i na ustima. Na gornjem okovu ovalno dugme.

Ne postoji dokumentacija o načinu nabave.

Cjel. dulj. 90,5 cm, dulj. sječ. 76 cm, šir. sječ. 3,5 cm, korice 78 cm

Inv. br. 19389

135. SABLJA oficira ugarske pješadije M 1811/II-b

Držak drven, brazdan, presvučen kožom. Leđni okov od mjedi s plitkom kapom na glavicu ukrašen zrakama. Rukobran od mjedi izrađen poput voluta koje se po sredini spajaju. Krsnica se nastavlja na rukobran pod pravim kutom. Po sredini krsnice širi jezičac ispunjen zrakama. Krak krsnice profiliran i zadebljan.

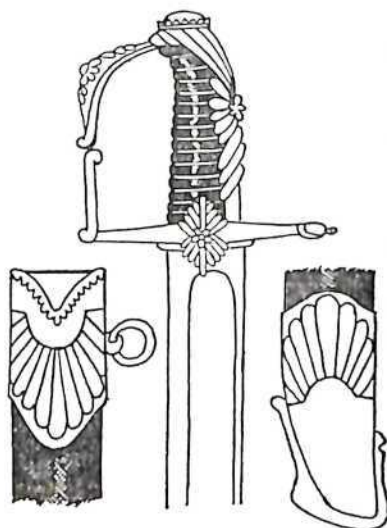
Sječivo jednobrido, zakrivljeno sa žlijebom s obje strane.

Korice drvene presvučene kožom, okovane na vršku i na ustima. Na okovima zrakasti ukras.

Kupljeno od Milana Praunspergera u Zagrebu 1940. g.

Cjel. dulj. 91,5 cm, dulj. sječ. 75 cm, šir. sječ. 3 cm, korice 79 cm

Inv. br. 12928

136. SABLJA oficira ugarske pješadije M 1811/II-b

Opis isti kao kod kat. br. 135.

Korice ne odgovaraju ovom tipu sablje. Drveni uložak presvučen smeđom kožom i okovan mjedi u većem dijelu. Na dva prstena koluti za privješanje. Dar kapetana Pisačića u Zagrebu 1929. g.

Cjel. dulj. 97,5 cm, dulj. sječ. 84,5 cm, šir. sječ. 3 cm, korice 82,5 cm

Inv. br. 18265

137. Vidi na str. 81.

138. SABLJA austrijske pješadije M 1836/51.

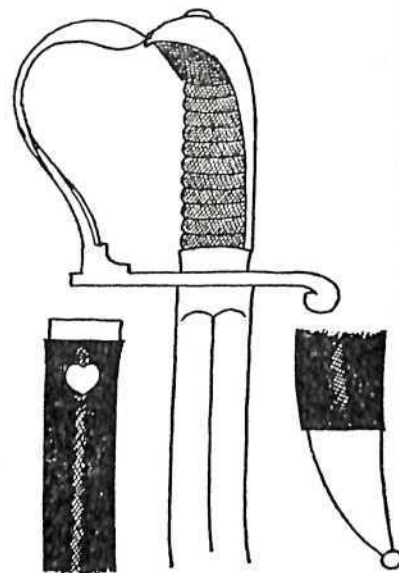
Držak drven, brazdan, presvučen kožom. Leđni okov od željeza s plitkom kapom i zakovicom na tjemenu. Rukobran od željeza, srpolik nastavlja se pod pravim kutom u krsnicu s povijenim zadebljanim krakom. Sječivo jednobrido, zakrivljeno sa žlijebom s obje strane.

Na sječivu znak sidra i natpis FISCHER.

Korice nedostaju.

Ne postoji dokumentacija o načinu nabave. Cjel. dulj. 78 cm, dulj. sječ. 65 cm, šir. sječ. 3,4 cm

Inv. br. 394

137. SABLJA oficira ugarske pješadije M 1811/II-b

Opis isti kao kod kat. br. 135.

Korice nedostaju. Manjkavo.

Ne postoji dokumentacija o načinu nabave.

Cjel. dulj. 92 cm, dulj. sječ. 81 cm, šir. sječ. 2,7 cm

Inv. br. 18313

139. SABLJA austrijske pješadije M 1836/51.

Opis isti kao kod kat. br. 138.

Na sječivu natpis: . . . WIEN.

Korice drvene presvučene u kožu i okovane na vršku. U gornjem dijelu korica srcoliko dugme s kožnom petljom.

Iz Grčkog Islama.

Kupljeno od Vladana Desnice 1948. g.

Cjel. dulj. 80 cm, dulj. sječ. 67 cm, šir. sječ. 3,2 cm, korice 61 cm

Inv. br. 9345

140. SABLJA austrijske pješadije M 1836/51.

Opis isti kao kod kat. br. 138.

Korice željezne sa srcolikim dugmetom.

Iz bivšeg Ratnog muzeja.

Cjel. dulj. 78,5 cm, dulj. sječ. 65,5 cm, šir. sječ. 3,2 cm, korice 69,5 cm

Inv. br. 19201

141. SABLJA austrijske pješadije M 1836/51.

Opis isti kao kod kat. br. 138.

Sječivo jednobrido, zakrivljeno, bez žlijeba, šire.

Korice nedostaju.

Ne postoji dokumentacija o načinu nabave.

Cjel. dulj. 75 cm, dulj. sječ. 64 cm, šir. sječ. 4 cm

Inv. br. 19221

142. SABLJA austrijske pješadije M 1836/51.

Opis isti kao kod kat. br. 138.

Na sječivu natpis: TILLER.

Korice nedostaju.

Kupljeno od Božene Medlobi iz Varaždina 1973. g.

Cjel. dulj. 78,5 cm, dulj. sječ. 64,5 cm, šir. sječ. 3,2 cm

Inv. br. 21159

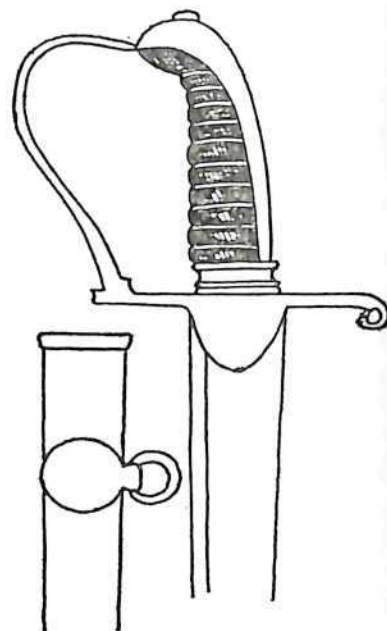
143. SABLJA oficira austrijske pješadije M 1837. (upotrebljavala bečka Nacionalna garda 1848).

Držak drven, brazdan, presvučen kožom. Leđni okov drška od željeza s plitkom kapom na glavici i prstenom pri dnu. Rukobran od željeza, srpolika oblika nastavlja se pod pravim kutom u krsnicu s povijenim zadebljanim krakom. Po sredini krsnice polukružni jezičac.

Sječivo jednobrido, zakrivljeno sa žlijebom s obje strane. Na sječivu natpis: »Andenken an den Errungenschaften des 13. 14. 15. März 1848 / Franz Jochapfel bürg. Wund und Geburts Arzt.«

Korice željezne s dva ispupčena okova na kojima su koluti za privješanje. Na vršku korica »kresta«.

Darovao Samuel Stern u Zagrebu 1893. g. Cjel. dulj. 90,5 cm, dulj. sječ. 76 cm, šir. sječ. 3,5 cm, korice 78 cm
Inv. br. 389

144. SABLJA oficira austrijske pješadije M 1837

1848.

Opis kao kod kat. br. 143.

Sječivo jetkano ukrasima vitica i trofejnih znakova te natpisom: »Viva la repubblica Italiana / Vivere libero o morire.« Na hrptu sječiva jetkani listoliki ukras.

Darovao Hampel od Waffenthala, kapetan u miru.

Cjel. dulj. 98 cm, dulj. sječ. 84 cm, šir. sječ. 3,7 cm, korice 86,5 cm
Inv. br. 390

145. SABLJA oficira austrijske pješadije M 1837

Opis kao kod kat. br. 143.

Na sječivu u pozlati: PETER KÜLL / IN SOLINGEN.

Ne postoji dokumentacija o načinu nabave.

Cjel. dulj. 98 cm, dulj. sječ. 84 cm, šir. sječ. 3,7 cm, korice 86,5 cm
Inv. br. 391

146. SABLJA oficira austrijske pješadije M 1837

Opis kao kod kat. br. 143.

Na trnu žig ljudske glave s okom.

Korice presvučene u kožu i okovane. Na okovima dva koluta za privješanje.

Cjel. dulj. 98,5 cm, dulj. sječ. 85,5 cm, šir. sječ. 3 cm, korice 87,5 cm
Inv. br. 393

147. SABLJA oficira austrijske pješadije M 1837

1848.

Opis kao kod kat. br. 143.

Na sječivu jetkani ukrasi s natpisom: »Andenken am 13. 14. 15. März und 15. 26. Mai 1848. / Für Wahrheit, Recht und Freiheit.« Na hrptu sječiva AUGUST POSTELBRG. Na trnu žig.

Darovala Marija Alilović, Sibinj, 1906.

Cjel. dulj. 97 cm, dulj. sječ. 84 cm, šir. sječ. 2,5 cm, korice 87,5 cm
Inv. br. 1407

148. SABLJA oficira austrijske pješadije M 1837

1848.

Opis kao kod kat. br. 143.

Na sječivu jetkani ukrasi s natpisom: »13. 14. 15. Maerz 1848. / Für Gott, Freiheit und Vaterland«. Na hrptu sječiva kurzivom: C. Jurman in Wien i jetkana vitica. Na trnu znak: Y. U sječivo utisnut žig polumjeseca s ljudskim licem.

Korice željezne ne odgovaraju sablji.

Iz bivšeg Ratnog muzeja.

Cjel. dulj. 98 cm, dulj. sječ. 78,5 cm, šir. sječ. 3,5 cm, korice 83,5 cm
Inv. br. 7311

149. SABLJA oficira austrijske pješadije M 1837

Opis kao kod kat. br. 143.

Korice nedostaju.

Iz Grčkog Islama.

Kupljeno od Vladana Desnice u Zagrebu 1948. godine.

Cjel. dulj. 98 cm, dulj. sječ. 86 cm, šir. sječ. 2,7 cm
Inv. br. 9341

150. SABLJA oficira austrijske pješadije M 1837

Opis kao kod kat. br. 143.

Na sječivu jetkani ukras girlanda i trofejnih znakova.

Na sječivu: HAUSSMANN / IN WIEN No 2.

Iz Grčkog Islama.

Kupljeno od Vladana Desnice u Zagrebu 1948. godine.

Cjel. dulj. 96,5 cm, dulj. sječ. 84 cm, šir. sječ. 2,7 cm, korice 86 cm
Inv. br. 9346

151. SABLJA oficira austrijske pješadije M 1837

Opis kao kod kat. br. 143.

Kupljeno od obitelji Šplait u Zagrebu 1953. godine.

Cjel. dulj. 107,5 cm, dulj. sječ. 84 cm, šir. sječ. 2,5 cm, korice 96 cm
Inv. br. 18217

152. SABLJA oficira austrijske pješadije M 1837

Opis kao kod kat. br. 143.

Korice nedostaju.

Ne postoji dokumentacija o načinu nabave.

Cjel. dulj. 89 cm, dulj. sječ. 77 cm, šir. sječ. 2,5 cm

Inv. br. 18319

153. SABLJA oficira austrijske pješadije M 1837

Opis kao kod kat. br. 143.

Ne postoji dokumentacija o načinu nabave.

Cjel. dulj. 102 cm, dulj. sječ. 85 cm, šir. sječ. 2,5 cm, korice 89 cm

Inv. br. 18322

154. SABLJA oficira austrijske pješadije M 1837

Opis kao kod kat. br. 143.

Ne postoji dokumentacija o načinu nabave.

Cjel. dulj. 100 cm, dulj. sječ. 84,5 cm, šir. sječ. 3 cm, korice 87 cm

Inv. br. 18323

155. SABLJA oficira austrijske pješadije M 1837

Opis kao kod kat. br. 143.

Ne postoji dokumentacija o načinu nabave.

Cjel. dulj. 97 cm, dulj. sječ. 82 cm, šir. sječ. 3 cm, korice 85 cm

Inv. br. 18324

156. SABLJA oficira austrijske pješadije M 1837

Opis kao kod kat. br. 143.

Ne postoji dokumentacija o načinu nabave.

Cjel. dulj. 100 cm, dulj. sječ. 85 cm, šir. sječ. 2,6 cm, korice 86,5 cm

Inv. br. 18357

157. SABLJA oficira austrijske pješadije M 1837

Opis kao kod kat. br. 143.

Na hrptu sječiva gravirani zavoj.

Ne postoji dokumentacija o načinu nabave.

Cjel. dulj. 96,5 cm, dulj. sječ. 83,5 cm, šir. sječ. 3,2 cm, korice 87 cm

Inv. br. 19214

158. SABLJA oficira austrijske pješadije M 1837

Opis kao kod kat. br. 143.

Sječivo s obje strane bogato ukrašeno i pozlaćeno. Na hrptu sječiva također ukrasi.

Ne postoji dokumentacija o načinu nabave.

Cjel. dulj. 100 cm, dulj. sječ. 87 cm, šir. sječ. 3,2 cm, korice 89,5 cm

Inv. br. 19215

159. SABLJA oficira austrijske pješadije M 1837

Opis kao kod kat. br. 143.

Cjel. dulj. 93 cm, dulj. sječ. 80 cm, šir. sječ. 2,6 cm, korice 80 cm

Inv. br. 19216

160. SABLJA oficira austrijske pješadije M 1837

Opis kao kod kat. br. 143.

Na sječivu: »Erinnerung / 14. 15.-ten März 1848.«

Cjel. dulj. 102 cm, dulj. sječ. 82 cm, šir. sječ. 2,5 cm, korice 90 cm

Inv. br. 19217

161. SABLJA oficira austrijske pješadije M 1837

Opis kao kod kat. br. 143.

Cjel. dulj. 101 cm, dulj. sječ. 84 cm, šir. sječ. 2,7 cm, korice 87,5 cm

Inv. br. 19218

162. SABLJA oficira austrijske pješadije M 1837

Opis kao kod kat. br. 143.

Cjel. dulj. 99 cm, dulj. sječ. 81,5 cm, šir. sječ. 2,7 cm, korice 87 cm

Inv. br. 19219

163. SABLJA oficira austrijske pješadije M 1837

Opis kao kod kat. br. 143.

Korice veoma oštećene, ne odgovaraju sječivu.

Iz bivšeg Ratnog muzeja.

Cjel. dulj. 98 cm, dulj. sječ. 85 cm, šir. sječ. 2,5 cm, korice 80 cm

Inv. br. 19220

164. SABLJA oficira austrijske pješadije M 1837

Opis kao kod kat. br. 143.

Korice nedostaju.

Ne postoji dokumentacija o načinu nabave.

Cjel. dulj. 95,5 cm, dulj. sječ. 84 cm, šir. sječ. 2,7 cm

Inv. br. 19222

165. SABLJA oficira austrijske pješadije M 1837

Opis kao kod kat. br. 143.

Korice nedostaju.

Ne postoji dokumentacija o načinu nabave.

Cjel. dulj. 94 cm, dulj. sječ. 81 cm, šir. sječ. 2,8 cm

Inv. br. 19223

166. SABLJA oficira austrijske pješadije M 1837

Opis kao kod kat. br. 143.

Na sječivu natpis: »Für Freyheit und Recht / H. Taeger«.

Korice nedostaju.

Ne postoji dokumentacija o načinu nabave.

Cjel. dulj. 98 cm, dulj. sječ. 85 cm, šir. sječ. 2,7 cm

Inv. br. 19224

167. SABLJA oficira austrijske pješadije M 1837

Opis kao kod kat. br. 143.

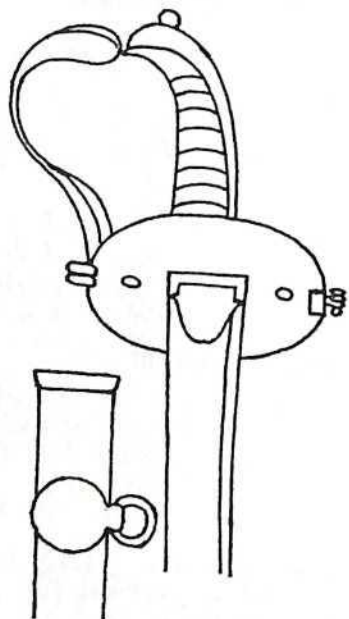
Na trnu žig ljudske glave u profilu.

Nedostaju obloga drška i korice.

Ne postoji dokumentacija o načinu nabave.

Cjel. dulj. 97,5 cm, dulj. sječ. 85 cm, šir. sječ. 2,8 cm

Inv. br. 19401

168. SABLJA oficira austrijske pješadije M 1838

Držak drven brazdan omotan ribljom kožom. Leđni okov od željeza s plitkom kapom na glavici. Rukobran od željeza, srpolika oblika nastavlja se pod pravim kutom u krsnicu s povijenim zadebljanim krakom. Na krsnicu s donje strane učvršćena ovalna željezna pločica (branik).

Sječivo jednobrido, zakrivljeno, s jakim hrptom, žljebovima s obje strane i jetkanim ukrasom.

Korice željezne s »krestom« na vršku i dva pomična izbočena okova na kojima su koluti za privješanje.

Iz bivšeg Ratnog muzeja.

Čjel. dulj. 103,5 cm, dulj. sječ. 86,2 cm, šir. sječ. 3 cm, korice 89,5 cm

Inv. br. 18246

169. SABLJA oficira austrijske pješadije M 1838

Opis kao kod kat. br. 168.

Na krsnici sačuvani proboji za učvršćivanje branika koji nedostaje.

Iz bivšeg Ratnog muzeja.

Cjel. dulj. 108,5 cm, dulj. sječ. 92,5 cm, šir. sječ. 3,2 cm, korice 96,5 cm

Inv. br. 18218

170. SABLJA oficira austrijske pješadije M 1838

Opis kao kod kat. br. 169.

Ne postoji dokumentacija o načinu nabave.

Cjel. dulj. 95 cm, dulj. sječ. 81,5 cm, šir. sječ. 3,3 cm

Inv. br. 18321

171. SABLJA oficira austrijske pješadije M 1861

Držak drven, brazdan, trbušast, presvučen ribljom kožom i ovijen žicom. Rukobran valovit sa zaobljenim uglovima nastavlja se u krsnicu s povijenim valjkastim završetkom. Na krsnici dva proreza.

Sječivo jednobrido, zakrivljeno s obje strane žlijebljeno.

Korice željezne s »krestom« na vršku i dva trbušasta okova na kojima su koluti za privješanje. Korice ne odgovaraju propisima.

Ne postoji dokumentacija o načinu nabave.

Cjel. dulj. 93 cm, dulj. sječ. 79 cm, šir. sječ. 2,8 cm, korice 82,2 cm

Inv. br. 18495

172. SABLJA oficira austrijske pješadije M 1861

Držak drven, brazdan, presvučen ribljom kožom i ovijen žicom. Leđni okov od željeza s plitkom kapom na glavici drška. Rukobran valovit sa zaobljenim uglovima nastavlja se u krsnicu s povijenim valjkastim zadebljanjem na kraju. Na kraku krsnice dva proreza za zglobni remen.

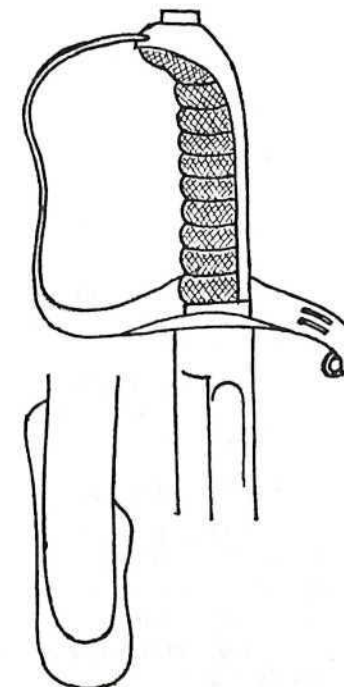
Sječivo jednobrido, zakrivljeno, žlijebljeno s obje strane. Na sječivu među jetkanim ukrasima natpis: »Erinnerung / an den 13. 14. 15-ten März 1848.« Na trnu niz duboko utisnutih znakova.

Korice željezne s »krestom« na vršku i dva uska prstena. Na gornjem prstenu prihvat a na donjem kolut za privješanje.

Darovao kapetan Drakulić 1900. g.

Cjel. dulj. 97 cm, dulj. sječ. 82,5 cm, šir. sječ. 2,5 cm, korice 87 cm

Inv. br. 760

173. SABLJA oficira austrijske pješadije M 1861

Opis kao kod kat. br. 172.

Na sječivu kurzivom: PDL.

Iz bivšeg Ratnog muzeja.

Cjel. dulj. 100 cm, dulj. sječ. 86 cm, šir. sječ. 2,8 cm, korice 87 cm

Inv. br. 11544

174. SABLJA oficira austrijske pješadije M 1861

Opis kao kod kat. br. 172.

Na sječivu: SOLINGEN / TILLER-s WIEN STIFTSKASERNE.

Iz bivšeg Ratnog muzeja.

Cjel. dulj. 91 cm, dulj. sječ. 76,5 cm, šir. sječ. 2,8 cm, korice 86 cm
Inv. br. 11545

175. SABLJA oficira austrijske pješadije M 1861

Opis kao kod kat. br. 172.

Na sječivu: CARL EICKHORN SOLINGEN/FRANZ LISSAK & COMP. KRAKAU.

Iz bivšeg Ratnog muzeja.

Cjel. dulj. 86 cm, dulj. sječ. 67 cm, šir. sječ. 2,5 cm, korice 71 cm

Inv. br. 18226

176. SABLJA oficira austrijske pješadije M 1861

Opis kao kod kat. br. 172.

Na sječivu: WEYERSBERG & Co. SOLINGEN.

Iz bivšeg Ratnog muzeja.

Cjel. dulj. 101 cm, dulj. sječ. 73,5 cm, šir. sječ. 3 cm, korice 86,5 cm

Inv. br. 18227

177. SABLJA oficira austrijske pješadije M 1861

Opis kao kod kat. br. 172.

Na sječivu jetkani ukras s natpisom: Treu bis in den Tod / 18/8. 1913.« i

oznaka: WEYERSBERG KIRSCHBAUM & Co. SOLINGEN.

Korice nedostaju.

Iz bivšeg Ratnog muzeja.

Cjel. dulj. 97,5 cm, dulj. sječ. 82,5 cm, šir. sječ. 2,7 cm

Inv. br. 18228

178. SABLJA oficira austrijske pješadije M 1861

Opis kao kod kat. br. 172.

Na sječivu: SOLINGEN.

Korice sačuvane s oštećenom »krestom«.

Iz bivšeg Ratnog muzeja.

Cjel. dulj. 102 cm, dulj. sječ. 86,5 cm, šir. sječ. 2,4 cm, korice 88,5 cm

Inv. br. 18229

179. SABLJA oficira austrijske pješadije M 1861

Opis kao kod kat. br. 172.

Korice sačuvane s oštećenom »krestom«.

Iz bivšeg Ratnog muzeja.

Cjel. dulj. 101 cm, dulj. sječ. 85,5 cm, šir. sječ. 2 cm, korice 87 cm

Inv. br. 18230

180. SABLJA oficira austrijske pješadije M 1861

Opis kao kod kat. br. 172.

Na sječivu: WEYERSBERG & Co. SOLINGEN.

Korice nedostaju.

Iz bivšeg Ratnog muzeja.

Cjel. dulj. 94,5 cm, dulj. sječ. 79,5 cm, šir. sječ. 2,8 cm

Inv. br. 18231

181. SABLJA oficira austrijske pješadije M 1861

Opis kao kod kat. br. 172.

Na licu sječiva prikaz oklopnika. Na naličju: W, CLAUBERG SOLINGEN.

Korice nedostaju.

Ne postoji dokumentacija o načinu nabave.

Cjel. dulj. 92 cm, dulj. sječ. 78 cm, šir. sječ. 2,3 cm

Inv. br. 18232

182. SABLJA oficira austrijske pješadije M 1861

Opis kao kod kat. br. 172.

Na sječivu: WEYERSBERG KIRSCHBAUM & Co. SOLINGEN.

Iz bivšeg Ratnog muzeja.

Cjel. dulj. 100,5 cm, dulj. sječ. 71 cm, šir. sječ. 2,3 cm, korice 85,2 cm

Inv. br. 18233

183. SABLJA oficira austrijske pješadije M 1861

Opis kao kod kat. br. 172.

Na sječivu: KÜLL.

Iz bivšeg Ratnog muzeja.

Cjel. dulj. 102 cm, dulj. sječ. 83,4 cm, šir. sječ. 2,8 cm, korice 87,8 cm

Inv. br. 18234

184. SABLJA oficira austrijske pješadije M 1861

Opis kao kod kat. br. 172.

Dosta oštećeno.

Ne postoji dokumentacija o načinu nabave.

Cjel. dulj. 88 cm, dulj. sječ. 71 cm, šir. sječ. 2,5 cm, korice 74,5 cm

Inv. br. 18235

185. SABLJA oficira austrijske pješadije M 1861

Opis kao kod kat. br. 172.

Na sječivu: WEYERSBERG & STAMM SOLINGEN.

Ne postoji dokumentacija o načinu nabave.

Cjel. dulj. 106 cm, dulj. sječ. 90 cm, šir. sječ. 2,5 cm, korice 92 cm

Inv. br. 18241

186. SABLJA oficira austrijske pješadije M 1861

Opis kao kod kat. br. 172.

Na sječivu: oklopnik / W. CLAUBERG A SOLINGEN.

Dosta oštećeno.

Ne postoji dokumentacija o načinu nabave.

Cjel. dulj. 93 cm, dulj. sječ. 76,3 cm, šir. sječ. 2,7 cm, korice 80 cm

Inv. br. 18242

187. SABLJA oficira austrijske pješadije M 1861

Opis kao kod kat. br. 172.

Na sječivu: SOLINGEN.

Iz bivšeg Ratnog muzeja.

Cjel. dulj. 93 cm, dulj. sječ. 75 cm, šir. sječ. 3,5 cm, korice 77,5 cm

Inv. br. 18243

188. SABLJA oficira austrijske pješadije M 1861

Opis kao kod kat. br. 172.

Iz bivšeg Ratnog muzeja.

Cjel. dulj. 91,5 cm, dulj. sječ. 61,5 cm, šir. sječ. 2,7 cm, korice 78 cm

Inv. br. 18244

189. SABLJA oficira austrijske pješadije M 1861

Opis kao kod kat. br. 172.

Iz bivšeg Ratnog muzeja.

Cjel. dulj. 97 cm, dulj. sječ. 77,5 cm, šir. sječ. 2,4 cm, korice 81 cm

Inv. br. 18257

190. SABLJA oficira austrijske pješadije M 1861

Opis kao kod kat. br. 172.

Na zakovici drška monogram: EK.

Ne postoji dokumentacija o načinu nabave.

Cjel. dulj. 101,5 cm, dulj. sječ. 77 cm, šir. sječ. 2,5 cm, korice 88 cm

Inv. br. 18315

191. SABLJA oficira austrijske pješadije M 1861

Opis kao kod kat. br. 172.

Na sječivu: WEYERSBERG & STAMM SOLINGEN / E. J. BITTALR K. K. HOF-LIEFERANT.

Ne postoji dokumentacija o načinu nabave.

Cjel. dulj. 92,5 cm, dulj. sječ. 76,5 cm, šir. sječ. 3 cm, korice 78,5 cm

Inv. br. 18339

192. SABLJA oficira austrijske pješadije M 1861

Opis kao kod kat. br. 172.

Na sječivu: POSPISCHIL WIEN.

Ne postoji dokumentacija o načinu nabave.

Cjel. dulj. 101 cm, dulj. sječ. 81 cm, šir. sječ. 3 cm, korice 88 cm

Inv. br. 18340

193. SABLJA oficira austrijske pješadije M 1861

Opis kao kod kat. br. 172.

Na sječivu: SOLINGEN / AUSLÄNDER'S NAGYVA'RAD.

Korice nedostaju.

Ne postoji dokumentacija o načinu nabave.

Cjel. dulj. 86 cm, dulj. sječ. 71 cm, šir. sječ. 2,8 cm

Inv. br. 18363

194. SABLJA oficira austrijske pješadije M 1861

Opis kao kod kat. br. 172.

Na sječivu: SOLINGEN / LUDWIG ZEITLER WIEN VIII NEUDEGGERG.

Korice nedostaju.

Ne postoji dokumentacija o načinu nabave.

Cjel. dulj. 85 cm, dulj. sječ. 71 cm, šir. sječ. 2 cm

Inv. br. 18364

195. SABLJA oficira austrijske pješadije M 1861

Opis kao kod kat. br. 172.

Na zakovici glavice drška monogram AO.

Korice nedostaju.

Ne postoji dokumentacija o načinu nabave.

Cjel. dulj. 85 cm, dulj. sječ. 71 cm, šir. sječ. 2 cm

Inv. br. 18365

196. SABLJA oficira austrijske pješadije M 1861

Opis kao kod kat. br. 172.

Korice nedostaju.

Ne postoji dokumentacija o načinu nabave.

Cjel. dulj. 87 cm, dulj. sječ. 72,5 cm, šir. sječ. 1,8 cm

Inv. br. 18366

197. SABLJA oficira austrijske pješadije M 1861

Opis kao kod kat. br. 172.

Na sječivu K s krunom i mrtvačka glava.

Iz bivšeg Ratnog muzeja.

Cjel. dulj. 89 cm, dulj. sječ. 74,5 cm, šir. sječ. 2,6 cm, korice 75 cm

Inv. br. 18452

198. SABLJA oficira austrijske pješadije M 1861

Opis kao kod kat. br. 172.

Na sječivu: RIDLER IN SPITAL A PYHRN.

Iz bivšeg Ratnog muzeja.

Cjel. dulj. 87 cm, dulj. sječ. 73,5 cm, šir. sječ. 2,8 cm, korice 75 cm

Inv. br. 18453

199. SABLJA oficira austrijske pješadije M 1861

Opis kao kod kat. br. 172.

Na sječivu: METTER / STEYER.

Iz bivšeg Ratnog muzeja.

Cjel. dulj. 92 cm, dulj. sječ. 78 cm, šir. sječ. 2,8 cm, korice 78,5 cm

Inv. br. 18454

200. SABLJA oficira austrijske pješadije M 1861

Opis kao kod kat. br. 172.

Iz bivšeg Ratnog muzeja.

Cjel. dulj. 85 cm, dulj. sječ. 70,5 cm, šir. sječ. 2,8 cm, korice 75,5 cm

Inv. br. 18455

201. SABLJA oficira austrijske pješadije M 1861

Opis kao kod kat. br. 172.

Iz bivšeg Ratnog muzeja.

Cjel. dulj. 88 cm, dulj. sječ. 73,5 cm, šir. sječ. 3 cm, korice 75,5 cm

Inv. br. 18456

202. SABLJA oficira austrijske pješadije M 1861

Opis kao kod kat. br. 172.

Iz bivšeg Ratnog muzeja.

Cjel. dulj. 94 cm, dulj. sječ. 80 cm, šir. sječ. 2 cm, korice 81 cm

Inv. br. 18457

203. SABLJA oficira austrijske pješadije M 1861

Opis kao kod kat. br. 172.

Iz bivšeg Ratnog muzeja.

Cjel. dulj. 95,5 cm, dulj. sječ. 81 cm, šir. sječ. 2,8 cm, korice 86 cm

Inv. br. 18458

204. SABLJA oficira austrijske pješadije M 1861

Opis kao kod kat. br. 172.

Na sječivu: W. BECK & SOHN WIEN / ROBERT HERMES SOLINGEN.

Ne postoji dokumentacija o načinu nabave.

Cjel. dulj. 91 cm, dulj. sječ. 76,5 cm, šir. sječ. 3 cm, korice 85,5 cm

Inv. br. 18459

205. SABLJA oficira austrijske pješadije M 1861

Opis kao kod kat. br. 172.

Na sječivu: EISENHAUER / SOLINGEN.

Iz bivšeg Ratnog muzeja.

Cjel. dulj. 98 cm, dulj. sječ. 84 cm, šir. sječ. 3 cm, korice 85 cm

Inv. br. 18460

206. SABLJA oficira austrijske pješadije M 1861

Opis kao kod kat. br. 172.

Na sječivu: F. HÖRSTER. Na braniku (krsnici): JUNG.

Iz bivšeg Ratnog muzeja.

Cjel. dulj. 94 cm, dulj. sječ. 80 cm, šir. sječ. 3 cm, korice 91 cm

Inv. br. 18461

207. SABLJA oficira austrijske pješadije M 1861

Opis kao kod kat. br. 172.

Na sječivu: WEYERSBERG & STAMM SOLINGEN.

Iz bivšeg Ratnog muzeja.

Cjel. dulj. 95 cm, dulj. sječ. 80 cm, šir. sječ. 2,8 cm, korice 82 cm

Inv. br. 18462

208. SABLJA oficira austrijske pješadije M 1861

Opis kao kod kat. br. 172.

Korice nedostaju.

Iz bivšeg Ratnog muzeja.

Cjel. dulj. 95 cm, dulj. sječ. 80 cm, šir. sječ. 2,8 cm

Inv. br. 18463

209. SABLJA oficira austrijske pješadije M 1861

Opis kao kod kat. br. 172.

Na sječivu: WEYERSBERG & Co. SOLINGEN / WEISZ s.D HERM/ANN/ K. HOFLIEFERANT ESSEG.

Ne postoji dokumentacija o načinu nabave.

Cjel. dulj. 93,5 cm, dulj. sječ. 78 cm, šir. sječ. 2,8 cm, korice 81,5 cm

Inv. br. 18464

210. SABLJA oficira austrijske pješadije M 1861

Opis kao kod kat. br. 172.

Na sječivu: POSPISCHIL WIEN.

Ne postoji dokumentacija o načinu nabave.

Cjel. dulj. 96,5 cm, dulj. sječ. 83 cm, šir. sječ. 3 cm, korice 86,5 cm

Inv. br. 18465

211. SABLJA oficira austrijske pješadije M 1861

Opis kao kod kat. br. 172.

Na sječivu: WEYERSBERG & STAMM SOLINGEN.

Ne postoji dokumentacija o načinu nabave.

Cjel. dulj. 100 cm, dulj. sječ. 85 cm, šir. sječ. 3 cm, korice 88 cm

Inv. br. 18466

212. SABLJA oficira austrijske pješadije M 1861
Opis kao kod kat. br. 172.
Ne postoji dokumentacija o načinu nabave.
Cjel. dulj. 88,5 cm, dulj. sječ. 74 cm, šir. sječ. 2,8 cm, korice 81 cm
Inv. br. 18467

213. SABLJA oficira austrijske pješadije M 1861
Opis kao kod kat. br. 172.
Na sječivu: SOLINGEN.
Iz bivšeg Ratnog muzeja.
Cjel. dulj. 95 cm, dulj. sječ. 81 cm, šir. sječ. 2 cm, korice 83 cm
Inv. br. 18468

214. SABLJA oficira austrijske pješadije M 1861
Opis kao kod kat. br. 172.
Na sječivu: SOLINGEN / W & St.
Iz bivšeg Ratnog muzeja.
Cjel. dulj. 89 cm, dulj. sječ. 75,5 cm, šir. sječ. 2 cm, korice 78 cm
Inv. br. 18469

215. SABLJA oficira austrijske pješadije M 1861
Opis kao kod kat. br. 172.
Na sječivu: WEYERSBERG / SOLINGEN.
Ne postoji dokumentacija o načinu nabave.
Cjel. dulj. 83 cm, dulj. sječ. 78,5 cm, šir. sječ. 2 cm, korice 82 cm
Inv. br. 18470

216. SABLJA oficira austrijske pješadije M 1861
Opis kao kod kat. br. 172.
Korice nedostaju.
Ne postoji dokumentacija o načinu nabave.
Cjel. dulj. 87,5 cm, dulj. sječ. 73 cm, šir. sječ. 2 cm
Inv. br. 18471

217. SABLJA oficira austrijske pješadije M 1861
Opis balčaka kao kat. br. 172. Sječivo i korice ne odgovaraju propisima ove
sablje.
Ne postoji dokumentacija o načinu nabave.
Cjel. dulj. 100 cm, dulj. sječ. 87 cm, šir. sječ. 3 cm, korice 89 cm
Inv. br. 18474

218. SABLJA oficira austrijske pješadije M 1861
Opis kao kod kat. br. 172.
Ne postoji dokumentacija o načinu nabave.
Cjel. dulj. 96 cm, dulj. sječ. 82 cm, šir. sječ. 2,8 cm, korice 87 cm
Inv. br. 18489

SABLJA oficira austrijske pješadije M 1861
Opis kao kod kat. br. 172.
Iz bivšeg Ratnog muzeja.
Cjel. dulj. 85 cm, dulj. sječ. 70 cm, šir. sječ. 2,2 cm, korice 79,5 cm
Inv. br. 18490

220. SABLJA oficira austrijske pješadije M 1861
Opis kao kod kat. br. 172.
Na sječivu: Wn, dvoglavi orao, 96 / CARL GRASSER HOFWAFFENLIEFERANT.
Ne postoji dokumentacija o načinu nabave.
Cjel. dulj. 94 cm, dulj. sječ. 80 cm, šir. sječ. 2,8 cm, korice 82 cm
Inv. br. 18491

221. SABLJA oficira austrijske pješadije M 1861
Opis kao kod kat. br. 172.
Na sječivu: WEYERSBERG & STAMM / SOLINGEN.
Iz bivšeg Ratnog muzeja.
Cjel. dulj. 92 cm, dulj. sječ. 88 cm, šir. sječ. 2,5 cm, korice 78 cm
Inv. br. 18492

222. SABLJA oficira austrijske pješadije M 1861
Opis kao kod kat. br. 172.
Korice ne odgovaraju propisima za ovu sablju.
Ne postoji dokumentacija o načinu nabave.
Cjel. dulj. 93,5 cm, dulj. sječ. 79 cm, šir. sječ. 3 cm, korice 83 cm
Inv. br. 18493

223. SABLJA oficira austrijske pješadije M 1861
Opis kao kod kat. br. 172.
Korice nedostaju.
Ne postoji dokumentacija o načinu nabave.
Cjel. dulj. 87 cm, dulj. sječ. 72,5 cm, šir. sječ. 2,7 cm
Inv. br. 18494

224. SABLJA oficira austrijske pješadije M 1861
Opis kao kod kat. br. 172.
Na sječivu: W. BECK & SÖHNE / WEYERSBERG & Co. SOLINGEN.
Korice nedostaju.
Ne postoji dokumentacija o načinu nabave.
Cjel. dulj. 102 cm, dulj. sječ. 87,5 cm, šir. sječ. 2,5 cm
Inv. br. 18496

225. SABLJA oficira austrijske pješadije M 1861
Opis kao kod kat. br. 172.
Na zakovici drška IS. Na sječivu jetkana ornamentika s pozlatom i natpisom:
ERINNERUNG AN MACEDONIEN 1903—1906 s jedanaest potpisa: Urban

hptmn, Tomić, Kapetanović capt, Pawlas, Schmidt rittm, v. Zaccaria mjr, Fabry mjr, Marocchino mjr, Ermieček mjr, Januszewski mjr, Aietner obst. Na sječivu: ED. JUNG WIEN.

Ne postoji dokumentacija o načinu nabave.

Cjel. dulj. 92 cm, dulj. sječ. 77 cm, šir. sječ. 2,5 cm, korice 79 cm

Inv. br. 26463

226. SABLJA austrijske pješadije M 1862

Držak drven, brazdan, presvučen kožom.

Leđni okov drška od željeza s plitkom kapom na glavici i izbočenom zakovicom. Rukobran od željeza valovit sa zaobljenim uglovima koji se nastavlja u krsnicu s povijenim zadebljanim krakom. Krak krsnice bez proreza. Na krsnici br. 22.

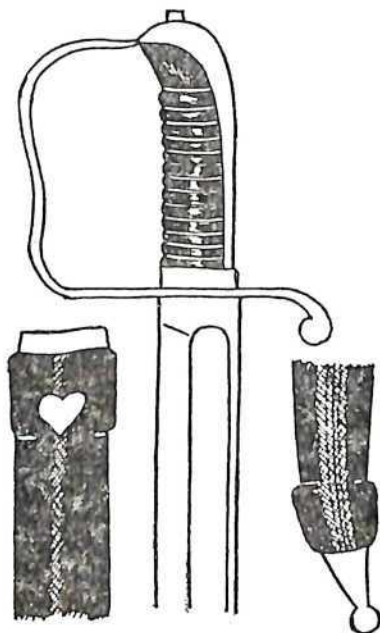
Sječivo jednobrido, zakrivljeno sa žljebovi-
ma s obje strane.

Korice metalne sa srcolikim dugmetom. Na vršku korice završavaju loptastim zadebljanjem.

Ne postoji dokumentacija o načinu nabave.

Cjel. dulj 78 cm, dulj. sječ. 64,5 cm, šir. sječ. 3,2 cm, korice 69,5 cm

Inv. br. 19202

227. SABLJA austrijske pješadije M 1862

Opis kao kod kat. br. 226.

Ne postoji dokumentacija o načinu nabave.

Cjel. dulj. 78 cm, dulj. sječ. 63 cm, šir. sječ. 3,5 cm, korice 69,5 cm

Inv. br. 19203

228. SABLJA austrijske pješadije M 1862

Opis kao kod kat. br. 226. Na sječivu: Lw, austrijski grb, 16.

Ne postoji dokumentacija o načinu nabave.

Cjel. dulj. 78 cm, dulj. sječ. 65 cm, šir. sječ. 3,2 cm, korice 69,5 cm

Inv. br. 19204

229. SABLJA austrijske pješadije M 1862

Opis kao kod kat. br. 226.

Ne postoji dokumentacija o načinu nabave.

Cjel. dulj. 78 cm, dulj. sječ. 64 cm, šir. sječ. 3,5 cm, korice 68,5 cm

Inv. br. 19205

230. SABLJA austrijske pješadije M 1862

Opis kao kod kat. br. 226.

Ne postoji dokumentacija o načinu nabave.

Cjel. dulj. 78 cm, dulj. sječ. 64 cm, šir. sječ. 3,2 cm, korice 68,5 cm

Inv. br. 19206

231. SABLJA austrijske pješadije M 1862

Opis kao kod kat. br. 226.

Ne postoji dokumentacija o načinu nabave.

Cjel. dulj. 78 cm, dulj. sječ. 64 cm, šir. sječ. 3,2 cm, korice 68,5 cm

Inv. br. 19207

232. SABLJA austrijske pješadije M 1862

Opis kao kod kat. br. 226.

Na sječivu: 69 R / R S 31.

Ne postoji dokumentacija o načinu nabave.

Cjel. dulj. 78 cm, dulj. sječ. 64 cm, šir. sječ. 3,2 cm, korice 69,5 cm

Inv. br. 19208

233. SABLJA austrijske pješadije M 1862

Opis kao kod kat. br. 226.

Na sječivu: habsburški grb, G F.

Korice nedostaju.

Ne postoji dokumentacija o načinu nabave.

Cjel. dulj. 78 cm, dulj. sječ. 64 cm, šir. sječ. 3,2 cm

Inv. br. 19209

Sablja paradna pješadijskog oficira

234. SABLJA paradna oficira austrijske pješadije M 1837 1853.

Držak presvučen ribljom kožom, brazdan i ovijen žicom. Leđni okov od srebra ornamentiran. Rukobran srpolik nastavlja se pod pravim kutom u krsnicu s povijenim krajem. Završetak krsnice ispunjen rozetom. Po sredini krsnice dvokraki jezik.

Sječivo jednobrido, zakrivljeno sa širim žlijebom i jetkanim ukrasom s obje strane.

Korice drvene presvučene plavim baršunom, okovane na ustima, na vršku i po sredini srebrnim ornamentiranim okovima. Na gornjem okovu s prednje strane kneževski grb obitelji Batthyány od Németújvára s puncama austrijskog srebrnara.

Ne postoji dokumentacija o načinu nabave.

Cjel. dulj. 96,5 cm, dulj. sječ. 82 cm, šir. sječ. 2,5 cm, korice 84 cm

Inv. br. 12930

Tabla XV

Sablje austrijske konjice

235. SABLJA husarska Passau, 1745.
Držak drven, omotan užetom i presvučen kožom. Ledni okov od mjedi s dekorativnim rubom i plitkom kapom na glavici drška. Na tjemenu zakovica u obliku lista. Rukobran od mjedi nastavlja se pod pravim kutom u krsnicu s ravno pruženim krakom i profiliranim završetkom. Po sredini krsnice tanki dvokraki jezik od balčaka.

Sječivo jednobrido s uskim žlijebom uz hrbat. Na sječivu s jedne strane: habsburški grb, a s druge strane natpis: Vivat Maria Theresia Regina Hungariae Et Bohemiae. Na hrptu: Johannes Mayrschäffer In Passau 1745.

Korice nedostaju.

Ne postoji dokumentacija o načinu nabave.

Cjel. dulj. 102 cm, dulj. sječ. 88,5 cm, šir. sječ. 3,5 cm

Inv. br. 19377

236 SABLJA husarska Sred. 18. st.

Držak drven omotan užetom i presvučen kožom. Ledni okov od mjedi ukrašen zrakama s plitkom kapom na glavici drška. Glavica drška s okovanim probojem. Rukobran od mjedi označen kosim spojenim crtama nastavlja se u krsnicu s ravno pruženim krakom. Na krsnici tanki dvokraki jezik i ukras stiliziranog lista.

Sječivo jednobrido, zakrivljeno, u dijelu prema dršku dvobrido. S obje strane sječiva dva uska žlijeba. Na sječivu ukras teških baroknih vitica.

Korice drvene okovane u mjed u donjem dijelu manjkave. Na okovima barokna ornamentika. Na gornjem okovu dugme s ljudskim licem a sa strane u ušici sačuvan jedan kolut za privješanje.

Kupljeno od dra Frana Gundruma u Križevcima 1911. g.

Cjel. dulj. 104,5 cm, dulj. sječ. 93 cm, šir. sječ. 2,6 cm, korice 76,5 cm

Inv. br. 1868

237. SABLJA husarska Druga pol. 18. st.

Držak drven s kljunasto oblikovanom glavicom, omotan užetom i kožom. Ledni okov od mjedi ukrašen zrakama a uz tjemenu zakovicu nalazi se rocaille s dva zavoja. Rukobran od mjedi s nizom kuglica na vanjskom rubu nastavlja se pod pravim kutom u krsnicu s ravno pruženim krakom i profiliranim zadebljanjem na završetku. Po sredini krsnice uski dvokraki jezik.

Sječivo šire, jednobrido, u donjoj trećini prema vršku dvobrido, sa žlijebom s obje strane. Na licu sječiva gravirani lik Madone /Immaculate/ s natpisom u kurzivu: Maria Mater Dei Patrona Hungariae! / Sub tuum /! / Præsidium Confugio. Na naličju sječiva dvostruki križ s natpisom: In hoc signo vinces, a ispod tekst: Deus Exercituum Bellator fortissime esto mecum.

Nedostaju korice i bademasta zakovica na tjemenu drška.

Ne postoji dokumentacija o načinu nabave.

Cjel. dulj. 90 cm, dulj. sječ. 77 cm, šir. sječ. 4,7 cm

Inv. br. 348

238. SABLJA husarska Druga pol. 18. st.

Opis kao kod kat. br. 237.

Na licu sječiva gravirani lik Madone /Immaculate/ s natpisom: Maria Mater Dei Patrona Hungariae! / Sub tuum Prosidium (!) Confugio. Na naličju: In hoc signo vinces, dvostruki križ i tekst: Deus Exercituum Bellator fortissime esto mecum.

Korice nedostaju.

Ne postoji dokumentacija o načinu nabave.

Cjel. dulj. 93 cm, dulj. sječ. 78,5 cm, šir. sječ. 5 cm

Inv. br. 349

239. SABLJA husarska Druga pol. 18. st.

Držak drven s kljunasto oblikovanom glavicom omotan užetom i kožom. U dijelu prema glavici ovalni proboj za uticanje gajtana. Ledni okov od mjedi s plitkom kapom na glavici drška. Bademasta zakovica ukrašena je zrakama. Rukobran od mjedi nastavlja se pod pravim kutom u krsnicu s ravno pruženim krakom s profiliranim završetkom. Po sredini krsnice dvokraki tanki jezik.

Sječivo jednobrido u donjoj trećini dvobrido sa žlijebom s obje strane. Na licu sječiva ugraviran je okrunjeni lik stojeće Madone s djetetom /Patrona Hungariae/. Lik stoji na polumjesecu i kugli na kojoj je s prednje strane mađarski grb s krunom. U dnu natpis: MATER DEI PROTECTRIX HUNGARIAE SUB TUUM PRAESIDIUM CONFUGIO. Na naličju dvostruki križ s natpisom: In hoc signo vinces a u dnu: DEUS EXERCITUUM BELLATOR FORTISSIME ESTO MECUM.

Korice drvene presvučene u kožu i okovane. Na okovima ukras kartuše s rocaillem. Na gornjim okovima koluti za privješanje.

Ne postoji dokumentacija o načinu nabave.

Cjel. dulj. 98 cm, dulj. sječ. 76 cm, šir. sječ. 4,8 cm, korice 85 cm

Inv. br. 11568

Tabla IV

240. SABLJA husarska Druga pol. 18. st.

Držak drven s kljunasto oblikovanom glavicom, omotan užetom i kožom. Ledni okov drška od mjedi s ukrasom lista. Zakovica na tjemenu glavice bademasta oblika. Rukobran od mjedi nastavlja se pod pravim kutom u krsnicu s ravno pruženim, zadebljanim krakom. Po sredini krsnice tanki dvokraki jezik.

Sječivo šire jednobrido sa širokim žlijebom s obje strane. Na licu sječiva natpis FRINGIA a na naličju zvijezda, polumjesec i sunce.

Korice drvene, presvučene u kožu i okovane u mjed. Na okovima u ovalu rozeta uokvirena nizom kuglica. Donji okov korica nedostaje. Na gornjim okovima koluti za privješanje.

Kupljeno od dra Frana Gundruma, gradskog fizika u Križevcima 1911. g.

Cjel. dulj. 83,5 cm, dulj. sječ. 71 cm, šir. sječ. 4 cm, korice 74 cm

Inv. br. 1869

241. SABLJA husarska

Druga pol. 18. st.

Držak drven, prepleten užetom i omotan kožom. Ledni okov od mjedi s ukrasima zraka i rocaillea. Na kljunastoj glavici plitka kapa. Rukobran od mjedi s nizom kuglica na vanjskom rubu, nastavlja se pod pravim kutom u krsnicu s ravno pruženim krakom koji završava kuglicom. Po sredini krsnice dvo-kraki tanki jezik od balčaka.

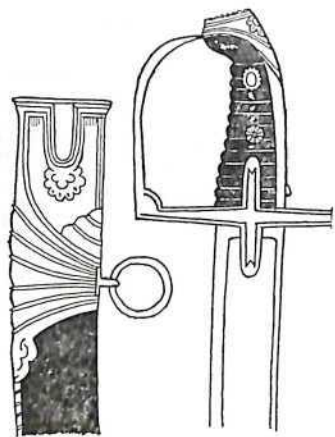
Sječivo jednobrido, sa širokim žlijebom s obje strane. Na licu sječiva natpis: FRINGIA, a na naličju sunce, mjesec i zvijezda.

Korice nedostaju.

Ne postoji dokumentacija o načinu nabave.

Cjel. dulj. 94 cm, dulj. sječ. 82 cm, šir. sječ. 3,8 cm

Inv. br. 18266

242. SABLJA husarska Druga pol. 18. st.

Držak drven s kljunasto oblikovanom glavicom, omotan užetom i kožom. Ledni okov drška od mjedi ukrašen zrakama na tjemenu završava zakovicom bademasta oblika. Rukobran od mjedi s vanjske strane ukrašen zrakama nastavlja se u krsnicu s pruženim zadebljanim krakom. Po sredini krsnice kraći dvokraki jezik.

Sječivo šire, jednobrido sa širim žlijebom s obje strane. Na licu sječiva natpis FRINGIA a na naličju između dviju zvijezda sunce i polumjesec.

Korice drvene presvučene u kožu, okovane mjedenim okovima s ukrasom zraka. Na gornjim okovima koluti za privješanje.

Ne postoji dokumentacija o načinu nabave. Cjel. dulj. 93 cm, dulj. sječ. 79,5 cm, šir. sječ. 3,8 cm, korice 81 cm

Inv. br. 18267

243. SABLJA husarska

Druga pol. 18. st.

Držak drven s kljunasto oblikovanom glavicom omotan užetom i kožom. Ledni okov drška od mjedi, usječen na rubu, ukrašen polovicom kartuše i rocaillem. Zakovica na tjemenu s ukrasom zraka. Rukobran od mjedi nastavlja se pod pravim kutom u krsnicu s ravno pruženim zadebljanim krakom. Po sredini krsnice tanki dvokraki jezik.

Sječivo jednobrido sa širokim žlijebom s obje strane. Na licu sječiva natpis FRINGIA a na naličju zvijezde, polumjesec i sunce.

Korice drvene presvučene u kožu i okovane. Na bridovima korica uska mjedena traka. Na okovima ukras rocaillea i zraka. Na gornjim okovima koluti za privješanje.

100

Kupljeno od Milana Praunspergera u Zagrebu 1940. g.

Cjel. dulj. 93 cm, dulj. sječ. 80,5 cm, šir. sječ. 4,5 cm, korice 82,5 cm

Inv. br. 2851

Objavljeno: M. Šerčer, Staro oružje, Zagreb, 1971, sl. 33.

244. SABLJA husarska Poslije 1780. g.

Držak drven prepleten užetom i omotan kožom. Ledni okov od mjedi s ukrasima zraka i rocailla. Na kljunastoj glavici plitka kapa. Rukobran od mjedi s nizom kuglica na vanjskom rubu nastavlja se pod pravim kutom u krsnicu s ravno pruženim krakom i profiliranim završetkom. Po sredini krsnice tanki dvokraki jezik od balčaka.

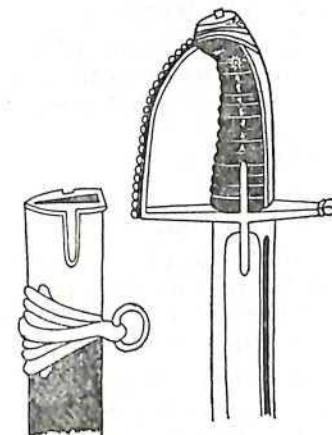
Sječivo šire, jednobrido sa širim žlijebom s obje strane. Na sječivu kraljevska kruna, J(osip) II i habsburški grb.

Korice iste kao kod kat. br. 242.

Kupljeno od Ignjata Felixa u Zagrebu 1934. god.

Cjel. dulj. 93 cm, dulj. sječ. 80,5 cm, šir. sječ. 4,5 cm, korice 85 cm

Inv. br. 2209

245. SABLJA husarska

Pottenstein, poslije 1780. g.

Opis kao kod kat. br. 243.

Sječivo šire, jednobrido sa širim žlijebom s obje strane. Na licu sječiva kraljevska kruna, J(osip) II i habsburški grb. Na naličju kruna, J II i tekst: SCLAVONISCH HOUSSARN REGIMENT. Na hrptu sječiva oznaka POTTENSTEIN.

Korice drvene presvučene u kožu i okovane mjedi s ukrasima akantusa, zraka i kuglica. Na bridovima korica, uska mjedena traka. Darovao Ivan Pajlok, učitelj u Zagrebu.

Cjel. dulj. 88 cm, dulj. sječ. 74,7 cm, šir. sječ. 4,5 cm, korice 79 cm

Inv. br. 357

246. SABLJA husarska

Druga pol. 18. st.

Držak drven omotan užetom i kožom. Ledni okov od mjedi ukrašen zrakama. Na tjemenu zakovica bademastog oblika. Po sredini drška manja zakovica u obliku cvijeta. Rukobran od mjedi s nizom kuglica na vanjskom rubu nastavlja se u krsnicu s pruženim krakom i profiliranim završetkom. Po sredini krsnice uski dvokraki jezik.

Sječivo šire jednobrido sa žlijebom s obje strane.

101

Korice drvene presvučene u kožu, okovane mjedi s ukrasima zraka. Na bridovima korica uska mjedeni traka.

Kupljeno od Milana Praunspergera u Zagrebu 1940. g.

Cjel. dulj. 86 cm, dulj. sječ. 73 cm, šir. sječ. 3,3 cm, korice 77 cm

Inv. br. 11572

247. SABLJA husarska

Druga pol. 18. st.

Opis kao kod kat. br. 246.

Ne postoji dokumentacija o načinu nabave.

Cjel. dulj. 87 cm, dulj. sječ. 71,5 cm, šir. sječ. 3,6 cm, korice 74,5 cm

Inv. br. 18213

Tabla IV

248. SABLJA husarska

Druga pol. 18. st.

Držak drven prepleten užeom i presvučen kožom. Ledni okov od mjedi s plitkom kapom na glavici drška. Rukobran od mjedi nastavlja se pod pravim kutom u krsnicu sa zadebljanim profiliranim završetkom. S prednje strane krsnice tanki dvostruki jezik. Na leđnom okovu i rukobranu ukras školjke. Sječivo šire, jednobrido, zakrivljeno. S obje strane sječiva gravirani polumjesec s ljudskim lice.

Korice nedostaju.

Ne postoji dokumentacija o načinu nabave.

Cjel. dulj. 92,5 cm, dulj. sječ. 79 cm, šir. sječ. 4,2 cm

Inv. br. 19376

249. SABLJA husarska

Druga pol. 18. st.

Držak drven prepleten užeom i presvučen kožom. Ledni okov od mjedi s plitkom kapom na glavici. Rukobran od mjedi nastavlja se pod pravim kutom u krsnicu sa zadebljanim profiliranim završetkom. Na krsnici tanki dvostruki jezik.

Sječivo šire, jednobrido, zakrivljeno. Na licu sječiva kraljevska kruna s monogramom I S a ispod habsburški grb. Na naličju plemićka kruna s monogramom O R.

Korice jednostavne drvene, presvučene u kožu s mjedenim okovima i dva koluta za privješanje.

Ne postoji dokumentacija o načinu nabave.

Cjel. dulj. 82 cm, dulj. sječ. 68,7 cm, šir. sječ. 4,8 cm, korice 70 cm

Inv. br. 18201

250. SABLJA husarska

Druga pol. 18. st.

Držak drven prepleten užeom i presvučen kožom. Ledni okov od mjedi s plitkom kapom na glavici drška i bademastom zakovicom. Rukobran od mjedi nastavlja se pod pravim kutom u krsnicu sa profiliranim završetkom. Na krsnici dvokraki jezik.

Sječivo jednobrido prema vršku dvobrido s jednim širim i jednim užim žlijebom uz hrbat. Na sječivu između dvije šesterokrake zvijezde »magični« znakovi.

Korice drvene presvučene u kožu i okovane mjedi. Na okovima motiv zraka. Na gornjim okovima koluti za privješanje.

Ne postoji dokumentacija o načinu nabave.

Cjel. dulj. 89 cm, dulj. sječ. 76 cm, šir. sječ. 3 cm, korice 80 cm

Inv. br. 18202

251. SABLJA husarska

Druga pol. 18. st.

Držak drven bez ovoja. Ledni okov nedostaje. Na glavici sačuvana kapa. Rukobran od mjedi s nizom kuglica na vanjskom rubu nastavlja se pod pravim kutom u krsnicu s profiliranim završetkom. Na krsnici dvokraki tanki jezik. Sječivo jednobrido u dijelu prema vršku dvobrido sa širim žlijebom s obje strane.

Korice drvene, presvučene u kožu i okovane mjedi. Na gornjim okovima ukras baroknih zavoja a sa strane koluti za privješanje.

Ne postoji dokumentacija o načinu nabave.

Cjel. dulj. 88 cm, dulj. sječ. 70,5 cm, šir. sječ. 3,3 cm, korice 76 cm

Inv. br. 18262

252. SABLJA husarska

Druga pol. 18. st.

Držak od kosti ukrašen ukucanim mjedenim čavličima, kolutima i metalnim ukrasima u obliku tulipana, srca i ptica. Kapa na glavici drška skraćena. Rukobran od mjedi nastavlja se pod pravim kutom u krsnicu s profiliranim završetkom. Na krsnici dvokraki tanki jezik.

Sječivo jednobrido prema vršku dvobrido s širokim žlijebom s obje strane. Korice drvene presvučene u kožu i okovane mjedi. Na okovima rubovi nemirno sječeni označeni zavojima.

Ne postoji dokumentacija o načinu nabave.

Cjel. dulj. 89,5 cm, dulj. sječ. 73,5 cm, šir. sječ. 3,6 cm, korice 77,5 cm

Inv. br. 18263

253. SABLJA husarska

Druga pol. 18. st.

Držak drven prepleten užeom i presvučen kožom. Ledni okov od mjedi označen školjkom i zrakama. Rukobran od mjedi s nizom kuglica nastavlja se pod pravim kutom u krsnicu s profiliranim završetkom. Po sredini krsnice dvokraki tanki jezik.

Sječivo jednobrido prema vršku dvobrido i nešto prošireno.

Korice nedostaju.

Iz bivšeg Ratnog muzeja.

Cjel. dulj. 100 cm, dulj. sječ. 87 cm, šir. sječ. 3,5 cm

Inv. br. 18377

254. SABLJA husarska

Druga pol. 18. st.

Opis kao kod kat. br. 253. Donji krak jezika na krsnici nedostaje. Sječivo jednobrido s uskim žlijebom uz hrbat. Na sječivu oznake kosih križeva.

Korice nedostaju.

Ne postoji dokumentacija o načinu nabave.

Cjel. dulj. 92,5 cm, dulj. sječ. 80 cm, šir. sječ. 3,5 cm

Inv. br. 19375

255. SABLJA husarska

Solingen, druga pol. 18. st.

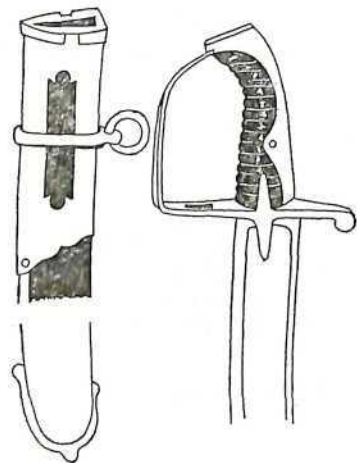
Držak drven prepleten užetom i presvučen kožom. Ledni okov označen dvostrukim crtama s plitkom kapom na glavici. Na tjemenu dugoljasta plitka zakovica ispunjena crtama. Rukobran od mjedi nastavlja se pod pravim kutom u krsnicu s profiliranim završetkom. Po sredini krsnice dvokraki tanki jezik.

Sječivo jednobrido prema vršku dvobrido sa širokim žlijebom s obje strane. Na sječivu gravirani ukras: preplet uglate vrpce, trofejni znakovi i vrpčasti monogram (O O ?). Na hrptu sječiva znak strelice.

Korice drvene presvučene kožom i okovane mjedenim okovima na kojima su proboji u obliku srca. Na unutarnjem rubu ušice bez koluta za privješanje. Sablja Bartola Medanića (1742—1816) konzula Ligursko-francuske Republike. Darovao Domoljub Medanić, umirovljeni pomorski kapetan u Bakru 1902. g.

Cjel. dulj. 90 cm, dulj. sječ. 77 cm, šir. sječ. 3,5 cm, korice 79 cm

Inv. br. 992

256. SABLJA narednika austrijskih husarskih jedinica M 1768

Držak drven prepleten užetom i presvučen kožom. Ledni okov od mjedi s »ušima« s obje strane koje su probijene zakovicama. Na glavici drška plitka kapa. Rukobran od mjedi nastavlja se pod pravim kutom u krsnicu s ravno pruženim krakom. Krak krsnice zaobljen. Na unutarnjoj strani krsnice dugoljasti prorez. Jezik od balčaka s prednje strane nedostaje.

Sječivo šire, jednobrido sa žljebovima s obje strane. Na hrptu sječiva: PETER WEYERSBERG KLINGENFABRICANT IN SOLINGEN.

Korice nedostaju.

Ne postoji dokumentacija o načinu nabave. Cjel. dulj. 98 cm, dulj. sječ. 85 cm, šir. sječ. 4 cm

Inv. br. 18269

257. SABLJA husarska M 1803

Držak drven prepleten užetom i presvučen kožom. Ledni okov od željeza s plitkom kapom na glavici. Rukobran od željeza nastavlja se pod pravim kutom u krsnicu sa zaobljenim završetkom. Na prednjem kraku krsnice prorez.

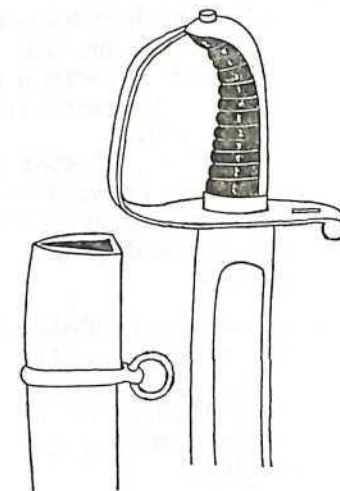
Sječivo jednobrido s žljebovima s obje strane. Na sječivu: KRAFT.

Korice željezne s »krestom« na vršku, s dva uska prstena na kojima su koluti za privješanje.

Iz Grčkog Islama. Kupljeno od Vladana Desnice 1948. g.

Cjel. dulj. 97 cm, dulj. sječ. 85 cm, šir. sječ. 3,2, cm, korice 87 cm

Inv. br. 9422

258. SABLJA viših štabskih oficira husara i ulana M 1827

Držak presvučen ribljom kožom. Ledni okov od željeza s plitkom kapom na glavici. Rukobran od željeza dvostruki, na preklop, valovita oblika sa zaobljenim uglovima.

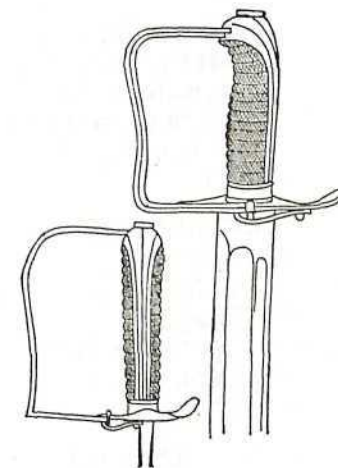
Sječivo šire, jednobrido sa žljebovima s obje strane. Na sječivu jetkani ukrasi: turska glava, trofejni znaci, polumjesec i zvijezde. Na trnu žig okrunjene kraljevske glave.

Korice od željeza s dva koluta za privješanje.

Pripadala krajiškoj časničkoj obitelji Miklić u Vinkovcima. Kupljeno od Đorđa Veselinovića, trgovca u Vinkovcima 1900. g.

Cjel. dulj. 96 cm, dulj. sječ. 76 cm, šir. sječ. 4 cm, korice 83 cm

Inv. br. 759

259. SABLJA viših štabskih oficira husara i ulana M 1827

Opis kao kod kat. br. 258.

Na glavici drška zakovica s monogramom: MAL.

Sječivo bez ukrasa. Na trnu sječiva ljudska glava s okom.

Korice nedostaju.

Sablja dra Leona Medanića. Darovao Domoljub Medanić, umirovljeni pomorski kapetan u Bakru 1902. g.

Cjel. dulj. 98,5 cm, dulj. sječ. 84 cm, šir. sječ. 4 cm

Inv. br. 990.

260. SABLJA viših štabskih oficira husara i ulana M 1827

Opis kao kod kat. br. 258.

Na sječivu jetkani ukrasi s poprsjem i tekstom: Für Kühnheit, Recht und Hoheit Egidius Gasperini. Na drugoj strani: Andenken an 13. 14 15. März und 15. 26. Mai 1848.

Korice od željeza, pojačane na ustima i opremjene s dva uska prstena. Na gornjem prstenu prihvat a na donjem kolut za privješanje.

Iz Grčkog Islama. Kupljeno od Vladana Desnice 1948. g.

Cjel. dulj. 97 cm, dulj. sječ. 85 cm, šir. sječ. 3,2 cm, korice 87,5 cm
Inv. br. 9344

261. SABLJA viših štabskih oficira husara i ulana M 1827

Opis kao kod kat. br. 258.

Na sječivu jetkani ukras s magičnim znakovima.

Dar dra Zvonka Bratanića u Zagrebu 1969. g.

Cjel. dulj. 94,5 cm, dulj. sječ. 80 cm, šir. sječ. 4,5 cm, korice 83 cm
Inv. br. 11573

262. SABLJA viših štabskih oficira husara i ulana M 1827

Balčak: prva pol. 19. st.
Sječivo: Passau, 1743.

Opis kao kod kat. br. 258.

Na sječivu natpis: Vivat Maria Theresia Regina Hungariae et Bohemiae. M. Johannes Mayrschäffer In Passau Anno 1743.

Korice od željeza s dva koluta za privješanje.

Cjel. dulj. 101 cm, dulj. sječ. 75 cm, šir. sječ. 2,8 cm, korice 85 cm
Inv. br. 12924

263. SABLJA viših štabskih oficira husara i ulana M 1827

Držak drven, brazdan, presvučen kožom. Dalje opis kao kod kat. br. 258.

Na sječivu znak mrtvačke glave i KÜLL.

Korice nedostaju.

Ne postoji dokumentacija o načinu nabave.

Cjel. dulj. 99 cm, dulj. sječ. 86 cm, šir. sječ. 2,6 cm
Inv. br. 18306

264. SABLJA viših štabskih oficira husara i ulana M 1827

Opis kao kod kat. br. 258.

Na sječivu jetkani ukras s trofejnim znakovima i natpisom: Napolion.

Korice nedostaju.

Iz bivšeg Ratnog muzeja.

Cjel. dulj. 109 cm, dulj. sječ. 94,5 cm, šir. sječ. 3,5 cm
Inv. br. 18307

265. SABLJA viših štabskih oficira husara i ulana M 1827

Opis kao kod kat. br. 258.

Na sječivu neka vrta tugre.

Korice metalne s dva trbušasta prstena s kolutima za privješanje.
Iz bivšeg Ratnog muzeja.

Cjel. dulj. 100 cm, dulj. sječ. 81 cm, šir. sječ. 3 cm, korice 86 cm
Inv. br. 18371

266. SABLJA viših štabskih oficira husara i ulana M 1827

Opis kao kod kat. br. 258.

Na sječivu među jetkanim ukrasima monogram: S H.

Korice metalne s dva trbušasta okova s kolutima za privješanje.

Ne postoji dokumentacija o načinu nabave.

Cjel. dulj. 94 cm, dulj. sječ. 80 cm, šir. sječ. 3 cm, korice 83 cm
Inv. br. 18448

267. SABLJA austrijske konjice M 1845

Držak brazdan presvučen kožom. Ledni okov od željeza s »uhom« i plitkom kapom na glavici. Rukobran od željeza s prorezom u gornjem dijelu prelazi u simetričnu zdjelicu sa sedam kružnih perforacija.

Sječivo jednobrido s žljebovima s obje strane. Na sječivu: KAUSKAHN 1847.

Korice metalne s »krestom« na vršku, pojačane na ustima i opremljene s dva uska prstena s kolutima za privješanje.

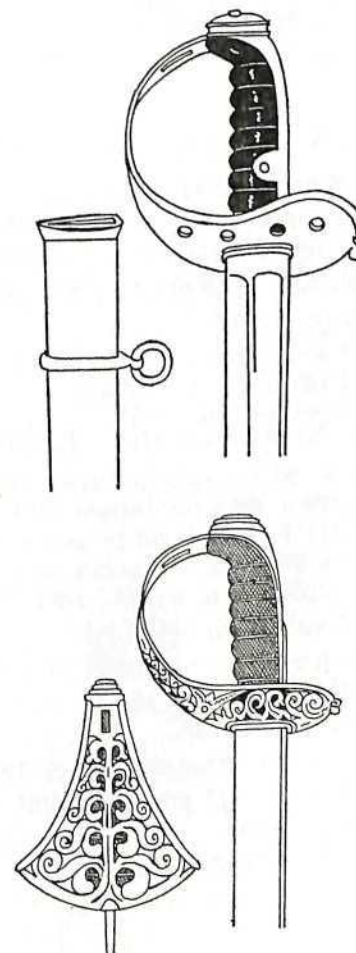
Ne postoji dokumentacija o načinu nabave.
Cjel. dulj. 110 cm, dulj. sječ. 92,5 cm, šir. sječ. 3 cm, korice 94 cm
Inv. br. 18337

268. SABLJA oficira austrijske konjice M 1845

Držak drven, brazdan, presvučen ribljom kožom i ovijen žicom. Ledni okov od željeza s plitkom kapom na glavici. Rukobran od željeza s prorezom u gornjem dijelu prelazi u simetričnu zdjelicu ukrašenu viticama.

Sječivo jednobrido s jakim hrptom bez žljebova. Na sječivu s jedne strane lik Madone s djetetom a s druge strane poprsje vojnika. Korice željezne s »krestom« pri vršku, pojačane na ustima i opremljene s dva uska prstena s kolutima za privješanje.

Ne postoji dokumentacija o načinu nabave.
Cjel. dulj. 91,5 cm, dulj. sječ. 79 cm, šir. sječ. 4 cm, korice 81,5 cm
Inv. br. 2510

269. SABLJA oficira austrijske konjice M 1845

Opis kao kod kat. br. 268.

Na sječivu s jedne strane jetkani ukras habsburškog grba a s druge strane monogram F I (Ferdinand I, 1835—1848).

Cjel. dulj. 98 cm, dulj. sječ. 83,5 cm, šir. sječ. 2,3 cm, korice 89 cm

Inv. br. 18415

270. SABLJA oficira austrijske konjice M 1845

Opis kao kod kat. br. 268.

Na sječivu natpis kurzivom: I. H. Hausmann k.k. Hof / Schwertfeger in Wien.

Cjel. dulj. 101,5 cm, dulj. sječ. 87 cm, šir. sječ. 3 cm, korice 90 cm

Inv. br. 18416

271. SABLJA oficira austrijske konjice M 1845

Opis kao kod kat. br. 268.

Na sječivu s jedne strane ukras habsburškog grba, s druge strane monogram F I i natpis kurzivom: I. H. Hausmann k.k. Hof / Schwertfeger in Wien.

Cjel. dulj. 101,5 cm, dulj. sječ. 86 cm, šir. sječ. 2,7 cm, korice 89,5 cm

Inv. br. 18417

272. SABLJA austrijske konjice M 1850

Držak od bakelita brazdan. Ledni okov od željeza s »uhom« i dugoljastim okovom na glavici. Rukobran od željeza prelazi u simetričnu zdjelicu sa sedam kružnih proboja i dva uzdužna za zglobni remen.

Sječivo jednobrido, žlijebljeno s obje strane.

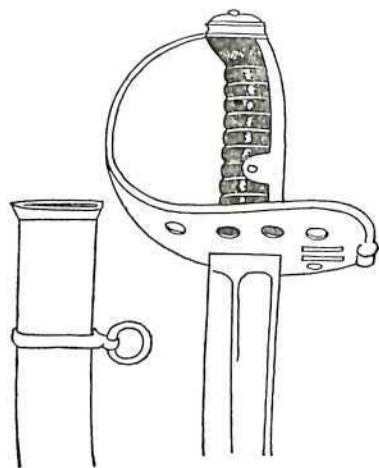
Na sječivu žig s dvoglavim orlom i natpis: JURMANN, T M.

Korice nedostaju.

Ne postoji dokumentacija o načinu nabave.

Cjel. dulj. 100 cm, dulj. sječ. 84 cm, šir. sječ. 3,2 cm

Inv. br. 19252

273. SABLJA oficira austrijske konjice M 1850

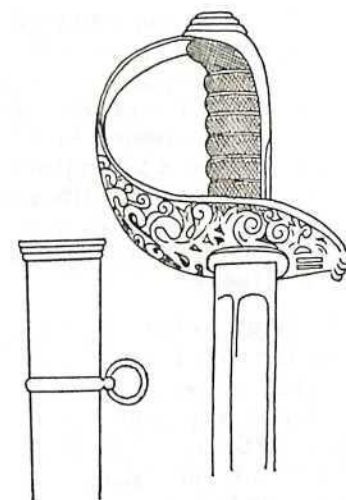
Držak drven, brazdan, presvučen ribljom kožom i ovijen žicom. Ledni okov drška od željeza s plitkom kapom na glavici. Rukobran od željeza prelazi u simetričnu zdjelicu probijenu viticama i s dva dugoljasta proreza za zglobni remen.

Sječivo jednobrido sa zadebljanim hrptom. Korice željezne s »krestom« na vršku, pojačane na ustima i opremljene s dva uska prstena. Na gornjem prstenu prihvat a na donjem prstenu kolut za privješanje.

Ne postoji dokumentacija o načinu nabave.

Cjel. dulj. 102 cm, dulj. sječ. 83 cm, šir. sječ. 2,7 cm, korice 86 cm

Inv. br. 18258

274. SABLJA oficira austrijske konjice M 1850

Opis kao kod kat. br. 273.

Na sječivu: W. BECK & SOHNE WIEN / WEYERSBERG & Co SOLINGEN

Cjel. dulj. 91,5 cm, dulj. sječ. 72,5 cm, šir. sječ. 2 cm, korice 76 cm

Inv. br. 18330

275. SABLJA oficira austrijske konjice M 1850

Opis kao kod kat. br. 273.

Na sječivu s jedne strane jetkani znaci: habsburški grb, a s druge strane monogram F J I (Franjo Josip I, 1848—1916). Na sječivu žig u obliku štita s krunom i natpis u kurzivu: I. H. Hausmann k.k. Hof / Schwertfeger in Wien.

Ne postoji dokumentacija o načinu nabave.

Cjel. dulj. 97 cm, dulj. sječ. 81,5 cm, šir. sječ. 2,5 cm, korice 83 cm

Inv. br. 18412

276. SABLJA oficira austrijske konjice M 1850

Opis kao kod kat. br. 273.

Na sječivu jetkani ukras habsburškog grba i monograma F J I.

Ne postoji dokumentacija o načinu nabave.

Cjel. dulj. 95,5 cm, dulj. sječ. 80 cm, šir. sječ. 2,8 cm, korice 91 cm

Inv. br. 18413

277. SABLJA oficira austrijske konjice M 1850

Opis kao kod kat. br. 273.

Na sječivu gravirani ukras.

Korice metalne s dva koluta za privješanje.

Cjel. dulj. 97 cm, dulj. sječ. 82 cm, šir. sječ. 4,2 cm, korice 84 cm

Inv. br. 18414

278. SABLJA oficira austrijske konjice M 1850

Opis kao kod kat. br. 273.

Sječivo šire, žlijebljeno s obje strane. Na sječivu je s jedne strane jetkani ukras trofejnih znakova, rastvorenog Kurana na čijim je stranicama polumjesec sa zvijezdom i ljudski lik (Muhamed?). Na drugoj strani sječiva su trofejni znakovi s polumjesecom i zvijezdama.

Korice metalne s dva trbušasta okova s kolutama za privješanje.

Ne postoji dokumentacija o načinu nabave.

Cjel. dulj. 97 cm, dulj. sječ. 82 cm, šir. sječ. 4,3 cm, korice 83,5 cm

Inv. br. 18441

279. SABLJA oficira austrijske konjice M 1850

Spital, 1852.

Opis kao kod kat. br. 273.

Na sječivu s jedne strane ukras vitica a s druge strane natpis s kronogramom iz kojega se čita godina 1853: **PATRIAE ATQVE IMPERATORIS VLTORI IELLACHICH CONTRA REBELLATORES VIRTVTIS EXCELLENS LAVREA INFINITE VIRET.** Na sječivu: RIDLER IN SPITAL.

Korice nedostaju.

Ostavština Jelačić predana 1937. godine.

Cjel. dulj. 102 cm, dulj. sječ. 86 cm, šir. sječ. 2,8 cm

Inv. br. 18427

280. SABLJA austrijske konjice M 1861

Držak drven, brazdan, trbušast, presvučen ribljom kožom i ovijen žicom. Leđni okov od željeza s »uhom« i plitkom kapom na glavi drška. Rukobran od željeza prelazi u simetričnu zdjelicu ukrašenu probojima pravih geometrijskih oblika. Na zdjelici dva dugoljasta proboja za zglobni remen.

Sječivo usko, jednobrido, žlijebljeno s obje strane. Na sječivu s jedne strane žig dvo-glavog orla a s druge strane natpis: C. Jurmann 1856.

Korice metalne s »krestom« na vršku, opremljene s dva uska prstena. Na gornjem prstenu prihvata a na donjem kolutu za privješanje.

Darovao Mile Šuput, umirovljeni topnički kapetan u Bakru.

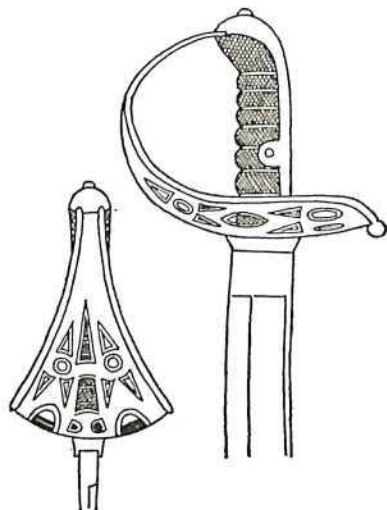
Cjel. dulj. 89 cm, dulj. sječ. 73,5 cm, šir. sječ. 2,3 cm, korice 77 cm

Inv. br. 989

281. SABLJA austrijske konjice M 1861

Opis kao kod kat. br. 280.

Sječivo prelomljeno, uže, jednobrido, žlijebljeno s obje strane. Na sječivu poprsje s čalmom i tri zvijezde te trofejni znakovi s trgovima pozlate.

Korice metalne s »krestom«, kolutom i prihvatom za privješanje.

Ne postoji dokumentacija o načinu nabave.

Cjel. dulj. ulomka 56 cm, šir. sječ. 3 cm, korice 86,5 cm

Inv. br. 2367

282. SABLJA austrijske konjice M 1861

Opis kao kod kat. br. 280.

Na sječivu: SOLINGEN EISENHAUER i tekst: Wysokov 27/6, Skalitz 28/6, Königgrätz 3/7 1866, Krivošije 1882.

Korice metalne s »krestom« i prstenima na kojima su koluti za privješanje.

Ne postoji dokumentacija o načinu nabave.

Cjel. dulj. 103 cm, dulj. sječ. 84 cm, šir. sječ. 3,5 cm, korice 86,5 cm

Inv. br. 7315

283. SABLJA austrijske konjice M 1861

Opis isti kao kod kat. br. 280.

Na sječivu: EISENHAUER.

Korice nedostaju.

Iz bivšeg Ratnog muzeja.

Cjel. dulj. 100 cm, dulj. sječ. 83,5 cm, šir. sječ. 2,7 cm

Inv. br. 18332

284. SABLJA austrijske konjice M 1861

Opis kao kod kat. br. 280.

Na sječivu EISENHAUER a na hrptu sječiva: couseant le fer.

Ne postoji dokumentacija o načinu nabave.

Korice kao kod kat. br. 282.

Cjel. dulj. 100 cm, dulj. sječ. 84,5 cm, šir. sječ. 3 cm, korice 86,5 cm

Inv. br. 18442

285. SABLJA austrijske konjice M 1861

Opis kao kod kat. br. 280.

Na sječivu: G. F. JUNG / B. H. S. G. 11. / habsburški grb.

Korice kao kod kat. br. 280.

Cjel. dulj. 100,5 cm, dulj. sječ. 84,5 cm, šir. sječ. 3,7 cm, korice 92 cm

Inv. br. 18443

286. SABLJA austrijske konjice M 1861

Opis kao kod kat. br. 280.

Na sječivu: CC 186 1730

Korice nedostaju.

Cjel. dulj. 107 cm, dulj. sječ. 91,5 cm, šir. sječ. 3,7 cm

Inv. br. 18444

287. SABLJA austrijske konjice M 1861

Opis kao kod kat. br. 280.

Na sječivu: EISENHAUER.

Korice metalne s »krestom«, kolutom i prihvatom za privješanje.
Cjel. dulj. 94,5 cm, dulj. sječ. 80 cm, šir. sječ. 2,5 cm, korice 90,5 cm
Inv. br. 18445

288. SABLJA austrijske konjice M 1861

Opis kao kod kat. br. 280.

Na sječivu: K s krunom i mrtvačka glava.

Korice nedostaju.

Cjel. dulj. 96 cm, dulj. sječ. 80 cm, šir. sječ. 3 cm

Inv. br. 18446

289. SABLJA austrijske konjice M 1861

Opis kao kod kat. br. 280.

Cjel. dulj. 94 cm, dulj. sječ. 78 cm, šir. sječ. 2,6 cm, korice 80 cm

Inv. br. 18447

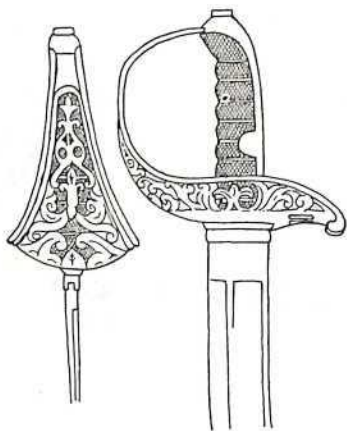
290. SABLJA austrijske konjice M 1861

Opis kao kod kat. br. 280

Sječivo prelomljeno. Na sječivu: A. STRIBERNY G. F. 13 T. D.

Cjel. dulj. (ulomka): 49,5 cm, dulj. sječ. 34,5 cm, šir. sječ. 3,5 cm, korice 87 cm

Inv. br. 26452

291. SABLJA oficira austrijske konjice M 1861/69

Držak drven, brazdan, prekriven ribljom kožom i ovijen žicom. Ledni okov od željeza s »uhom« nastavlja se u plitku kapu sa zakovicom na glavici drška. Rukobran od željeza proširuje se u simetričnu zdjelicu ukrašenu perforiranim viticama.

Sječivo uže, jednobrido, žlijebljeno s obje strane. Na trnu žig.

Korice metalne s »krestom« na vršku, opremljene s dva uska prstena. Na gornjem prstenu prihvat a na donjem koluto za privješanje.

Darovao Mile Šuput, umirovljeni topnički kapetan u Bakru.

Cjel. dulj. 100 cm, dulj. sječ. 83 cm, šir. sječ. 2,8 cm, korice 86 cm

Inv. br. 988

292. SABLJA oficira austrijske konjice M 1861/69

Opis kao kod kat. br. 291.

Sječivo manjkavo s natpisom: EISENHAUER / WEYERSBERG & STAMM SOLINGEN.

Ne postoji dokumentacija o načinu nabave.

Cjel. dulj. (ulomka): 69 cm, šir. sječ. 3 cm, korice 85,5 cm

Inv. br. 2504

293. SABLJA oficira austrijske konjice M 1861/69

Opis kao kod kat. br. 291.

Sječivo usko, jednobrido, damascirano.

Ne postoji dokumentacija o načinu nabave.

Cjel. dulj. 98,5 cm, dulj. sječ. 83 cm, šir. sječ. 2,2 cm, korice 85,5 cm

Inv. br. 2513

294. SABLJA oficira austrijske konjice M 1861/69

Opis kao kod kat. br. 291.

Na sječivu: 3.

Ne postoji dokumentacija o načinu nabave.

Cjel. dulj. 87,5 cm, dulj. sječ. 73 cm, šir. sječ. 3 cm, korice 80 cm

Inv. br. 11542

295. SABLJA oficira austrijske konjice M 1861/69

Opis kao kod kat. br. 291.

Na sječivu s prednje strane: FRANZ THILL. WIEN / HÖRSTER SOLINGEN a na naličju: EISENHAUER.

Ne postoji dokumentacija o načinu nabave.

Cjel. dulj. 103 cm, dulj. sječ. 84 cm, šir. sječ. 3,6 cm, korice 86,5 cm

Inv. br. 18259

296. SABLJA oficira austrijske konjice M 1861/69

Opis kao kod kat. br. 291.

Na sječivu: WEYERSBERG & STAMM SOLINGEN

Ne postoji dokumentacija o načinu nabave.

Cjel. dulj. 100 cm, dulj. sječ. 82 cm, šir. sječ. 3 cm, korice 84 cm

Inv. br. 18331

297. SABLJA oficira austrijske konjice M 1861/69

Opis kao kod kat. br. 291.

Na sječivu: SOLINGEN / EISENHAUER.

Iz bivšeg Ratnog muzeja.

Cjel. dulj. 100 cm, dulj. sječ. 84 cm, šir. sječ. 3,5 cm, korice 87 cm

Inv. br. 18428

298. SABLJA oficira austrijske konjice M 1861/69

Opis kao kod kat. br. 291.

Iz bivšeg Ratnog muzeja.

Cjel. dulj. 100 cm, dulj. sječ. 84 cm, šir. sječ. 3,7 cm, korice 82 cm

Inv. br. 18429

299. SABLJA oficira austrijske konjice M 1861/69

Opis kao kod kat. br. 291.

Na sječivu: WEYERSBERG & STAMM SOLINGEN.

Ne postoji dokumentacija o načinu nabave.

Cjel. dulj. 104 cm, dulj. sječ. 87,5 cm, šir. sječ. 2,8 cm, korice 89 cm
Inv. br. 18430

300. SABLJA oficira austrijske konjice M 1861/69

Opis kao kod kat. br. 291.

Ne postoji dokumentacija o načinu nabave.

Cjel. dulj. 84 cm, dulj. sječ. 70,5 cm, šir. sječ. 2 cm, korice 74 cm
Inv. br. 18431

301. SABLJA oficira austrijske konjice M 1861/69

Opis kao kod kat. br. 291.

Na sječivu: A. STRIBERNY.

Ne postoji dokumentacija o načinu nabave.

Cjel. dulj. 100 cm, dulj. sječ. 84 cm, šir. sječ. 3,8 cm, korice 86,5 cm
Inv. br. 18432

302. SABLJA oficira austrijske konjice M 1861/69.

Opis kao kod kat. br. 291, osim: Na zakovici drška nečitak monogram. Na zdjelici s prednje strane među probojima lik sv. Barbare s kaležom i s mačem u ruci. U pozadini bedem. Sa stražnje strane dva proreza za zglobni remen.

Na sječivu: WEYERSBERG & SOHN.

Ne postoji dokumentacija o načinu nabave.

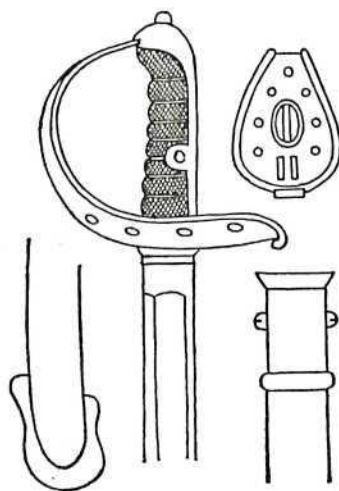
Cjel. dulj. 100 cm, dulj. sječ. 84,5 cm, šir. sječ. 2,8 cm, korice 86,5 cm
Inv. br. 18433

303. SABLJA austrijske konjice M 1869

Držak drven, brazdan, presvučen ribljom kožom. Leđni okov od željeza s »uhom« nastavlja se u plitku kapu na glavici drška koja je učvršćena zakovicom. Rukobran od željeza sa simetričnom zdjelicom na kojoj je sedam kružnih proboja s još dva dugoljasta proreza za zglobni remen. Vanjski rub zdjelice blago povijen s valjkastim zadebljanjem.

Sječivo jednobrido, žlijebljeno s prednje strane, označeno: Wn, dvoglavi orao, 94, JUNG (WIEN). Na naličju sječiva serijski br. 396.

Korice metalne s krestom na vršku i dva uska prstena. Na gornjem prstenu prihvat a na donjem kolot za privješanje.

Iz bivšeg Ratnog muzeja.

Cjel. dulj. 107 cm, dulj. sječ. 83,5 cm, šir. sječ. 3,6 cm, korice 91 cm
Inv. br. 18325

304. SABLJA austrijske konjice M 1869

Opis kao kod kat. br. 303.

Na sječivu: . . . . . SOLINGEN / ZIMBLER WIEN 7.

Korice nedostaju.

Iz bivšeg Ratnog muzeja.

Cjel. dulj. 100 cm, dulj. sječ. 83 cm, šir. sječ. 3,5 cm
Inv. br. 18329

305. SABLJA austrijske konjice M 1869

Opis kao kod kat. br. 303.

Na sječivu: Gr, Wn, dvoglavi orao, JUNG.

Korice nedostaju.

Ne postoji dokumentacija o načinu nabave.

Cjel. dulj. 99 cm, dulj. sječ. 83 cm, šir. sječ. 3,8 cm
Inv. br. 19253

306. SABLJA austrijske konjice M 1869

Opis kao kod kat. br. 303.

Nedostaju vršak sječiva i korice.

Ne postoji dokumentacija o načinu nabave.

Cjel. dulj. 101 cm, dulj. sječ. 85 cm, šir. sječ. 3,3 cm
Inv. br. 19254

307. SABLJA austrijske konjice M 1869

Opis kao kod kat. br. 303.

Na sječivu: Wn, dvoglavi orao, 95, OHLIG.

Ne postoji dokumentacija o načinu nabave.

Cjel. dulj. 100 cm, dulj. sječ. 83,5 cm, šir. sječ. 3,5 cm, korice 91,5 cm
Inv. br. 19255

308. SABLJA austrijske konjice M 1869

Opis kao kod kat. br. 303.

Na sječivu: Wn, dvoglavi orao, 99, GRASSER, 1726. Na ustima korica: 1811, 6, D. R.

Kupljeno od Ivana Bobinca iz Luke 1972. g.

Cjel. dulj. 105 cm, dulj. sječ. 84,5 cm, šir. sječ. 3,6 cm, korice 87,5 cm
Inv. br. 20464

309. SABLJA austrijske konjice M 1875
Držak drven, brazdan, prekriven kožom.
Leđni okov od željeza s »uhom« nastavlja
se u plitku kapu sa zakovicom. Rukobran od
željeza sa simetričnom zdjelicom na kojoj
su dva proreza za zglobni remen.

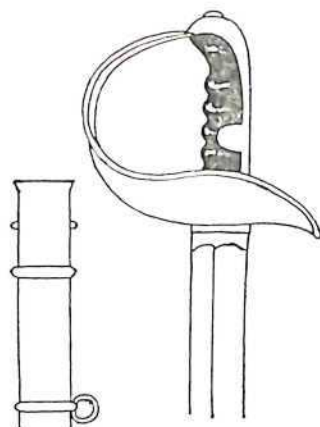
Sječivo jednobrido, žlijebljeno s obje stra-
ne. Na sječivu: PACHOLEK BUDAPEST.

Korice metalne s »krestom« opremljene s
dva uska prstena. Na gornjem prstenu pri-
hvat a na donjem kolut za privješanje.

Od Vjekoslava Čukca u Zagrebu.

Cjel. dulj. 102,5 cm, dulj. sječ. 86,5 cm, šir.
sječ. 3,7 cm, korice 88,5 cm

Inv. br. 19256

310. SABLJA austrougarske konjice M 1875

Opis kao kod kat. br. 309.

Na sječivu: ... OHLIGS SOHNE WIEN. Na koricama: 5 UR.

Iz bivšeg Ratnog muzeja.

Cjel. dulj. 102,5 cm, dulj. sječ. 87 cm, šir. sječ. 3,7 cm, korice 90 cm

Inv. br. 19257

311. SABLJA austrougarske lake konjice
M 1877

Držak drven, brazdan, presvučen ribljom ko-
žom. Leđni okov s »uhom« nastavlja se u
plitku kapu sa zakovicom. Rukobran lučno
oblikovan nastavlja se uski branik s prore-
zom na pruženom, zadebljanom kraku.

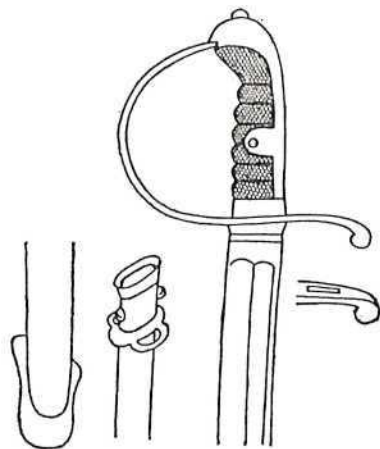
Sječivo jednobrido, niklovano, žlijebljeno s
obje strane. Na sječivu: ZELINKA i ugar-
ski grb.

Korice metalne s »krestom« na vršku opre-
mljene s dva uska prstena. Na donjem pr-
stenu kolut a na gornjem prihvat za privje-
šanje s prednje strane.

Ne postoji dokumentacija o načinu nabave.

Cjel. dulj. 93 cm, dulj. sječ. 77,5 cm, šir.
sječ. 3,2 cm, korice 79 cm

Inv. br. 18341

312. SABLJA austrougarske lake konjice M 1877

Opis kao kod kat. br. 311.

Na sječivu: JUNG WIEN, Wn, dvoglavi orao, H.

Korice nedostaju.

Ne postoji dokumentacija o načinu nabave.

Cjel. dulj. 91 cm, dulj. sječ. 76,5 cm, šir. sječ. 3 cm

Inv. br. 18359

313. SABLJA austrougarske lake konjice M 1877

Opis kao kod kat. br. 311.

Na sječivu: CARASSES, W. D. dvoglavi orao, 15.

Korice nedostaju.

Ne postoji dokumentacija o načinu nabave.

Cjel. dulj. 92 cm, dulj. sječ. 77 cm, šir. sječ. 3 cm

Inv. br. 18360

314. SABLJA austrougarske lake konjice M 1877

Opis kao kod kat. br. 311.

Na sječivu: Wn, dvoglavi orao, 16, L. ZEITLER WIEN. S druge strane: H 813.

Na ustima korica: 9 KMA B.

Ne postoji dokumentacija o načinu nabave.

Cjel. dulj. 92 cm, dulj. sječ. 77 cm, šir. sječ. 3,2 cm, korice 80 cm

Inv. br. 19243

315. SABLJA austrougarske lake konjice M 1877

Opis kao kod kat. br. 311.

Na sječivu: PACHOLEK GYÖRGY (CS. és KIR. UDVARI) SZÁLLITÓK, ugarski
grb, BUDAPEST, 7. D. 32.

Ne postoji dokumentacija o načinu nabave.

Cjel. dulj. 91 cm, dulj. sječ. 77 cm, šir. sječ. 3,2 cm, korice 80 cm

Inv. br. 19244

316. SABLJA austrougarske lake konjice M 1877

Opis kao kod kat. br. 311.

Na sječivu: Wn, dvoglavi orao, 15, ZEITLER WIEN. Na ustima korica L F A 26.

Ne postoji dokumentacija o načinu nabave.

Cjel. dulj. 91 cm, dulj. sječ. 77,5 cm, šir. sječ. 3,2 cm, korice 80 cm

Inv. br. 19245

317. SABLJA austrougarske lake konjice M 1877

Opis kao kod kat. br. 311.

Na sječivu: ZEITLER WIEN 11.

Ne postoji dokumentacija o načinu nabave.

Cjel. dulj. 91,5 cm, dulj. sječ. 77 cm, šir. sječ. 3,2 cm, korice 80 cm

Inv. br. 19246

318. SABLJA austrougarske lake konjice M 1877

Opis kao kod kat. br. 311.

Na sječivu: L. ZEITLER WIEN, Wn, dvoglavi orao, 16 2657. S druge strane: H 813.

Ne postoji dokumentacija o načinu nabave.

Cjel. dulj. 92 cm, dulj. sječ. 77 cm, šir. sječ. 3,2 cm, korice 80 cm
Inv. br. 19247

319. SABLJA austrougarske lake konjice M 1877

Opis kao kod kat. br. 311.

Na sječivu: Wn, dvoglavi orao, 14, CARL GRASSER HOF WAFFEN FABR. WIEN.

Ne postoji dokumentacija o načinu nabave.

Cjel. dulj. 91 cm, dulj. sječ. 77 cm, šir. sječ. 3,2 cm, korice 79 cm
Inv. br. 19248

320. SABLJA austrougarske lake konjice M 1877

Opis kao kod kat. br. 311.

Na sječivu: Wn, dvoglavi orao, 16 HEINR(ICH) ZEL(NER) WIEN. Korice nedostaju.

Ne postoji dokumentacija o načinu nabave.

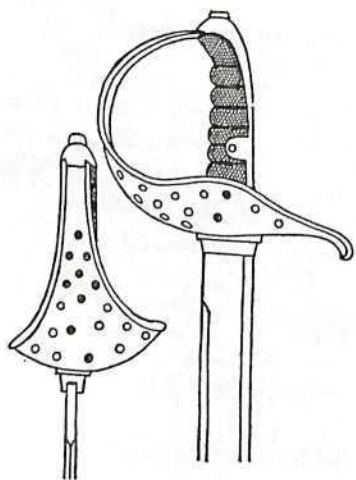
Cjel. dulj. 91 cm, dulj. sječ. 77 cm, šir. sječ. 2,3 cm
Inv. br. 19249

321. SABLJA austrougarske lake konjice M 1877

Opis kao kod kat. br. 311, osim: Držak deformiran. Obloga drška nedostaje kao i korice.

Ne postoji dokumentacija o načinu nabave.

Cjel. dulj. 91,5 cm, dulj. sječ. 77 cm, šir. sječ. 3 cm
Inv. br. 19387

322. SABLJA austrougarske konjice M 1904

Držak drven, brazdan, presvučen kožom. Ledni okov od željeza s »uhom« nastavlja se u plitku kapu sa zakovicom na tjemenu. Rukobran od željeza lučno oblikovan s asimetričnom zdjelicom na kojoj je 27 manjih rupica s dva dugoljasta proreza.

Sječivo jednobridno, blago zakrivljeno, sa zadebljanim hrptom koji se poput rebra nastavlja u osi vrška.

Korice metalne s »krestom« i dva uska prstena na kojima su prihvat i kolut za privješanje.

Ne postoji dokumentacija o načinu nabave.

Cjel. dulj. 103 cm, dulj. sječ. 86 cm, šir. sječ. 3,2 cm, korice 92 cm

Inv. br. 19250

323. SABLJA austrougarske konjice M 1904

Opis kao kod kat. br. 322.

Ne postoji dokumentacija o načinu nabave.

Cjel. dulj. 95,5 cm, dulj. sječ. 80 cm, šir. sječ. 2,6 cm, korice 84 cm

Inv. br. 19251

324. SABLJA oficira austrougarske konjice M 1904

Držak drven, brazdan, presvučen ribljom kožom i ovijen žicom. Ledni okov od željeza s mrežastim uzorkom, »uhom«, plitkom kapom na glavici i zakovicom na tjemenu. Rukobran od željeza s asimetričnom zdjelicom na kojoj je ukras probijenih vitica s dva dugoljasta proreza.

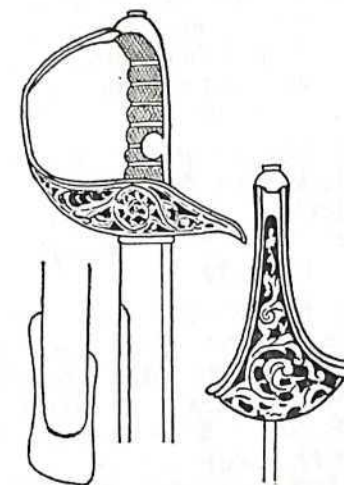
Sječivo jednobridno, zakrivljeno, sa pojačanih hrptom koji se poput rebra nastavlja u osi sječiva prema vršku.

Korice metalne s »krestom« i dva uska prstena na kojima su prihvat i kolut za privješanje.

Ne postoji dokumentacija o načinu nabave.

Cjel. dulj. 88,5 cm, dulj. sječ. 72 cm, šir. sječ. 3 cm, korice 81 cm

Inv. br. 2512

325. SABLJA oficira austrougarske konjice M 1904

Opis kao kod kat. br. 324.

Ne postoji dokumentacija o načinu nabave.

Cjel. dulj. 98 cm, dulj. sječ. 82 cm, šir. sječ. 2,8 cm, korice 86 cm

Inv. br. 9421

326. SABLJA oficira austrougarske konjice M 1904

Opis kao kod kat. br. 324.

Na sječivu: WEYERSBERG & Co SOLINGEN.

Ne postoji dokumentacija o načinu nabave.

Cjel. dulj. 96 cm, dulj. sječ. 74,5 cm, šir. sječ. 3 cm, korice 78 cm

Inv. br. 18216

327. SABLJA oficira austrougarske konjice M 1904

Opis kao kod kat. br. 324.

Na sječivu: W. BECK & SOHNE WIEN / WEYERSBERG & STAMM SOLINGEN.

Ne postoji dokumentacija o načinu nabave.

Cjel. dulj. 99 cm, dulj. sječ. 82 cm, šir. sječ. 2,5 cm, korice 84 cm

Inv. br. 18333

328. SABLJA oficira austrougarske konjice M 1904
Opis kao kod kat. br. 324.
Iz bivšeg Ratnog muzeja.
Cjel. dulj. 95 cm, dulj. sječ. 79 cm, šir. sječ. 2,8 cm, korice 82 cm
Inv. br. 18418
329. SABLJA oficira austrougarske konjice M 1904
Opis kao kod kat. br. 324.
Na zakovici monogram A S. Na sječivu: Wn, dvoglavi orao, 9.
Iz bivšeg Ratnog muzeja.
Cjel. dulj. 96,5 cm, dulj. sječ. 79,5 cm, šir. sječ. 3,2 cm, korice 87,5 cm
Inv. br. 18419
330. SABLJA oficira austrougarske konjice M 1904
Opis kao kod kat. br. 324.
Iz bivšeg Ratnog muzeja.
Cjel. dulj. 93,5 cm, dulj. sječ. 76,5 cm, šir. sječ. 3,4 cm, korice 87 cm
Inv. br. 18420
331. SABLJA oficira austrougarske konjice M 1904
Opis kao kod kat. br. 324.
Na sječivu: WEYERSBERG & Co SOLINGEN.
Ne postoji dokumentacija o načinu nabave.
Cjel. dulj. 96,5 cm, dulj. sječ. 80 cm, šir. sječ. 2,7 cm, korice 87 cm
Inv. br. 18421.
332. SABLJA oficira austrougarske konjice M 1904
Opis kao kod kat. br. 324.
Na sječivu: E 6.
Iz bivšeg Ratnog muzeja.
Cjel. dulj. 90 cm, dulj. sječ. 73 cm, šir. sječ. 2 cm, korice 79,5 cm
Inv. br. 18422
333. SABLJA oficira austrougarske konjice M 1904
Opis kao kod kat. br. 324.
Na zakovici monogram K. N.
Ne postoji dokumentacija o načinu nabave.
Cjel. dulj. 90 cm, dulj. sječ. 72 cm, šir. sječ. 2 cm, korice 76 cm
Inv. br. 18423
334. SABLJA oficira austrougarske konjice M 1904
Opis kao kod kat. br. 324.
Ne postoji dokumentacija o načinu nabave.
Cjel. dulj. 95,5 cm, dulj. sječ. 78 cm, šir. sječ. 2,5 cm, korice 70 cm
Inv. br. 18424
335. SABLJA oficira austrougarske konjice M 1904
Opis kao kod kat. br. 324.
Korice nedostaju.

Ne postoji dokumentacija o načinu nabave.
Cjel. dulj. 99 cm, dulj. sječ. 82,5 cm, šir. sječ. 2,5 cm
Inv. br. 18425

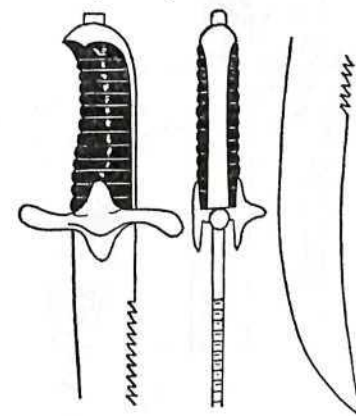
336. SABLJA oficira austrougarske konjice M 1904
Opis kao kod kat. br. 324.
Ukrasni uzorak rukobrana odstupa od uobičajenog.
Ne postoji dokumentacija o načinu nabave.
Cjel. dulj. 99 cm, dulj. sječ. 82,5 cm, šir. sječ. 2,5 cm, korice 65 cm
Inv. br. 18426

337. SABLJA oficira austrougarske konjice M 1904
Opis kao kod kat. br. 324.
Na sječivu slabo vidljiv žig vage s natpisom ALCOSO i slovima A C.
Manjkavo. Nedostaju rukobran sa zdjelicom i korice.
Darovala Adela Klem iz Zagreba 1974. godine.
Cjel. dulj. 107 cm, dulj. sječ. 92,5 cm, šir. sječ. 2 cm
Inv. br. 21917

338. SABLJA oficira austrougarske konjice slična M 1904
Opis kao kod kat. br. 324, osim: Kapa na glavici drška oblikovana poput cvjetnih latica. Košarica rukobrana od perforiranih vitica kvalitetnije izvedbe s ukomponiranim habsburškim grbom s prednje strane.
Sječivo jednobrido, zakrivljeno s jakim hrptom koji se nastavlja u osi sječiva. Na sječivu jetkani ukras s natpisom: »Für Thron und Vaterland« / »Stuhlweissenburg 1895«.
Korice prema propisu.
Ne postoji dokumentacija o načinu nabave.
Cjel. dulj. 105,5 cm, dulj. sječ. 87 cm, šir. sječ. 2,5 cm, korice 90 cm
Inv. br. 18250

Sablja austrijske inženjerije

339. SABLJA austrijskih inženjerijskih jedinica M 1807
Držak drven, trbušast, brazdan, presvučen kožom. Ledni okov od mjedi s plitkom kapom na glavici drška na kojoj je izbočena zakovica. Krsnica od mjedi s kratkim debljim kracima izvijenim u suprotnim pravcima. Na krsnici s obje strane dvokraki jezici. Na prednjem jeziku u sredini manji, horizontalno pruženi jezičac.
Sječivo jednobrido, blago zakrivljeno s nupčananim hrptom.
Korice drvene, presvučene kožom i okovane na ustima. Na gornjem okovu kožna petlja.

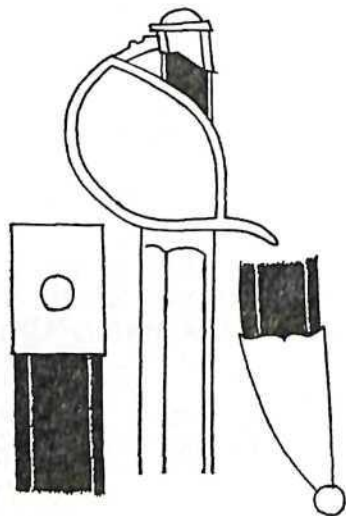
Donji dio korice nedostaje.

Kupljeno od Rajka Matijevića iz Zagreba 1975. g.

Cjel. dulj. 73,5 cm, dulj. sječ. 59,7 cm, šir. sječ. 3,9 cm, korice (ulomak) 51,5 cm

Inv. br. 24341

Sablje austrijske mornarice

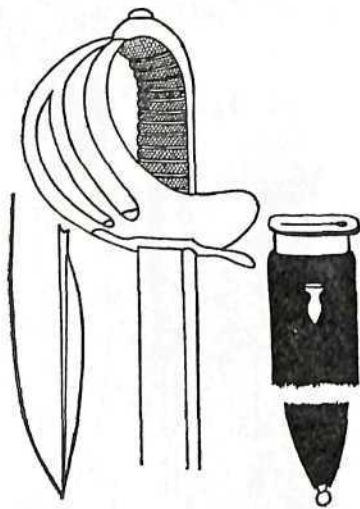

340. SABLJA austrijske mornarice M 1849
Držak od željeza s profiliranim rubovima i pojačanom kapom. Rukobran od željeza, asimetričan, veći sa završetkom u obliku lista. Sječivo jednobridno, šire sa žljebovima s obje strane. Na sječivu znak ukošenog sidra, monogram RI i dva puta M s krunom. Korice nedostaju.

Iz bivšeg Ratnog muzeja.

Cjel. dulj. 77 cm, dulj. sječ. 65 cm, šir. sječ. 5 cm

Inv. br. 19262

341. SABLJA austrijske mornarice M 1862
Držak drven, trbušast, brazdan, presvučen ribljom kožom i ovijen žicom. Ledni okov od željeza s plitkom kapom na kojoj je zakovica. Rukobran od željeza s dvije šire prečke nastavlja se u dvije simetrično postavljene zdjelice ispod kojih je priljubljena kratka krsnica.

Sječivo jednobridno, ravno s lažnom oštricom i naglašenim hrptom koji se produljuje do vrška. Na sječivu: F. S. JUNG i znak jeruzalemskog križa. Na vanjskoj strani branika: F. S. JUNG i br. 1868 (?)

Korice nedostaju.

Ne postoji dokumentacija o načinu nabave.
Cjel. dulj. 76 cm, dulj. sječ. 60 cm, šir. sječ. 4 cm

Inv. br. 19413

342. SABLJA austrijske mornarice M 1862

Opis kao kod kat. br. 341.

Na sječivu: 1863 i F. S. JUNG sa znakom jeruzalemskog križa.

Korice nedostaju.

Iz bivšeg Ratnog muzeja.

Cjel. dulj. 75 cm, dulj. sječ. 59,5 cm, šir. sječ. 4 cm

Inv. br. 19326

343. SABLJA austrijske mornarice M 1862

Opis kao kod kat. br. 341.

Na sječivu: F. S. JUNG i 1858. Na braniku: F. S. JUNG.

Korice nedostaju.

Ne postoji dokumentacija o načinu nabave.

Cjel. dulj. 75 cm, dulj. sječ. 60,5 cm, šir. sječ. 3,7 cm

Inv. br. 19327

344. SABLJA oficira austrijske mornarice M 1862

Držak drven, brazdan, presvučen ribljom kožom i ovijen žicom. Ledni okov od mjedi s prikazom Neptunove glave s trozubom i lisnatim ukrasom. Rukobran od mjedi s reljefnim ukrasima dviju Nereida sa sidrom prelazi u plitku zdjelicu s povijenim krajem. Na zdjelici s vanjske strane reljefni prikaz habsburškog grba.

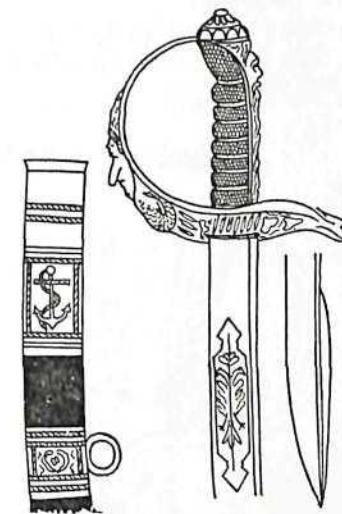
Sječivo jednobridno, blago zakrivljeno, niklovano ukrašeno s jedne strane habsburškim grbom a s druge strane okrunjenim sidrom. Na sječivu: L. ZEITLER WIEN.

Korice drvene, presvučene kožom, s mjedenim okovima na kojima su ukras sidra i vegetabilni motivi. Na gornjem okovu prihvat a na prstenu kolut za privješanje.

Ne postoji dokumentacija o načinu nabave.

Cjel. dulj. 80 cm, dulj. sječ. 65 cm, šir. sječ. 2,5 cm, korice 74 cm

Inv. br. 18409

345. SABLJA oficira austrijske mornarice M 1862

Opis kao kod kat. br. 344.

Na sječivu: L. ZEITLER WIEN.

Korice nedostaju.

Ne postoji dokumentacija o načinu nabave.

Cjel. dulj. 81 cm, dulj. sječ. 66,5 cm, šir. sječ. 2,5 cm

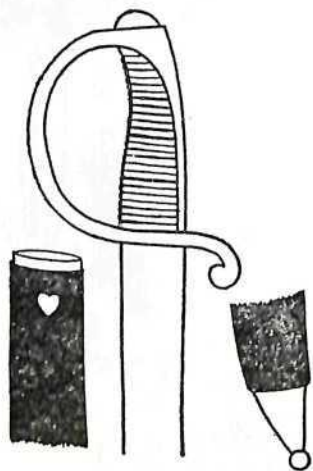
Inv. br. 18410

346. SABLJA oficira austrijske mornarice M 1862
Opis kao kod kat. br. 344.
Ne postoji dokumentacija o načinu nabave.
Cjel. dulj. 81 cm, dulj. sječ. 67 cm, šir. sječ. 2,4 cm, korice 68,5 cm
Inv. br. 18411

347. SABLJA oficira austrijske mornarice M 1862
Opis kao kod kat. br. 344.
Korice nedostaju.
Ne postoji dokumentacija o načinu nabave.
Cjel. dulj. 83 cm, dulj. sječ. 69 cm, šir. sječ. 2,5 cm
Inv. br. 18436

348. SABLJA oficira austrijske mornarice M 1862
Opis kao kod kat. br. 344.
Korice nedostaju.
Ne postoji dokumentacija o načinu nabave.
Cjel. dulj. 85 cm, dulj. sječ. 70,5 cm, šir. sječ. 2,3 cm
Inv. br. 18439

Sablje austrijske žandarmerije

349. SABLJA austrijske pješadijske žandarmerije M 1851
Balčak lijevan u jednom komadu od mjedi.
Držak brazdan, ledni okov s ovalnom zakovicom na tjemenu, rukobran lučno oblikovan s povijenim slobodnim krakom.
Sječivo jednobrido, blago zakrivljeno bez žljebova. Na hrptu sječiva i s prednje strane krsnice natpis: BARISONI.
Korice nedostaju.
Kupljeno od Stjepana Kukeca u Zagrebu 1937. g.
Cjel. dulj. 74 cm, dulj. sječ. 60 cm, šir. sječ. 3,5 cm
Inv. br. 2279

350. SABLJA austrijske pješadijske žandarmerije M 1851
Opis kao kod kat. br. 349.
Korice željezne s kuglicom na vršku i srcolikim dugmetom s prednje strane.
Ne postoji dokumentacija o načinu nabave.
Cjel. dulj. 82 cm, dulj. sječ. 63 cm, šir. sječ. 3,4 cm, korice 68,5 cm
Inv. br. 7314

351. SABLJA austrijske pješadijske žandarmerije M 1851
Opis kao kod kat. br. 349.
Na sječivu: NOY / BRESCIA.
Korice drvene s mjedenim okovima presvučene u kožu koja završava s petljom za pripasanje.
Iz bivšeg Ratnog muzeja.
Cjel. dulj. 79,5 cm, dulj. sječ. 65 cm, šir. sječ. 3,5 cm, korice 67 cm
Inv. br. 18346

352. SABLJA austrijske pješadijske žandarmerije M 1851
Opis kao kod kat. br. 349.
Korice drvene presvučene u kožu, okovane na ustima i na vršku. Na gornjem okovu ovalno dugme za učvršćivanje kožne petlje za pripasanje.
Ne postoji dokumentacija o načinu nabave.
Cjel. dulj. 78,5 cm, dulj. sječ. 65 cm, šir. sječ. 3,7 cm, korice 70 cm
Inv. br. 19231

353. SABLJA austrijske pješadijske žandarmerije M 1851
Opis kao kod kat. br. 349.
Na sječivu: F. S. JUNG i znak jeruzalemskog križa. Na rukobranu: 6 C.
Darovala prof. Branka Vitaliani u Zagrebu.
Cjel. dulj. 80 cm, dulj. sječ. 66 cm, šir. sječ. 3,5 cm, korice 68 cm
Inv. br. 19232

354. SABLJA austrijske pješadijske žandarmerije M 1851
Opis kao kod kat. br. 349.
Između balčaka i sječiva zaštitna tkanina («mantinelle».)
Korice s kožnom petljom za pripasanje.
Ne postoji dokumentacija o načinu nabave.
Cjel. dulj. 78 cm, dulj. sječ. 65 cm, šir. sječ. 3,5 cm, korice 66,5 cm
Inv. br. 19233

355. SABLJA austrijske pješadijske žandarmerije M 1851
Opis kao kod kat. br. 349.
Korice s kožnom petljom za pripasanje.
Ne postoji dokumentacija o načinu nabave.
Cjel. dulj. 79 cm, dulj. sječ. 65 cm, šir. sječ. 3,6 cm, korice 69 cm
Inv. br. 19234

356. SABLJA austrijske pješadijske žandarmerije M 1851
Opis kao kod kat. br. 349.
Na rukobranu: HRVAT(SKO) OR(UŽNIŠTVO) 379.
Nedostaje kopča na gornjem okovu korica.
Iz bivšeg Ratnog muzeja.
Cjel. dulj. 77,5 cm, dulj. sječ. 64 cm, šir. sječ. 3,5 cm, korice 70 cm
Inv. br. 19235

357. SABLJA austrijske pješadijske žandarmerije M 1851
Opis kao kod kat. br. 349.
Na sječivu: HRV(ATSKO) OR(UŽNIŠTVO) 205.
Korice nedostaju.
Ne postoji dokumentacija o načinu nabave.
Cjel. dulj. 77,5 cm, dulj. sječ. 64 cm, šir. sječ. 3,4 cm
Inv. br. 19236
358. SABLJA austrijske pješadijske žandarmerije M 1851
Opis kao kod kat. br. 349.
Korice nedostaju.
Ne postoji dokumentacija o načinu nabave.
Cjel. dulj. 78,5 cm, dulj. sječ. 65 cm, šir. sječ. 3,7 cm
Inv. br. 19237
359. SABLJA austrijske pješadijske žandarmerije M 1851
Opis kao kod kat. br. 349.
Na rukobranu: HRV(ATSKO) OR(UŽNIŠTVO) 1194.
Korice nedostaju.
Ne postoji dokumentacija o načinu nabave.
Cjel. dulj. 74 cm, dulj. sječ. 61 cm, šir. sječ. 3,6 cm
Inv. br. 19238
360. SABLJA austrijske pješadijske žandarmerije M 1851
Opis kao kod kat. br. 349.
Korice nedostaju.
Ne postoji dokumentacija o načinu nabave.
Cjel. dulj. 76 cm, dulj. sječ. 62 cm, šir. sječ. 3,5 cm
Inv. br. 19239
361. SABLJA austrijske pješadijske žandarmerije M 1851
Opis kao kod kat. br. 349.
Korice nedostaju.
Ne postoji dokumentacija o načinu nabave.
Cjel. dulj. 79 cm, dulj. sječ. 65,5 cm, šir. sječ. 3,5 cm
Inv. br. 19240
362. SABLJA austrijske pješadijske žandarmerije M 1851
Opis kao kod kat. br. 349.
Korice nedostaju.
Ne postoji dokumentacija o načinu nabave.
Cjel. dulj. 79 cm, dulj. sječ. 65,5 cm, šir. sječ. 3,5 cm
Inv. br. 19241

SABLJE UGARSKE

363. SABLJA ugarske pješadijske žandarmerije kraj 19. st. do 1918.
Držak drven brazdan omotan kožom. Leđni okov od željeza s plitkom kapom na glavici. Rukobran od željeza lučno oblikovan s asimetričnim branikom i povijenim, zadebljanim krakom.
Sječivo jednobrido, zakrivljeno, kraće sa žlijebom s obje strane. Na sječivu: VI / 1. 10. i drugi tvornički znakovi.
Korice metalne sa srcolikim dugmetom za pripasanje.
Ne postoji dokumentacija o načinu nabave.
Cjel. dulj. 81,5 cm, dulj. sječ. 66 cm, šir. sječ. 3,2 cm, korice 70 cm
Inv. br. 19242
Tabla XIV
364. SABLJA paradna ugarskog oficira 1891.
Držak presvučen kožom i ovijen tordiranom žicom. Krsnica od mjedi, kratka s izvijenim kracima. Po sredini krsnice ugarska kruna s monogramom: I F J.
Na glavici drška mjedena ornamentirana kapa s dvije rozete.
Sječivo jednobrido, zakrivljeno s tupim vrškom i žlijebom s obje strane. U žlijebu: 7. III 1891.
Korice metalne, presvučene kožom, okovane mjedi s kolutom za privješanje.
Ne postoji dokumentacija o načinu nabave.
Cjel. dulj. 96 cm, dulj. sječ. 84,5 cm, šir. sječ. 1,8 cm, korice 93 cm
Inv. br. 19346

SABLJE RUSKE

Sablje tipa šaške

365. SABLJA — šaška Prva polovina 19. st.
Držak od žučkaste kosti s glavicom u obliku zaobljenih, rascijepljenih »ušiju«.
Sječivo jednobrido, blago zakrivljeno s uskim žlijebom uz hrbat. Na sječivu ugraviran lik ptice između četiri kosa križa.
Korice nedostaju.
Ne postoji dokumentacija o načinu nabave.
Cjel. dulj. 84 cm, dulj. sječ. 70,5 cm, šir. sječ. 2,8 cm
Inv. br. 3078
366. SABLJA — šaška Prva polovina 19. st.
Držak u srebrnom ornamentiranom okovu s karakterističnom rascijepljenom glavicom.
Sječivo jednobrido, blago zakrivljeno u donjoj trećini dvobrido.
Korice drvene presvučene crvenom, smeđom i crnom kožom sa srebrnim ornamentiranim okovima.

Kupljeno od Milana Praunspergera u Zagrebu 1940. godine.
Cjel. dulj. 91,5 cm, dulj. sječ. 77,5 cm, šir. sječ. 3,5 cm, korice 89 cm
Inv. br. 11699

367. SABLJA — šaška Prva polovina 19. st.

Držak u bogato ornamentiranom srebrnom okovu s karakterističnom zaobljenom, rascijepljenom glavicom.

Sječivo jednobrido, blago zakrivljeno s dva uska žlijeba uz hrbat.

Korice drvene, presvučene crnom kožom, okovane na ustima i na vršku srebrnim ornamentiranim okovom. Uži okovi u obliku badema s reljefnom ornamentikom. Na gornjem prstenu dugoljasti prihvat a na donjem kolut za privješanje. Na okovima korica punca s inicijalima AK.

Kupljeno od Milana Praunspergera u Zagrebu 1940. godine.

Cjel. dulj. 100 cm, dulj. sječ. 79,5 cm, šir. sječ. 3 cm, korice 87 cm
Inv. br. 11700

368. SABLJA — šaška 1842.

Držak u bogato ornamentiranom srebrnom okovu. Na glavicu s obje strane uloženi zeleni, ukrasni kameni.

Sječivo jednobrido, blago zakrivljeno s jednim žirim žlijebom i s jetkanim ukrasom s obje strane. Na licu sječiva ćirilicom: BILET, a na naličju nečitak natpis. Na hrptu sječiva ćiriljivo: »Na 1842 goda. . .«.

Korice drvene presvučene crnom kožom okovane bogato ukrašenim srebrnim okovima. Po sredini korica širi ornamentirani prsten s kolutom za privješanje. Na ustima korica na poledini natpis ćirilicom: »Master Rasul Magometu Novočerkask.«

Ne postoji dokumentacija o načinu nabave.

Cjel. dulj. 99 cm, dulj. sječ. 79,5 cm, šir. sječ. 3,2 cm, korice 81 cm
Inv. br. 13015

369. SABLJA — šaška Prva polovina 19. st.

Držak od žučkaste kosti s karakterističnom glavicom i filigranskim srebrnim okovom na vratu koji prelazi dijelom na gornji dio sječiva.

Sječivo jednobrido, zakrivljeno s užim žlijebom uz dio hrpta. Na sječivu s jedne strane arapski natpis s likom turskog vojnika naoružanog jataganom i šaškom a s druge strane arapski natpis s vegetabilnim ukrasom. Dio sječiva prema vršku oštećen.

Korice drvene presvučene kožom i okovane na ustima. Okov na vršku nedostaje. Na užim okovima izbočena ornamentirana sredina. Na donjem okovu kolut za privješanje.

Iz bivšeg Ratnog muzeja.

Cjel. dulj. 94,5 cm, dulj. sječ. 78,5 cm, šir. sječ. 3 cm, korice 80 cm

Inv. br. 18358

Tabla VII

370. SABLJA — šaška Prva polovina 19. st.

Držak u srebrnom ornamentiranom okovu s karakterističnom glavicom.

Sječivo jednobrido, blago zakrivljeno s dva uža žlijeba uz hrbat. Na sječivu gravirani ukras s natpisom: »Vincere aut mori/«.

Korice drvene presvučene crnom kožom sa srebrnim ornamentiranim okovima i uskim kožnim pojasom za pripasanje.

Ne postoji dokumentacija o načinu nabave.

Cjel. dulj. 94,5 cm, dulj. sječ. 80 cm, šir. sječ. 3,5 cm, korice 85,5 cm

Inv. br. 19373

371. SABLJA kozačka — šaška I svjetski rat

Držak od crno lakiranog drveta s karakterističnom rascijepljenom glavicom.

Sječivo jednobrido, blago zakrivljeno s dva uska žlijeba uz hrbat. Na sječivu: Z(LATOUSTI) O(RUŽEJNAJA) F(ABRIKA) 1914.

Korice drvene omotane u kožu i presvučene u grubo platno s prišivenim i konopcem učvršćenim remenom za privješanje.

Ne postoji dokumentacija o načinu nabave.

Cjel. dulj. 91,5 cm, dulj. sječ. 75,5 cm, šir. sječ. 3,7 cm, korice 89 cm

Inv. br. 18394

372. SABLJA kozačka — šaška I svjetski rat

Držak od kosti s karakterističnom rascijepljenom glavicom.

Sječivo jednobrido, blago zakrivljeno, šire s dva uska žlijeba uz hrbat. Na sječivu tvorničke oznake s godinom 1911.

Korice drvene presvučene ribljom kožom i okovane željeznim okovima.

Ne postoji dokumentacija o načinu nabave.

Cjel. dulj. 90,5 cm, dulj. sječ. 75 cm, šir. sječ. 3,7 cm, korice 88 cm

Inv. br. 18395

373. SABLJA kozačka — šaška I svjetski rat

Opis kao kod kat. br. 372.

Na sječivu tvorničke oznake.

Korice drvene presvučene ribljom kožom i okovane ornamentiranim metalnim okovima.

Ne postoji dokumentacija o načinu nabave.

Cjel. dulj. 90,5 cm, dulj. sječ. 75 cm, šir. sječ. 3,7 cm, korice 87 cm

Inv. br. 18396

Tabla VII

374. SABLJA kozačka — šaška I svjetski rat

Opis kao kod kat. br. 372, osim: Držak drven.

Korice nedostaju.

Iz bivšeg Ratnog muzeja.

Cjel. dulj. 95 cm, dulj. sječ. 79 cm, šir. sječ. 3,5 cm

Inv. br. 18397

375. SABLJA kozačka — šaška I svjetski rat
 Opis kao kod kat. br. 374.
 Iz bivšeg Ratnog muzeja.
 Cjel. dulj. 95 cm, dulj. sječ. 78,5 cm, šir. sječ. 3,5 cm
 Inv. br. 18398
376. SABLJA kozačka Druga polovina 19. st.
 Držak drven, koso brazdan, s mjedenim okovom pri dnu i na glavici. Okov na glavici kljunasto oblikovan s probojem. Na donjem okovu drška nečitak tekst.
 Sječivo jednobrido, blago zakrivljeno s jednim žlijebom, tvorničkim oznakama i natpisom: ZLATOUST 1887 (ćirilicom).
 Korice drvene presvučene kožom, okovane mjedi na ustima i na vršku. Na uskom poprečnom okovu kolut za privješanje.
 Ne postoji dokumentacija o načinu nabave.
 Cjel. dulj. 101,5 cm, dulj. sječ. 87 cm, šir. sječ. 3,8 cm, korice 88 cm
 Inv. br. 18381
377. SABLJA kozačka, »donski tip«, M 1898 I svjetski rat
 Opis kao kod kat. br. 376.
 Na sječivu tvorničke oznake i natpis ćirilicom: ZLATOUST 1908.
 Ne postoji dokumentacija o načinu nabave.
 Cjel. dulj. 102 cm, dulj. sječ. 86,5 cm, šir. sječ. 3,5 cm, korice 88,5 cm
 Inv. br. 18382
378. SABLJA kozačka, »donski tip«, M 1898 I svjetski rat
 Opis kao kod kat. br. 376.
 Na sječivu tvorničke oznake i natpis ćirilicom: ZLATOUST 1903.
 Iz bivšeg Ratnog muzeja.
 Cjel. dulj. 102,5 cm, dulj. sječ. 86 cm, šir. sječ. 3,3 cm, korice 88,5 cm
 Inv. br. 18383
379. SABLJA kozačka, »donski tip«, M 1898 I svjetski rat
 Opis kao kod kat. br. 376. Na glavicu drška naknadno ugravirana petokraka zvijezda sa srpom i čekićem.
 Na sječivu tvorničke oznake i ser. br. 1841.
 Na koricama ležište za bajonet.
 Ne postoji dokumentacija o načinu nabave.
 Cjel. dulj. 98 cm, dulj. sječ. 81 cm, šir. sječ. 3 cm, korice 83,5 cm
 Inv. br. 18384
380. SABLJA kozačka, »donski tip«, M 1898 I svjetski rat
 Opis kao kod kat. br. 376. Na donjem okovu drška tvorničke oznake.
 Na sječivu tvorničke oznake i natpis ćirilicom: ZLATOUST 1915.
 Ne postoji dokumentacija o načinu nabave.
 Cjel. dulj. 102 cm, dulj. sječ. 86 cm, šir. sječ. 3 cm, korice 88,5 cm
 Inv. br. 18385

381. SABLJA kozačka, »donski tip«, M 1898 I svjetski rat
 Opis kao kod kat. br. 376. Na donjem okovu drška tvorničke oznake i nejasan žig tvornice Zlatoust.
 Korice s usadenim bajonetom i remenom za privješanje.
 Iz bivšeg Ratnog muzeja.
 Cjel. dulj. 102 cm, dulj. sječ. 86 cm, šir. sječ. 3,4 cm, korice 88,5 cm
 Inv. br. 18386
 Tabla VII

Sablja ruske konjice

382. SABLJA husarska M 1809
 Držak drven, brazdan, presvučen kožom i ovijen tordiranom žicom. Ledni okov od mjedi s plitkom kapom i ovalnom zakovicom na tjemenu. Rukobran od mjedi lučno oblikovan s dvije pomoćne prečke. Krak krsnice povijen i zadebljan.
 Sječivo jednobrido, zakrivljeno s tri uska žlijeba uz hrbat. Na sječivu šestokrake zvijezde, polumjesec s licem i vitice.
 Korice željezne s »krestom« na vršku i s dva uska prstena na kojima su koluti za privješanje.
 Ne postoji dokumentacija o načinu nabave.
 Cjel. dulj. 107 cm, dulj. sječ. 82 cm, šir. sječ. 3,3 cm, korice 92,5 cm
 Inv. br. 18343
383. SABLJA husarska M 1826
 Opis kao kod kat. br. 382. osim što se po sredini krsnice nalazi tanki, dvo-kraki jezik. Na rukobranu utisnute tvorničke oznake.
 Sječivo jednobrido, blago zakrivljeno. Na hrptu sječiva ćirilicom: »Zlatoust nojabrja 1826.« Na sječivu tvorničke oznake.
 Korice nedostaju.
 Kupljeno od Borisa Jugeca u Zagrebu 1968.
 Cjel. dulj. 101 cm, dulj. sječ. 87 cm, šir. sječ. 3,5 cm
 Inv. br. 9219
384. SABLJA husarska M 1826 1830.
 Opis kao kod kat. br. 382 i 383.
 Na sječivu tvorničke oznake. Na hrptu sječiva ćirilicom: Zlatoust julja 1830 goda«.
 Korice željezne s »krestom« na vršku i s dva uska prstena na kojima su koluti za privješanje.
 S Grobničkog polja.
 Darovao Josip Majnarić, šumarski upravitelj.
 Cjel. dulj. 102 cm, dulj. sječ. 87 cm, šir. sječ. 3,5 cm, korice 90,5 cm
 Inv. br. 379
 Tabla VII

385. SABLJA husarska M 1826 1830.
 Opis kao kod kat. br. 383. Na sječivu tvorničke oznake a na hrptu natpis ćirilicom: »Zlatoust nojabrja 1830 goda.«
 Korice kao kod kat. br. 384.
 Ne postoji dokumentacija o načinu nabave.
 Cjel. dulj. 102 cm, dulj. sječ. 88 cm, šir. sječ. 3,5 cm, korice 91 cm
 Inv. br. 18408
386. SABLJA husarska M 1826 1831.
 Opis kao kod kat. br. 383. Na sječivu tvorničke oznake a na hrptu natpis ćirilicom: »Zlatoust junja 1831 goda.«
 Korice kao kod kat. br. 384.
 Iz bivšeg Ratnog muzeja.
 Cjel. dulj. 101,5 cm, dulj. sječ. 88 cm, šir. sječ. 3,4 cm, korice 91 cm
 Inv. br. 11569
387. SABLJA husarska M 1826 1832.
 Opis kao kod kat. br. 383. Na hrptu sječiva ćirilicom: »Zlatoust maja 1832 goda.«
 Korice nedostaju.
 Iz bivšeg Ratnog muzeja.
 Cjel. dulj. 101,5 cm, dulj. sječ. 87 cm, šir. sječ. 3,5 cm
 Inv. br. 19338
388. SABLJA husarska M 1826 1832.
 Opis kao kod kat. br. 383. Na hrptu sječiva ćirilicom: »Zlatoust nojabrja 1832 goda.«
 Korice nedostaju.
 Iz bivšeg Ratnog muzeja.
 Cjel. dulj. 101,5 cm, dulj. sječ. 80 cm, šir. sječ. 3,5 cm
 Inv. br. 11570
389. SABLJA husarska M 1826 1832.
 Opis kao kod kat. br. 383. Na hrptu sječiva ćirilicom: »Zlatoust nojabrja 1832 goda.« U žlijebu sječiva tvornički znakovi.
 Korice kao kod kat. br. 384.
 Iz bivšeg Ratnog muzeja.
 Cjel. dulj. 104 cm, dulj. sječ. 88 cm, šir. sječ. 3,5 cm, korice 90 cm
 Inv. br. 18379
390. SABLJA dragonska M 1881 1890.
 Držak drven, koso brazdan s mjedenom kapom i prstenom pri dnu. Rukobran od mjedi lučno oblikovan nastavlja se u krsnicu s povijenim i probijenim krajem. Na krsnici ćir. »ZLAT(OUST) OR(UŽEJNAJA) FABR(IKA) 1890. g.«. Ser. br. 841.

Sječivo jednobrido, zakrivljeno sa širokim žlijebom. Na sječivu tvorničke oznake i natpis: »ZLATOUST 1890.«

Korice drvene presvučene u crnu kožu s mjedenim okovima, ležištem za bajonet i tri koluta za privješanje.

Iz bivšeg Ratnog muzeja.

Cjel. dulj. 101,5 cm, dulj. sječ. 86,5 cm, šir. sječ. 3,2 cm, korice 88 cm
 Inv. br. 11547

391. SABLJA dragonska M 1881 1896/97.
 Opis kao kod kat. br. 390. Na rukobranu ćir. »ZLAT(OUST) OR(UŽEJNAJA) FAB(RIKA) 1896.« Na sječivu tvorničke oznake, ser. br. 55 i godina 1897.
 Korice od metala, s metalnim okovima na ustima i vršku. Na dva prstenasta okova kolut za privješanje i prihvat.
 Ne postoji dokumentacija o načinu nabave.
 Cjel. dulj. 90 cm, dulj. sječ. 75,5 cm, šir. sječ. 3,2 cm, korice 77,5 cm
 inv. br. 18347

392. SABLJA dragonska M 1881 1905.
 Opis kao kod kat. br. 390. Na rukobranu A s krunom i br. 9. s jedne strane, s druge strane ser. br. 19051 i oznaka ćirilicom »ZLATOUST ORUŽ(EJNAJA) FABR(IKA). Na sječivu tvorničke oznake s carskim orlom i ćirilskim natpisom: »ZLATOUST ORUŽ(EJNAJA) FABR(IKA) 1905«.
 Korice drvene, presvučene kožom i okovane mjedi s prihvatom i kolutom za privješanje.
 Darovala Danica Kochansky u Zagrebu 1940.
 Cjel. dulj. 89 cm, dulj. sječ. 75,5 cm, šir. sječ. 3,2 cm, korice 77,5 cm
 Inv. br. 2371

393. SABLJA dragonska M 1881
 Držak drven bez brazda s mjedenom kapom na glavici i prstenom pri dnu. Rukobran lučno oblikovan s povijenim i probijenim krajem.
 Sječivo jednobrido, zakrivljeno sa širim žlijebom s obje strane.
 Korice nedostaju.
 Ne postoji dokumentacija o načinu nabave.
 Cjel. dulj. 101 cm, dulj. sječ. 86 cm, šir. sječ. 3,3 cm
 Inv. br. 19395

394. SABLJA dragonska M 1908/1909
 Opis kao kod kat. br. 390.
 Na rukobranu i na sječivu tvorničke oznake.
 Ne postoji dokumentacija o načinu nabave.
 Cjel. dulj. 103 cm, dulj. sječ. 86 cm, šir. sječ. 3,4 cm, korice 88 cm
 Inv. br. 18387

395. SABLJA dragonska M 1908/1909 1908.
 Opis kao kod kat. br. 390.
 Na rukobranu oznaka tvornice Zlatoust i godina 1908.
 Korice nedostaju.
 Ne postoji dokumentacija o načinu nabave.
 Cjel. dulj. 101 cm, dulj. sječ. 86,5 cm, šir. sječ. 3,4 cm
 Inv. br. 18388
396. SABLJA dragonska M 1908/1909 1912.—1918.
 Opis kao kod kat. br. 390.
 Na krsnici oznaka tvornice Zlatoust i godina 1912. Na sječivu oznaka tvornice Zlatoust i godina 1918.
 Korice nedostaju.
 Cjel. dulj. 100 cm, dulj. sječ. 86 cm, šir. sječ. 3,2 cm
 Inv. br. 18247
397. SABLJA dragonska M 1908/1909. 1918.
 Opis kao kod kat. br. 390.
 Na sječivu oznaka tvornice Zlatoust i godina 1918. sa ser. br. 40.
 Korice metalne presvučene lakiranom kožom, s dva uža mjedena prstena i okovom na vršku. Na donjem prstenu kolutić za privješanje. Na gornjem prstenu oznaka: »2 kg«.
 Iz bivšeg Ratnog muzeja.
 Cjel. dulj. 104 cm, dulj. sječ. 81 cm, šir. sječ. 3 cm, korice 89 cm
 Inv. br. 18380
 Tabla VII

Sablje oficirske

398. SABLJA oficirska 1855—1881.
 Držak drven presvučen kožom, brazdan, ovijen spletom tordirane žice. Pri dnu prsten a na glavici mjedena kapa ukrašena lovorovim lišćem i rozetom. Rukobran od mjedi, lučno oblikovan nastavlja se u krsnicu s povijenim kra-
 kom. Po sredini rukobrana rozeta i izduljeni stilizirani list. Na završetku krsnice također ukras rozete.
 Sječivo jednobrido, zakrivljeno sa žlijebom s obje strane. Na licu sječiva jetkani ukras carske krune, II, trofejni znakovi a na naličju trofejni znakovi i natpis ćirilicom: »S nami bog«. Na sječivu ugravirano ime: M. Martinović i oznaka proizvođača: E. & F. HÖRSTER SOLINGEN.
 Korice drvene presvučene kožom s mjedenim okovima i jednim kolutom za privješanje.
 Predao Dušan Njegovan u Zagrebu 1941. godine.
 Cjel. dulj. 90 cm, dulj. sječ. 76 cm, šir. sječ. 2,6 cm, korice 76,7 cm
 Inv. br. 18203
 Tabla VII

399. SABLJA oficirska 1881—1894.
 Opis kao kod kat. br. 398, osim: Držak od bakelita s mjedenom kapom na kojoj je oznaka: A III (Aleksandar III). Završetak krsnice u obliku kolutića.
 Na sječivu s obje strane jetkani ukrasi i oznaka: E. & F. HÖRSTER SOLINGEN.
 Korice kao kod kat. br. 398.
 Ne postoji dokumentacija o načinu nabave.
 Cjel. dulj. 88 cm, dulj. sječ. 74,3 cm, šir. sječ. 3 cm, korice 80 cm
 Inv. br. 18204

400. SABLJA oficirska 1894—1917.
 Opis kao kod kat. br. 398, osim: Držak od bakelita /oštećen/ s mjedenom kapom na kojoj je monogram /ćir./ N II /Nikola II/.
 Na sječivu ćirilicom ZLATOUST.
 Ne postoji dokumentacija o načinu nabave.
 Cjel. dulj. 96 cm, dulj. sječ. 83 cm, šir. sječ. 3,5 cm, korice 86 cm
 Inv. br. 11571

401. SABLJA oficirska 1894—1917.
 Opis kao kod kat. br. 398, osim: Držak drven brazdan s mjedenom kapom na kojoj je monogram Nikole II.
 Na sječivu s jedne strane jetkani carski grb a s druge strane monogram cara Nikole II. Na sječivu oznaka: F. FICHTE SOLINGEN, glava s krunom i poprsje oklopnika.
 Ne postoji dokumentacija o načinu nabave.
 Cjel. dulj. 95 cm, dulj. sječ. 79 cm, šir. sječ. 3,2 cm, korice 82 cm
 Inv. br. 18390

402. SABLJA oficirska 1894—1917.
 Opis kao kod kat. br. 398.
 Na sječivu s jedne strane jetkani carski grb a s druge strane monogram cara Nikole II s tvorničkim žigovima. Na hrptu sječiva ćirilicom: ZLAT. OR. FABR.
 Ne postoji dokumentacija o načinu nabave.
 Cjel. dulj. 93 cm, dulj. sječ. 79 cm, šir. sječ. 3,2 cm, korice 79 cm
 Inv. br. 18391

403. SABLJA oficirska 1894—1917.
 Opis kao kod kat. br. 398.
 Na sječivu carski grb, monogram cara Nikole II, natpis: ZLATOUST ORUŽEJ-NAJA FABRIKA i tvornički žigovi.
 Ne postoji dokumentacija o načinu nabave.
 Cjel. dulj. 99 cm, dulj. sječ. 83,5 cm, šir. sječ. 3,2 cm, korice 85 cm
 Inv. br. 18392

SABLJE FRANCUSKE

404. SABLJA francuske lake konjice M 1790

Držak drven presvučen kožom i ovijen tordiranom žicom. Ledni okov od mjedi s dubljom kapom na glavici. Na tjemenu zakovica. Rukobran od mjedi nastavlja se pod pravim kutom u krsnicu s dvokrakim jezikom romboidna oblika. Krak krsnice zadebljan.

Sječivo jednobrido, zakrivljeno s širim žlijebom s obje strane.

Korice od mjedi s »krestom« na vršku ukrašene mjestimično vodoravnim dvostrukim crtama. Na ustima korica: SPOL ECURBISEUR A METZ.

Iz Grčkog Islama.

Kupljeno od Vladana Desnice 1948. godine.

Cjel. dulj. 100 cm, dulj. sječ. 86,5 cm, šir. sječ. 2,8 cm, korice 88 cm

Inv. br. 9401

405. SABLJA oficira francuske lake konjice

Oko 1800.

Držak drven ovijen konopcem i kožom. Ledni okov od željeza s brazdanim tjemenom. Rukobran od željeza nastavlja se pod pravim kutom u krsnicu sa zadebljanim krakom. Po sredini krsnice jednokraki brazdani jezičac.

Sječivo jednobrido, zakrivljeno, žlijebnjeno s obje strane ukrašeno lepršavim baroknim ukrasima s tragovima pozlate.

Korice drvene presvučene u kožu sa željeznim okovima i dva koluta za privješanje.

Ne postoji dokumentacija o načinu nabave.

Cjel. dulj. 88 cm, dulj. sječ. 74 cm, šir. sječ. 2,7 cm, korice 73,5 cm

Inv. br. 383

406. SABLJA oficira francuske lake konjice

Oko 1800.

Držak od kosti s rezbarenim mrežastim ukrasom. Glavica drška od željeza, izduljena, blago zakrivljena s brazdanim tjemenom. Rukobran u obliku balustra s pet kuglica po sredini i žirom na vršku nastavlja se pod pravim kutom u krsnicu s povijenim krakom. Po sredini krsnice jednokraki brazdani jezičac a slobodni krak završava žirom.

Sječivo jednobrido, zakrivljeno žlijebnjeno s obje strane.

Korice željezne s »krestom« na vršku i dva koluta za privješanje.

Ne postoji dokumentacija o načinu nabave.

Cjel. dulj. 96,5 cm, dulj. sječ. 84 cm, šir. sječ. 3 cm, korice 85,5 cm

Inv. br. 386

407. SABLJA oficira francuske lake konjice

Oko 1800.

Držak od kosti s rezbarenim mrežastim ukrasom. Glavica drška od mjedi s duljim, ukošenim vratom i brazdanim tjemenom. Rukobran od mjedi započinje baroknim zavojem, nastavlja se pod pravim kutom u krsnicu s povijenim krakom. Po sredini krsnice pločica u obliku uglatog medaljona.

Sječivo jednobrido, zakrivljeno s žlijebom s obje strane. Na sječivu: FISCHER.

Korice nedostaju.

Ne postoji dokumentacija o načinu nabave.

Cjel. dulj. 98 cm, dulj. sječ. 84 cm, šir. sječ. 2,7 cm

Inv. br. 387

408. SABLJA oficira francuske lake konjice

Oko 1800.

Držak drven s željeznom ukošenom glavicom i brazdanim tjemenom. Rukobran od željeza započinje zavojem i žirom a nastavlja se pod pravim kutom u krsnicu s povijenim krakom na čijem je završetku također ukras žira. Po sredini krsnice jednokraki listoliki ukras.

Sječivo jednobrido, zakrivljeno sa žlijebom s obje strane.

Korice nedostaju.

Darovao Antun pl. Kraljević, seljak u Gašincima kao sablju iz 1848. godine.

Cjel. dulj. 97 cm, dulj. sječ. 84 cm, šir. sječ. 3 cm

Inv. br. 1715

409. SABLJA oficira francuske lake konjice

Oko 1800.

Držak od kosti koso brazdan. Glavica od mjedi na duljem, ukošenom vratu s ovalnim brazdanim tjemenom i zakovicom. Rukobran od mjedi započinje zavojem a nastavlja se u luku u krsnicu s kraćim pruženim krakom koji završava psećom glavom. Po sredini krsnice pločica u obliku štita.

Sječivo jednobrido, zakrivljeno s širim žlijebom s obje strane.

Korice drvene presvučene kožom i okovane. Okov na vršku nedostaje. Okov na ustima korica s dugoljastim dugmetom za pripasanje.

Iz bivšeg Ratnog muzeja.

Cjel. dulj. 90,5 cm, dulj. sječ. 75,5 cm, šir. sječ. 3 cm, korice 73 cm

Inv. br. 18249

410. SABLJA oficira francuske lake konjice

Oko 1800.

Držak od kosti ukrašen rezbarenom mrežom. Glavica drška od željeza s ukošenim vratom i ovalnim brazdanim tjemenom. Rukobran od željeza u obliku balustra s pet kuglica po sredini nastavlja se pod pravim kutom u krsnicu s povijenim krakom. Po sredini krsnice jednokraki brazdani jezičac a slobodni krak završava ukrasom poput žira.

Sječivo jednobrido, zakrivljeno sa širim žlijebom.

Korice željezne s dva koluta za privješanje.

Ne postoji dokumentacija o načinu nabave.

Cjel. dulj. 102 cm, dulj. sječ. 83 cm, šir. sječ. 2,8 cm, korice 88 cm

Inv. br. 18264

411. SABLJA oficira francuske lake konjice

Oko 1800.

Držak od kosti ukrašen mrežom. Glavica drška od mjedi s duljim vratom i ovalnim tjemenom ukrašenim brazdama. Rukobran od mjedi s profiliranom sredinom nastavlja se pod pravim kutom u krsnicu s povijenim krakom. Po sredini krsnice dugoljasti uglati medaljon.

Sječivo jednobrido, zakrivljeno, žlijebnjeno s obje strane.

Korice drvene presvučene kožom s mjedenim okovom na ustima (okov na vršku nedostaje) i kukom za pripasanje.

Ne postoji dokumentacija o načinu nabave.

Cjel. dulj. 89 cm, dulj. sječ. 76 cm, šir. sječ. 3 cm, korice 51,5 cm

Inv. br. 18500

412. SABLJA oficira francuske lake kojnice Okol 1800.

Držak od kosti ukrašen mrežom. Glavica drška od željeza s duljim ukošenim vratom i ovalnim brazdanim tjemnom. Rukobran od željeza započinje zavojem, nastavlja se u luku u dekorativnu pločicu iz koje izlazi povijeni krak krsnice sa završetkom u obliku dugmeta. Ispod dekorativne pločice brazdani polukružni jezičac. Na trnu sječiva usječeno: CH.

Sječivo jednobrido, zakrivljeno sa žlijebom s obje strane.

Korice nedostaju.

Ne postoji dokumentacija o načinu nabave.

Cjel. dulj. 98 cm, dulj. sječ. 82,5 cm, šir. sječ. 3 cm

Inv. br. 26461

Tabla VIII

413. SABLJA francuske lake kojnice M AN XI (1802—1803)

Držak drven ovijen konopcem i presvučen kožom. Ledni okov od mjedi s plitkom kapom na kojoj je ovalna zakovica. Rukobran od mjedi s dvije prečke završava povijenim, zadebljanim krakom. Po sredini drška s obje strane ovalna zakovica a na krsnici tanji, dvokraki jezik.

Sječivo jednobrido, zakrivljeno sa širokim žlijebom s obje strane.

Korice željezne s »krestom« na vršku i dva uska prstena s kolutima za privješanje.

Darovao Ivan Pajlok, učitelj u Zagrebu.

Cjel. dulj. 102 cm, dulj. sječ. 87 cm, šir. sječ. 3,5 cm, korice 93 cm

Inv. br. 356

414. SABLJA francuske lake konjice M AN XI (1802—1803)

Opis kao kod kat. br. 413.

Na hrptu sječiva: BARISON s tvorničkim žigom. Na rukobranu žig u obliku malteškog križa s polumjesecom.

Iz kasarne Due Forette kod Zadra.

Kupljeno od Rudolfa Zikmundovskog, bankovnog činovnika u Zagrebu 1913. godine.

Cjel. dulj. 108 cm, dulj. sječ. 88 cm, šir. sječ. 3,5 cm, korice 94 cm

Inv. br. 1916

415. SABLJA francuske lake konjice M AN XI (1802—1803)

Balčak poč. 19. st.

Sječivo sred. 19. st.

Opis kao kod kat. br. 413.

Sječivo jednobrido, zakrivljeno s jednim širim i jednim užim žlijebom. Na sječivu slabo vidljivi ukrasi s ljudskim profilom u kružnici koji je okružen nazubljenim kolutovima.

Korice nedostaju.

Iz Grčkog Islama.

Kupljeno od Vladana Desnice 1948. godine.

Cjel. dulj. 96 cm, dulj. sječ. 82 cm, šir. sječ. 2,5 cm

Inv. br. 9342

416. SABLJA francuske lake konjice M AN XI (1802—1803) 1813.

Opis kao kod kat. br. 413.

Na hrptu sječiva: M(anufactu)re Imp(éri)ale Du Klingenthal Juillet 1813. Na sječivu i rukobranu tvornički žigovi.

Ne postoji dokumentacija o načinu nabave.

Cjel. dulj. 106 cm, dulj. sječ. 88 cm, šir. sječ. 3,6 cm, korice 91,5 cm

Inv. br. 18367

417. SABLJA oficira francuske konjice 1858.

Držak drven presvučen kožom i ovijen tanjom i debljom žicom. Na glavici drška mjedena kapa ukrašena rozetom i grančicama lovora. Rukobran lučno oblikovan ukrašen po sredini rozetama a u gornjem dijelu volutom i lišćem. Od rukobrana odvaja se pomoćna prečka s dekorativnim ukrasom na rubu. Vanjski krak branika povijen.

Sječivo jednobrido, zakrivljeno s uskim žlijebom uz hrbat. Na hrptu sječiva: III, VI 1858.

Korice željezne s dva uska poprečna prstena s kolutima za privješanje.

Ne postoji dokumentacija o načinu nabave.

Cjel. dulj. 97,5 cm, dulj. sječ. 81 cm, šir. sječ. 2,7 cm, korice 83 cm

Inv. br. 18389

Tabla VIII

418. SABLJA francuske lake konjice M 1822 1871.

Držak drven presvučen kožom i ovijen tordiranom žicom. Kapa drška od mjedi. Rukobran od mjedi lučno oblikovan s dvije pomoćne prečke i povijenim rubom branika.

Sječivo jednobrido, blago zakrivljeno s jednim širim i jednim užim žlijebom (sječivo tipa Montmorency). Na hrptu sječiva: M(anufactu)re N(ationa)le de Chât(elraul)t 7-bre 1871. Cav(ale)rie l(egè)re M(odè)le 1822. Na braniku: 2/443.

Korice željezne s »krestom« i jednim poprečnim prstenom u gornjem dijelu sječiva s kolutom za privješanje.

Ne postoji dokumentacija o načinu nabave.

Cjel. dulj. 107 cm, dulj. sječ. 91 cm, šir. sječ. 3 cm, korice 94,5 cm

Inv. br. 18404

419. SABLJA francuske lake konjice M 1822 1875.

Opis kao kod kat. br. 413.

Na sječivu: M-re d'Armes de Chât-t Juin 1875. Cav-rie l-r M-le 1822. Na rukobranu tvorničke oznake. Na braniku: 2/864.

- Iz bivšeg Ratnog muzeja.
Cjel. dulj. 107 cm, dulj. sječ. 91 cm, šir. sječ. 3 cm, korice 94 cm
Inv. br. 11543
Tabla VIII
420. SABLJA francuske lake konjice M 1822 1875.
Opis kao kod kat. br. 418.
Na sječivu: M-r d'Armes de Chât-t 9-bre 1875. Cav-rie l-re M-le 1822. Ser. br. 030034.
Korice nedostaju.
Ne postoji dokumentacija o načinu nabave.
Cjel. dulj. 107 cm, dulj. sječ. 92 cm, šir. sječ. 3,2 cm
Inv. br. 18402
421. SABLJA francuske lake konjice M 1822 1876.
Opis kao kod kat. br. 418.
Na hrptu sječiva: M-re d'Armes de Chât-t Juillet 1876. Cav-rie l-re M-le 1822.
Na ustima korica: T 1447.
Ne postoji dokumentacija o načinu nabave.
Cjel. dulj. 106 cm, dulj. sječ. 91,5 cm, šir. sječ. 3 cm, korice 95 cm
Inv. br. 18399
422. SABLJA francuske lake konjice M 1822 1876.
Opis kao kod kat. br. 418.
Na hrptu sječiva: M-re d'Armes de Chât-t 9-bre 1876. Cav-rie l-re M-le 1922.
Ser. br. 040031. Na braniku: 1/63.
Ne postoji dokumentacija o načinu nabave.
Cjel. dulj. 107 cm, dulj. sječ. 92 cm, šir. sječ. 3 cm, korice 94 cm
Inv. br. 18405
423. SABLJA francuske lake konjice M 1822 1877.
Opis kao kod kat. br. 418.
Na hrptu sječiva: M-re d'Armes de Chât-t X-bre 1879. Cav-rie l-re M-le 1822.
Ser. br. 020025.
Ne postoji dokumentacija o načinu nabave.
Cjel. dulj. 106 cm, dulj. sječ. 91 cm, šir. sječ. 3 cm, korice 94,5 cm
Inv. br. 18403
424. SABLJA francuske lake konjice M 1822 (ulomak) 1877.
Opis kao kod kat. br. 418.
Na hrptu sječiva: M-re d'Armes de Chât-t 8-bre 1877. Cav-rie l-re M-le 1822.
Ser. br. 01009. Na sječivo utisnute tvorničke oznake.
Nedostaju korice i donji dio sječiva.
Ne postoji dokumentacija o načinu nabave.
Cjel. dulj. 59 cm, dulj. sječ. 43,5 cm, šir. sječ. 3 cm
Inv. br. 26458

425. SABLJA francuske lake konjice M 1822 1879.
Opis kao kod kat. br. 418.
Na hrptu sječiva: M-re d'Armes de Chât-t X-bre 1879. Cav-rie l-re M-le 1822.
Na rukobranu ser. br. 2971.
Korice nedostaju.
Ne postoji dokumentacija o načinu nabave.
Cjel. dulj. 106 cm, dulj. sječ. 91 cm, šir. sječ. 3 cm
Inv. br. 18400
426. SABLJA francuske lake konjice M 1822 Druga pol. 19. st.
Opis kao kod kat. br. 418.
Na hrptu nečitak natpis i ser. br. 02009.
Korice nedostaju.
Ne postoji dokumentacija o načinu nabave.
Cjel. dulj. 106,5 cm, dulj. sječ. 91,5 cm, šir. sječ. 3 cm
Inv. br. 18406
427. SABLJA francuske lake konjice M 1822 Druga pol. 19. st.
Opis kao kod kat. br. 418.
Bez natpisa na hrptu. Ser. br. 020053.
Korice nedostaju.
Ne postoji dokumentacija o načinu nabave.
Cjel. dulj. 106 cm, dulj. sječ. 90 cm, šir. sječ. 3 cm
Inv. br. 18401
428. SABLJA oficira francuske pješadije M 1845/1916 I svjetski rat
Držak brazdan ovijen žicom. Na glavici drška duboka mjedena kapa s ovalnim tjemenom i lisnatim rubom. Rukobran od mjedi lučno oblikovan proširuje se u asimetričnu zdjelicu čiji je prednji rub ukrašen perforiranim viticama. Kraj zdjelice zadebljan i povijen. Na stražnjem rubu zdjelice: S. 19691.
Sječivo jednobrido, blago zakrivljeno tipa Montmorency.
Korice željezne s kolutom za privješanje.
Ne postoji dokumentacija o načinu nabave.
Cjel. dulj. 91 cm, dulj. sječ. 76 cm, šir. sječ. 2,7 cm, korice 78,8 cm
Inv. br. 19343
Tabla VIII

SABLJE NJEMAČKE

429. SABLJA pruske artiljerije (tip sablje pruske konjice M 1811) Druga polovina 19. st.
Držak drven, trbušast, brazdan presvučen kožom. Leđni okov od željeza s obostranim »ušima« koje su učvršćene zakovicama. Na glavici drška plitka jednostavna kapa. Rukobran od željeza srpolik s dugoljastim prorezom nastavlja se pod pravim kutom u krsnicu sa zadebljanim i povijenim krajem.

Po sredini krsnice s obje strane polukružni nastavci. Na krsnici: 5. A. r. 3. 116.

Sječivo jednobrido, zakrivljeno, šire, žlijebljeno s obje strane. Na hrptu sječiva: W s krunom, 07. Između sječiva i balčaka umetnuta zaštitna tkanina (mantinelle).

Korice od željeza s uskim prstenom na kojem je s prednje strane dugoljasti prihvat i nepomični kolut za privješanje.

Na ustima korica: RIM . . . 83.

Ne postoji dokumentacija o načinu nabave.

Cjel. dulj. 90 cm, dulj. sječ. 76 cm, šir. sječ. 3 cm, korice 80 cm

Inv. br. 19211

Tabla IX

430. SABLJA pruske artiljerije Druga polovina 19. st.

Opis kao kod kat. br. 429, osim: Držak drven, brazdan. Srpoliki rukobran bez proreza. Na hrptu sječiva: W s krunom, 16, C s krunom.

Ne postoji dokumentacija o načinu nabave.

Cjel. dulj. 89 cm, dulj. sječ. 75 cm, šir. sječ. 3,2 cm, korice 78,5 cm

Inv. br. 19212

431. SABLJA pruske artiljerije Druga pol. 19. st.

Opis kao kod kat. br. 429, osim: Držak od umjetne mase.

Srpoliki rukobran bez proreza. Na hrptu sječiva: W s krunom, IS, C s krunom.

Na jeziku krsnice s jedne strane 920, s druge strane 3. R. R. 17. 99. Iste oznake na ustima korica.

Ne postoji dokumentacija o načinu nabave.

Cjel. dulj. 89 cm, dulj. sječ. 75,5 cm, šir. sječ. 3 cm, korice 78 cm

Inv. br. 19213

432. SABLJA pruske konjice M 1852/79 Druga pol. 19. st.

Držak drven ovijen konopcem i kožom koja je veoma manjkava. Ledni okov s obostranim »ušima« i plitkom jednostavnom kapom na glavici. Rukobran od željeza, veći, asimetričan s tri uzdužne prečke i dva proreza. Kraj rukobrana povijen i zadebljan. Na rukobranu: G. T. S. 1. 2.

Sječivo jednobrido, zakrivljeno s jakim hrptom koji se nastavlja prema vršku poput rebra. Na sječivu: 86. H. WEYERSBERG KIRSCHBAUM SOLINGEN. Na hrptu sječiva: W s krunom, 85, kraljevska glava.

Korice nedostaju.

Ne postoji dokumentacija o načinu nabave.

Cjel. dulj. 102 cm, dulj. sječ. 87 cm, šir. sječ. 3,2 cm

Inv. br. 19328

Tabla IX

SABLJA POLJSKA

433. SABLJA zvana »ordynka« 17. st.

Držak presvučen kožom guštera s ukošenom mjedenom glavicom. Krsnica od mjedi s dvokrakim jezikom i kratkim pruženim kracima.

Sječivo jednobrido, zakrivljeno s kraćim arapskim tekstom.

Korice drvene presvučene s jedne strane u crnu a s druge strane u smeđu kožu. Korice okovane mjedi s dva koluta za privješanje.

Kupljeno od Milana Praunspergera u Zagrebu 1940. godine.

Cjel. dulj. 104 cm, dulj. sječ. 78 cm, šir. sječ. 2,7 cm, korice 91 cm

Inv. br. 18207

Tabla IX

SABLJE ŠPANJOLSKE

434. SABLJA Druga polovina 18. st.

Držak, rukobran i krsnica lijevani od mjedi u jednom komadu. Po sredini krsnice jednokraki gornji jezik. Na dršku, rukobranu i kraku krsnice ukras stiliziranog akantusa.

Sječivo jednobrido, zakrivljeno prema vršku dvobrido. S obje strane sječiva uz hrbat uski žlijeb i znakovi: Trofejni znaci, španjolski grb s kraljevskom krunom i lancem na kojem je odlikovanje zlatnog runa, trofejni znaci i vrsta paravana.

Na hrptu sječiva kratka barokna lisnata vitica.

Korice drvene presvučene kožom i okovane na ustima i na vršku.

Darova Ivan Pajlok, učitelj u Zagrebu.

Cjel. dulj. 89 cm, dulj. sječ. 77 cm, šir. sječ. 3,8 cm, korice 79,5 cm

Inv. br. 367

Tabla IX

435. SABLJA 19. st.

Držak drven, crno lakiran s udubinom za prste i ravnom glavicom drška. Rukobran od željeza nastavlja se u širu zdjelicu s polukružnim probojem.

Sječivo jednobrido, zakrivljeno s uskim žlijebom uz hrbat. Na sječivu s jedne strane natpis: »NO ME SALUES SIN RAZON«, s druge strane: »NO ME ENBAINES SIN HONOR«.

Korice drvene presvučene u svjetlosmeđu kožu s utisnutim vegetabilnim ukrasom s prednje strane. Na rubu korica željezni kolut za privješanje.

Ostavština Jelačić.

Cjel. dulj. 99,5 cm, dulj. sječ. 86,5 cm, šir. sječ. 3,2 cm, korice 87 cm

Inv. br. 9220

Tabla IX

SABLJE TALIJANSKE

436. SABLJA talijanske pješadije 19. st.
Držak drven, brazdan, trbušast presvučen kožom. Ledni okov od željeza s plitkom kapom na glavici. Rukobran valovit s zaobljenim uglovima nastavlja se u branik bademasta oblika s uzdignutim rubovima. Krak branika povijen i zadebljan s dvije uzdužne perforacije.
Sječivo jednobrido, zakrivljeno s širim žlijebom s obje strane. Na sječivu s jedne strane trofejnih znakovi a s druge strane natpis: »Coll'Unione la forza«, SASSI MILANO.
Korice od željeza s »krestom« na vršku i s dva uska prstena. Na gornjem prstenu prihvat a na donjem, kolut za privješanje.
Ne postoji dokumentacija o načinu nabave.
Cjel. dulj. 99 cm, dulj. sječ. 84 cm, šir. sječ. 2,7 cm, korice 87 cm
Inv. br. 18362
Tabla X
437. SABLJA talijanske konjice Početak 20. st.
Držak od tamne umjetne mase s udubinama za prste. Ledni okov od mjedi označen pri dnu mrežom završava lavljom glavom s manjom ovalnom zakovicom na tjemenu. Iz lavlje gubice izlazi rukobran s tri zaobljene prečke koje završavaju malim zavojem. Treća prečka se račva u dva kraka. Rukobran je s donje strane zatvoren branikom na čijem su slobodnom kraku dvije ovalne perforacije a na rubu zadebljanje.
Sječivo jednobrido, zakrivljeno s veoma zašiljenim vrškom te jednim širim i dva uska žlijeba u donjem dijelu sječiva. Na sječivu jetkani ukras trofejnih znakova i talijanskog grba (orao s kraljevskom krunom na čijim je prsima štit s križem). Na sječivu: F. HÖRSTER SOLINGEN.
Korice nedostaju.
Ne postoji dokumentacija o načinu nabave.
Cjel. dulj. 92,5 cm, dulj. sječ. 78 cm, šir. sječ. 2,5 cm
Inv. br. 18222
Tabla X
438. SABLJA talijanske konjice I svjetski rat
Držak drven, crno lakiran, trbušast. Okov drška u donjem dijelu označen mrežom. Pri dnu drška prsten. Glavica s ovalnom zakovicom. Rukobran asimetričan u obliku veće zdjelice s probojem. U gornjem dijelu rukobrana ovalni proboj za učvršćivanje zglobnog remena.
Sječivo jednobrido, zakrivljeno, žlijebljeno s obje strane. Na sječivu jetkani ukrasi.
Korice željezne s dva koluta za privješanje.
Ne postoji dokumentacija o načinu nabave.
Cjel. dulj. 93,3 cm, dulj. sječ. 79 cm, šir. sječ. 1,7 cm, korice 85 cm
Inv. br. 19323
Tabla X

439. SABLJA talijanska 1918.
Držak od tamne umjetne mase s četiri udubine za prste. Ledni okov s plitkom kapom. Rukobran polukružan s dvije zaobljene prečke i prorezom za remen u gornjem dijelu. Vanjski rub branika zadebljan.
Sječivo jednobrido, blago zakrivljeno s dva žlijeba prema vršku. Na gornjem dijelu sječiva ukras trofejnih znakova. Na sječivu natpis: UNIONE MILITARE ROMA. Na hrptu: CLEMEN JUNG SOLINGEN.
Između sječiva i balčaka zaštitna tkanina (mantinelle).
Korice željezne s dva koluta za privješanje.
Ne postoji dokumentacija o načinu nabave.
Cjel. dulj. 103 cm, dulj. sječ. 88,5 cm, šir. sječ. 2,3 cm, korice 91 cm
Inv. br. 19329
Tabla X

440. SABLJA talijanskog konjičkog oficira I svjetski rat
Držak od tamne umjetne mase s mrežastim uzorkom i tri vodoravna ureza. Okov drška s kapom i zakovicom. Rukobran s tri povijene prečke s probojem u gornjem dijelu.
Sječivo jednobrido, zakrivljeno sa žlijebom koji se prema vršku račva u dva uža žlijeba. U gornjoj površini sječiva jetkani ukrasi vitica.
Korice željezne s dva koluta za privješanje.
Ne postoji dokumentacija o načinu nabave.
Cjel. dulj. 96 cm, dulj. sječ. 82 cm, šir. sječ. 2,7 cm, korice 84 cm
Inv. br. 19330
Tabla X

SABLJE AMERIČKE

441. SABLJA američkih dragona M 1840 Druga pol. 19. st.
Držak drven presvučen kožom i ovijen tordiranom žicom.
Glavica drška okovana mjedenom kapom s ovalnim tjemenu. Rukobran od mjedi lučno oblikovan s dvije pomoćne prečke. Branik bademasta oblika s zaobljenim nepovijenim krajem.
Sječivo jednobrido, zakrivljeno s jednim širim i jednim užim žlijebom (tip Montmorency). Na sječivu: HORSTMANN'S PHILA.
Korice željezne s »krestom« i dva uska poprečna prstena s kolutima za privješanje.
Iz bivšeg Ratnog muzeja.
Cjel. dulj. 110,5 cm, dulj. sječ. 90 cm, šir. sječ. 3,1 cm, korice 96,5 cm
Inv. br. 18221
Tabla VIII
442. SABLJA američkih dragona M 1840 Druga pol. 19. st.
Opis kao kod kat. br. 441.
Na sječivu: HORSTMANN'S PHILA.

Iz bivšeg Ratnog muzeja.

Cjel. dulj. 103 cm, dulj. sječ. 89 cm, šir. sječ. 3 cm, korice 96 cm

Inv. br. 18407

SABLJE ORIJENTALNE

443. SABLJA orijentalna 19. st.
Držak od željeza lijevan u jednom komadu s krsnicom. Krsnica s dvokrakim jezikom i kratkim ravno pruženim kracima. Svi dijelovi balčaka prekriveni arapskim pismom.

Sječivo jednobrido, zakrivljeno s jalmanom, prekriveno s obje strane u cijeloj duljini arabeskama i nečitkim arapskim natpisom ornamentalnog karaktera.

Korice drvene prekrivene kožom s širim prstenom na kojem su na oba ruba ušice za uvođenje koluta za privješanje. Na prstenu nečitak arapski natpis. Ne postoji dokumentacija o načinu nabave.

Cjel. dulj. 98,5 cm, dulj. sječ. 84 cm, šir. sječ. 3,8 cm, korice 89 cm

Inv. br. 19362

Tabla XV

444. SABLJA orijentalna 19. st.

Držak od kosti s proširenom, blago zakrivljenom glavicom koja je na rubu okovana ornamentiranom mjedi. S prednje strane drška manji bijeli ukrasni kamen a na vanjskom rubu sačuvana dva crvena ukrasna zrna. Krsnica drvena, tokarena s kratkim, ravno pruženim kracima. S prednje strane krsnice u filigranskom okovu ovalni zeleni kamen.

Sječivo jednobrido, zakrivljeno, bez žljebova.

Korice nedostaju.

Kupljeno od dr Branke Akačić u Zagrebu 1977. godine.

Cjel. dulj. 96 cm, dulj. sječ. 76 cm, šir. sječ. 3,2 cm

Inv. br. 26467

SABLJE SRPSKE

445. SABLJA oficira srpske pješadije M 1870 1870—1918.

Držak drven presvučen ribljom kožom i ovijen tordiranom žicom. Ledni okov od mjedi s »uhom« nastavlja se u plitku kapu na glavici drška. Na tjemenu glavice zakovica. Rukobran od mjedi lučno oblikovan s dvije prečke i povišenim zadebljanim krakom.

Sječivo jednobrido, blago zakrivljeno, prema vršku dvobrido s jednim žlijebom s obje strane sječiva. Na licu sječiva ćirilicom: TILER & KOMP. BEOGRAD, na naličju: WEYERSBERG & STAMM SOLINGEN.

Korice metalne s »krestom« na vršku i dva uska prstena. Na gornjem prstenu prihvata a na donjem nepomičan kolut za privješanje.

Predala 53. zagrebačka pukovnija 1919. godine.

Cjel. dulj. 100 cm, dulj. sječ. 84 cm, šir. sječ. 2 cm, korice 86 cm

Inv. br. 18256

Tabla XI

446. SABLJA oficira srpske pješadije M 1870 1870—1918.

Opis kao kod kat. br. 445.

Na sječivu: TILER & KOMP. BEOGRAD / WEYERSBERG & STAMM SOLINGEN.

Ne postoji dokumentacija o načinu nabave.

Cjel. dulj. 98 cm, dulj. sječ. 77 cm, šir. sječ. 2,7 cm, korice 84 cm

Inv. br. 18344

447. SABLJA oficira srpske pješadije M 1870 1870—1918.

Opis kao kod kat. br. 445.

Korice nedostaju.

Iz bivšeg Ratnog muzeja.

Cjel. dulj. 81 cm, dulj. sječ. 66 cm, šir. sječ. 2,5 cm

Inv. br. 19331

448. SABLJA oficira srpske pješadije M 1870 1870—1918.

Opis kao kod kat. br. 445.

Ne postoji dokumentacija o načinu nabave.

Cjel. dulj. 91,5 cm, dulj. sječ. 77,5 cm, šir. sječ. 2,8 cm, korice 88 cm

Inv. br. 19332

449. SABLJA oficira srpske pješadije M 1870 1870—1918.

Opis kao kod kat. br. 445.

Na sječivu: Srpski kraljevski grb / kraljevska glava, kaciga s perjanicom, W. K. & C.

Ne postoji dokumentacija o načinu nabave.

Cjel. dulj. 90,5 cm, dulj. sječ. 76,5, šir. sječ. 2,8 cm, korice 78,5 cm

Inv. br. 19333

450. SABLJA oficira srpske pješadije M 1870 1870—1918.

Opis kao kod kat. br. 445.

Na sječivu: TILER (dalje nečitko) / WEYERSBERG & STAMM SOLINGEN.

Veoma oštećeno.

Ne postoji dokumentacija o načinu nabave.

Cjel. dulj. 91,5 cm, dulj. sječ. 77,5 cm, šir. sječ. 2 cm, korice 81 cm

Inv. br. 19334

451. SABLJA oficira srpske pješadije M 1870 1870—1918.

Opis kao kod kat. br. 445.

Na sječivu: Nečitko / WEYERSBERG & STAMM SOLINGEN.

Ne postoji dokumentacija o načinu nabave.

Cjel. dulj. 100 cm, dulj. sječ. 86 cm, šir. sječ. 2,7 cm, korice 92 cm

Inv. br. 19335

452. SABLJA oficira srpske pješadije M 1870 1870—1918.
Opis kao kod kat. br. 445.
Korice manjkave.
Kupljeno od Božene Medlobi iz Varaždina 1973. godine.
Cjel. dulj. 87,5 cm, dulj. sječ. 73,5 cm, šir. sječ. 2,3 cm, korice 74 cm
Inv. br. 21161

453. SABLJA narednika srpske pješadije M 1895 1895—1939.
Držak drven, brazdan, presvučen kožom. Ledni okov od mjedi s plitkom kapom na glavici. Rukobran od mjedi srpolik prelazi pod pravim kutom u krsnicu s blago povijenim zadebljanim krajem. Po sredini krsnice polukružni jezičac.
Sječivo jednobrido, zakrivljeno, žlijebljeno s obje strane.
Korice nedostaju.
Ne postoji dokumentacija o načinu nabave.
Cjel. dulj. 95 cm, dulj. sječ. 83,5 cm, šir. sječ. 2,7 cm
Inv. br. 18320

454. SABLJA srpske konjice M 1895 1895—1920.
Držak od umjetne mase, brazdan, s udubinom za palac. Glavica drška pokri-vena željeznom kapom. Rukobran u obliku asimetrične perforirane košarice na koju je s prednje strane apliciran grb kraljevine Srbije. Rub košarice povijen.
Sječivo jednobrido, zakrivljeno s jednim širim i dva uža žlijeba uz hrbat. Na sječivu: CARL EICKHORN SOLINGEN.
Korice nedostaju.
Ne postoji dokumentacija o načinu nabave.
Cjel. dulj. 97 cm, dulj. sječ. 80 cm, šir. sječ. 3,4 cm
Inv. br. 18238

455. SABLJA srpske konjice M 1895 1895—1920.
Opis kao kod kat. br. 454.
Sječivo jednobrido, zakrivljeno, prema vršku prošireno i dvobrido, s pojačanim hrptom koji se poput rebra produljuje u osi sječiva. Na sječivu: D (ćirilicom) s krunom, WEYERSBERG KIRSCHBAUM & C-IE SOLINGEN.
Korice željezne s »krestom« na vršku te s prihvatom i kolutom za privješanje.
Ne postoji dokumentacija o načinu nabave.
Cjel. dulj. 102 cm, dulj. sječ. 86,5 cm, šir. sječ. 3,2 cm, korice 91 cm
Inv. br. 19226
Tabla XI

456. SABLJA srpske konjice M 1895 1895—1920.
Opis kao kod kat. br. 455.
Na sječivu: WEYERSBERG KIRSCHBAUM & CO SOLINGEN.
Ne postoji dokumentacija o načinu nabave.
Cjel. dulj. 101 cm, dulj. sječ. 86 cm, šir. sječ. 3,2 cm, korice 91 cm
Inv. br. 19227

457. SABLJA srpske konjice M 1895 1895—1920.
Opis kao kod kat. br. 455.
Na sječivu: WEYERSBERG KIRSCHBAUM & Co SOLINGEN.
Ne postoji dokumentacija o načinu nabave.
Cjel. dulj. 94 cm, dulj. sječ. 79,5 cm, šir. sječ. 3,2 cm, korice 79,5 cm
Inv. br. 19228

458. SABLJA srpske konjice M 1895 1895—1920.
Opis kao kod kat. br. 455, osim: Držak drven, brazdan, presvučen kožom i ovijen žicom. Ledni okov drška s »uhom« i kapom na koju je nasadena kapa konjaničke sablje.
Na sječivu: WEYERSBERG KIRSCHBAUM & Co SOLINGEN.
Ne postoji dokumentacija o načinu nabave.
Cjel. dulj. 88,5 cm, dulj. sječ. 74 cm, šir. sječ. 3,2 cm, korice 76 cm
Inv. br. 19229

459. SABLJA srpske konjice M 1895 1895—1920.
Obloga drška s glavicom nedostaje. Rukobran u obliku asimetrične košarice s grbom kraljevine Srbije s prednje strane.
Sječivo kao kod kat. br. 455.
Korice nedostaju.
Ne postoji dokumentacija o načinu nabave.
Cjel. dulj. 102 cm, dulj. sječ. 87 cm, šir. sječ. 3 cm
Inv. br. 26459

460. SABLJA paradnog srpskog oficira M 1895 1895—1920.
Držak od umjetne mase. Glavica drška u obliku lavlje glave. Rukobran u obliku asimetrične, perforirane košarice s aplikacijom srpskog grba s prednje strane.
Sječivo jednobrido, zakrivljeno s jakim hrptom koji se nastavlja u osi sječiva.
Korice metalne s »krestom« na vršku i prihvatom za privješanje. Na koricama natpis ćirilicom: OFICIRSKA ZADRUGA.
Darovao Franjo Horvat iz Podravske Slatine 1964. godine.
Cjel. dulj. 97 cm, dulj. sječ. 83,5 cm, šir. sječ. 2 cm, korice 86 cm
Inv. br. 12931

461. SABLJA paradna srpskog oficira M 1895 1895—1920.
Držak drven presvučen ribljom kožom. Glavica u obliku lavlje glave. Rukobran u obliku asimetrične košarice ukrašene lisnatim granama i viticama s aplikacijom srpskog grba s prednje strane. U gornjem dijelu rukobrana pačetvorinasta perforacija za gajtan.
Sječivo jednobrido, zakrivljeno sa širim žlijebom s obje strane. Na sječivu: kruna, ukrašeni mačevi u kružnici, W K & Co SOLINGEN / MORIC TILER & KOMP. BEOGRAD.

Korice metalne s »krestom« i prihvatom za pripasanje.
Iz bivšeg Ratnog muzeja.
Cjel. dulj. 97,5 cm, dulj. sječ. 77,5 cm, šir. sječ. 2,2 cm, korice 72 cm
Inv. br. 18252

462. SABLJA paradna srpskog oficira M 1895 1895—1920.
Držak drven brazdan s udubinom za palac. Glavica metalna u obliku lavlje glave. Rukobran u obliku asimetrične košarice, probijen, ukrašen lisnatim granama i viticama s aplikacijom srpskog grba s prednje strane. U gornjem dijelu košarice perforacija za gajtan.
Sječivo jednobrido, zakrivljeno, žlijebljeno s obje strane.
Korice metalne s prihvatom za privješanje.
Ne postoji dokumentacija o načinu nabave.
Cjel. dulj. 95 cm, dulj. sječ. 80 cm, šir. sječ. 2,8 cm, korice 90,5 cm
Inv. br. 18476

463. SABLJA oficirska (tip ruske sablje M 1908/09) 1908/09—1921.
Držak drven, brazdan, trbušast. Mjedena kapa s monogramom Petra I (ćirilicom) među lovorovim grančicama. Na tjemenu kape rozeta. Rukobran od mjedi lučno oblikovan s lisnatim ukrasom i profilacijom po sredini s povijenim krajem.
Sječivo jednobrido, zakrivljeno, tupo, s užim žlijebom s obje strane.
Korice metalne s dva koluta za privješanje.
Ne postoji dokumentacija o načinu nabave.
Cjel. dulj. 102 cm, dulj. sječ. 74 cm, šir. sječ. 2,5 cm, korice 88 cm
Inv. br. 18393

464. SABLJA paradna srpskog oficira 1882—1918.
Držak drven, brazdan, presvučen kožom guštera. Na glavici drška okov u obliku lavlje glave. Rukobran od mjedi lučno oblikovan s dvije prečke završava na pločici branika bademasta oblika. Gornja strana branika označena je slovima V R (latinicom) a na vanjskom rubu je štit sa srpskim grbom. Donja strana branika ukrašena je zrakama.
Sječivo jednobrido, zakrivljeno, usko s jednim žlijebom s obje strane. Na sječivu bogati jetkani ukras vitičaste ornamentike u kojoj je s jedne strane srpski grb i natpis: THE MC LILLEY & Co COLUMBUS OHIO a s druge strane SAVA BRAKUS (latinicom).
Korice metalne s mjedenim okovima i dva koluta za privješanje. Na gornjem okovu okrunjeni dvoglavi orao sa štitom na prsima na kojemu je srpski grb.
Iz bivšeg Ratnog muzeja.
Cjel. dulj. 98 cm, dulj. sječ. 80,5 cm, šir. sječ. 2 cm, korice 84 cm
Inv. br. 7316
Tabla XI

SABLJA CRNOGORSKA

465. SABLJA oficirska 1860—1918.
Držak drven, brazdan, presvučen kožom i ovijen žicom. Na glavici drška mjedena kapa s monogramom N I (latinicom). Rukobran od mjedi lučno oblikovan ukrašen lišćem. Na profiliranom dijelu rukobrana ukras rozete koja ispunjava završetak povijenog kraka.
Sječivo jednobrido, zakrivljeno, žlijebljeno s obje strane. Na sječivu: ALEX. COPPEL, vaga / EISENHAEUER.
Korice drvene presvučene crnom kožom i okovane mjedi. Na ustima korica prihvat a na donjem prstenu pomični kolut za privješanje.
Iz bivšeg Ratnog muzeja.
Cjel. dulj. 94,5 cm, dulj. sječ. 80 cm, šir. sječ. 3 cm, korice 82 cm
Inv. br. 2515
Tabla XI

SABLJE JUGOSLAVENSKE

466. SABLJA oficirska 1920—1941.
Držak od umjetne mase brazdan s udubinom za palac. Glavica drška od metala u obliku lavlje glave sa zakovicom na tjemenu. Rukobran u obliku asimetrične perforirane košarice na kojoj je s prednje strane apliciran grb države SHS.
Sječivo jednobrido, tupo, blago zakrivljeno, prošireno u dijelu prema vršku. S obje strane sječiva jetkani ukras s oznakom grba kraljevine SHS i ćirilskim natpisom: OFICIRSKA ZADRUGA. Na sječivu znak proizvođača: Solingen, vaga, ACS.
Korice metalne s »krestom« na vrhu i uskim prstenom s prihvatom za privješanje.
Ne postoji dokumentacija o načinu nabave.
Cjel. dulj. 98 cm, dulj. sječ. 81 cm, šir. sječ. 2 cm, korice 82,5 cm
Inv. br. 18225

467. SABLJA oficirska 1920—1941.
Opis kao kod kat. br. 466.
Na sječivu: CARL EICKHORN SOLINGEN i vjeverica u slovu C.
Iz bivšeg Ratnog muzeja.
Cjel. dulj. 100 cm, dulj. sječ. 82,5 cm, šir. sječ. 2,2 cm, korice 84,5 cm
Inv. br. 18240

468. SABLJA oficirska 1920—1941.
Opis kao kod kat. br. 466.
Na sječivu žig s ukrštenim mačevima. Na rubu košarice: S. Z. 156991 G(ESETZLICH) GESCH(ÜTZT).
Ne postoji dokumentacija o načinu nabave.

- Opis kao kod kat. br. 466.
Cjel. dulj. 90,5 cm, dulj. sječ. 72,5 cm, šir. sječ. 2,3 cm, korice 76 cm
Inv. br. 18239
469. SABLJA oficirska 1920—1941.
Opis kao kod kat. br. 466.
Na sječivu: (CARL) EICKHORN SOLINGEN i vjeverica u slovu C.
Ne postoji dokumentacija o načinu nabave.
Cjel. dulj. 99 cm, dulj. sječ. 81,5 cm, šir. sječ. 2,2 cm, korice 84,5 cm
Inv. br. 18251
470. SABLJA oficirska 1920—1941.
Opis kao kod kat. br. 466.
Sječivo niklovano, bez oznaka.
Pripadalo kapetanu ing. Josipu Šurini.
Darovala Greta Šurina u Zagrebu 1971.
Cjel. dulj. 90,5 cm, dulj. sječ. 72 cm, šir. sječ. 2 cm, korice 76 cm
Inv. br. 18336
471. SABLJA oficirska
Opis kao kod kat. br. 466.
Na sječivu: Kraljevska kruna, K, mrtvačka glava. Na braniku: S. Z. 156991,
G. Gesch.
Iz bivšeg Ratnog muzeja.
Cjel. dulj. 100 cm, dulj. sječ. 85 cm, šir. sječ. 2,5 cm, korice 88,5 cm
Inv. br. 18477
472. SABLJA oficirska 1920—1941.
Opis kao kod kat. br. 466.
Na sječivu: monogram D. V. (ćirilicom). Na braniku: I. Z. 156991, G. GESCH.
Iz bivšeg Ratnog muzeja.
Cjel. dulj. 96 cm, dulj. sječ. 80 cm, šir. sječ. 2,8 cm, korice 84,5 cm
Inv. br. 18478
473. SABLJA oficirska 1920—1941.
Opis kao kod kat. br. 466.
Na sječivu: OFICIRSKA ZADRUGA (ćirilicom), WEYERSBERG KIRSCHBAUM
& C-IE SOLINGEN.
Ne postoji dokumentacija o načinu nabave.
Cjel. dulj. 95 cm, dulj. sječ. 79 cm, šir. sječ. 2,3 cm, korice 80 cm
Inv. br. 18479
474. SABLJA oficirska 1920—1941.
Opis kao kod kat. br. 466.
Iz bivšeg Ratnog muzeja.
Cjel. dulj. 103 cm, dulj. sječ. 88 cm, šir. sječ. 2,3 cm, korice 90,5 cm
Inv. br. 18480

475. SABLJA oficirska 1920—1941.
Opis kao kod kat. br. 466.
Ne postoji dokumentacija o načinu nabave.
Cjel. dulj. 92,5 cm, dulj. sječ. 80 cm, šir. sječ. 2,2 cm, korice 83,5 cm
Inv. br. 18481

476. SABLJA oficirska sastavljena Prva polovina 20. st.
Opis kao kod kat. br. 466.
Sječivo jednobrido, zakrivljeno s širim žlijebom s obje strane. Na sječivu s
jedne strane jetkani ukrasi trofejnih znakova, pancira i orla s raširenim kri-
lima te datum: 18. 8. 1910. S druge strane u lisnatom ukrasu natpis: »Čuvao
Te dobri Bog! Lijerka.«
Korice metalne s kolutom i prihvatom za privješanje.
Ne postoji dokumentacija o načinu nabave.
Cjel. dulj. 101 cm, dulj. sječ. 87,5 cm, šir. sječ. 3 cm, korice 90 cm
Inv. br. 18482

477. SABLJA oficirska 1920—1941.
Opis kao kod kat. br. 466.
Kupljeno od Božene Medlobi iz Varaždina 1973. godine.
Cjel. dulj. 95 cm, dulj. sječ. 80 cm, šir. sječ. 2 cm, korice 84,5 cm
Inv. br. 21158

478. SABLJA oficirska 1934—1941.
Opis kao kod kat. br. 466.
Sječivo jednobrido, zakrivljeno, tupo. S prednje strane jetkani grb kraljevine
Jugoslavije a s druge strane okrunjeni monogram kralja Petra II (ćirilicom).
Na sječivu: LEON A. FINCI SARAJEVO. Na povijenom rubu košarice: J. D.
(ćir.), na zakovici: M.
Kupljeno od Fedora Rožića u Zagrebu 1975. godine.
Cjel. dulj. 102 cm, dulj. sječ. 87,5 cm, šir. sječ. 2 cm, korice 90 cm
Inv. br. 23452
Tabla XI

Sablja jugoslavenske mornarice

479. SABLJA oficira jugoslavenske mornarice 1920—1941.
Držak drven presvučen kožom i ovijen žicom. Ledni okov ukrašen glavom.
Neptuna s trozubom nastavlja se u ornamentiranu kapu na glavici drška.
Rukobran lučno oblikovan proširuje se u asimetričnu perforiranu zdjelicu s
ukrasima sidra, delfina, školjki i s aplikacijom grba kraljevine SHS na pred-
njoj strani. Na vanjskom rubu zdjelice (branika) povijena glavica pernate
divljači.
Sječivo jednobrido, blago zakrivljeno s jakim hrptom. S prednje strane sje-
čiva grb kraljevine SHS i natpis ćirilicom OFICIRSKA ZADRUGA. Na pole-
dini natpis SOLINGEN i znak vage s ACS.

Korice drvene presvučene kožom, okovane na ustima, vršku i po sredini užim prstenom. Okov na ustima s prednje strane ukrašen znakom sidra a na poledini prihvatom za privješanje.

Ne postoji dokumentacija o načinu nabave.

Cjel. dulj. 97 cm, dulj. sječ. 78 cm, šir. sječ. 2,5 cm, korice 81 cm

Inv. br. 7373

Tabla XI

480. SABLJA oficira jugoslavenske mornarice

Balčak, 1920—1941.
Sječivo, do 1920.

Opis kao kod kat. br. 497.

Na sječivu: WEYERSBERG & Co SOLINGEN.

Korice nedostaju.

Ne postoji dokumentacija o načinu nabave.

Cjel. dulj. 87 cm, dulj. sječ. 73 cm, šir. sječ. 2,5 cm

Inv. br. 18338

SABLJA IZ VREMENA NDH-e

481. SABLJA konjanička, ustaška

II svjetski rat

Držak drven brazdan presvučen kožom i ovijen tordiranom žicom. Ledni okov s »uhom« prekriven mrežom s plitkom kapom na glavici i zakovicom na tjemenu. Rukobran proširen u košaricu izrađenu od probijenog pletera s apliciranim hrvatskim grbom i slovom U iznad grba.

Sječivo jednobrido, zakrivljeno s lažnom oštricom i zadebljanim hrptom.

Korice metalne s »krestom« na vršku i dva uska prstena. Na gornjem prstenu prihvat a na donjem kolut za privješanje.

Ne postoji dokumentacija o načinu nabave.

Cjel. dulj. 108 cm, dulj. sječ. 86,5 cm, šir. sječ. 3 cm, korice 92 cm

Inv. br. 18253

Tabla XV

SABLJE NEPROPISANE

482. SABLJA mješovitog tipa

Balčak, druga pol. 18. st.

Sječivo, sred. 18. st.

Korice, druga pol. 18. st.

Držak od kosti s rozetom po sredini. Ledni okov od mjedi s valovitim rubom nastavlja se u plitku kapu s dugoljastom zakovicom na tjemenu. Rukobran od mjedi produljuje se pod pravim kutom u krsnicu s ravno pruženim zadebljanim krajem. Po sredini krsnice dvokraki jezik. Na uglu rukobrana i krsnice utisnuto slovo P.

Sječivo jednobrido, zakrivljeno sa širim žlijebom. Na trnu duboko utisnuto slovo M.

Korice husarske sablje, drvene, presvučene u kožu s mjedenim okovima na kojima je ukras rocaillea i zraka s nizom kuglica. Na gornjim okovima pomični koluti za privješanje.

Darovao Ivan Pajlok, učitelj u Zagrebu.

Cjel. dulj. 89 cm, dulj. sječ. 75,5 cm, šir. sječ. 3,5 cm, korice 82 cm

Inv. br. 358

483. SABLJA mješovitog tipa

Druga pol. 18. st.

Držak drven brazdan presvučen kožom. Ledni okov od mjedi ukrašen zrakama nastavlja se u plitku kapu na glavici. Rukobran od mjedi spaja se pod pravim kutom sa krsnicom s ravno pruženim zadebljanim krakom. Po sredini krsnice tanki dvokraki jezik.

Sječivo jednobrido, zakrivljeno, šire, označeno s jedne strane okrunjenim monogramom MT a s druge strane okrunjenim monogramom FS.

Korice drvene presvučene kožom s mjedenim okovima na vršku i na ustima te s dva uža prstena s pomičnim kolutima za privješanje.

Ne postoji dokumentacija o načinu nabave.

Cjel. dulj. 78 cm, dulj. sječ. 66 cm, šir. sječ. 4 cm, korice 67,5 cm

Inv. br. 359

484. SABLJA

Druga pol. 18. st.

Držak drven, brazdan, presvučen kožom. Ledni okov od željeza s kapom na glavici. Rukobran od željeza lučno oblikovan s povijenim i zadebljanim krajem. Po sredini krsnice jednokraki (gornji) šiljati jezičac. Ispod krsnice umetnuta uska pločica označena kosim crtama.

Sječivo jednobrido, zakrivljeno s širim žlijebom s obje strane. Na licu sječiva pozlaćeni ukras barokne vitice, vijenac s natpisom: CARL SILVERY RITTMEISTER i ukras u obliku paravana. Na naličju isti ukras s nepoznatim grbom. Na hrptu sječiva kratka barokna lisnata vitica.

Korice nedostaju.

Darovao Josip Juraj Strossmayer.

Cjel. dulj. 71 cm, dulj. sječ. 57,5 cm, šir. sječ. 4,5 cm

Inv. br. 366

Tabla XIII

485. SABLJA pješadijska

18/19. st.

Držak drven, trbušast, brazdan, presvučen kožom, ovijen bakrenom tordiranom žicom. Ledni okov od željeza s kapom i zakovicom. Rukobran od željeza lučno oblikovan nastavlja se pod pravim kutom u krsnicu s povijenim i zadebljanim krajem.

Sječivo jednobrido, zakrivljeno sa žlijebom s obje strane. Na licu sječiva nepoznati natpis u pozlati.

Korice i jezik od balčaka nedostaju.

Darovao Ivan Pajlok, učitelj u Zagrebu.

Cjel. dulj. 93 cm, dulj. sječ. 80,5 cm, šir. sječ. 3 cm

Inv. br. 382

486. SABLJA pješadijska Početak 19. st.
Držak drven, trbušast, brazdan, presvučen kožom. Ledni okov od željeza s kapom na glavici. Rukobran od željeza lučno oblikovan nastavlja se pod pravim kutom u krsnicu s povijenim krajem. Po sredini krsnice jednokraki (donji) jezik.

Sječivo jednobrido, zakrivljeno, šire, sa žlijebom s obje strane. Na hrptu sječiva: Steyr. Na trnu: HG. Trn probijen i preraden.

Korice drvene, presvučene u kožu, okovane na ustima i na vršku. Na užem srednjem okovu pomični kolut za privješanje.

Ne postoji dokumentacija o načinu nabave.

Cjel. dulj. 84 cm, dulj. sječ. 72 cm, šir. sječ. 4 cm, korice 83 cm

Inv. br. 384

Tabla XII

487. SABLJA konjanička Početak 19. st.

Držak drven, trbušast, brazdan, presvučen kožom. Ledni okov od željeza s dubljom kapom na glavici. Rukobran od željeza lučno oblikovan nastavlja se u zaobljenom kutu u širi branik s dugoljastim perforacijama. Vanjski rub branika povijen i označen brazdama. Drugi pomični rukobran nedostaje.

Sječivo jednobrido, zakrivljeno sa širim žlijebom s obje strane.

Korice drvene presvučene kožom i okovane. Na srednjem okovu pomičan kolut za privješanje.

Ne postoji dokumentacija o načinu nabave.

Cjel. dulj. 97,5 cm, dulj. sječ. 84,5 cm, šir. sječ. 3,5 cm, korice 85 cm

Inv. br. 388

Tabla XII

488. SABLJA Prva pol. 19. st.

Držak drven, trbušast, brazdan, presvučen kožom. U donjem dijelu drška željezni okov a na glavici dublja kapa. Rukobran od željeza srpolika oblika nastavlja se pod pravim kutom u krsnicu s povijenim krajem. Po sredini krsnice brazdani polukružni jednokraki (donji) jezičac.

Sječivo jednobrido, zakrivljeno s širim žlijebom s obje strane. Na trnu sječiva crnačka glava.

Korice drvene presvučene u kožu, okovane na ustima i na vršku.

Ne postoji dokumentacija o načinu nabave.

Cjel. dulj. 88 cm, dulj. sječ. 74,5 cm, šir. sječ. 3 cm, korice 79,5 cm

Inv. br. 392

Tabla XII

489. SABLJA preradena Balčak husarske sablje M 1798.

Sječivo 18. st.

Korice M 1803.

Držak drven bez kožnog omota. Rukobran od željeza s alkom za privješanje spaja se pod pravim kutom s krsnicom s ravno pruženim zadebljanim kračkom na kojem je dugoljasti prerez.

Sječivo jednobrido, zakrivljeno, šire s teško čitljivim natpisom: Sans (Peur Et) / Sans Reproche. Na trnu nejasan znak.

Korice željezne s dva uska prstena na kojima su pomični koluti za privješanje.

Kupijeno od M. Schottena u Zagrebu 1900. godine.

Cjel. dulj. 100 cm, dulj. sječ. 83,5 cm, šir. sječ. 3,8 cm, korice 89 cm

Inv. br. 787

Tabla XII

490. SABLJA počasna 18/19. st.

Držak drven, trbušast, brazdan, presvučen kožom. Ledni okov od mjedi s plitkom kapom na glavici. Rukobran od mjedi lučno oblikovan s dvije pomoćne prečke te kratkim zadebljanim povijenim krakom.

Sječivo jednobrido, zakrivljeno s žlijebom s obje strane. S jedne strane sječiva jetkani ukrasi u plavom: trofejni znakovi, kruna s križem, grana i ukras u obliku paravana s mrežom. S druge strane trofejni znakovi, natpis: Viva il Pie, grana i ukras u obliku paravana iznad kojeg je u medaljonu slovo W. Na trnu žig kraljevske glave. Na hrptu sječiva vitica u pozlati.

Korice drvene presvučene kožom, okovane na ustima i na vršku.

Dar iz ostavštine pokojnog Mahina, cehmeštra postolarskog ceha u Zagrebu 1906. godine.

Cjel. dulj. 96,5 cm, dulj. sječ. 83,5 cm, šir. sječ. 3 cm, korice 85 cm

Inv. br. 1388

Tabla XIII

491. SABLJA počasna (slična sablji engleske pješadije M 1822)

Druga pol. 19. st.

Držak drven, trbušast, brazdan, presvučen kožom. Ledni okov od srebra ornamentiran s kapom na kojoj je zakovica. Rukobran od srebra lučno oblikovan s asimetričnom košaricom na kojoj je sprijeda okrunjeni monogram IM. Slobodni krak krsnice zadebljan i povijen. Na rukobranu punca EL s tri zvjezdice.

Sječivo jednobrido, blago zakrivljeno s jetkanim ukrasom: borba orla i zmije, papinska tijara s krunom. Na sječivu utisnuta punca: BR.

Korice nedostaju.

Ne postoji dokumentacija o načinu nabave.

Cjel. dulj. 98 cm, dulj. sječ. 83 cm, šir. sječ. 2 cm

Inv. br. 9419

Tabla XIII

492. SABLJA preradena Sred. 19. st.

Sablja pješadijskog oficira M 1837 s preradenim rukobranom.

Sječivo jednobrido, zakrivljeno, žlijebnjeno s obje strane.

Korice željezne s dva trbušasta okova s pomičnim kolutima za privješanje.

Ne postoji dokumentacija o načinu nabave.

Cjel. dulj. 91 cm, dulj. sječ. 78 cm, šir. sječ. 2,6 cm, korice 82,5 cm

Inv. br. 2400

493. SABLJA prerađena Sred. 19. st.
Sablja pješadijskog oficira M 1837 s prerađenim rukobranom.
Opis kao kod kat. br. 492.
Ne postoji dokumentacija o načinu nabave.
Cjel. dulj. 97,5 cm, dulj. sječ. 85 cm, šir. sječ. 2,7 cm, korice 77 cm
Inv. br. 19372
494. SABLJA prerađena Početak 19. st.
Sablja slična sablji njemačke lake konjice M 1806.
Držak drven, trbušast, brazdan, presvučen kožom. Ledni okov od željeza s kapom na glavici. Rukobran od željeza s dvije pomoćne prečke prelazi pod pravim kutom u krsnicu s ravno pruženim povijenim i zadebljanim krajem. Sječivo jednobrido, zakrivljeno, žlijebljeno s obje strane.
Korice metalne s privarenim ušicama s pomičnim kolutima za privješanje.
Ne postoji dokumentacija o načinu nabave.
Cjel. dulj. 97 cm, dulj. sječ. 83 cm, šir. sječ. 3 cm, korice 88 cm
Inv. br. 2503
495. SABLJA prerađena
Držak sa svijetlim oblogama sa zaobljenom i zakrivljenom glavicom. Krsnica od mjedi izvijena u obliku slova S.
Sječivo jednobrido, zakrivljeno, usko.
Korice od željeza s mjedenim okovima i dva koluta za privješanje.
Ne postoji dokumentacija o načinu nabave.
Cjel. dulj. 83 cm, dulj. sječ. 72 cm, šir. sječ. 2 cm, korice 78 cm
Inv. br. 2506
496. SABLJA Kraj 18. st.
Držak od bronce s ovojem tordirane žice. Ledni okov od mjedi završava lavljom glavom. Rukobran od mjedi nastavlja se pod pravim kutom u krsnicu s ravno pruženim krakom koji završava psećom glavom. Po sredini krsnice dvokraki tanki jezik sa stiliziranim prikazom ljudskog lica.
Sječivo jednobrido, zakrivljeno s širim žlijebom s obje strane. Na sječivu znak nazubljenih lukova s točkicama.
Korice nedostaju.
Iz Grčkog Islama.
Kupljeno od Vladana Desnice u Zagrebu 1948. godine.
Cjel. dulj. 90 cm, dulj. sječ. 77 cm, šir. sječ. 3 cm
Inv. br. 9336
497. SABLJA sastavljena Početak 19. st.
Držak drven, brazdan, trbušast, presvučen kožom. Ledni okov od željeza s dubljom kapom. Rukobran od željeza s ukrasom spojenih kuglica prelazi pod pravim kutom u krsnicu s povijenim i zadebljanim krajem. Po sredini krsnice polukružni branik ukrašen nizom kuglica.

Sječivo skraćivano s dva dulja i jednim kraćim žlijebom. U gornjem dijelu sječiva znak strelice.
Korice nedostaju.
Iz Grčkog Islama.
Kupljeno od Vladana Desnice u Zagrebu 1948. godine.
Cjel. dulj. 77 cm, dulj. sječ. 64 cm, šir. sječ. 4,2 cm
Inv. br. 9337

498. SABLJA turskog tipa 18. st.
Držak drven s ukucanim mjedenim zakovicama i zavnutom stanjenom glavicom. Rukobran od mjedi nastavlja se pod pravim kutom u krsnicu s ravno pruženim zadebljanim krakom. Po sredini krsnice širi dvokraki jezik s grubo graviranom lavljom glavom.
Sječivo jednobrido, zakrivljeno.
Korice drvene, presvučene kožom i okovane mjedenim okovima. Na rubne kolutove pričvršćen trostruki mjedeni lanac s ukrasom u obliku točka.
Iz Grčkog Islama.
Kupljeno od Vladana Desnice 1948. godine.
Cjel. dulj. 91 cm, dulj. sječ. 79 cm, šir. sječ. 3,6 cm, korice 81 cm
Inv. br. 9339
Tabla XII

499. SABLJA mješovitog tipa Prva polovina 19. st.
Balčak sličan palošima austrijske konjice, oko 1800.
Korice slične koricama sablji austrijske pješadije M 1836. Držan drven bez kožnog omotača s ovojem tordirane žice. Ledni okov od željeza s dubljom kapom na glavici. Rukobran od željeza dvostruki, pomičan s alkom u gornjem dijelu. Rukobran se nastavlja u branik bademasta oblika s probojima.
Sječivo jednobrido, zakrivljeno s jednim žlijebom s obje strane.
Korice drvene presvučene kožom, okovane mjedi. Okov na vršku korica završava kuglicom.
Iz Grčkog Islama.
Kupljeno od Vladana Desnice u Zagrebu 1948. godine.
Cjel. dulj. 79 cm, dulj. sječ. 66 cm, šir. sječ. 3,2 cm, korice 68 cm
Inv. br. 9343

500. SABLJA inženjerijskih jedinica Početak 19. st.
Držak drven presvučen kožom i ovijen žicom. Ledni okov od mjedi s plitkom kapom na glavici s ukrasom volute. Rukobran od mjedi nastavlja se pod pravim kutom u krsnicu s povijenim zadebljanim krajem. U kutu manja perforacija. Po sredini krsnice dvokraki jezik s horizontalno postavljenom polukružnom pločicom.
Sječivo jednobrido, zakrivljeno.
Korice nedostaju.
Iz Grčkog Islama.

Kupljeno od Vladana Desnice u Zagrebu 1948. godine.
Cjel. dulj. 94,5 cm, dulj. sječ. 81 cm, šir. sječ. 2,5 cm
Inv. br. 9347
Tabla XIV

501. SABLJA mješovitog tipa Početak 19. st.
Slična sabljama oficira austrijske pješadije M 1811/II-a.
Držak od kosti ukrašen kosim brazdama. Ledni okov od mjedi ukrašen zrakama. Rukobran dvostruk, pomičan nastavlja se pod pravim kutom u krsnicu s povijenim zadebljanim krajem. Po sredini krsnice dvokraki romboidni jezik ukrašen zrakama.
Korice nedostaju.
Ne postoji dokumentacija o načinu nabave.
Cjel. dulj. 94,5 cm, dulj. sječ. 81 cm, šir. sječ. 2,5 cm
Inv. br. 18261
Tabla XIII

502. SABLJA pješadijska 19. st.
Držak drven presvučen kožom i ovijen žicom. Ledni okov od željeza s plitkom kapom na glavici. Rukobran od željeza lučno oblikovan nastavlja se pod pravim kutom u krsnicu s blago povijenim i zadebljanim krajem.
Sječivo jednobrido, zakrivljeno s jednim žlijebom s obje strane.
Korice metalne s »krestom« na vršku i s dva koluta za privješanje u rubnim ušicama.
Ne postoji dokumentacija o načinu nabave.
Cjel. dulj. 97 cm, dulj. sječ. 72 cm, šir. sječ. 3 cm, korice 85,5 cm
Inv. br. 18314

503. SABLJA 19. st.
Držak od umjetne mase, četverbrid, ukrašen mrežom i kasetama. Ledni okov od željeza s dubljom kapom. Rukobran lučno oblikovan nastavlja se pod pravim kutom u krsnicu s pruženim probijenim i zadebljanim krajem.
Po sredini krsnice širi dvokraki jezik u obliku pačetvorine.
Sječivo jednobrido, zakrivljeno, s dva uska žlijeba s obje strane. Na sječivu jetkani ukras lisnatih vitica, trofejnih znakova i zastave s križem.
Korice nedostaju.
Ne postoji dokumentacija o načinu nabave.
Cjel. dulj. 96 cm, dulj. sječ. 82 cm, šir. sječ. 3 cm
Inv. br. 19272
Tabla XIII

504. SABLJA 19. st.
Držak od kosti ukrašen ljuskastom ornamentikom u uglatom okviru. Ledni okov od željeza s dubljom kapom. Rukobran lučno oblikovan s dvije pomoćne prečke i povijenim krakom na čijem je završetku rozeta. Po sredini krsnice jednokraki jezik (donji) ukrašen akantusom.

Sječivo jednobrido, zakrivljeno, žlijebljeno s obje strane.
Korice od željeza ukrašene graviranom ornamentikom trofejnih znakova, posude s liščem a prema ustima korica nalazi se monogram PF. Na dva uska prstena koluti za privješanje.
Ne postoji dokumentacija o načinu nabave.
Cjel. dulj. 95,5 cm, dulj. sječ. 82 cm, šir. sječ. 2,6 cm, korice 85 cm
Inv. br. 19339
Tabla XIII

505. SABLJA 19. st.
Držak drven, brazdan, trbušast, presvučen kožom. Ledni okov od željeza s dubljom kapom na glavici. Rukobran od željeza valovit sa zaobljenim uglovima proširuje se u simetričan branik u obliku pliče zdjelice.
Sječivo jednobrido, zakrivljeno, uže.
Korice željezne s »krestom« na vršku i s dva trbušasta okova na kojima su koluti za privješanje.
Ne postoji dokumentacija o načinu nabave.
Cjel. dulj. 112 cm, dulj. sječ. 96 cm, šir. sječ. 2,7 cm, korice 100 cm
Inv. br. 2366

506. SABLJA 19. st.
Opis kao kod kat. br. 505.
Ne postoji dokumentacija o načinu nabave.
Cjel. dulj. 96 cm, dulj. sječ. 81 cm, šir. sječ. 2,5 cm, korice 86,5 cm
Inv. br. 2508

507. SABLJA 19. st.
Opis kao kod kat. br. 505.
Korice nedostaju.
Ne postoji dokumentacija o načinu nabave.
Cjel. dulj. 96 cm, dulj. sječ. 82 cm, šir. sječ. 3 cm
Inv. br. 19261

508. SABLJA 19. st.
Opis kao kod kat. br. 505.
Korice nedostaju.
Ne postoji dokumentacija o načinu nabave.
Cjel. dulj. 100 cm, dulj. sječ. 87 cm, šir. sječ. 2,8 cm
Inv. br. 19322

509. SABLJA austrijske pješadije slična M 1861 1916—1918.
Držak drven, brazdan presvučen ribljom kožom i ovijen žicom. Ledni okov od željeza s »ušima« i plitkom kapom na glavici. Rukobran od željeza sa zaobljenim uglovima, valovit, nastavlja se u branik bademasta oblika s dva proboja i povijenim krajem.

Sječivo jednobrido, zakrivljeno, niklovano, žlijebljeno s jedne strane. Na sječivu: SCHWAB & WAGNER PRAG / HUGO WEYERSBERG & SOHN SOLINGEN.

Korice željezne s prihvatom i kolutom za privješanje. Na dršku crno-žuti gajtan s kitom na kojoj je monogram K(arlo).

Iz bivšeg Ratnog muzeja.

Cjel. dulj. 87 cm, dulj. sječ. 68 cm, šir. sječ. 3 cm, korice 72 cm

Inv. br. 18361

510. SABLJA austrijske pješadije, balčak M 1861

Opis kao kod kat. br. 509. Ledni okov bez »ušiju.

Sječivo jednobrido zakrivljeno s jednim širim i jednim užim žlijebom. Na sječivu jetkani ukrasi.

Korice željezne s dva uska prstena na kojima su koluti za privješanje.

Ne postoji dokumentacija o načinu nabave.

Cjel. dulj. 97 cm, dulj. sječ. 84 cm, šir. sječ. 2,7 cm, korice 87 cm

Inv. br. 18449

Tabla XIII

511. SABLJA sastavljena, balčak M 1861

Sječivo 1836.

Opis drška kao kod kat. br. 510.

Sječivo jednobrido, blago zakrivljeno s jednim širim žlijebom s obje strane.

Na hrptu sječiva natpis: M-re R-le de Klingenthal 8-bre 1836.

Korice željezne s prihvatom i kolutom za privješanje.

Iz bivšeg Ratnog muzeja.

Cjel. dulj. 94 cm, dulj. sječ. 80 cm, šir. sječ. 3,5 cm, korice 85 cm

Inv. br. 18472

512. SABLJA sastavljena, balčak M 1861

Opis balčaka kao kod kat. br. 510.

Sječivo jednobrido, zakrivljeno, šire s žlijebom s obje strane. Na hrptu sječiva: FISCHER.

Korice željezne s trbušastim okovima na kojima su koluti za privješanje.

Ne postoji dokumentacija o načinu nabave.

Cjel. dulj. 99 cm, dulj. sječ. 85,5 cm, šir. sječ. 4 cm, korice 87,5 cm

Inv. br. 18473

513. SABLJA sastavljena, balčak M 1861

Opis balčaka kao kod kat. br. 510.

Sječivo jednobrido, zakrivljeno s naglašenim hrptom. Na sječivu natpis kurzivnom goticom: Peter Goika Lieutenant des Illirisch-banater Grenz Regi- (ment) / F. Zelner, Wien.

Korice željezne s prihvatom i kolutom za privješanje.

Iz bivšeg Ratnog muzeja.

Cjel. dulj. 86 cm, dulj. sječ. 72,5 cm, šir. sječ. 2 cm, korice 86 cm

Inv. br. 18497

514. SABLJA pješadijska

Balčak i korice M 1862

Opis balčaka kao kod kat. br. 510.

Sječivo jednobrido, zakrivljeno s žljebovima s obje strane.

Korice drvene, presvučene u kožu, okovane na ustima i na vršku. Na ustima korica kopča na koju je učvršćen kožni pripasač.

Ne postoji dokumentacija o načinu nabave.

Cjel. dulj. 83 cm, dulj. sječ. 70,5 cm, šir. sječ. 2 cm, korice 72,5 cm

Inv. br. 2396

Tabla XIV

515. SABLJA pješadijska

Balčak i korice M 1862

Opis balčaka kao kod kat. br. 510.

Sječivo jednobrido, blago zakrivljeno s jednim žlijebom. Na sječivu: A. WERTH SOLINGEN.

Korice željezne presvučene kožom. Na ustima korica kopča za pripasanje.

Ne postoji dokumentacija o načinu nabave.

Cjel. dulj. 97 cm, dulj. sječ. 76,5 cm, šir. sječ. 2,8 cm, korice 82,5 cm

Inv. br. 18326

516. SABLJA pješadijska

Balčak i korice M 1862

Opis kao kod kat. br. 515.

Ne postoji dokumentacija o načinu nabave.

Cjel. dulj. 86,5 cm, dulj. sječ. 70 cm, šir. sječ. 2,5 cm, korice 72,5 cm

Inv. br. 18237

517. SABLJA pješadijska

Balčak i korice M 1862

Opis kao kod kat. br. 515.

Ne postoji dokumentacija o načinu nabave.

Cjel. dulj. 79 cm, dulj. sječ. 65 cm, šir. sječ. 3,3 cm, korice 69 cm

Inv. br. 18483

518. SABLJA pješadijska

Balčak i korice M 1862

Opis kao kod kat. br. 515.

Ne postoji dokumentacija o načinu nabave.

Cjel. dulj. 80 cm, dulj. sječ. 65,5 cm, šir. sječ. 3,5 cm, korice 65 cm

Inv. br. 18484

519. SABLJA pješadijska

Balčak i korice M 1862

Opis kao kod kat. br. 515.

Na sječivu natpis: W. BECK & SOHN WIEN / WEYERSBERG & Co SOLINGEN.

Ne postoji dokumentacija o načinu nabave.

Cjel. dulj. 87 cm, dulj. sječ. 72 cm, šir. sječ. 3 cm, korice 72 cm

Inv. br. 18485

520. SABLJA domobranskih vojnih činovnika (?)

Poslije 1876.

Držak drven, brazdan, presvučen ribljom kožom. Ledni okov od svijetle žućkaste metalne legure nastavlja se u plitku kapu na glavici. Rukobran valovit

sa zaobljenim uglovima i branikom bez proreza sa zadebljanim, povijenim krajem.

Sječivo jednobrido, zakrivljeno, žlijebljeno s obje strane.

Korice metalne sa svijetlim, žućkastim metalnim okovima na ustima, vršku i po sredini. Na srednjem okovu nepomični kolut za privješanje.

Ne postoji dokumentacija o načinu nabave.

Cjel. dulj. 83,5 cm, dulj. sječ. 69 cm, šir. sječ. 2,7 cm, korice 70,5 cm

Inv. br. 13032

Tabla XIV

521. SABLJA domobranskih vojnih činovnika (?) Poslije 1876.

Opis kao kod kat. br. 520.

Ne postoji dokumentacija o načinu nabave.

Cjel. dulj. 92,5 cm, dulj. sječ. 74,5 cm, šir. sječ. 2,9 cm, korice 76,5 cm

Inv. br. 18245

522. SABLJA domobranskih vojnih činovnika (?) Poslije 1876.

Opis kao kod kat. br. 520.

Ne postoji dokumentacija o načinu nabave.

Cjel. dulj. 93,5 cm, dulj. sječ. 78 cm, šir. sječ. 2,8 cm, korice 80 cm

Inv. br. 18316

523. SABLJA domobranskih vojnih činovnika (?) Poslije 1876.

Opis kao kod kat. br. 520.

Ne postoji dokumentacija o načinu nabave.

Cjel. dulj. 93 cm, dulj. sječ. 78,5 cm, šir. sječ. 3 cm, korice 80 cm

Inv. br. 18450

524. SABLJA domobranskih vojnih činovnika (?) Poslije 1876.

Opis kao kod kat. br. 520.

Ne postoji dokumentacija o načinu nabave.

Cjel. dulj. 92 cm, dulj. sječ. 78 cm, šir. sječ. 2,5 cm, korice 77 cm

Inv. br. 18451

525. SABLJA domobranskih vojnih činovnika (?) Poslije 1876.

Opis kao kod kat. br. 520.

Na sječivu: SOLINGEN.

Ne postoji dokumentacija o načinu nabave.

Iz bivšeg Ratnog muzeja.

Cjel. dulj. 87,5 cm, dulj. sječ. 74,5 cm, šir. sječ. 2,5 cm, korice 74,5 cm

Inv. br. 18498

526. SABLJA domobranskih vojnih činovnika (?) Poslije 1876.

Opis kao kod kat. br. 520.

Ne postoji dokumentacija o načinu nabave.

Cjel. dulj. 96 cm, dulj. sječ. 82 cm, šir. sječ. 2,5 cm, korice 85 cm

Inv. br. 18499

527. SABLJA kraća austrougarskog pješadijskog oficira 1914—1918
Balčak M 1861.

Sječivo jednobrido zakrivljeno sa širim žlijebom.

Korice metalne s »krestom«, prihvatom i nepomičnim kolutom za privješanje.

Ne postoji dokumentacija o načinu nabave.

Cjel. dulj. 75 cm, dulj. sječ. 60 cm, šir. sječ. 2,5 cm, korice 75,5 cm

Inv. br. 2509

528. SABLJA kraća austrougarskog pješadijskog oficira 1914—1918.

Opis kao kod kat. br. 527.

Na sječivu: WEYERSBERG & STAMM SOLINGEN / (LUDWIG ZEIT)LER WIEN VIII NEUDEGGERG.

Iz bivšeg Ratnog muzeja.

Cjel. dulj. 74,5 cm, dulj. sječ. 60,5 cm, šir. sječ. 2,8 cm, korice 64,5 cm

Inv. br. 11546

529. SABLJA kraća austrougarskog pješadijskog oficira 1914—1918.

Opis kao kod kat. br. 527.

Na sječivu: WEINER és GRÜNBAUM BUDAPEST.

Iz bivšeg Ratnog muzeja.

Cjel. dulj. 71,5 cm, dulj. sječ. 57 cm, šir. sječ. 2,3 cm, korice 64 cm

Inv. br. 18326

530. SABLJA kraća austrougarskog pješadijskog oficira 1914—1918.

Opis kao kod kat. br. 527.

Ne postoji dokumentacija o načinu nabave.

Cjel. dulj. 74,5 cm, dulj. sječ. 60 cm, šir. sječ. 2,5 cm, korice 62 cm

Inv. br. 18486

Tabla XIV

531. SABLJA kraća austrougarskog pješadijskog oficira 1914—1918.

Opis kao kod kat. br. 527.

Ne postoji dokumentacija o načinu nabave.

Na sječivu: 1746 T K WIEN.

Ne postoji dokumentacija o načinu nabave.

Cjel. dulj. 70 cm, dulj. sječ. 56,5 cm, šir. sječ. 3,2 cm, korice 62 cm

Inv. br. 18487

532. SABLJA kraća za nošenje o boku (Seitengewehr) 1914—1918.

Balčak kao kod M 1861.

Sječivo jednobrido, ravno, brunirano, žlijebljeno s obje strane. Na sječivu: C. ZEITLER WIEN, dvoglavi orao, Lw 15.

Korice metalne s kopčom na kojoj je kožni pripasač.

Na dršku remen s kožnom resom.

Ne postoji dokumentacija o načinu nabave.
Cjel. dulj. 63,5 cm, dulj. sječ. 50 cm, šir. sječ. 2,4 cm, korice 61 cm
Inv. br. 18488

SABLJE ZA VJEŽBU

533. SABLJA za vježbu 19/20. st.

Držak drven, brazdan, presvučen kožom. Ledni okov od željeza s donjim prstenom i kapom na glavici drška. Rukobran od željeza proširuje se u zdjelicu s blago uzdignutim rubovima i šupljim, valjkastim završetkom.

Sječivo usko, zakrivljeno, žlijebljeno s obje strane.

Korice nedostaju.

Ne postoji dokumentacija o načinu nabave.

Cjel. dulj. 100 cm, dulj. sječ. 84 cm, šir. sječ. 2 cm

Inv. br. 11576

Tabla XIV

534. SABLJA za vježbu Solingen, 19/20. st.

Opis kao kod kat. br. 533.

Na sječivu: HUGO WEYERSBERG & SOHN SOLINGEN.

Korice nedostaju.

Ne postoji dokumentacija o načinu nabave.

Cjel. dulj. 103 cm, dulj. sječ. 86 cm, šir. sječ. 2 cm

Inv. br. 18334

535. SABLJA za vježbu 19/20. st.

Opis kao kod kat. br. 533.

Korice nedostaju.

Ne postoji dokumentacija o načinu nabave.

Cjel. dulj. 101 cm, dulj. sječ. 84,5 cm, šir. sječ. 2,5 cm

Inv. br. 18335

536. SABLJA za vježbu 19/20. st.

Opis kao kod kat. br. 533.

Korice od željeza.

Ne postoji dokumentacija o načinu nabave.

Cjel. dulj. 103 cm, dulj. sječ. 84 cm, šir. sječ. 2 cm, korice 84 cm

Inv. br. 19258

537. SABLJA za vježbu

Opis kao kod kat. br. 533.

Ne postoji dokumentacija o načinu nabave.

Cjel. dulj. 100 cm, dulj. sječ. 84,5 cm, šir. sječ. 2 cm, korice 84,5 cm

Inv. br. 19259

538. SABLJA za vježbu 19/20. st.

Opis kao kod kat. br. 533.

Korice nedostaju.

Ne postoji dokumentacija o načinu nabave.

Cjel. dulj. 100 cm, dulj. sječ. 85 cm, šir. sječ. 2 cm

Inv. br. 19260

539. SABLJA za vježbu 19/20. st.

Opis kao kod kat. br. 533.

Korice nedostaju.

Ne postoji dokumentacija o načinu nabave.

Cjel. dulj. 102 cm, dulj. sječ. 86,5 cm, šir. sječ. 2 cm

Inv. br. 19263

540. SABLJA za vježbu 19/20. st.

Opis kao kod kat. br. 533.

Korice nedostaju.

Ne postoji dokumentacija o načinu nabave.

Cjel. dulj. 91 cm, dulj. sječ. 73,5 cm, šir. sječ. 2 cm

Inv. br. 19264

541. SABLJA za vježbu 19/20. st.

Opis kao kod kat. br. 533.

Korice nedostaju.

Ne postoji dokumentacija o načinu nabave.

Cjel. dulj. 95 cm, dulj. sječ. 78 cm, šir. sječ. 2 cm

Inv. br. 19265

542. SABLJA za vježbu 19/20. st.

Opis kao kod kat. br. 533.

Korice nedostaju.

Ne postoji dokumentacija o načinu nabave.

Cjel. dulj. 100 cm, dulj. sječ. 85 cm, šir. sječ. 2 cm

Inv. br. 19266

543. SABLJA za vježbu 19/20. st.

Opis kao kod kat. br. 533.

Korice nedostaju.

Ne postoji dokumentacija o načinu nabave.

Cjel. dulj. 100 cm, dulj. sječ. 84,5 cm, šir. sječ. 2 cm

Inv. br. 19267

544. SABLJA za vježbu 19/20. st.

Opis kao kod kat. br. 533.

Korice nedostaju.

Ne postoji dokumentacija o načinu nabave.

Cjel. dulj. 101,5 cm, dulj. sječ. 84 cm, šir. sječ. 2 cm

Inv. br. 19268

545. SABLJA za vježbu Solingen, 19/20. st.
Opis kao kod kat. br. 533.
Na sječivu: WEYERSBERG & STAMM SOLINGEN.
Korice od kože, uske s dva remenčića za vezivanje. Manjkave.
Iz bivšeg Ratnog muzeja.
Cjel. dulj. 100 cm, dulj. sječ. 85 cm, šir. sječ. 2 cm, korice (bez vrška) 83 cm
Inv. br. 19269
546. SABLJA za vježbu 19/20. st.
Opis kao kod kat. br. 533.
Korice željezne, široke s kolutom za privješanje.
Ne postoji dokumentacija o načinu nabave.
Cjel. dulj. 101 cm, dulj. sječ. 85 cm, šir. sječ. 2 cm, korice 94 cm
Inv. br. 19270
547. SABLJA za vježbu 19/20. st.
Opis kao kod kat. br. 533.
Korice nedostaju.
Ne postoji dokumentacija o načinu nabave.
Cjel. dulj. 101 cm, dulj. sječ. 84,5 cm, šir. sječ. 1,5 cm
Inv. br. 19279
548. SABLJA za vježbu 19/20. st.
Opis kao kod kat. br. 533.
Korice nedostaju.
Ne postoji dokumentacija o načinu nabave.
Cjel. dulj. 101 cm, dulj. sječ. 84,3 cm, šir. sječ. 2 cm
Inv. br. 19280
549. SABLJA za vježbu 19/20. st.
Opis kao kod kat. br. 533.
Korice nedostaju.
Ne postoji dokumentacija o načinu nabave.
Cjel. dulj. 101,5 cm, dulj. sječ. 84,2 cm, šir. sječ. 2 cm
Inv. br. 19281
550. SABLJA za vježbu Solingen, 19/20. st.
Opis kao kod kat. br. 533.
Na sječivu: CARL EICKHORN WAFFENFABRIK SOLINGEN.
Korice nedostaju.
Ne postoji dokumentacija o načinu nabave.
Cjel. dulj. 103,5 cm, dulj. sječ. 86 cm, šir. sječ. 1,4 cm
Inv. br. 19288

551. SABLJA za vježbu 19/20. st.
Opis kao kod kat. br. 533.
Sječivo glatko bez žljebova.
Korice nedostaju.
Ne postoji dokumentacija o načinu nabave.
Cjel. dulj. 102,5 cm, dulj. sječ. 85,3 cm, šir. sječ. 1,5 cm
Inv. br. 19289
552. SABLJA za vježbu Solingen, 19/20. st.
Opis kao kod kat. br. 533.
Na sječivu: E. & F. HÖRSTER SOLINGEN.
Korice nedostaju.
Ne postoji dokumentacija o načinu nabave.
Cjel. dulj. 101,5 cm, dulj. sječ. 85 cm, šir. sječ. 1,4 cm
Inv. br. 19290
553. SABLJA za vježbu Solingen, 19/20. st.
Opis kao kod kat. br. 533.
Na sječivu: CARL EICKHORN WAFFENFABRIK SOLINGEN. Na unutarnjoj strani rukobrana GLANZ.
Korice nedostaju.
Ne postoji dokumentacija o načinu nabave.
Cjel. dulj. 104,5 cm, dulj. sječ. 86,5 cm, šir. sječ. 1,5 cm
Inv. br. 19292
554. SABLJA za vježbu 19/20. st.
Držak drven, trbušast, brazdan, presvučen kožom. Ledni okov od željeza s kapom na glavici drška i donjim prstenom. Rukobran od željeza proširuje se u simetričnu zdjelicu s povijenim, užim, punim, valjkastim rubom.
Sječivo usko, bez žljebova, prelomljeno.
Korice nedostaju.
Ne postoji dokumentacija o načinu nabave.
Cjel. dulj. 85 cm, dulj. sječ. 68 cm, šir. sječ. 1,5 cm
Inv. br. 19273
555. SABLJA za vježbu 19/20. st.
Opis kao kod kat. br. 554.
Korice nedostaju.
Ne postoji dokumentacija o načinu nabave.
Cjel. dulj. 92 cm, dulj. sječ. 77 cm, šir. sječ. 2 cm
Inv. br. 19278
556. SABLJA za vježbu 19/20. st.
Opis kao kod kat. br. 554.
Korice nedostaju.
Ne postoji dokumentacija o načinu nabave.
Cjel. dulj. 101 cm, dulj. sječ. 84 cm, šir. sječ. 1,7 cm
Inv. br. 19283

557. SABLJA za vježbu Solingen, 19/20. st.
Opis kao kod kat. br. 554.
Na sječivu s jedne strane poprsje oklopnika i SOLINGEN, a s druge strane P. KÜLL.

Korice nedostaju.
Ne postoji dokumentacija o načinu nabave.
Cjel. dulj. 103 cm, dulj. sječ. 86,5 cm, šir. sječ. 1,6 cm
Inv. br. 19284

558. SABLJA za vježbu Solingen, 19/20. st.
Opis kao kod kat. br. 554.
Na sječivu: WEYERSBERG & STAMM.

Korice nedostaju.
Ne postoji dokumentacija o načinu nabave.
Cjel. dulj. 101 cm, dulj. sječ. 85,5 cm, i šir. sječ. 2,3 cm
Inv. br. 19285

559. SABLJA za vježbu 19/20. st
Opis kao kod kat. br. 554.
Korice nedostaju.

Ne postoji dokumentacija o načinu nabave.
Cjel. dulj. 100 cm, dulj. sječ. 83 cm, šir. sječ. 2 cm
Inv. br. 19286

560. SABLJA za vježbu 19/20. st.
Opis kao kod kat. br. 554.

Na sječivu s obje strane rebro.
Korice uske, drvene, presvučene u kožu.
Ne postoji dokumentacija o načinu nabave.
Cjel. dulj. 100,5 cm, dulj. sječ. 85 cm, šir. sječ. 2 cm, korice 74 cm
Inv. br. 19293

561. SABLJA za vježbu 19/20. st

Držak drven, tanak, presvučen kožom i ovijen žicom. Ledni okov od željeza označen mrežastim ukrasom. U donjem dijelu drška metalni prsten a na glavici kapa s ovalnom zakovicom. Rukobran od željeza proširen u simetričnu zdjelicu s povijenim, širim, punim, valjkastim rubom.
Sječivo usko, tupo, žlijebljeno.

Korice od kože, uske s dva remenčića za vezivanje.
Ne postoji dokumentacija o načinu nabave.
Cjel. dulj. 100 cm, dulj. sječ. 84 cm, šir. sječ. 1,7 cm, korice 84,5 cm
Inv. br. 11577

562. SABLJA za vježbu 19/20. st.
Opis kao kod kat. br. 561.
Korice nedostaju.

Iz bivšeg Ratnog muzeja.
Cjel. dulj. 101,5 cm, dulj. sječ. 84 cm, šir. sječ. 1,7 cm
Inv. br. 19282

563. SABLJA za vježbu 19/20. st.

Opis kao kod kat. br. 561.
Sječivo skraćivano.
Korice nedostaju.
Ne postoji dokumentacija o načinu nabave.
Cjel. dulj. 69 cm, dulj. sječ. 51,5 cm, šir. sječ. 1,3 cm
Inv. br. 19297

564. SABLJA za vježbu Poč. 20. st.

Držak drven, tanak, brazdan, presvučen ribljom kožom i ovijen tordiranom žicom. Ledni okov od željeza s mrežastim uzorkom i dva kosa križa. Pri dnu drška prsten a na glavici zakovica. Rukobran od željeza s većim asimetričnim branikom i šupijim valjkastim rubom.
Sječivo usko, tupo, bez vrška.

Korice nedostaju.
Ne postoji dokumentacija o načinu nabave.
Cjel. dulj. 96,5 cm, dulj. sječ. 79 cm, šir. sječ. 1,2 cm
Inv. br. 19275

565. SABLJA za vježbu Poč. 20. st.

Opis kao kod kat. br. 564.
Na sječivu oznaka kosih ljestava s tri vodoravne prečke.
Rukobran s unutarnje strane pozlaćen.
Korice nedostaju.
Ne postoji dokumentacija o načinu nabave.
Cjel. dulj. 103 cm, dulj. sječ. 85 cm, šir. sječ. 1,7 cm
Inv. br. 19276

566. SABLJA za vježbu Poč. 20. st.

Opis kao kod kat. br. 564.
Rukobran s unutarnje strane obojen crveno.
Korice nedostaju.
Ne postoji dokumentacija o načinu nabave.
Cjel. dulj. 93 cm, dulj. sječ. 75 cm, šir. sječ. 1,7 cm
Inv. br. 19277

567. SABLJA za vježbu Poč. 20. st.

Opis kao kod kat. br. 564.
Na sječivu: SOLINGEN / WEINBERGER IZIDOR BUDAPEST 6.
Korice nedostaju.
Iz bivšeg Ratnog muzeja.
Cjel. dulj. 98 cm, dulj. sječ. 80,5 cm, šir. sječ. 1,4 cm
Inv. br. 19294

568. SABLJA za vježbu Poč. 20. st.
 Opis kao kod kat. br. 564.
 Korice nedostaju.
 Ne postoji dokumentacija o načinu nabave.
 Cjel. dulj. 104 cm, dulj. sječ. 86,5 cm, šir. sječ. 1 cm
 Inv. br. 19295
569. SABLJA za vježbu Poč. 20. st.
 Opis kao kod kat. br. 564.
 Korice nedostaju.
 Ne postoji dokumentacija o načinu nabave.
 Cjel. dulj. 98 cm, dulj. sječ. 80,5 cm, šir. sječ. 1,4 cm
 Inv. br. 19296
570. SABLJA za vježbu Poč. 20. st.
 Opis kao kod kat. br. 564.
 Korice nedostaju.
 Ne postoji dokumentacija o načinu nabave.
 Cjel. dulj. 103 cm, dulj. sječ. 85,5 cm, šir. sječ. 1,6 cm
 Inv. br. 19298
571. SABLJA za vježbu Poč. 20. st.
 Opis kao kod kat. br. 564.
 Korice nedostaju.
 Ne postoji dokumentacija o načinu nabave.
 Cjel. dulj. 76 cm, dulj. sječ. 59 cm, šir. sječ. 1,5 cm
 Inv. br. 19299
572. SABLJA za vježbu Poč. 20. st.
 Opis kao kod kat. br. 564.
 Korice nedostaju.
 Ne postoji dokumentacija o načinu nabave.
 Cjel. dulj. 103 cm, dulj. sječ. 85,5 cm, šir. sječ. 1,5 cm
 Inv. br. 19309
573. SABLJA za vježbu Poč. 20. st.
 Držak drven, trbušast, brazdan, presvučen kožom. Ledni okov s prstenom pri dnu, plitkom kapom na glavicu drška i zakovicom. Rukobran od željeza bez rubova s asimetričnim branikom na kojemu je širi, šuplji, valjkasti završetak.
 Sječivo usko, zakrivljeno, tupo.
 Korice nedostaju.
 Ne postoji dokumentacija o načinu nabave.
 Cjel. dulj. 91 cm, dulj. sječ. 75 cm, šir. sječ. 2 cm
 Inv. br. 19291
574. SABLJA za vježbu Poč. 20. st.
 Držak drven, brazdan, presvučen kožom. Ledni okov od željeza u donjem dijelu zadebljan i prekriven mrežastim uzorkom. U donjem dijelu drška prsten, a na glavicu kapa sa zakovicom. Rukobran od željeza proširen u široku asimetričnu zdjelicu s užim, šupljim valjkastim završetkom. Unutarnja strana branika obojena tamnocrvenom bojom.
 Sječivo usko, zakrivljeno, tupo, žlijebljeno s obje strane.
 Korice nedostaju.
 Ne postoji dokumentacija o načinu nabave.
 Cjel. dulj. 101 cm, dulj. sječ. 84,5 cm, šir. sječ. 2 cm
 Inv. br. 19271
575. SABLJA za vježbu Poč. 20. st.
 Držak drven, tanak, brazdan, presvučen ribljom kožom i ovijen tordiranom žicom. Ledni okov drška označen mrežastim uzorkom s dva kosa križa. Pri dnu drška prsten a na glavicu zakovica. Rukobran veći, asimetričan s valovitim rubom, obojen s unutarnje strane crveno.
 Sječivo usko, tupo, bez vrška. Na sječivu: C. PEREZ VERONA BREVETTO.
 Korice nedostaju.
 Ne postoji dokumentacija o načinu nabave.
 Cjel. dulj. 103 cm, dulj. sječ. 86 cm, šir. sječ. 1,4 cm
 Inv. br. 19274
576. SABLJA za vježbu Poč. 20. st.
 Opis kao kod kat. br. 575.
 Korice nedostaju.
 Ne postoji dokumentacija o načinu nabave.
 Cjel. dulj. 101 cm, dulj. sječ. 83,5 cm, šir. sječ. 1,3 cm
 Inv. br. 19300
577. SABLJA za vježbu Poč. 20. st.
 Držak drven, ukrašen mrežastim uzorkom, stanjen u sredini. Glavica metalna, dvodjelna. Rukobran u obliku široke simetrične zdjelice.
 Sječivo usko, zakrivljeno, zaoštreno. Na sječivu: ALESS. GNUTTI LUMEZ-ZANE (BRESCIA). Na rukobranu: MODEL 1908. GNUTTI BREVETTO.
 Korice metalne.
 Cjel. dulj. 104,5 cm, dulj. sječ. 87,5 cm, šir. sječ. 2 cm, korice 92 cm
 Inv. br. 19287
578. SABLJA za vježbu Poč. 20. st.
 Opis drška kao kod kat. br. 573.
 Na rukobranu sedam kružnih i dva dugoljasta proboja.
 Na sječivu: SOLINGEN / F. A. H.
 Korice nedostaju.
 Ne postoji dokumentacija o načinu nabave.
 Cjel. dulj. 101 cm, dulj. sječ. 84 cm, šir. sječ. 1,5 cm
 Inv. br. 19301

579. SABLJA za vježbu Poč. 20. st.
Opis kao kod kat. br. 578.
Sječivo bez žljebova.
Korice nedostaju.
Ne postoji dokumentacija o načinu nabave.
Cjel. dulj. 97 cm, dulj. sječ. 79,5 cm, šir. sječ. 1,7 cm
Inv. br. 19305
580. SABLJA za vježbu Poč. 20. st.
Opis kao kod kat. br. 578.
Rukobran veći, probijen sa sedam većih i jednim dugoljastim probojem u gornjem dijelu zdjelice. Rub rukobrana srcoliko oblikovan.
Korice nedostaju.
Ne postoji dokumentacija o načinu nabave.
Cjel. dulj. 92 cm, dulj. sječ. 76 cm, šir. sječ. 1,5 cm
Inv. br. 19304
581. SABLJA za vježbu Poč. 20. st.
Opis kao kod kat. br. 578.
Rukobran probijen s pet kružnih proboja.
Na sječivo: WEYERSBERG & STAMM SOLINGEN / 79. r. H. SKABA IN WIEN.
Korice nedostaju.
Ne postoji dokumentacija o načinu nabave.
Cjel. dulj. 99 cm, dulj. sječ. 84 cm, šir. sječ. 2,2 cm
Inv. br. 19302
582. SABLJA za vježbu Poč. 20. st.
Opis kao kod kat. br. 578.
Rukobran sa šest proboja.
Korice nedostaju.
Ne postoji dokumentacija o načinu nabave.
Cjel. dulj. 90 cm, dulj. sječ. 74,5 cm, šir. sječ. 1,6 cm
Inv. br. 19303
583. SABLJA za vježbu Poč. 20. st.
Držak drven presvučen ribljom kožom i ovijen žicom. Leđni okov od željeza s plitkom kapom na glavici. Na tjemenu šesterostrana matica. Rukobran u obliku zdjelice sa šest proboja.
Sječivo jednobrido, usko sa žlijebom i tupim vrškom.
Korice željezne s prihvatom za privješanje.
Ne postoji dokumentacija o načinu nabave.
Cjel. dulj. 106,5 cm, dulj. sječ. 84 cm, šir. sječ. 1,6 cm, korice 91 cm
Inv. br. 18328
584. SABLJA za vježbu Poč. 20. st.
Opis drška kao kod kat. br. 575. Rukobran u obliku veće zdjele s 24 sitna proboja. Gornji dio rukobrana rubljen a unutarnji dio obojen crveno.

Sječivo usko, zakrivljeno, žlijebljeno s obje strane.
Korice nedostaju.
Ne postoji dokumentacija o načinu nabave.
Cjel. dulj. 103,5 cm, dulj. sječ. 85 cm, šir. sječ. 1,3 cm
Inv. br. 19306

585. SABLJA za vježbu Poč. 20. st.
Opis kao kod kat. br. 583. Na rukobranu 42 sitna proboja.
Korice nedostaju.
Ne postoji dokumentacija o načinu nabave.
Cjel. dulj. 104,5 cm, dulj. sječ. 87 cm, šir. sječ. 1,2 cm
Inv. br. 19307

586. SABLJA za vježbu Poč. 20. st.
Držak drven s mrežastim uzorkom. Glavica željezna u obliku polukugle. Rukobran u obliku uske zdjelice lomljen po sredini s dvije učvršćene žice sa strane.
Sječivo usko, zakrivljeno sa žlijebom s obje strane.
Korice nedostaju.
Ne postoji dokumentacija o načinu nabave.
Cjel. dulj. 102,5 cm, dulj. sječ. 86 cm, šir. sječ. 1,5 cm
Inv. br. 19308

587. SABLJA za vježbu Poč. 20. st.
Držak drven, tanak, presvučen kožom i ovijen tordiranom žicom. Leđni okov od željeza s mrežastim uzorkom. Na glavici ovalna zakovica a u donjem dijelu drška metalni prsten. Rukobran u obliku veće srcolike zdjelice s punim valjkastim rubom.
Sječivo usko, tanko, tupo.
Korice nedostaju.
Ne postoji dokumentacija o načinu nabave.
Cjel. dulj. 103 cm, dulj. sječ. 85,5 cm, šir. sječ. 1,2 cm
Inv. br. 19310

SABLJE NEIDENTIFICIRANE

588. SABLJA Kraj 19. poč. 20. st.
Slična sablji oficira srpske pješadije M 1870. Leđni okov drška od mjedi bez »uha«. Rukobran od mjedi s dvije pomoćne prečke nastavlja se u krsnicu s povijenim zadebljanim krajem.
Sječivo jednobrido, blago zakrivljeno, žlijebljeno s obje strane.
Korice nedostaju.
Ne postoji dokumentacija o načinu nabave.
Cjel. dulj. 98 cm, dulj. sječ. 84 cm, šir. sječ. 2,2 cm
Inv. br. 18223

589. SABLJA 19/20. st.
Slična sablji oficira srpske pješadije M 1870. Opis kao kod kat. br. 588. Rukobran s prečkama izrezan od lima. Na sječivu: GARANTIRT / SOLINGEN. Korice željezne s »krestom« na vrhu, prihvatom i nepomičnim kolutom za privješanje.
Ne postoji dokumentacija o načinu nabave.
Cjel. dulj. 93 cm, dulj. sječ. 77,5 cm, šir. sječ. 2,5 cm, korice 79 cm
Inv. br. 18224

590. SABLJA 19/20. st.
Slična sablja oficira srpske pješadije M 1870
Opis kao kod kat. br. 588.
Ne postoji dokumentacija o načinu nabave.
Cjel. dulj. 86,5 cm, dulj. sječ. 72 cm, šir. sječ. 2,5 cm, korice 77,5 cm
Inv. br. 19336

591. SABLJA 19/20. st.
Slična sablji oficira srpske pješadije.
Držak drven, presvučen kožom i ovijen žicom. Ledni okov od mjedi s »ušima«. Rukobran od mjedi lučno oblikovan s dvije pomoćne prečke nastavlja se u ravno pruženu krsnicu s dva proreza i zadebljanjem na kraju.
Sječivo jednobrido, blago zakrivljeno, žlijebljeno s obje strane. Na sječivu žig s tri ukrštena mača u kružnici.
Korice nedostaju.
Ne postoji dokumentacija o načinu nabave.
Cjel. dulj. 101 cm, dulj. sječ. 87,5 cm, šir. sječ. 2,5 cm
Inv. br. 19324

592. SABLJA 19/20. st.
Slična sablji oficira srpske pješadije.
Opis kao kod kat. br. 591.
Korice nedostaju.
Iz bivšeg Ratnog muzeja.
Cjel. dulj. 88,2 cm, dulj. sječ. 74 cm, šir. sječ. 2,2 cm
Inv. br. 19337

593. SABLJA 19/20. st.
Opis kao kod kat. br. 591. Glavica drška u obliku lavlje glave.
Sječivo jednobrido, zakrivljeno, niklovano, žlijebljeno s obje strane. Na sječivu: J. V. GARANTIRT SOLINGEN / ZIMBLER WIEN 7 EISENHAUER.
Korice željezne s prihvatom za privješanje.
Ne postoji dokumentacija o načinu nabave.
Cjel. dulj. 94 cm, dulj. sječ. 79 cm, šir. sječ. 2,8 cm, korice 81 cm
Inv. br. 19340

594. SABLJA pokusna (?)
Držak drven, ukošen, crno lakiran s uleknućem za palac. Kapa drška od metala s većom ovalnom zakovicom. Rukobran od željeza s prorezom u gornjem dijelu proširuje se u veću asimetričnu zdjelicu s probojima i mjestom za nanošenje državnog emblema.
Sječivo jednobrido, zakrivljeno, šire sa žlijebom s obje strane.
Korice željezne s kolutima za privješanje.
Ne postoji dokumentacija o načinu nabave.
Cjel. dulj. 101 cm, dulj. sječ. 86,5 cm, šir. sječ. 3,5 cm, korice 91 cm
Inv. br. 19325

595. SABLJA pokusna (?)
Opis kao kod kat. br. 594.
Korice metalne s mjedenim okovima, prihvatom i kolutom za privješanje.
Ne postoji dokumentacija o načinu nabave.
Cjel. dulj. 101 cm, dulj. sječ. 87,5 cm, šir. sječ. 3,2 cm, korice 91 cm
Inv. br. 19341

596. SABLJA pokusna (?)
Opis kao kod kat. br. 594.
Ne postoji dokumentacija o načinu nabave.
Cjel. dulj. 102 cm, dulj. sječ. 87,5 cm, šir. sječ. 3,5 cm, korice 91 cm
Inv. br. 19342

597. SABLJA pokusna (?)
Opis kao kod kat. br. 594. Na košarici prikaz dvoglavog orla bez oznake grba na prsima.
Sječivo jednobrido, blago zakrivljeno s naglašenim hrptom koji se nastavlja u osi sječiva prema vršku.
Korice željezne s prihvatom za privješanje.
Iz bivšeg Ratnog muzeja.
Cjel. dulj. 95,5 cm, dulj. sječ. 80 cm, šir. sječ. 2,6 cm, korice 84,7 cm
Inv. br. 19230

SABLJE OŠTEĆENE

598. SABLJA 18. st
Držak drven bez obloge. Ledni okov od mjedi. Glavica drška u obliku lavlje glave. Krsnica nedostaje.
Sječivo jednobrido, zakrivljeno s jalmanom. Na licu sječiva nazubljeni lukovi s točkicama i oznaka CIACH.
Korice nedostaju.
Iz Grčkog Islama.
Kupljeno od Vladana Desnice u Zagrebu 1948. godine.
Cjel. dulj. 93 cm, dulj. sječ. 81 cm, šir. sječ. 3 cm
Inv. br. 9338

599. SABLJA francuska (?) Početak 19. st.
Držak drven označen kosim crtama i mrežom. Glavica drška od željeza s tanjim vratom. Rukobran i krsnica nedostaju.
Sječivo jednobrido, zakrivljeno, ukrašeno trofejnim znakovima, viticama i ukrasom paravana. Na sječivu: I. G. B. Na trnu: VII.
Korice od mjedi s »krestom« na vršku i s dva koluta za privješanje.
Darovao Eugen Fabian, trgovac iz Brinja 1903. odine.
Cjel. dulj. 98 cm, dulj. sječ. 85 cm, šir. sječ. 3,3 cm, korice 88 cm
Inv. br. 802

600. SABLJA 19. st.
Držak drven trbušast s oštećenim kožnim omotačem. Ledni okov od željeza s plitkom kapom. Rukobran odlomljen. Ostaci krsnice s polukružnim jezikom s donje strane.
Sječivo jednobrido, zakrivljeno s jednim širim i jednim užim žlijebom uz hrbat.
Korice nedostaju.
Ne postoji dokumentacija o načinu nabave.
Cjel. dulj. 77,5 cm, dulj. sječ. 65,5 cm, šir. sječ. 3,5 cm
Inv. br. 2517

601. SABLJA pješadijska M 1861 (?) Druga pol. 19. st.
Balčak prerađen.
Sječivo jednobrido, blago zakrivljeno s pojačanim hrptom.
Korice metalne s dva koluta za privješanje.
Ne postoji dokumentacija o načinu nabave.
Cjel. dulj. 88,5 cm, dulj. sječ. 74,5 cm, šir. sječ. 2,8 cm, korice 79 cm
Inv. br. 18475

602. SABLJA 19. st.
Balčak manjkav, rukobran deformiran.
Sječivo jednobrido, blago zakrivljeno, žlijebljeno s obje strane. Na sječivu: WEYERSBERG & STAMM SOLINGEN.
Korice od kože okovane na vršku. Na ustima korica kožni pripasač.
Ne postoji dokumentacija o načinu nabave.
Cjel. dulj. 77 cm, dulj. sječ. 63 cm, šir. sječ. 2,5 cm, korice 66 cm
Inv. br. 19210

603. SABLJA 19. st.
Držak drven, brazdan, presvučen kožom. Ledni okov od mjedi s plitkom kapom na glavici. Rukobran srpolik (?) prelomljen.
Sječivo jednobrido, blago zakrivljeno, žlijebljeno s obje strane.
Korice željezne s prihvatom i kolutom za privješanje.
Ne postoji dokumentacija o načinu nabave.
Cjel. dulj. 88,5 cm, dulj. sječ. 75 cm, šir. sječ. 2,7 cm, korice 82,5 cm
Inv. br. 19388

SABLJE PARADNE

Sablje austrijskih činovnika

604. SABLJA činovnička Beč, 1848—1916.
Držak drven obložen sedefnim pločicama završava mjedenom lavljom glavom. Krsnica od mjedi s kracima izvijenim u suprotnim pravcima. Po sredini krsnice pločica s grbom Trojedne kraljevine.
Sječivo jednobrido, zakrivljeno s jetkanim ukrasima slabo vidljivih trofejnih znakova i habsburškog grba s jedne strane a s druge strane monogram FJ I s trofejnim znacima. S obje strane sječiva u dijelu prema balčaku natpis: »Wien«.
Korice drvene presvučene plavim baršunom s ornamentiranim okovima na ustima, na vršku i po sredini. Sa strane dva koluta za privješanje.
Iz zbirke dra Fona.
Cjel. dulj. 96 cm, dulj. sječ. 82,5 cm, šir. sječ. 2,7 cm, korice 84,5 cm
Inv. br. 376
Tabla XV

605. SABLJA činovnička 1848—1916.
Opis kao kod kat. br. 604. Po sredini krsnice pločica s habsburškim grbom.
Sječivo s jetkanim ukrasima trofejnih znakova i baroknih vitica.
Korice presvučene kožom s mjedenim ornamentiranim okovima i dva koluta za privješanje.
Ne postoji dokumentacija o načinu nabave.
Cjel. dulj. 100 cm, dulj. sječ. 84,5 cm, šir. sječ. 2,7 cm, korice 81 cm
Inv. br. 2198

606. SABLJA činovnička 1848—1916.
Opis kao kod kat. br. 604. Glavica drška u obliku lavlje glave s kraćim vratom. Po sredini krsnice pločica s habsburškim grbom.
Sječivo jetkano s jedne strane ukrasima trofejnih znakova i motivom habsburškog grba a s druge strane uz trofejne znakove javlja se monogram vladara FJ I.
Korice presvučene u voštano platno s ornamentiranim mjedenim okovima i kolutima za privješanje.
Sablja pripadala predsjedniku Sudbenog stola Stjepanu Gmazu.
Kupljena od M. Schottena u Zagrebu 1901.
Cjel. dulj. 97 cm, dulj. sječ. 79 cm, šir. sječ. 2,3 cm, korice 82 cm
Inv. br. 973

607. SABLJA činovnička 1848—1916.
Opis kao kod kat. br. 606.
Predala KOMZA.
Cjel. dulj. 98 cm, dulj. sječ. 85 cm, šir. sječ. 2,6 cm, korice 86 cm
Inv. br. 19357

608. SABLJA činovnička 1848—1916.
Opis kao kod kat. br. 604, osim: Nedostaje drvena obloga drška sa sedefnim pločicama kao i grb sa središnjeg dijela krsnice. Glavica drška u obliku lavlje glave s duljim vratom. Na trnu žig ljudske glave u profilu s okom. Na sječivu s jedne strane jetkani ukras trofejnih znakova s monogramom FJ I, a s druge strane trofejni znakovi s viticom akantusa. Korice drvene presvučene u ljubičasti baršun s ornamentiranim okovima i kolutima za privješanje. Ne postoji dokumentacija o načinu nabave. Cjel. dulj. 98 cm, dulj. sječ. 85 cm, šir. sječ. 2,5 cm, korice 85 cm Inv. br. 377
609. SABLJA činovnička 1848—1916.
Držak drven obložen sedefnim pločicama završava lavljom glavom na duljem vratu. Krsnica od mjedi s kracima izvijenim u suprotnim pravcima ukrašena liščem. Po sredini krsnice okrunjeni štit s ilirskim i hrvatskim grbom. Sječivo jednobrido, zakrivljeno sa širim žlijebom s obje strane bez jetkanih ukrasa. S obje strane sječiva natpis: »Wien«. Korice drvene presvučene tamnom kožom i okovane ornamentiranim mjedenim okovima s dva koluta za privješanje. Ne postoji dokumentacija o načinu nabave. Cjel. dulj. 97 cm, dulj. sječ. 83 cm, šir. sječ. 2,8 cm, korice 80 cm Inv. br. 12926
610. SABLJA činovnička 1848—1916.
Opis kao kod kat. br. 609. Nedostaje pločica sa središnjeg dijela krsnice, kao i korice. Ne postoji dokumentacija o načinu nabave. Cjel. dulj. 91 cm, dulj. sječ. 80 cm, šir. sječ. 3,4 cm Inv. br. 18295
611. SABLJA činovnička 1848—1916.
Opis kao kod kat. br. 609. Na središnjem dijelu krsnice habsburški grb. Korice veoma oštećene. Iz bivšeg Ratnog muzeja. Cjel. dulj. 87,5 cm, dulj. sječ. 85,5 cm, šir. sječ. 2,6 cm Inv. br. 18303
612. SABLJA činovnička 1848—1916.
Opis kao kod kat. br. 609. osim: Lijevi krak krsnice odlomljen a desni završava pačjom glavom. Po sredini krsnice polukružni jezičac ukrašen Meduzinom glavom. Sječivo jednobrido, veoma zakrivljeno žlijebljeno s obje strane. Korice drvene presvučene crvenim baršunom, okovane mjedi s ukrasom lisnatih vitica. Na okovima dva koluta za privješanje.

Ne postoji dokumentacija o načinu nabave.
Cjel. dulj. 87 cm, dulj. sječ. 74,5 cm, šir. sječ. 3 cm, korice 76 cm
Inv. br. 2501

613. SABLJA činovnička 1848—1916.
Držak drven (bez sedefnih pločica) završava mjedenom lavljom glavom s duljim vratom. Na donjem rubu glavice drška natpis »VIRIBUS UNITIS«. Po sredini krsnice habsburški grb. Kraci krsnice izvijeni u suprotnim pravcima. Sječivo jednobrido, zakrivljeno, žlijebljeno s obje strane. Na sječivu jetkani ukras trofejnih znakova i vitica. Korice drvene presvučene u plavi baršun s mjedenim ornamentiranim okovima s dva koluta za privješanje. Ne postoji dokumentacija o načinu nabave. Cjel. dulj. 89 cm, dulj. sječ. 76 cm, šir. sječ. 2,2 cm, korice 81 cm Inv. br. 7375

614. SABLJA činovnička 1848—1916.
Opis kao kod kat. br. 613, samo bez gesla na rubu glavice drška. Korice nedostaju. Ne postoji dokumentacija o načinu nabave. Cjel. dulj. 94 cm, dulj. sječ. 80 cm, šir. sječ. 3,2 cm Inv. br. 26455

615. SABLJA činovnička 1848—1916.
Držak obložen žutim koštanim pločicama. Na bridovima ukras sitnih mjedenih kuglica. Držak završava lavljom glavom na duljem vratu. Krsnica mjedenjena izvijena u suprotnim pravcima. Po sredini krsnice štit s monogramom FJ I. Sječivo jednobrido, zakrivljeno sa žlijebom s obje strane. Na sječivu: JULIUS VOSS GARANTIE SOLINGEN. Korice metalne, presvučene u kožu, okovane ornamentiranim mjedenim okovima s jednim kolutom za privješanje. Iz bivšeg Ratnog muzeja. Cjel. dulj. 97 cm, dulj. sječ. 82,5 cm, šir. sječ. 2,5 cm, korice 74,5 cm Inv. br. 19358

616. SABLJA činovnička 1848—1916.
Držak drven presvučen ribljom kožom i ovijen žicom. Leđni okov od mjedi s lisnatim ukrasom i nizom kuglica (»bisera«). Na glavici drška ovalna zakovica s lisnatim ukrasom. Rukobran u obliku probijene košarice s teškim viticama. Sječivo jednobrido, zakrivljeno, žlijebljeno s obje strane. Na sječivu natpis: ZELINKA. Korice metalne presvučene kožom okovane ornamentiranim okovima. Na okovu vrška lisnati ukras a na rubu »kresta«. Na užem prstenastom okovu kolut za privješanje. Na ustima korica monogram FJ I.

- Ne postoji dokumentacija o načinu nabave.
Cjel. dulj. 96 cm, dulj. sječ. 82 cm, šir. sječ. 2,5 cm, korice 87 cm
Inv. br. 18440
617. SABLJA činovnička 1848—1916.
Opis kao kod kat. br. 616.
Na sječivu: WEYERSBERG & Co SOLINGEN.
Manjkavo i oštećeno. Korice nedostaju.
Ne postoji dokumentacija o načinu nabave.
Cjel. dulj. 97 cm, dulj. sječ. 83 cm, šir. sječ. 2,8 cm
Inv. br. 26460
618. SABLJA činovnička 1848—1916.
Držak drven, brazdan, presvučen kožom i ovijen žicom. Ledni okov od ornamentirane mjedi prelazi u plitku kapu sa zakovicom na tjemenu. Rukobran u obliku probijene košarice s teškim viticama i ukomponiranim habsburškim grbom. Čaporak rukobrana povijen.
Sječivo jednobrido, blago zakrivljeno, žlijebljeno s obje strane.
Korice metalne presvučene kožom i okovane ornamentiranim mjedenim okovima. Na gornjem okovu sprijeda monogram FJ I a na naličju prihvat. Na srednjem prstenastom okovu kolut za privješanje. Okov na vršku s »krestom« i vitičastom ornamentikom.
Ne postoji dokumentacija o načinu nabave.
Cjel. dulj. 96 cm, dulj. sječ. 78 cm, šir. sječ. 2 cm, korice 82 cm
Inv. br. 7372
619. SABLJA činovnička 1848—1916.
Opis kao kod kat. br. 618.
Na sječivu s jedne strane: WEYERSBERG SOLINGEN, s druge strane: TILLER WIEN STIFTSKASERNE.
Iz bivšeg Ratnog muzeja.
Cjel. dulj. 96 cm, dulj. sječ. 80 cm, šir. sječ. 2,5 cm, korice 82,5 cm
Inv. br. 18219
620. SABLJA činovnička 1848—1916.
Opis kao kod kat. br. 618.
Ne postoji dokumentacija o načinu nabave.
Cjel. dulj. 96 cm, dulj. sječ. 81,5 cm, šir. sječ. 2,4 cm
Inv. br. 18437
621. SABLJA činovnička 1848—1916.
Opis kao kod kat. br. 618.
Predala KOMZA.
Cjel. dulj. 94 cm, dulj. sječ. 79,5 cm, šir. sječ. 2,5 cm, korice 81 cm
Inv. br. 18438

622. SABLJA vatrogasna Poslije 1878.
Držak drven brazdan presvučen ribljom kožom. Ledni okov ukrašen u reljefu simbolima vatrogastva: truba s čekićem, Neptunova glava, plameni jezici. Rukobran u obliku probijene košarice s kulom i šitom koji je flankiran alegorijskim ženskim likovima. Na štitu bosanski grb (ruka koja zamahuje sabljom). Košarica pri kraju ukrašena hrastovim grančicama s žirovima. Čaporak košarice u obliku životinjske glave.
Sječivo jednobrido, blago zakrivljeno s naglašenim hrptom. Na sječivu je tkani ukras. S jedne strane natpis: »GOTT ZUR EHR DEM NÄCHSTEN ZUR WEHR«. S druge strane: Kaciga s vatrogasnim emblemima. Na sječivu oznake: FR. THILLs NEFFE IN WIEN / EISENHAEUER DAMASK.
Korice drvene presvučene kožom okovane mjedi označene emblemima vatrogastva. Na gornjem okovu prihvat a na srednjem kolut za privješanje.
Ne postoji dokumentacija o načinu nabave.
Cjel. dulj. 99 cm, dulj. sječ. 83 cm, šir. sječ. 3 cm, korice 84 cm
Inv. br. 18435
623. SABLJA rudarska Druga polovina 19. st.
Opis kao kod kat. br. 622.
Rukobran od mjedi u obliku probijene košarice s habsburškim grbom ispod kojeg su dva ukrštena čekića.
Na sječivu između slabo vidljivog jetkanog ukrasa natpis: »Glück Auf!«
Korice metalne s mjedenim ornamentiranim okovima. Na gornjem okovu kruna s dva ukrštena čekića. Sa strane dva koluta za privješanje.
Ne postoji dokumentacija o načinu nabave.
Cjel. dulj. 97,5 cm, dulj. sječ. 82,5 cm, šir. sječ. 2,8 cm, korice 83,5 cm
Inv. br. 18434
Tabla XV
624. SABLJA austrougarskih vojnih financijskih činovnika Poslije 1881.
Držak od svijetle kosti, brazdan, ovijen žicom. Ledni okov od ornamentirane mjedi koji se nastavlja u punu, zaobljenu, povijenu glavicu. Krsnica od mjedi izvijena u suprotnim pravcima. Po sredini krsnice monogram I FJ s ugarskom krunom.
Sječivo jednobrido, zakrivljeno, niklovano, žlijebljeno s obje strane. Na sječivu: WEYERSBERG & STAMM SOLINGEN.
Korice metalne presvučene kožom okovane ornamentiranim mjedenim okovima s prihvatom i kolutom za privješanje.
Ne postoji dokumentacija o načinu nabave.
Cjel. dulj. 99 cm, dulj. sječ. 84 cm, šir. sječ. 2,5 cm, korice 85,5 cm
Inv. br. 19359
625. SABLJA austrougarskih vojnih financijskih činovnika Poslije 1881.
Opis kao kod kat. br. 624.
Kupljeno od Milana Praunspergera u Zagrebu 1940.
Cjel. dulj. 97 cm, dulj. sječ. 83 cm, šir. sječ. 2,5 cm, korice 85 cm
Inv. br. 19360

626. SABLJA austrougarskih vojnih financijskih činovnika Poslije 1881.
Opis kao kod kat. br. 624.
Na sječivu: WEYERSBERG & Co SOLINGEN, Blum Sándor, Budapest, Váczi utca 15.
Ne postoji dokumentacija o načinu nabave.
Cjel. dulj. 91. cm, dulj. sječ. 76,5 cm, šir. sječ. 2,5 cm, korice 79,5 cm
Inv. br. 11598
Tabla XV

Sablje velikaške

627. SABLJA paradna Beč, oko 1830.
Držak u ornamentiranom srebrnom okovu završava orlovom glavom. Krsnica s kracima izvijenim u suprotnim pravcima. Po sredini krsnice s obje strane medaljon s ukrasom cvjetnih vitica i vaze s cvijećem. Lančić koji je povezi-
vao glavicu drška (ptičji kljun) s desnim krakom krsnice nedostaje. Na trnu oznaka: MH.
Sječivo jednobrido, zakrivljeno sa širim žlijebom.
Korice drvene presvučene u kožu sa srebrnim okovima koji su ukrašeni istim motivima kao držak. Na donjem užem okovu prikaz orla raskriljenih krila. U srebrni okov na balčaku i na koricama utisnute punce bečkog srebrnara: MS, kolutić s križem, br. 13 i godina 18.5.
Iz bivšeg Ratnog muzeja.
Cjel. dulj. 93 cm, dulj. sječ. 78 cm, šir. sječ. 3 cm, korice 78 cm
Inv. br. 374
Tabla XVI

628. SABLJA paradna Sredina 19. st.
Držak u ornamentiranom srebrnom okovu završava blago povijenom lavljom glavom. Krsnica od srebra izvijena u suprotnim pravcima završava s desne strane psećom glavom koja drži u gubici lančić rukobrana. Lijevi povijeni krak krsnice u obliku dugmeta.
Sječivo jednobrido, zakrivljeno s žlijebom s obje strane.
Korice drvene presvučene u crveni baršun i ornamentirani srebrni okov.
Ostavština Jelačić. Paradna sablja bana Jelačića.
Cjel. dulj. 95,5 cm, dulj. sječ. 81,5 cm, šir. sječ. 2,5 cm, korice 82 cm
Inv. br. 378
Tabla I

629. SABLJA paradna 1792—1835.
Držak od mjedi završava lavljom glavom iz čije gubice izlazi zaobljeni mjedeni rukobran koji se nastavlja u krsnicu s povijenim krakom. Krak krsnice završava u obliku dugmeta. Po sredini krsnice s obje strane medaljon s rozetom (rozeta s prednje strane nedostaje). Na dršku sprijeda vijenac sa štitom i krunom. U štitu monogram F I (Franjo I, 1792—1835).

Sječivo jednobrido, zakrivljeno s žlijebom s obje strane.
Korice željezne s mjedenim okovima na kojima je vegetabilna ornamentika.
Na gornjim okovima koluti za privješanje.
Ne postoji dokumentacija o načinu nabave.
Cjel. dulj. 96,5 cm, dulj. sječ. 82 cm, šir. sječ. 2,5 cm, korice 85,5 cm
Inv. br. 18211

630. SABLJA paradna Prva polovina 19. st.
Držak od mjedi ukrašen viticama završava lavljom glavom s perforacijom u gubici. Krsnica od mjedi izvijena u suprotnim pravcima. Po sredini krsnice s obje strane bradata muška glava. Lančić rukobrana nedostaje.
Sječivo jednobrido, zakrivljeno s žlijebom s obje strane.
Korice drvene presvučene tamnim baršunom i okovane ornamentiranom mjedi. Na dva uža prstena koluti za privješanje.
Ne postoji dokumentacija o načinu nabave.
Cjel. dulj. 96 cm, dulj. sječ. 82,5 cm, šir. sječ. 3 cm, korice 84 cm
Inv. br. 18220

631. SABLJA paradna Prva polovina 19. st.
Držak drven omotan zelenkastosmeđim baršunom. Držak u blagom nagibu završava mjedenom ljudskom glavom na koju se naslanja voluta sa sfingom odnosno rukobran. Rukobran prelazi u krsnicu s povijenim krakom koji završava dugmetom. Po sredini krsnice pločica s ljudskim licem.
Sječivo jednobrido, zakrivljeno s širim žlijebom s obje strane.
Korice drvene presvučene zelenkastosmeđim baršunom i okovane mjedenim ornamentiranim okovima s dva koluta za privješanje.
Ne postoji dokumentacija o načinu nabave.
Cjel. dulj. 100 cm, dulj. sječ. 84 cm, šir. sječ. 2,5 cm, korice 88 cm
Inv. br. 10081
Tabla XVI

632. SABLJA paradna Druga polovina 19. st.
Držak drven, brazdan, trbušast, presvučen ribljom kožom. Ledni okov od mjedi prekriven teškim baroknim viticama prelazi u plitku kapu s zakovicom na tjemenu. Krsnica od mjedi s kraćim izvijenim kracima s dvokrakim jezikom na kojemu je ukras kasnobarokne kartuše.
Sječivo jednobrido, zakrivljeno s jednim širim žlijebom s obje strane i jetkanim ukrasima.
Korice drvene, presvučene ribljom kožom okovane mjedenim ornamentiranim okovima. Na dva gornja okova grb obitelji Rauch s grofovskom krunom. Sa strane koluti za privješanje.
Ne postoji dokumentacija o načinu nabave.
Cjel. dulj. 103,5 cm, dulj. sječ. 82,5 cm, šir. sječ. 3,7 cm, korice 86 cm
Inv. br. 18292

633. SABLJA paradna Druga polovina 19. st.
Držak od crno lakiranog drveta blago zakrivljen s filigranskim okovom na tjemenu. Krsnica izrađena u filigranu s ravno pruženim zadebljanim kracima i četverokutnim ukrasom po sredini.
Sječivo jednobrido, zakrivljeno s jednim širim žlijebom s obje strane.
Korice drvene presvučene crnim baršunom i okovane filigranskim okovima. Svi okovi na koricama s izuzetkom okova na vršku ukrašeni lavljim glavama. Na dva okova koluti za privješanje.
Iz bivšeg Ratnog muzeja.
Cjel. dulj. 98 cm, dulj. sječ. 78,5 cm, šir. sječ. 2,5 cm, korice 82,5 cm
Inv. br. 7308
Tabla XVI

Sablje velikaške turskog tipa

634. SABLJA paradna 19. st.
Držak od prozirne svjetlozelene rožine tipa karabele. Krsnica od ornamentirane mjedi s dvokrakim jezikom i ravno pruženim zadebljanim kracima.
Sječivo jednobrido, zakrivljeno sa žlijebom s obje strane. Na hrptu jetkani ukras vitice. Na sječivu jetkani i pozlaćeni ukras trofejnih znakova i vitica.
Korice drvene presvučene u ljubičastu svilu s mjedenim okovima na kojima je klasicistički ukras vijenaca i cvjetova. Na gornjim okovima koluti za privješanje.
Kupljeno od Milana Praunspergera u Zagrebu 1940. godine.
Cjel. dulj. 99 cm, dulj. sječ. 84 cm, šir. sječ. 2,6 cm, korice 87 cm
Inv. br. 2850
Tabla XVI

635. SABLJA paradna 19. st.
Držak drven, okovan i ukrašen kasnobaroknim ornamentima. Glavica drška blago zavinuta. Krsnica s dvokrakim jezikom i kraćim ravno pruženim kracima koji završavaju palmetom. U sredini krsnice ukras kartuše. Držak i krsnica posrebrjeni. Lančić drška nedostaje.
Sječivo jednobrido, zakrivljeno s dva uža žlijeba uz hrbat.
Od korica sačuvan samo gornji okov.
Ne postoji dokumentacija o načinu nabave.
Cjel. dulj. 86,5 cm, dulj. sječ. 75 cm, šir. sječ. 3,5 cm
Inv. br. 11566

636. SABLJA paradna 19. st.
Držak drven sa zavinutom glavicom ukrašenom rozetama (sačuvana samo jedna). Krsnica srebrna s dvokrakim jezikom i kraćim ravno pruženim kracima koji završavaju školjkama. Po sredini krsnice kasnobarokni ukras i polumjesec s licem. Nedostaje lančić drška.
Sječivo jednobrido, zakrivljeno s jalmanom bez žljebova.

Korice drvene presvučene u plavi baršun sa srebrnim okovima i dva koluta za privješanje.
Iz zbirke dra Fona.
Cjel. dulj. 78 cm, dulj. sječ. 66 cm, šir. sječ. 4 cm, korice 84 cm
Inv. br. 375

637. SABLJA paradna 19. st.
Držak od tamne kosti s većom lukovičastom povijenom i probijenom glavicom. Krsnica od mjedi s duljim ravno pruženim kracima koji završavaju školjkama. Po sredini krsnice na dvokrakom jeziku ukras rozete.
Sječivo jednobrido veoma zakrivljeno sa žlijebom s obje strane.
Korice drvene presvučene tamnoplavim baršunom s mjedenim okovima na kojima je ukras vitica i po šest rozeta koje se sastoje od četiri dugoljasta zrna rubina i okruglog opala u sredini. Na dva prstenasta okova koluti za privješanje.
Ne postoji dokumentacija o načinu nabave.
Cjel. dulj. 82 cm, dulj. sječ. 70 cm, šir. sječ. 2,7 cm, korice 73 cm
Inv. br. 2849
Objavljeno: M. Šercer, Staro oružje, Zagreb, 1971, sl. 34.
Tabla XVI

638. SABLJA paradna 19. st.
Držak od mjedi sa zaobljenom i povijenom glavicom. Krsnica od mjedi s kraćim, ravno pruženim, zadebljanim kracima i dvokrakim jezikom. Držak i krsnica prekriveni vegetabilnom ornamentikom.
Sječivo jednobrido, zakrivljeno s dva šira i dva uža žlijeba uz hrbat. Na licu sječiva natpis: »Ne me Tirez Pas Sans Raison«, na naličju: »Ne me Remettez Point Sans Honneur.«
Korice nedostaju.
Iz Grčkog Islama.
Kupljeno od Vladana Desnice 1948 godine.
Cjel. dulj. 101 cm, dulj. sječ. 89,5 cm, šir. sječ. 3 cm
Inv. br. 9333

639. SABLJA paradna 19. st.
Držak od mjedi s lukovičastom povijenom glavicom. Krsnica mjedena s dvokrakim jezikom i duljim ravno pruženim zadebljanim kracima. Držak i krsnica prekriveni kasnobaroknim viticama i rozetama.
Sječivo jednobrido, zakrivljeno bez žljebova.
Korice drvene presvučene baršunom a u većem dijelu okovane. Na okovima isti kasnobarokni ukrasi. Na prstenastim okovima koluti za privješanje.
Ne postoji dokumentacija o načinu nabave.
Cjel. dulj. 88 cm, dulj. sječ. 72,5 cm, šir. sječ. 2,2 cm, korice 74 cm
Inv. br. 380

640. SABLJA paradna 19. st.
Držak od mjedi sa zaobljenom i povijenom glavicom. Krsnica od mjedi s dvo-
krakim zaobljenim jezikom i ravno pruženim kracima s profiliranim završe-
cima. Svi dijelovi balčaka ukrašeni vegetabilnom ornamentikom. Na gla-
vici drška ukras rozete.
Sječivo jednobrido, zakrivljeno sa žlijebom s obje strane.
Korice od ljepenke presvučene crvenim baršunom i okovane na ustima i
vršku mjedenim okovima ukrašenim vegetabilnom ornamentikom. Prstena-
sti okovi u obliku lavljih šapa s kolutima za privješanje.
Ne postoji dokumentacija o načinu nabave.
Cjel. dulj. 90 cm, dulj. sječ. 75,5 cm, šir. sječ. 2,6 cm, korice 78 cm
Inv. br. 10063
641. SABLJA paradna 19. st.
Držak od mjedi sa zaobljenom, povijenom glavicom. Krsnica od mjedi s dvo-
krakim jezikom i ravno pruženim kracima koji završavaju ukrasom u obliku
žira. Svi dijelovi balčaka ukrašeni vegetabilnim neobaroknim ukrasom. Na
glavici drška s obje strane »oko« crvene boje.
Sječivo jednobrido, zakrivljeno, žlijebljeno s obje strane i jetkano.
Korice drvene presvučene crvenim voštanim platnom s okovima na ustima,
vršku i po sredini. Na dva gornja okova koluti za privješanje.
Ne postoji dokumentacija o načinu nabave.
Cjel. dulj. 96 cm, dulj. sječ. 77,5 cm, šir. sječ. 2,6 cm, korice 83 cm
Inv. br. 18212
642. SABLJA paradna 19. st.
Držak od mjedi sa zaobljenom, povijenom glavicom ukrašen lisnatom orna-
mentikom. Krsnica s kracima izvijenim u suprotnim pravcima. Jezik od bal-
čaka u obliku lista s tri spojena cvijeta sa svake strane.
Sječivo jednobrido, zakrivljeno sa širim žlijebom sa svake strane.
Korice metalne presvučene u zeleni baršun s okovima od mjedi na ustima,
vršku i po sredini. Na srednjem okovu kolut za privješanje.
Ne postoji dokumentacija o načinu nabave.
Cjel. dulj. 86 cm, dulj. sječ. 74 cm, šir. sječ. 2,6 cm, korice 78 cm
Inv. br. 10064
643. SABLJA paradna 19. st.
Držak od mjedi s povijenom i probijenom glavicom ukrašen neobaroknim
ukrasima. Krsnica od mjedi s tankim kracima izvijenim u suprotnim prav-
cima. Po sredini krsnice dvokraki jezik.
Sječivo jednobrido, zakrivljeno žlijebljeno i jetkano s obje strane.
Korice drvene presvučene plavim baršunom okovane na ustima, vršku i
po sredini. Okovi ukrašeni likom antičkog junaka i motivom polumjeseca
i zvijezde.

Ostavština Jelačić.

Cjel. dulj. 93,5 cm, dulj. sječ. 79 cm, šir. sječ. 3 cm, korice 84 cm
Inv. br. 18276

644. SABLJA paradna 19. st.
Opis kao kod kat. br. 643.
Cjel. dulj. 98,5 cm, dulj. sječ. 86,5 cm, šir. sječ. 3,2 cm, korice 84 cm
Inv. br. 18287

645. SABLJA paradna 19. st.
Držak od mjedi sa zaobljenom i blago povijenom glavicom s neobaroknim
ukrasima. Krsnica od mjedi s kracima izvijenim u suprotnim pravcima.
Sječivo jednobrido, zakrivljeno, ukrašeno jetkanim ukrasima i monogra-
mom FJI. Na sječivu utisnuti žig: M.
Korice od ljepenke presvučene crvenim baršunom i okovane mjedenim or-
namentiranim okovima. Donji okov korica nedostaje.
Ne postoji dokumentacija o načinu nabave.
Cjel. dulj. 90 cm, dulj. sječ. 79 cm, šir. sječ. 3,2 cm, korice (ulomak) 66,5 cm
Inv. br. 26462

646. SABLJA paradna 19. st.
Držak od mjedi sa zaobljenom i blago povijenom glavicom lijevan u jednom
komadu s krsnicom. Na krsnici dvokraki jezik. Kraci krsnice ravno pruženi
završavaju u obliku zrna. Svi dijelovi balčaka bogato ukrašeni neobaroknim
ukrasom a u medaljonu na dršku alegorijska figura.
Sječivo jednobrido, zakrivljeno žlijebljeno i jetkano s obje strane.
Korice drvene presvučene u smeđi baršun, okovane na ustima, vršku i po
sredini. Okovi bogato ornamentirani. Na srednjem okovu znak mađarskog
grba. Sa strane dva koluta za privješanje.
Ne postoji dokumentacija o načinu nabave.
Cjel. dulj. 98 cm, dulj. sječ. 82 cm, šir. sječ. 2,5 cm, korice 83,5 cm
Inv. br. 7310

647. SABLJA paradna 1848—1916.
Držak od mjedi lijevan u jednom komadu s krsnicom s bogatom kasnobarok-
nom ornamentikom. Glavica drška zaobljena i povijena. Na krsnici s jedne
strane ugarski a s druge strane habsburški grb.
Sječivo jednobrido, zakrivljeno žlijebljeno i jetkano s obje strane.
Korice metalne s pričvršćenim ornamentiranim okovima na ustima, na vršku
i s dva uža prstenasta okova. Na okovima ugarski grb (dva puta), habsbur-
ški grb i monogram FJI (Franjo Josip I, 1848—1916). Sa strane dva koluta
za privješanje.
Kupljeno od Milana Praunspergera u Zagrebu 1940. godine.
Cjel. dulj. 104 cm, dulj. sječ. 79 cm, šir. sječ. 2,2 cm, korice 84 cm
Inv. br. 2800
Tabla XVI

648. SABLJA paradna Druga polovina 19. st.
Držak od mjedi sa zaobljenom, povijenom glavicom i s tri istaknute zakovice. Po sredini drška ugarski grb. Krsnica od mjedi s dvokrakim jezikom i tanjim, ravno pruženim kracima (jedan nedostaje) koji završavaju dugmetom.
Sječivo jednobrido, zakrivljeno sa širim žlijebom s obje strane.
Korice drvene presvučene tamnocrvenim baršunom okovane na ustima, na vršku i po sredini. Okov na vršku završava spljoštenom kuglom na kojoj je prikaz sunca. Ostali okovi ukrašeni su motivima stiliziranog šipka. Sa strane dva koluta za privješanje.
Ne postoji dokumentacija o načinu nabave.
Cjel. dulj. 104 cm, dulj. sječ. 80 cm, šir. sječ. 3 cm, korice 87,5 cm
Inv. br. 7309

649. SABLJA paradna Druga polovina 19. st.
Držak drven presvučen tamnosmeđim baršunom. Glavica okovana mjedi sa zaobljenim, povijenim završetkom. Krsnica mjedena, glomazna s ravno pruženim kracima koji završavaju s tri ispučene okomito postavljene rozete. Ostali dijelovi krsnice ispunjeni zavojima.
Sječivo jednobrido, zakrivljeno sa širim žlijebom s obje strane.
Korice drvene presvučene po sredini tamnosmeđim baršunom a na ustima i u većem dijelu prema vršku mjedenim okovima koji su ukrašeni zavojima. Okov na vršku završava spljoštenom kuglom s ukrasom rozete. Sa strane dva koluta za privješanje.
Ne postoji dokumentacija o načinu nabave.
Cjel. dulj. 100 cm, dulj. sječ. 75,5 cm, šir. sječ. 2,8 cm, korice 85 cm
Inv. br. 18294

Sablje dječje

650. SABLJA Sredina 18. st.
Držak od mjedi s povijenom glavicom u obliku životinjskog papka. Na dršku ukras rocaillea, zavoja i zraka. Rukobran lučno povijen izrađen u lomljenoj liniji spojenih baroknih zavoja. Rukobran se nastavlja u krsnicu ukrašenu spiralama na završecima. Po sredini krsnice dvokraki jezik sa zrakama.
Sječivo jednobrido, zakrivljeno, usko u dijelu prema vršku dvobrido sa žlijebom s obje strane. Na sječivu s obje strane znakovi: zvijezda, sunce s ljudskim licem i zrakama te polumjesec s ljudskim profilom.
Korice drvene presvučene kožom s mjedenim okovima na ustima, po sredini i na vršku. Na okovima ukrasi rocaillea, zavoja i zraka. Na dva gornja okova učvršćeni koluti za privješanje.
Kupljeno od Milana Praunspergera u Zagrebu 1940. godine.
Cjel. dulj. 73 cm, dulj. sječ. 60,6 cm, šir. sječ. 1,8 cm, korice 62 cm
Inv. br. 13016
Tabla IV

651. SABLJA Sredina 18. st.
Držak od mjedi s povijenom glavicom u obliku životinjskog papka s ukrasom grozdova, vitica i lišća vinove loze. Rukobran odlomljen. Krsnice s ravno pruženim krakom koji završava zavojem. Po sredini krsnice dvokraki jezik ukrašen grozdom.
Sječivo isto kao kod kat. br. 650.
Korice drvene presvučene u smeđi baršun s mjedenim okovima na ustima, sredini i na vršku. Okovi ukrašeni na isti način kao držak. Na gornjim okovima koluti za privješanje.
Kupljeno od Milana Praunspergera u Zagrebu 1940. godine.
Cjel. dulj. 79 cm, dulj. sječ. 68 cm, šir. sječ. 2 cm, korice 72,5 cm
Inv. br. 18206

SABLJE UKRASNE (KAZALIŠNE)

652. SABLJA 19. st.
Držak s povijenom zadebljanom glavicom ukrašen okovima s polukuglastim izbočinama. Krsnica s pruženim kracima s istim polukuglastim ukrasom. Po sredini drška ležište ukrasa u obliku štita.
Sječivo jednobrido, zakrivljeno sa širokim žlijebom.
Ne postoji dokumentacija o načinu nabave.
Cjel. dulj. 95 cm, dulj. sječ. 79,5 cm, šir. sječ. 2,8 cm
Inv. br. 18309

653. SABLJA 19. st.
Držak od mjedi s povijenom glavicom koso brazdan. Krsnica ravna s krakovima izvedenim u obliku stiliziranog ljiljana.
Sječivo jednobrido, zakrivljeno.
Korice drvene presvučene kožom završavaju tupo. Okov od ornamentirane mjedi ukrašen zelenim staklom.
Ne postoji dokumentacija o načinu nabave.
Cjel. dulj. 85 cm, dulj. sječ. 68 cm, šir. sječ. 5,2 cm, korice 69 cm
Inv. br. 18378

SJEČIVA SABLJI

654. SJEČIVO turske (?) sablje 16. st.
Sječivo jednobrido, zakrivljeno s jalmanom i tri žlijeba uz hrbat. Jedan žlijeb se produljuje u osi sječiva prema vršku. Na trnu proboj za učvršćivanje drška.
Nađeno u Gložju kod Karašice u blizini Donjeg Miholjca.
Darovao Stjepan Mavrić, župnik u Donjem Miholjcu.
Cjel. dulj. 82 cm, dulj. sječ. 72 cm, šir. sječ. 3,2 cm
Inv. br. 317
Objavljeno u katalogu: »Seljačka buna 1573«, Zagreb, 1973, kat. br. 113.

655. SJEČIVO sablje 16. st.
Sječivo jednobrido, zakrivljeno s jalmanom i širim žlijebom s obje strane. Na trnu proboj za učvršćivanje drška. Nađeno u Kupi kod Siska. Darovalo društvo »Siscia«. Cjel. dulj. 88 cm, dulj. sječ. 80 cm, šir. sječ. 3,8 cm Inv. br. 318
Objavljeno u katalogu: »Seljačka buna 1573«, Zagreb, 1973, kat. br. 116.
656. SJEČIVO sablje 17. st.
Sječivo jednobrido, zakrivljeno s jalmanom. Trn s probojem za učvršćivanje drška. Nađeno u Vukovaru. Kupljeno od Nikodema Vlašića 1900. godine. Cjel. dulj. 83 cm, dulj. sječ. 74 cm, šir. sječ. 3,2 cm Inv. br. 757
Objavljeno u katalogu: »Seljačka buna 1573«, Zagreb, 1973, kat. br. 115.
657. SJEČIVO sablje 17. st.
Opis kao kod kat. br. 656. Na sječivu znakovi: HCHCH. Nađeno u Vukovaru. Kupljeno od Nikodema Vlašića 1900. godine. Cjel. dulj. 92,5 cm, dulj. sječ. 80 cm, šir. sječ. 3 cm Inv. br. 758
658. SJEČIVO sablje 17. st.
Sječivo jednobrido, zakrivljeno s jalmanom. Uz hrbat sječiva tri uska žlijeba, od kojih se dva žlijeba produljuju u osi sječiva prema vršku. Na naličju sječiva žig u obliku dva nazubljena luka s četiri kružnice. Nađeno u Kupi kod Siska. Darovao Antun Bukvić, tehnički savjetnik u Sisku 1909. godine. Cjel. dulj. 92,5 cm, dulj. sječ. 83,7 cm, šir. sječ. 3,3 cm Inv. br. 1729
Objavljeno u katalogu: »Seljačka buna 1573«, Zagreb, 1973, kat. br. 118.
659. SJEČIVO sablje 17. st.
Sječivo jednobrido, zakrivljeno s jalmanom. Na sječivu niz kosih križeva. Nađeno u Ledincima u dvorištu Đure Dimitrijevića. Kupljeno od Đure Dimitrijevića 1911. godine. Cjel. dulj. 80 cm, dulj. sječ. 71 cm, šir. sječ. 3 cm Inv. br. 1898
660. SJEČIVO husarske sablje 18. st.
Sječivo jednobrido, zakrivljeno sa širokim žlijebom s obje strane. Na sječivu s jedne strane natpis: »Maria Mater Dei Daterona (!) Hungaria (!) Sub tuum Dresiduum (!) Confugio«. S druge strane sječiva: »In hoc signo vinces«, dvostruki križ i natpis: »Deus Exercituum Belator (!) fortissime esto mecum«.

Na trnu duboko utisnuti nejasan žig. Darovao Ivan Pajlok, učitelj u Zagrebu. Cjel. dulj. 93,3 cm, dulj. sječ. 79,5 cm, šir. sječ. 4,8 cm Inv. br. 350

661. SJEČIVO husarske sablje 18. st.
Sječivo jednobrido, zakrivljeno prema vršku dvobrido sa širokim žlijebom s obje strane. Na sječivu s obje strane habsburški grb. Korice željezne s dva koluta za privješanje. Darovao Ivan Pajlok, učitelj u Zagrebu. Cjel. dulj. 98,5 cm, dulj. sječ. 84 cm, šir. sječ. 4 cm, korice 88,5 cm Inv. br. 352

662. SJEČIVO husarke sablje 18. st.
Opis isti kao kod kat. br. 661. Darovao Ivan Pajlok, učitelj u Zagrebu. Cjel. dulj. 98,5 cm, dulj. sječ. 84,5 cm, šir. sječ. 4 cm, korice 88,5 cm Inv. br. 353

663. SJEČIVO sablje 18. st.
Sječivo jednobrido, zakrivljeno s jalmanom. Ne postoji dokumentacija o načinu nabave. Cjel. dulj. 86 cm, dulj. sječ. 78,5 cm, šir. sječ. 3,3 cm Inv. br. 19390

664. SJEČIVO francuske sablje Poč. 19. st.
Sječivo jednobrido, zakrivljeno sa širim žlijebom s obje strane. Na hrptu sječiva: BARISON, na sječivu: F. R. Ne postoji dokumentacija o načinu nabave. Cjel. dulj. 100 cm, dulj. sječ. 87 cm, šir. sječ. 3,5 cm Inv. br. 26453

665. SJEČIVO sablje Prva pol. 19. st.
Sječivo jednobrido, zakrivljeno sa širim žlijebom s obje strane. Na trnu oznaka: MH. Korice drvene, presvučene kožom, okovane na ustima i na vršku. Na prstenaštima okovima koluti za privješanje. Ne postoji dokumentacija o načinu nabave. Cjel. dulj. 86 cm, dulj. sječ. 74,5 cm, šir. sječ. 3 cm, korice 76 cm Inv. br. 381

666. SJEČIVO sablje Prva pol. 19. st.
Sječivo jednobrido, zakrivljeno s jetkanim ukrasom trofejnih znakova u baroknom dekoru. Sačuvani tragovi pozlate. Na hrptu motiv lisnate vitice. Na trnu žig ljudske glave. Ne postoji dokumentacija o načinu nabave. Cjel. dulj. 88 cm, dulj. sječ. 75,5 cm, šir. sječ. 2,7 cm Inv. br. 26451

667. SJEČIVO sablje Prva pol. 19. st.
Sječivo jednobrido, zakrivljeno, žlijebljeno s obje strane. Na trnu duboko utisnuti žig ljudske glave.
Ne postoji dokumentacija o načinu nabave.
Cjel. dulj. 95 cm, dulj. sječ. 84,5 cm, šir. sječ. 3,3 cm
Ne postoji dokumentacija o načinu nabave.
Inv. br. 19397

668. SJEČIVO sablje Prva pol. 19. st.
Opis kao kod kat. br. 667.
Ne postoji dokumentacije o načinu nabave.
Cjel. dulj. 97,5 cm, dulj. sječ. 85,5 cm, šir. sječ. 3,4 cm
Inv. br. 19398

669. SJEČIVO sablje francuske lake konjice M 1822 1863.
Sječivo tipa Montmorency. Na hrptu sječiva natpis: M-re Imp-ale de Chât-Août 1863. Cav-rie l-re M-le 1822. Na trnu tvornički žigovi.
Korice željezne s kolutom za privješanje.
Ne postoji dokumentacija o načinu nabave.
Cjel. dulj. 107 cm, dulj. sječ. 92 cm, šir. sječ. 3,2 cm, korice 95 cm
Inv. br. 19399

670. SJEČIVO sablje Druga pol. 19. st.
Sječivo jednobrido, zakrivljeno sa žlijebom s obje strane. Trn s blagim nagibom. Na sječivu znak križa s četiri manja križa u uglovima.
Ne postoji dokumentacija o načinu nabave.
Cjel. dulj. 95,5 cm, dulj. sječ. 84 cm, šir. sječ. 2,9 cm
Inv. br. 26454

671. SJEČIVO sablje Druga pol. 19. st.
Sječivo jednobrido, zakrivljeno, šire, žlijebljeno s obje strane.
Korice metalne s dva pomična koluta za privješanje.
Ne postoji dokumentacija o načinu nabave.
Cjel. dulj. 92,5 cm, dulj. sječ. 79,5 cm, šir. sječ. 3,7 cm, korice 82 cm
Inv. br. 19400

672. SJEČIVO paradne sablje Druga pol. 19. st.
Sječivo jednobrido, zakrivljeno sa žlijebom s obje strane. Krsnica od mjedi blago povijena završava životinjskim glavama.
Korice metalne s ornamentiranim prstenima i dva koluta za privješanje.
Okov na vršku korica s ukrasom zmiје umjesto »kreste«.
Iz bivšeg Ratnog muzeja.
Cjel. dulj. 84 cm, dulj. sječ. 77 cm, šir. sječ. 3 cm, korice 78,5 cm
Inv. br. 19386

673. SJEČIVO paradne sablje Druga pol. 19. st.
Sječivo jednobrido, zakrivljeno, žlijebljeno s obje strane. Na sječivu jetkani ukrasi. S jedne strane nečitak monogram s plemićkom krunom u viticama. S druge strane habsburški grb i dva konjanička lika u viticama. Trn oštećen.
Kupljeno od Josipa Bribere u Zagrebu 1907. godine.
Cjel. dulj. 77,5 cm, dulj. sječ. 74 cm, šir. sječ. 3,4 cm
Inv. br. 1593

674. SJEČIVO sablje 19. st.
Sječivo jednobrido, zakrivljeno pri vršku dvobrido sa žlijebom s obje strane.
Nadeno u Bežaniji 106.
Dar Zadruga za isušenje Srijema 1909. godine.
Cjel. dulj. 80 cm, dulj. sječ. 73 cm, šir. sječ. 3,1 cm
Inv. br. 1681

675. SJEČIVO paradne sablje 19. st.
Sječivo jednobrido, zakrivljeno.
Korice drvene presvučene tamnoplavim baršunom i okovane ornamentiranim mjedenim kovima. Na srednjem okovu kolut za privješanje.
Ne postoji dokumentacija o načinu nabave.
Cjel. dulj. 93,5 cm, dulj. sječ. 83 cm, šir. sječ. 2,5 cm, korice 87 cm
Inv. br. 19385

676. SJEČIVO sablje 19. st.
Sječivo jednobrido, zakrivljeno, žlijebljeno s obje strane, niklovano. Na sječivu vidljivi tragovi jetkanog ukrasa vitica s polumjesecom u sredini.
Ne postoji dokumentacija o načinu nabave.
Cjel. dulj. 92 cm, dulj. sječ. 80 cm, šir. sječ. 2,5 cm
Inv. br. 19391

677. SJEČIVO sablje 19. st.
Sječivo jednobrido, zakrivljeno, žlijebljeno s obje strane. Korice metalne s dva trbušasta okova s pomičnim kolutima za privješanje.
Ne postoji dokumentacija o načinu nabave.
Cjel. dulj. 90 cm, dulj. sječ. 76 cm, šir. sječ. 2,8 cm, korice 85,5 cm
Inv. br. 19392

678. SJEČIVO sablje 19. st.
Sječivo jednobrido, zakrivljeno, žlijebljeno s obje strane. Na trnu vidljiv kovački znak. U gornjem dijelu sječiva štiti s krunom.
Ne postoji dokumentacija o načinu nabave.
Cjel. dulj. 94 cm, dulj. sječ. 81 cm, šir. sječ. 2,8 cm
Inv. br. 19393

679. SJEČIVO sablje 19/20. st.
Sječivo jednobrido, zakrivljeno s pojačanim hrptom koji se nastavlja u dijelu prema vršku.
Sačuvani dijelovi korica, lednog okova i donjeg prstena.
Ne postoji dokumentacija o načinu nabave.
Cjel. dulj. 91,5 cm, dulj. sječ. 79 cm, šir. sječ. 2,5 cm, korice 83 cm
Inv. br. 19394

680. VRŠAK SJEČIVA sablje
Dio zakrivljenog, jednobridog sječiva s jalmanom i dva uska žlijeba uz hrbat.
Nađeno u koritu Save 3 km od Kobaša.
Darovao Antun Bukvić, tehnički savjetnik u Sisku 1910. godine.
Cjel. dulj. 34,5 cm, šir. sječ. 2,5 cm
Inv. br. 1847

681. SJEČIVO sablje (ulomak)
Sječivo jednobrido, zakrivljeno s dva šira žlijeba.
Nađeno u koritu Save 3 km od Kobaša.
Darovao Antun Bukvić, tehnički savjetnik u Sisku 1910. godine.
Cjel. dulj. 45 cm, šir. sječ. 3,3 cm
Inv. br. 1850

682. SJEČIVO sablje
Sječivo jednobrido, zakrivljeno s krsnicom.
Nađeno u Kupi kod Siska prilikom jaružanja 1912. godine.
Cjel. dulj. 83 cm, šir. sječ. 2,4 cm
Inv. br. 1905

683. SJEČIVO sablje
Sječivo jednobrido, zakrivljeno. S obje strane sječiva pozlaćeni indijski (?) natpis. Trn zakrivljen s dva manja proboja za učvršćivanje drška.
Ne postoji dokumentacija o načinu nabave.
Cjel. dulj. 92,5 cm, dulj. sječ. 82 cm, šir. sječ. 3 cm
Inv. br. 19396

684. SJEČIVO sablje
Sječivo jednobrido, zakrivljeno sa žlijebom s obje strane, niklovano.
Ne postoji dokumentacija o načinu nabave.
Cjel. dulj. 86,5 cm, dulj. sječ. 78,5 cm, šir. sječ. 2,7 cm
Inv. br. 26457

Zusammenfassung

Die Säbelsammlung des Historischen Museums von Kroatien (Povijesni muzej Hrvatske — im weiteren Text HMK) umfasst 684 Exemplare. In der Bemühung, diese zu systematisieren, haben wir sie nach ihrer Zuwendung in Militär- und Punksäbel eingeteilt. Die Militärsäbel sind chronologisch geordnet — von den ältesten, die dem 16. Jahrhundert entsprechen, bis zu den Säbeln des Zweiten Weltkriegs. Innerhalb dieses zeitlichen Rahmens sind die Säbel nach den Heeren, bei denen sie im Gebrauch waren, in Gruppen eingeordnet. Auf diese Art haben wir folgende Reihenfolge erhalten:

- Frühe Säbel (Hiebmesser; ein ungarischer und zwei albanische Säbel), Kat. — Nrn. 1—6
- Türkische Säbel, Kat. — Nrn. 7—112
- Zusammengesetzte türkisch-österreichische Säbel, Kat. — Nrn. 113—118
- Österreichische Säbel, Kat. — Nrn. 119—362
- Ungarische Säbel, Kat. — Nrn. 363—364
- Russische Säbel, Kat. Nrn. 365—403
- Französische Säbel, Kat. — Nrn. 404—428
- Deutsche Säbel, Kat. — Nrn. 429—432
- Polnischer Säbel, Kat. — Nr. 433
- Spanische Säbel, Kat. — Nrn. 434—435
- Italienische Säbel, Kat. — Nrn. 436—440
- Amerikanische Säbel, Kat. — Nrn. 441—442
- Orientalische Säbel, Kat. — Nrn. 443—444
- Serbische Säbel, Kat. — Nrn. 445—464
- Montenegrinischer Säbel, Kat. Nr. 465
- Jugoslawische Säbel, Kat. — Nrn. 466—480
- Säbel des Unabhängigen Staates Kroatien, Kat. — Nr. 481
- Nicht vorschriftsmässige Säbel, Kat. — Nrn. 482—532
- Übungssäbel, Kat. — Nrn. 533—587
- Nicht identifizierte Säbel, Kat. — Nrn. 588—597
- Beschädigte Säbel, Kat. — Nrn. 598—603

Die Prunksäbel sind zum grösseren Teil im 19. Jahrhundert datiert, ausgenommen zwei Kindersäbel, die im 18. Jahrhundert entstanden sind. Die Anordnung der Prunksäbel wurde folgendermassen durchgeführt:

- Parade- bzw. Dienstsäbel österreichischer Beamten, Kat. — Nrn. 604—626
- Magnatensäbel, Kat. — Nrn. 627—649
- Kinder-Prunksäbel, Kat. — Nrn. 650—651
- Dekorsäbel, Kat. — Nrn. 652—653
- Säbelklingen, Kat. — Nr. 654—684

Mit Rücksicht darauf, dass auch dieser Teil der Waffensammlung des HMK nicht systematisch zusammengebracht wurde, gibt es darin Lücken und daher besteht die Notwendigkeit, jene Säbeltypen zu ergänzen, die Mängel aufweisen. Sowohl ihrer Zahl als auch

dem Säbeltyp nach sind die Säbel des österreichischen Heeres am besten vertreten, was verständlich ist, wenn man die lange geschichtliche Verbindung von Österreich und Kroatien bedenkt.

Innerhalb der angeführten Kataloggruppen sind die Säbel in chronologischer Abfolge nach den vorgeschriebenen Modellen geordnet. Der Katalog enthält auch ein Namenverzeichnis der Waffenproduzenten und -lieferer, deren Namen sich auf den Klingen des 19. und 20. Jahrhunderts befinden. Auch die Marken sind ebenfalls beigefügt.

Bei dieser umfangreichen Aufgabe war die Arbeit an den Säbeln des 16., 17. und 18. Jahrhunderts am interessantesten. Sie sprechen durch die Form ihrer Gefässe, durch dekorative Elemente, bildliche Darstellungen und die Inschriften auf ihren Klingen. Da gibt es weder Schablone noch Einförmigkeit. Im Gegensatz dazu sind die typisierten Säbel des 19. und 20. Jahrhunderts geistlose, ohne Erfindungsgabe und Individualität hergestellte Fabrikzeugnisse.

Im HMK wird eine grössere Anzahl von türkischen Säbeln bewahrt. Indem wir an die in der Literatur verzeichnete Grifftypologie der türkischen Säbel¹ anknüpfen, haben wir die Griffe der Türkensäbel in vier Typenformen eingereiht (s. Textfigur S. 13). Im HMK befinden sich zwei Typen von Griffen, u.zw.: Griffe vom Typ **karabela** (Kat. — Nrn. 8—29) und Griffe in der Form eines Pistolenknaufs (Kat. — Nrn. 30—91). Unseres Erachtens können die Parier- bzw. Kreuzstangen der türkischen Säbel in vier Typenformen eingeteilt werden (s. Textfigur S. 14):

- a) Parierstange mit kürzeren, verdickten Armen und zweigeteiltem Mitteleisen.
- b) Parierstange mit geschwungenen Armen und zweigeteiltem Mitteleisen. Die Arme können spiralförmig gewunden oder blattförmig sein.
- c) Parierstange mit längeren, geradegestreckten Armen, die kernförmig enden. Das Mitteleisen der Parierstange ist dünn und zweigeteilt.
- d) S-förmig geschwungene Parierstange mit zweigeteiltem Mitteleisen.

Nach dem Typ ihrer Klingen können die türkischen Säbel folgendermassen eingeteilt werden (s. Textfigur S. 14):

- a) Leicht gekrümmte Klingen mit schwach ausgeprägtem **jalmán**. So sah die Klinge jenes Säbels aus, der Sultan Mehmed II. d. Eroberer (1451—1481) gehört hatte; ihr entspricht die Klinge unter der Kat. — Nr. 7.
- b) Gekrümmte Klingen mit ausgeprägtem **jalmán** (Kat. — Nr. 8).
- c) Stärker gekrümmte Klingen mit sehr betontem **jalmán** (Mameluckensäbel, Kat. — Nrn. 59—63).
- d) Sehr stark gekrümmte Klingen (Kat. — Nr. 82), die den bogenförmigen Klingen persischer Herkunft entsprechen.

Als bedeutendstes Exemplar unter den türkischen Säbeln möge eine Klinge erwähnt werden (Kat. — Nr. 7), die auf der Vorderseite in ihrer Gesamtlänge mit einer goldtauschierten Inschrift und dem Namen des Mameluckensultans Adil Abu Nasr Tuman-baj (1500/1501) geschmückt ist — Tafel III. Der im Katalog unter der Nummer 8 angeführte Krummsäbel (vom Typ **karabela**) wurde in Sisak gefunden und es wird daher angenommen, dass sein Eigentümer in den Ende des 16. Jahrhunderts dort geführten Kämpfen ums Leben gekommen war. Trotz Beschädigungen liefert dieser Säbel genügende Beweise für seinen ursprünglichen Glanz. Der Griff ist aus hellem Bein angefertigt. Verbindungsstück und Parierstange sind von Silber mit schönem Pflanzendekor. Auf den Silberbeschlägen des Griffes befindet sich ähnliche Ornamentik, in der eine Vase mit Nelke vorherrscht. Tafel II.

Unter den türkischen Säbeln mit Pistolenknauf gibt es mehrere Griffe mit Vertiefungen für die Finger (Kat. — Nrn. 30—33). Einer der Säbel, der wahrscheinlich aus Kaukasien stammt, weist gegenüber den traditionellen Säbelformen vollkommen verschiedenartige Formen auf (Kat. — Nr. 91). Er ist mit Silber beschlagen und hat niellierte Verzierungen. Der verjüngte, schräge Griffknauf ist mittels eines Faustkettchens mit einem der Parierstangenarme verbunden. Im Scheidenbeschlag ist die Jahreszahl 1812 und der Name des Generals Kutusow eingeritzt. Einer der türkischen Prunksäbel, ein Offizierssäbel, ähnelt dem preussischen Offizierssäbel M 1889 (Kat. — Nr. 112). Sein Griff endet mit einem Löwenkopf, in den zwei Rubinaugen eingesetzt sind.

Die arabischen Texte der auf den Säbeln angebrachten Inschriften hat Prof. Muhamed Zdralović übersetzt und kommentiert; sein Beitrag ist Bestandteil dieses Katalogs.

Unter den österreichischen Säbeln, die sich im HMK befinden, scheinen uns die Husarensäbel (Kat. — Nrn. 235—257) besonders beachtenswert zu sein. Vier dieser Säbel (Kat. — Nrn. 240—243) lassen die Inschrift **FRINGIA** erkennen; auf einem ist Hungarias Schirmherrin (Kat. — Nr. 239) und auf den übrigen drei Exemplaren (Kat. — Nrn. 237, 238, 660) die *Immaculata* abgebildet. Nachdem wir alle bisherigen Angaben über die Inschrift **FRINGIA** in Betracht gezogen haben, schliessen wir uns der Meinung an,² dass diese Inschrift die Qualität der Klinge bezeichnete. Den gleichen Zweck hatte im 19. Jahrhundert die Bezeichnung **EISENHAUER**.

Die Darstellung der Schutzpatronin Hungarias kommt in der bildenden Kunst vom Ende des 17. und im 18. Jahrhundert häufig vor. Es ist dies das Bildnis der Madonna mit Kind (stehend oder sitzend) in königlichem Ornat. Im 18. Jahrhundert erscheint es auf den Waffen aus religiös-patriotischen Gründen. Als Vorlage zu dieser bildlichen Darstellung diente wahrscheinlich ein Motivbild.

Auf einigen Säbelklingen ist die Madonna mit gefalteten Händen ohne Kind dargestellt. Sie steht auf einer Mondsichel mit Menschenantlitz. Diese in der Literatur als »La Purissima« bekannte Variante der Unbefleckten Empfängnis Marias ist häufig in der bildenden Kunst des 17. und 18. Jahrhunderts zu finden.³

Unter den russischen Säbeln sind die kaukasischen »Schaschkas« (Kat. — Nrn. 365—375) hervorzuheben. Man erkennt sie an den charakteristischen Griffen, die mit grösseren nur wenig auseinanderstehenden »Lappen« enden. Ihre einschneidigen Klingen sind schwach gekrümmt. Häufig erscheinen ältere Klingen aus dem 18. Jahrhundert in neuerer Aufmachung.⁴ Die Silberbeschläge am Griff und auf der Scheide sind in solcher Ornamentik ausgeführt, die auf türkischen oder persischen Einfluss schliessen lässt.

Von den französischen Säbeln möchten wir jene aus der Zeit des Konsulats (1800—1804) besonders erwähnen. Ihrem Typ nach sind sie einander ähnlich, doch unterscheiden sie sich in einer Menge Einzelheiten (Form und Dekoration des Mitteleisens an der Parierstange, Verzierung des Knaufscheitels, des Faustbügels u.a.m.). Wegen ihrer Verschiedenartigkeit sind diese Säbel von besonderem Reiz (Kat. — Nrn. 404—412).

Seit den vierziger Jahren des 19. Jahrhunderts übernahm das serbische Heer die Säbeltypen des russischen und später auch des österreichischen Heeres. Da s waren die russischen Kavalleriesäbel M 1826 (bzw. der französische M 1802/1803) und die österreichischen Kavalleriesäbel M 1845, M 1850 und M 1869. Im Jahre 1882 wurde der Säbel der österreichischen Kavallerieoffiziere M 1861/69 übernommen.⁵ Seit 1895 war die serbische Reiterei mit einem Säbel bewaffnet, der nach dem Muster des sächsischen Kavallerisäbels M 1891 angefertigt war. Auf der Vorderseite seines asymmetrischen Korbes befindet sich das serbische Wappen (Kat. — Nrn. 454—459). Die Säbel der serbischen Kavallerieoffiziere M 1895 unterscheiden sich von diesem nur durch den Griff, der mit einem Löwenkopf endet (Kat. — Nrn. 460, 462).

Der Säbel der serbischen Infanterie M 1870 ist in zwei Varianten bekannt: a) mit glattem Beschlag am Griffknauf und b) mit Löwenkopf. Das vorgewölbte Bügelgefäss ist aus Messing und hat zwei Nebenspannen. Der Hinterarm der Parierstange ist verdickt, geschwungen und mit einem Schlitz für den Faustriemen versehen. Die im HMK befindlichen serbischen Infanteriesäbel weisen glatten Griffbeschlag auf (Kat. — Nrn. 445—452).

Seit 1918 übernahm das Königreich der Serben, Kroaten und Slowenen (Kraljevina SHS) und später (seit 1931) auch das Königreich Jugoslawien alle Typen der serbischen Kavalleriesäbel. Es wurden nur die Staatselemente auf der Vorderseite des Gefässes geändert (Kat. — Nrn. 466—478).

Die 1918 gegründete Marine des Staates SHS übernahm die Säbel der österreichischen Marine. Seit dem Jahre 1924 wurde ein neuer Säbel vorgeschrieben, der dem früheren ähnlich sah, nur hatte man am Korb das Staatswappen angebracht (Kat. — Nrn. 479—480).⁶

Im Jahre 1867 wurden in Wien für Montenegro 500 Offizierssäbel angeschafft. Das waren die ersten fabrikmässig hergestellten Waffen in der Ausrüstung der montenegrinischen Offiziere. Es waren dies die Säbel der österreichischen Infanterieoffiziere M 1837

und M 1861. Die letzten wurden auch noch später in zwei Fällen in Wien angeschafft und in der Militärausrüstung bis zum Ersten Weltkrieg beibehalten. Im Jahre 1895 wurden aus Russland 500 russische Offizierssäbel M 1881 geliefert und im selben Jahr noch 300 Säbel desselben Modells zur Ausrüstung der Unteroffiziere gekauft, mit dem Unterschied, dass der Griff aus andersfarbigem Holz angefertigt war. Nach 1910 führten einzelne Offiziere den neuen russischen Säbel der Infanterieoffiziere M 1908/09. Auf dem Griffknopf befindet sich das Monogramm N I (Nikolaus, bzw. Nikita I. Petrović, 1910 bis 1918 König von Montenegro; Kat. — Nr. 465).

In den Abschnitt der nicht vorschriftsmässigen Säbel haben wir die Exemplare des gemischten Typs, zusammengesetzte oder überarbeitete Säbel des 18. und 19. Jahrhunderts, eingereicht Kat. — Nrn. 482—504). In dieser Gruppe befinden sich mehrere Säbel (Kat. — Nrn. 505—508), für die keine Beispiele in der Literatur zu finden waren. Da sind auch mehrere Säbel M 1861 (Kat. — Nrn. 509—513) und M 1862 (Kat. — Nrn. 514—519), die sich in einigen Details (zwei Schlitze auf dem geschwungenen verdickten Arm des Faustbügels, Rückenbeschlag mit oder ohne »Lappen«, Scheidentyp u.a.) vom vorschriftsmässigen Modell unterscheiden. Da befinden sich auch jene Säbel, die wir den Landwirtsbeamten zuschreiben (Kat. — Nrn. 520—526), sowie die Kurzsäbel der österreichisch-ungarischen Infanterieoffiziere des Ersten Weltkriegs (Kat. — Nrn. 527—532). In den Katalog wurden auch die Übungssäbel der Kadetten aufgenommen (Kat. — Nrn. 533—587).

Unter den Prunksäbeln sind folgende zu finden:

- Säbel der österreichischen Beamten mit perlmuttverkleidetem Griff und Löwenkopf aus Messing (Kat. — Nrn. 604—615),
- Beamtensäbel des Militärtyps mit durchstochenem Korbgefäss und dem Emblem der entsprechenden Dienststelle (z.B. Feuerwehr, Bergbau, u.a.; Kat. — Nrn. 616—626),
- Magnatensäbel (Kat. — Nrn. 617—649), auf denen man allen Dekorationsmotiven der geschichtlichen Stilepochen — vom Neoklassizismus bis zur Neugotik — begegnet.

Die zwei Kindersäbel aus dem 18. Jahrhundert (Kat. — Nrn. 650, 651) sind reizende Exemplare des Spätbarocks.

Die unter den Katalognummern 652—684 angeführten Säbel und Klingen haben nur Dokumentationswert.

Anmerkungen

1. U. Yücel, *Türkische Waffen vom 16. bis zum 18. Jahrhundert*, Das Wiener Bürgerliche Zeughaus, Wien, 1977, S 56
2. J. Dita, *Fringia*, Deutsches Waffen-Journal, 5, 1975, S. 524—530
3. *Lexikon der christlichen Ikonographie*, Rom—Freiburg—Basel—Wien, 1970, S. 343
4. Dr Đ. Petrović, *Oružja Kavkaza* (Die Waffen Kaukasiens), Sonderdruck aus: *Vesnik Vojnog muzeja*, Nr. 13—14, Beograd, 1968, S. 147, H. Jacobsen, »Ungarische« klinger in der naere Orient, *Vaabenhistoriske Aarbogter*, V c, Kopenhagen, 1948, S. 302—308
5. Die Säbel des HMK wurden nach Typen eingeteilt. Nur jene Säbel desselben Typs, bei denen man mit Gewissheit feststellen konnte, welchem Heer sie angehörten, wie beispielsweise der französische Säbel M 1802/03 und der russische Säbel M 1826, wurden in die entsprechenden Stellen im Katalog eingeordnet.
6. B. Bogdanović, *Monografija o naoružanju Srbije, Crne Gore i Jugoslavije* (Monographie über die Bewaffnung Serbiens, Montenegros und Jugoslawiens), unveröffentlichtes Manuskript, S. 4
7. B. Bogdanović, *Pregled hladnog naoružanja crnogorske vojske 1850—1914* (Übersicht über die kalten Waffen des montenegrinischen Heeres 1850—1914), druckfertig für den Sammelband *Glasnik cetinjskih muzeja*, X, 1977, S. 179—194.

Tabla I, kat. br. 628.

Tabla II, kat. br. 8.

Tabla III, kat. br. 8, 7, 64.

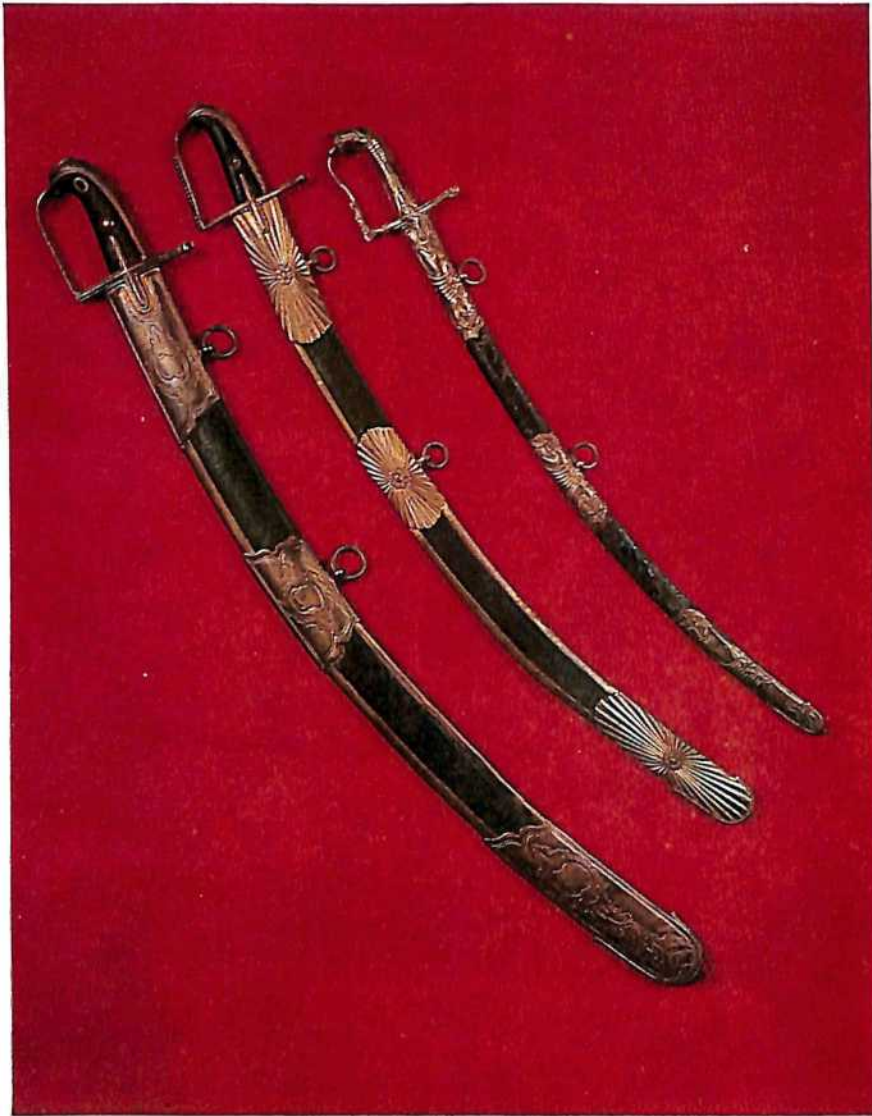

Tabla IV, kat. br. 239, 247, 650.

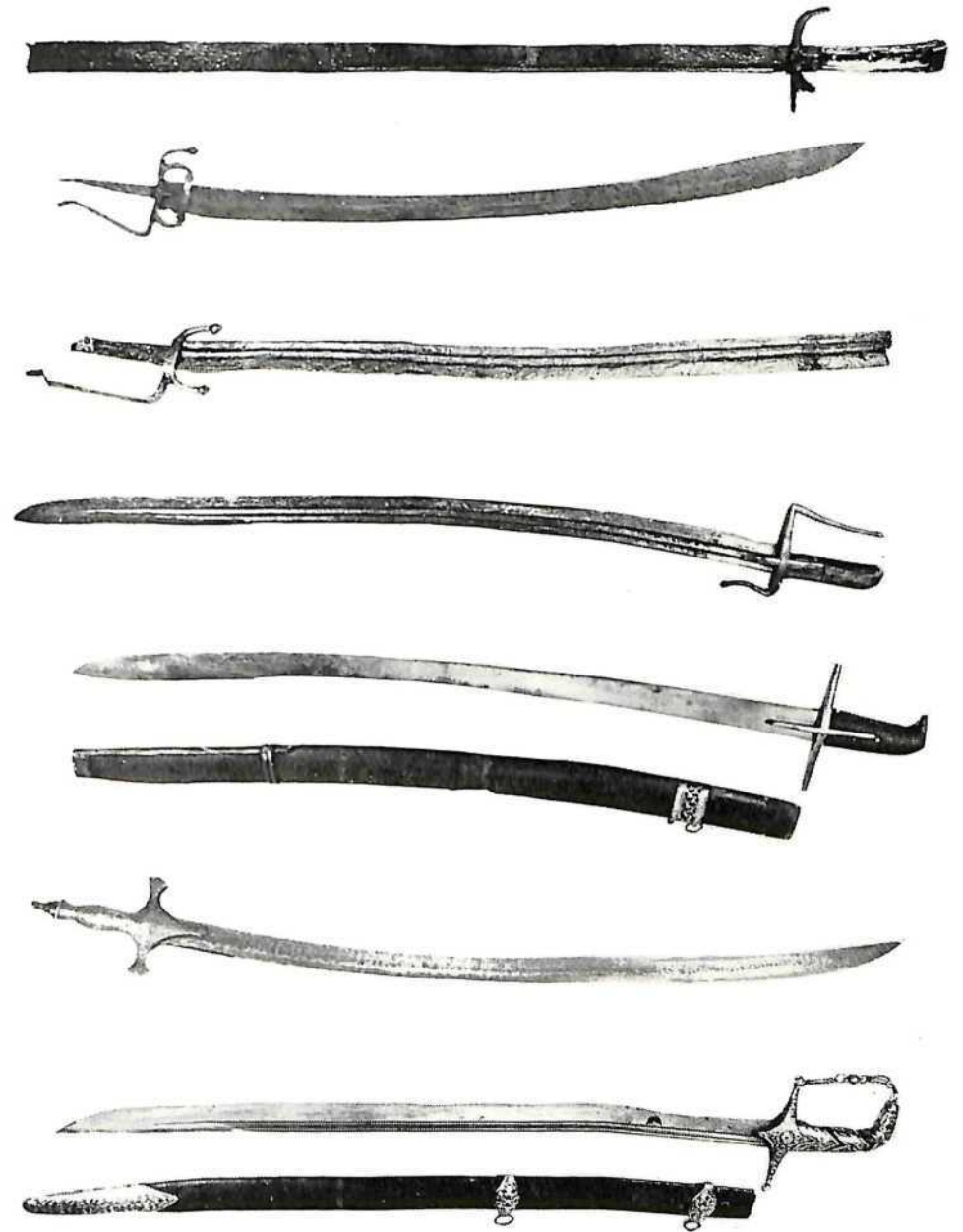

Tabla V, kat. br. 2, 3, 5, 6, 4, 86, 91.

Tabla VI, kat. br. 93, 94, 96, 95, 112, 70.

Tabla VII, kat. br. 369, 373, 381, 384, 397, 398.

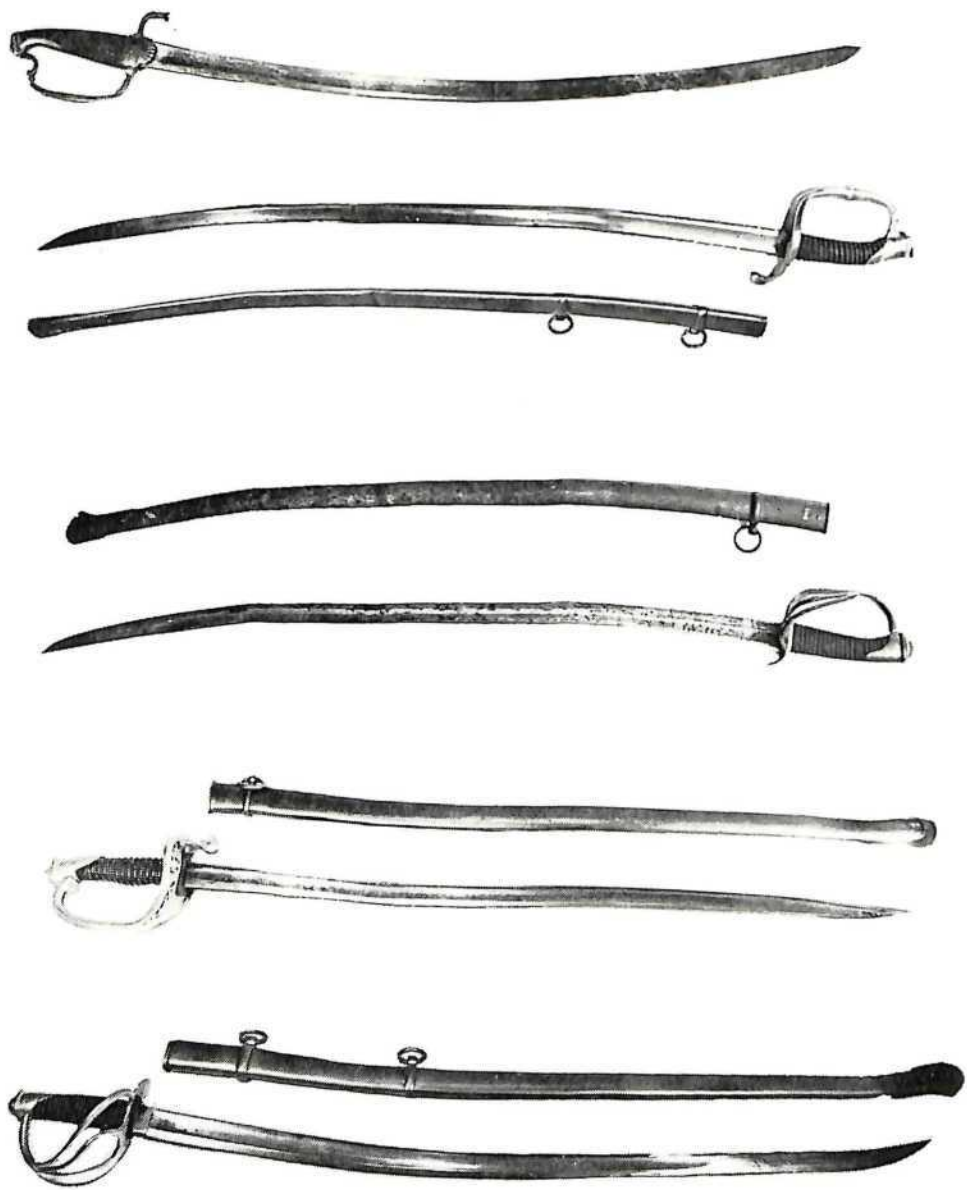

Tabla VIII, kat. br. 412, 417, 419, 428, 441.

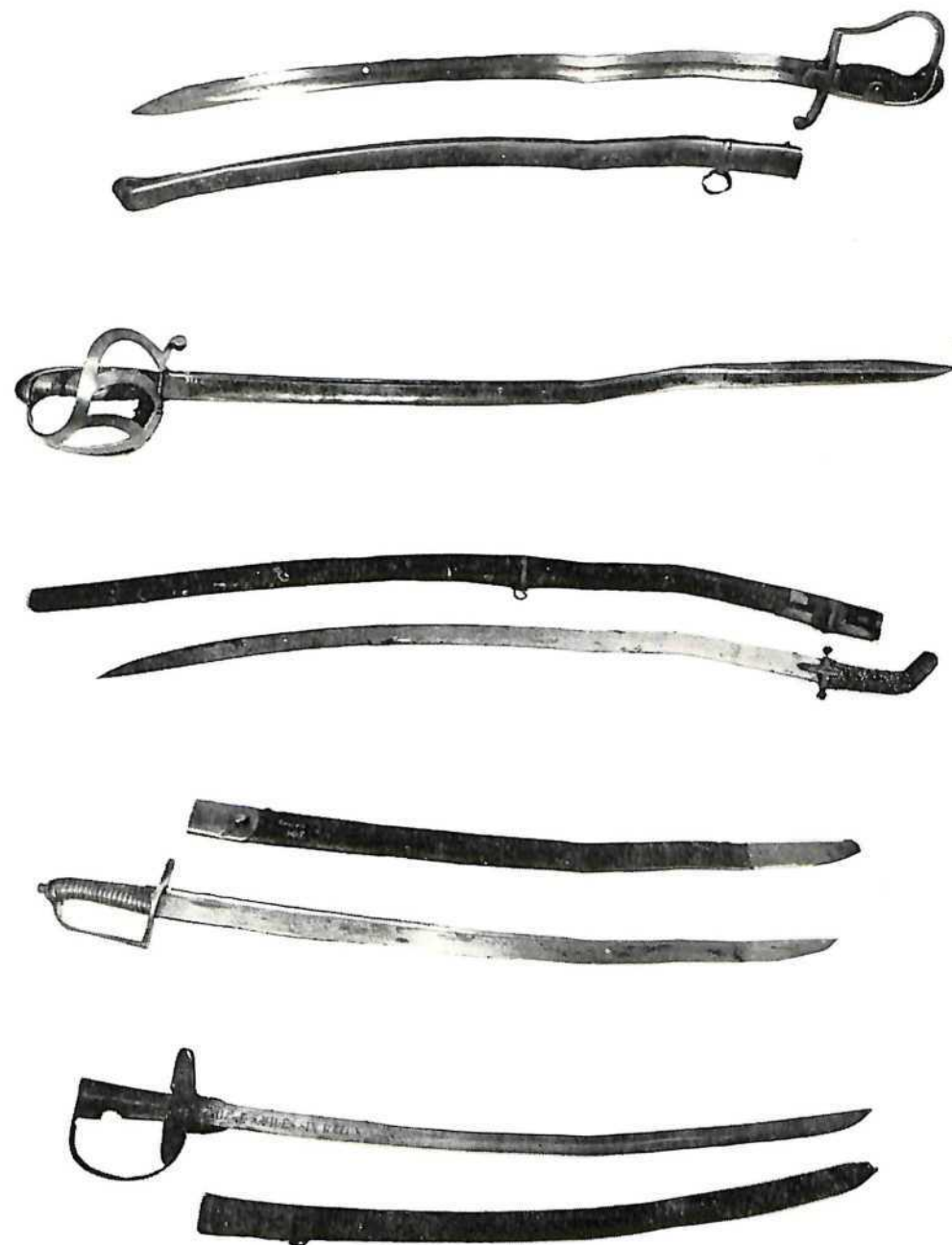

Tabla IX, kat. br. 429, 432, 433, 434, 435

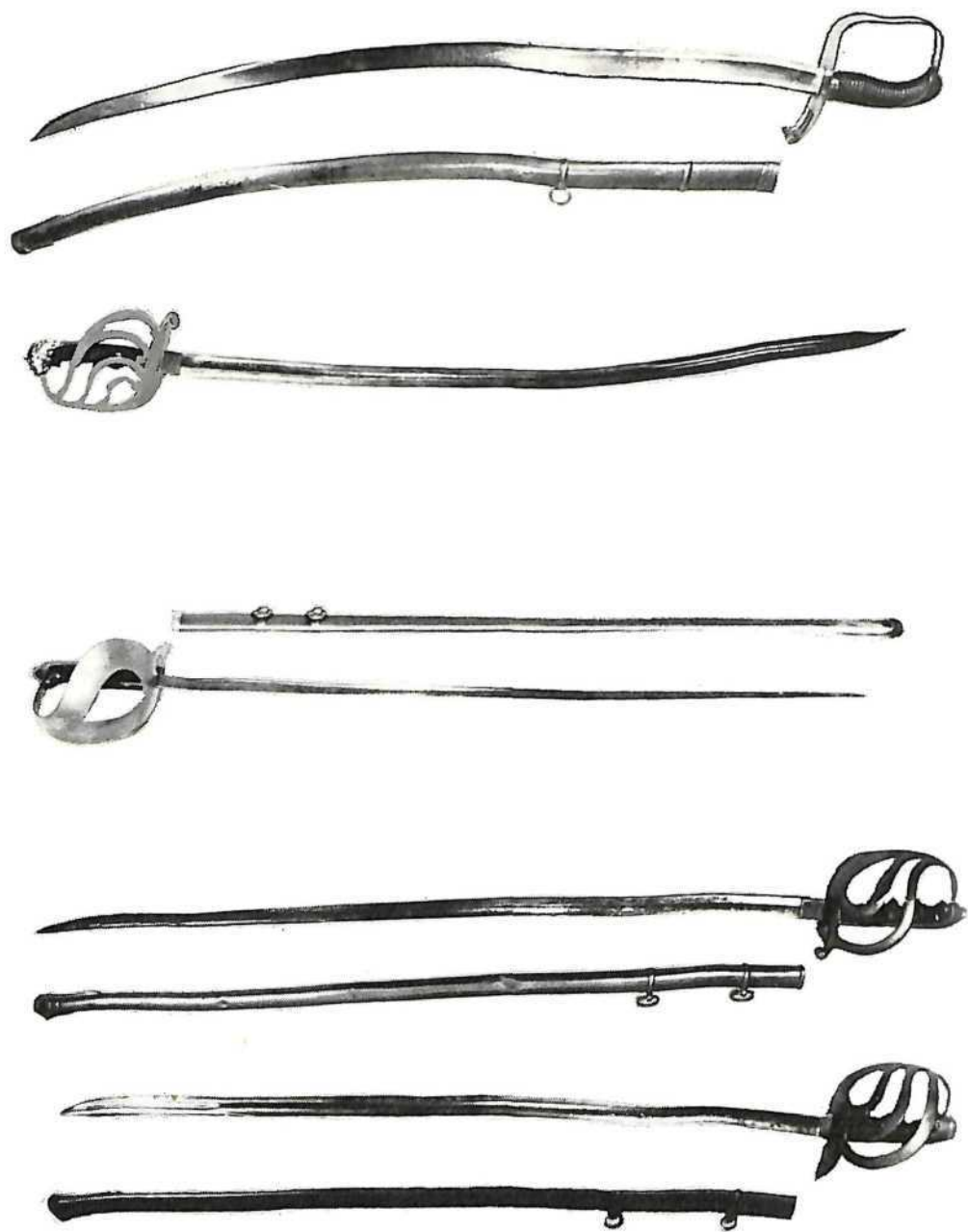

Tabla X, kat. br. 436, 437, 438, 439, 440.

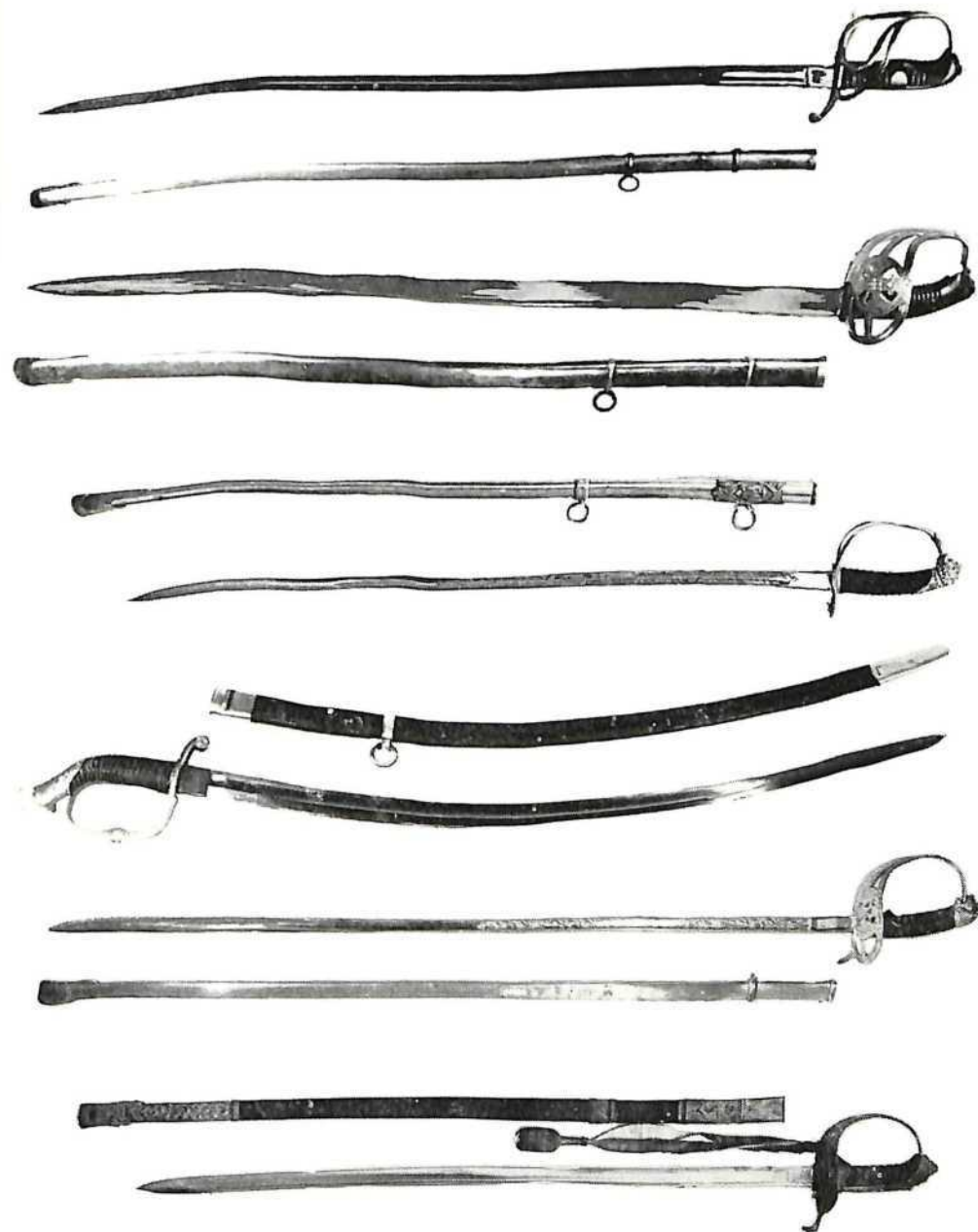

Tabla XI, kat. br. 445, 455, 464, 465, 478, 479.

Tabla XII, kat. br. 486, 487, 488, 489, 498.

Tabla XIII, kat. br. 484, 490, 491, 501, 503, 504, 510.

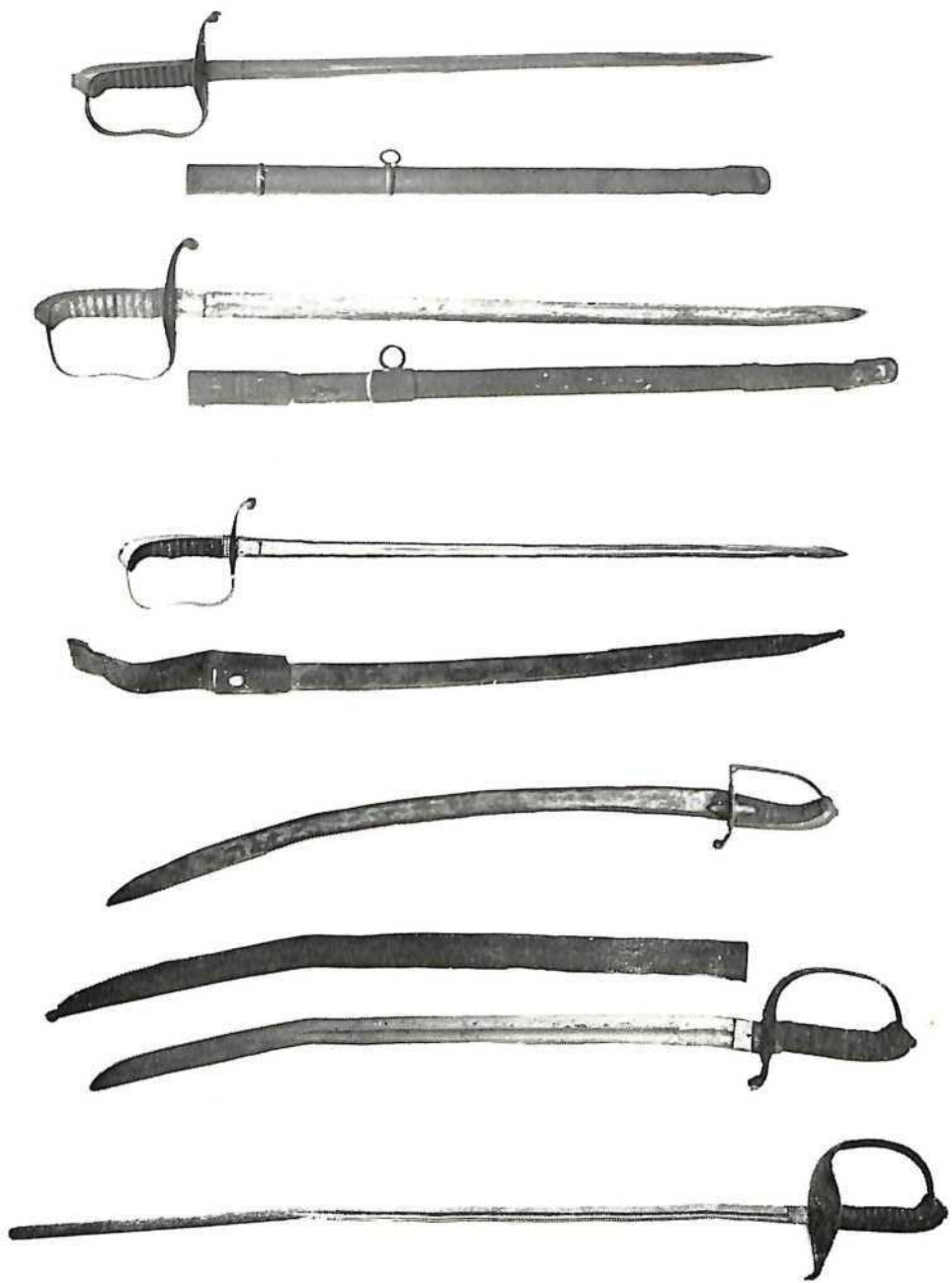

Tabla XIV, kat. br. 530, 520, 514, 500, 363, 533.

Tabla XV, kat. br. 234, 604, 623, 626, 443, 481.

Tabla XVI, kat. br. 637, 627, 633, 634, 647, 631.

AUTORI SNIMAKA ORUŽJA:

MITJA KOMAN: Naslovna strana i snimci u boji.

LJERKA KRTELJ: Kat. br. 3, 93, 94, 363, 398, 419, 433, 435, 464, 479, 488, 498, 500, 514, 520, 530, 533, 604.

BORIS PRISTER: Kat. br. 2, 4, 5, 6, 70, 86, 91, 95, 96, 112, 234, 369, 373, 381, 384, 397, 412, 417, 428, 429, 432, 434, 436, 437, 438, 439, 440, 441, 443, 445, 455, 465, 478, 481, 484, 486, 487, 489, 490, 491, 501, 503, 504, 510, 623, 626, 627, 631, 633, 634, 637, 647.